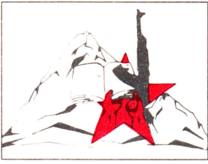

SERXWEBÛN

JI SERXWEBÛN Û AZADIYÊ BI RÛMETTIR TIŞTEK NÎNE

Yıl 9 / Sayı 102 / Haziran 1990 / 3.-DM

PKK II. ULUSAL KONFERANSI YAPILDI

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi tarihinde önemli dönüm noktalarından biri daha Mayıs 1990'da yaşandı. Kürdistan devriminin öncü gücü Partimiz PKK; **4-13 Mayıs 1990** tarihlerinde **II. Ulusal Konferansı'nı** gerçekleştirdi. PKK I. Konferansı 1981 yılında gerçekleştirilmişti. Dokuz yıl önce, I. Konferansı'nda yaşama olanaklarını elde etmenin kavgasını veren PKK, II. Konferansı'nda tüm Kürdistan halkını temsil etmenin onuruyla, konferansa ulusal bir nitelik kazandırırken, halkın topyekün ayaklanmasını yaratarak zafere yürümenin görev ve sorumluluklarını çalışmalarının ana ekseni olarak belirledi. Bu anlamda, PKK II. Ulusal Konferansı, sadece bir düzeltme hareketi olmakla kalmayarak, daha gelişkin olana ulaşmanın yaratıcı çalışmalarının da yürütüldüğü yetkin bir zemin oldu.

PKK II. Ulusal Konferansı, Partinin en yüksek karar ve yürütme gücünün konumlandığı bir zeminde, Partinin çeşitli faaliyet alanlarından olan ve hem yurtiçi hem de yurtdışı mücadele alanlarımızı temsil eden yeterli sayı ve nitelikteki kadronun katılımıyla ve çeşitli mücadele alanlarında peşpeşe geliştirilen konferans niteliğindeki bir dizi toplantının ulaştığı üst bir zirve olarak gerçekleşti. Bu anlamda da mücadelemizin tüm alanlarındaki sorunları ele alıp çözümler üretme ve mücadeleyi daha ileri bir merhaleye taşıma konusunda gerekli güç ve kapasiteyi ortaya koyma noktasında yetkin bir toplantı oldu.

II. Ulusal Konferans, dünyada, bölgemizde ve ülkemizde önemli siyasal gelişmelerin yaşandığı bir dönemde gerçekleştirildi. Gerçekleştiği dönemin sahip olduğu canalıcı özellikler, Ulusal Konferansımızın anlam ve önemini bir kat daha artırmaktadır. Konferans, uluslararası zeminde yaşanan güncel gelişmeleri kapsamlı bir şekilde değerlendirerek, bu gelişmelerin bölgemize ve ülkemize yansımalarını somut olarak ele almış ve buradan devrimimiz açısından çıkarılması gereken sonuçları çıkarmıştır. Özellikle sosyalizm etrafındaki tartışmaların yoğunlaşmasına dikkat çekerek, sosyalist ülkelerde yaşanan gelişmeleri ve bunların yol açacağı sonuçları kapsamlıca değerlendirmiş; bilimsel sosyalizmin zaferine inancını bir kez daha dile getirmiştir. Partimizin özellikle 1985'lerden bu yana giderek daha da netlikle ortaya koyduğu sosyalizme ilişkin belirlemelerinin doğruluğuna dikkat çekmiş, PKK'de gerçekleşen bilimsel sosyalizmin yaratıcı uygulamasını daha da güçlendirmiştir.

Yine, Konferans, emperyalizmin sosyalizme ve halklara karşı başvurduğu komplocu uygulamalara dikkat çekmiş; halkların devrim mücadelelerinin giderek artan önemine özenle parmak basmıştır. Uluslararası karşı-devrim hareketinin bölgemiz Ortadoğu'da aldığı biçimler ve buna karşı devrimci mücadelenin gelişme koşullarını irdelemiş; Kürdistan devriminin bu alanda oynayacağı anahtar rolü bir kez daha vurgulamıştır.

PKK II. Ulusal Konferansı, Türk sömürgeciliğinin amansız ve çağdışı barbar bir geleneğin son hamleleriyle Partimizi hedefleyerek, temel meselesi haline getirdiği mücadelemizi ezme girişimine karşı, Partimizin verdiği çok anlamlı ve son derece isabetli bir cevap olmuştur. İmha politikasının daha da güçlenmiş ve yüksek hedeflere doğru akına geçen bir Parti mücadelesiyle karşılanacağının en

Devamı 6. sayfada

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın PKK 2. Ulusal Konferansı'nda yaptığı siyasal durum değerlendirmesini sunuyoruz.

Son siyasal durum değerlendirmesi

Güncel durumların bir kez daha ana hatlarıyla belirlenmesi, doğru çıkışlarımız için gereklidir. Uluslararası durumda meydana gelen son değişikliklerin bölgeye yansımaları, yeni gelişmeleri beraberinde getiriyor. Bütün bunları görmek ve buna göre politikalarımızı belirlemek, daha da somut ifadelere kavuşturmak yerinde olacaktır.

Uluslararası durumun en belirgin özelliği; II. Dünya Savaşı'ndan -hatta Ekim Devrimi'nden- beri meydana gelen kamplaşmaya, bloklaşmaya özellikle Sovyetler Birliği'nin başını çektiği girişimlerle müdahale edilmesi ve giderek kamplaşmalara dayalı politikaların altüst olması, başta güvenlik olmak üzere, yeni politikaların belirlenmesidir. Halen bu yönlü gelişmelerin ardı arkası kesilmiyor. Özellikle Sovyet sistemi, gerçekte özde, önemli oranda da biçimde bazı değişiklikleri yaşıyor. Bu değişikliklerin nerede ve nasıl duracağı fazla kestirilemiyor. Ama buna rağmen, bunun bir realite olduğu da tartışılamaz. Yeni gelişmelerin, bu tutuma bağlı olarak gelişeceği açıktır. Sovyetler Birliği'nin bir

Devamı 14. sayfada

PKK Genel Sekreteri A. ÖCALAN yoldaşın, PKK II. Ulusal Konferansı'nda "Eleştiri-özeleştiri" gündem maddesinde yaptığı değerlendirmeyi yayınlıyoruz.

"Eleştiri silahının yetkin kullanılması, önemli bir devrimsel gelişmeyi mümkün kılar"

17. sayfada

Gerilla savaşı tırmanışta

Düşmanın mücadelemizi Botan'a gömme politikası boşa çıkarıldı; gerilla atakta

Botan hem kurtuluş savaşımız açısından hem de sömürgeci özel savaş açısından, sonuca gitmede belirleyici öneme sahip bir alandır. Kurtuluş savaşımız buraya dayanarak gerillayı ülke geneline yayma ve oturtmayı esas almaktadır. Yine bu zeminde yerel ayaklanmalar geliştirerek adım adım Kürdistan'ın tümünde halkı toplu bir ayaklanmaya hazırlama çabası içindedir. Devrimci savaşımızın bu yönelimi ve buna uygun geliştirilen planlamalar büyük oranda ürünlerini verdi. Botan'da gerillanın genişliğine yayılması ve derinliğine oturtulmasında önemli adımlar atıldı. Diğer eyaletlerde de gerillanın konumlanması ve yaygınlaşması başarılan diğer bir yön oldu. Gerillanın bu faaliyetliliği ve savaşı kitlede yankı bularak Orta Kürdistan'da serîhildan'a dönüştü. Böylece halk savaşı ayaklanmalarla yeni bir sürece girdi. Dolayısıyla ulusal kurtuluş savaşımız, önüne koyduğu hedeflere ulaşmada önemli yol katederek ve düşmanın savaş planlarını önemli oranda etkisiz kılarak gelişimini sürdürmektedir.

Düşman, devrimci savaşımızın bu tarz bir gelişim gösterdiğini gördüğünden, o da özel savaşı daha yaygın ve derinliğine uygulamaya soktu. Düşman, sömürgeci savaşının merkezine gerillanın Kürdistan'a yayılmasını engellemeyi oturttu. Büyük askeri operasyonları, ordu gücü ve çeteciliğe dayanarak, özellikle Botan'da geliştirmeye hız verdi. Özel savaş karargahını Botan'da üslendirerek, burada merkezileşmeyi esas aldı. Çeteciliği para vaadi ve zorla geliştirdi. Bunu kabul etmeyen kesimleri de katliamlarla sürgüne zorladı, halkımızı yoğunca sürgün ederek gerillanın kitle tabanını ortadan kaldırmaya çalıştı.

TC, halk ayaklanmamız ardından bu planına daha çok yüklendi. Özellikle gerillayı güney sınır şeridine (Şırnak, Uludere, Çukurca) sıkıştırarak burada imha etmeyi hesapladı. Bu yüzden alana büyük güçler yığdı. Operasyonları yaygınlaştırıp sonuç almaya çalıştı. Fakat, gerillanın karşı savaşımıyla düşmanın bu planları önemli oranda sınırlandırılarak etkisi kırıldı. Çetecilik bu dönemde de darbelenerek çözülme ve dağılmayı yaşarken, Türk ordu güçlerinin saldırıları geri püskürtülüyor, ilerlemesine gerillalarca fırsat tanınmıyor. Son bir aylık süreçte ARGK'nin girdiği çarpışmalar ve geliştirdiği saldırılarla

Devamı 2. sayfada

Xirabêkevir'de dörtlerin kahramanlık destanı isyana ilk çağrıdır

Tarih, 1989'un son günleri. Yoğun geçen bir yılın ardından görkemli 1990'ın arifesi yaşanıyor. Tüm Kürdistan'da olduğu gibi, Mardin Eyaleti de her zamankinden çok daha farklı bir kaynamayı yaşıyor. III. Kongre'nin kıvılcımı, tarihi özgürlük yürüyüşü yılı 87'ler, şanlı Bagokların biçimlendirdiği büyük emek ve atılım yılı 88'ler, ARGK'yi kurumlaştırarak çok gerilerde kaldı. Şimdi, ikili iktidar ve halk demokrasisi yolunda atılım, güç büyütme, daha üst aşamaya hazırlık ve zafer yılı 89'un durum değerlendirmesini daha iyi yapılmak zamanıdır. Kürdistan'da kurumlaşan gerilla, ordulaşmış olarak savaş ve çatışma tarzını düzelterek ve de geliştirerek tırmanıyor, tugaylaşmaya ayak basıyor. Halk insanlıkdışı pasifikasyonun etkisini kırarak, özel savaş planlarını altüst ediyor. Ve artık Kürdistan'da aslan esaret zincirini çözmüş, yılların öfkesini kükremenin kabarmasını yaşıyor; artık Kürdistanlı her gencin kalbi gerillalaşmak için çarpıyor; artık Kürdistan'da kalp atışları düşman baskılarının korkusundan değil, hayır tam tersine, yüzyılların kölelik hesabının sorulmasının heyecanıyla çarpıyor. Gerillaya hızlı kayış var, gerilla savaşı doruğunu yaşıyor ama daha güçlü kurmaylık ve komutanlığı da dayatıyor. Halk yılların parçalan-

Devamı 10. sayfada

Çevrimli katliamı, ABD emperyalizminin yavuz hırsızlığı ve gerçekler

Kamuoyu, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine yönelik yeni bir katliam komplosuna tanık oldu Haziran ayı içinde. 9 Haziran'ı 10 Haziran'a bağlayan gece, sömürgeci kontr-gerilla birlikleri, Eruh'un Basa köyüne bağlı Gere (Çevrimli) mezrasına baskın düzenleyerek 22'si çocuk ve kadın olan toplam 27 Kürdistanlıyı hunharca katlettiler. Katliam çok kapsamlı planlanmıştı. Sömürgeci cellatlar kendilerine gerilla süsü vererek köyü basıp evleri ateşe vermiş, insanları kurşun yağmuruna tutmuşlardı. 5'i yetişkin erkek olan katliam kurbanlarından bazıları kurşunlanarak çoğu da -özellikle kadın ve çocuklar- diri diri yakılarak katledilmişti. Ayrıca köy yollarına da benzin dökülerek, kapsamlı bir yangınla tam bir vahşet planlanmıştı, ancak yollara dökülen benzini tutuşturma planı istendiği gibi yürümemişti. Katliamda öldürülen korucular, kendilerine zorla silah verilmiş kişilerdi ve Çevrimli genel olarak silah almayı reddeden insanların bulunduğu bir yerleşim birimiydi.

Kontr-gerilla timlerinin sömürgeci özel savaşın kapsamlı bir planı olarak uygulamaya koydukları Çevrimli

Devamı 4. sayfada

Değişik güçlerle yapılan yoğun görüşmelerden sonra, PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın devrimci güçlere çağrısı:

"ARAMIZDAKİ AYRILIKLARI İKİNCİ PLANA BIRAKALIM, BİRLİK VE DAYANIŞMAYI GÜÇLENDİREREK MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM"

Partimiz, halkımızın ve devrimimizin birincil müttefik halkası olarak gördüğü Türkiye halkı ve devrimci-demokratik güçleriyle, toplumsal muhalefete ivme kazandırma, devrimci kazanımları güçlendirme ve geliştirme doğrultusundaki ilişkilerine yoğunca yüklenmiş bulunmaktadır.

12 Eylül iktidarının darbelenmesinin ve yeni uluslararası sürecin etkileri sonucu kendi içinde bazı arayışların peşinde olsa da, Türkiye'de yoksul kitlelerin muhalefetini örgütleme ve siyasal eylemlilik içine çekmede yetersizliği yaşayan Türkiye devrimci güçlerinin, önündeki zorlukları aşmadaki çabalarının devrimci sonuçlara ulaşması için, Partimiz elinden gelen her türlü destek ve dayanışmayı göstermeyi, devrimimizin enternasyonalist emri olarak önüne koymuştur.

Devamı 13. sayfada

GERİLLA SAVAŞI TIRMANIŞTA

Baştarafı 1. sayfada

askeri sonuçlara bakıldığında, gelişmenin ulusal kurtuluşçu savaşımız lehine olduğu rahatlıkla görülecektir. Gerilla eylemliliği, sadece sınır hattında değil, eyalet genelinde hızlı bir yükselişi yaşamaktadır. Derinliğine ve genişliğine yaygınlaşarak ikili iktidar organlarını kurumlaştırmaktadır.

Yüksekova: 30 Mayıs'ta Pinyaniş aşireti reisi ve çetebaşı Mustafa Zeydan'ın Yüksekova ilçe merkezindeki evi ARGK gerillalarının saldırısına uğradı. Roketatarların da kullanıldığı saldırıda ev büyük hasar gördü. Hainin konağında düşman büyük önlemler almış, burayı adeta bir savaş karargahına dönüştürmüştü. Etrafı yüksek surlarla çevrilen ev, ayrıca çok sayıda muhafızın koruması altına alınmıştı. Ancak, tüm bu önlemler de gerillanın etkin darbesinin önüne geçemedi.

Hain Mustafa Zeydan'ın ihaneti eskilere dayanmaktadır. 1985'te çeteciliği örgütlemek için Ferit Melen'le birlikte toplantılar düzenleyen hain, bu tarihten itibaren fiili olarak çete reisliği yapmaktadır. Alanda özel savaşın yürütülmesinde aktif görevler üstlenmekte, kurtuluş savaşımıza karşı mücadele yürütmektedir. Daha önce de bu haine karşı gerillalar devrimci operasyonlar düzenlemişti. Son eylem, çok sıkı korunan inine yönelik olduğundan çetelerde de büyük panik yarattı. Birçok çetebaşı daha önce sığındıkları Van'daki evlerini satarak batıya göç etmeye başladı.

Öte yandan Yüksekova'nın Esendere mıntıkasında ARGK güçlerinin kurduğu pusuya düşen özel savaş güçleriyle çıkan çarpışmada 7 düşman askeri öldü, 4'ü de yaralandı. Gerilla pususuna düşen düşman askerleri paniğe kapıldıklarından, can telaşıyla bazıları da yakında bulunan nehire kendilerini atarak boğuldular.

Uludere: Uludere merkezinde bulunan düşman taburuna ARGK gerillaları 13 Mayıs gecesi bir saldırı düzenlediler. Roketatarların da kullanıldığı saldırıda, tabur binası kullanılamaz hale geldi. Taburda bulunan Türk askerleri ciddi bir mukavemet gösteremediler. Sadece zaman zaman rastgele sağa-sola ateş etmekle yetindiler.

Düşman baskın eylemini ve kayıplarını kamuoyundan gizleme çabasına girdi, ancak silah sesleri bütün ilçede duyulduğundan eylem haberi halk arasında yayıldı. Eylem halkta coşku ve sevinç yarattı.

Hilal köyünde bulunan ve ağırlıklı olarak özel timlerin konumlandığı düşman karakoluna gerillalarca roketli saldırı düzenlendi. Bir saat kadar süren saldırı 28 Mayıs gecesi gerçekleştirildi. Düşman karşılık vermeye cesaret edemediği saldırıda verdiği kayıpları konusunda da açıklama yapmadı. Çok sayıda ölü ve yaralı olmasının yanısıra karakol binası da roketatar mermileriyle büyük hasar gördü.

9 Haziran'da halk milisleri Uludere-Beytüşşebap karayoluna pusu kurdular. Pusuya düşen ve çeteleri de taşıyan aracı durduran milisler, 4 çeteyi araçtan indirip ölümle cezalandırdılar.

Bu eylemde cezalandırılan çeteler, Nisan ayında Komata mıntıkasında yapılan katliamda yer almışlardı. Ayrıca uzun süreden beri çetecilik yapmakta ve tüm uyarılara rağmen çeteciliği bırakmamakta direnmekteydiler. Bu konumlarıyla halkın nefretini toplayan çetelerin cezalandırılması halkta olumlu etki yarattı.

Eylemi gerçekleştiren milisler silahlarıyla ARGK'ye katıldılar. Gerek eylemin başarıyla sonuçlandırılması, gerekse eylemi yapan milislerin ARGK'ye katılmaları halkı derinden etkiledi. Özellikle gençlikte ARGK'ye katılımda teşvik edici bir rol oynadı. Eylem, halk milislerinin gücünü göstermesi açısından da olumlu bir örnek teşkil etti.

Gülyazı köyü Elmadağı bölgesinde 16 Haziran'da büyük bir çarpışma oldu. Öğle saatlerinde gerçekleşen çarpışmada çok sayıda düşman gücü imha edildi. Düşman kayıplarını, "1 komando eri öldü, 1 korucu da yaralandı" tarzında açıkladı.

Şırnak: 11 Mayıs günü, özel savaş birlikleri, Bestler'de Hezil Deresi'nin geçtiği vadilerde operasyon yaptılar. Düşmanın, özel tim, asker ve çetelerden oluşmuş kalabalık sayıdaki operasyon gücü ARGK gerillalarının darbelerinden kurtulamadı. ARGK'nin operasyon birliklerine kurduğu pusularda büyük çarpışmalar oldu. Geniş bir alana yayılan çarpışmalarda düşman güçleri ağır kayıplar verdiler. Gerillaların hiç kayıp vermediği çarpışmalarda, ilk tespitlere göre, 1'i asteğmen ve 6'sı er olmak üzere 7 düşman askeri öldürüldü, çok sayıda asker de yaralandı.

Tam sayı tespit edilememekle birlikte düşmanın kayıpları bu sayının çok üstündedir. Yöreden alınan bilgilere göre, çarpışma sürecinde helikopterler durmadan Siirt'teki hastanelere ölü ve yaralı taşımışlardır. Ayrıca, düşman, kayıplarını halktan gizlemek için, Botan'ın diğer alanları ve yer yer Bitlis yönüne de helikopterlerle ölü ve yaralı taşımıştır. Bütün bu çabalar, düşman kayıplarının çok fazla olduğunun halk tarafından anlaşılmasına yol açmıştır. Düşmana vurulan etkin darbeler kitlelerde coşku yaratırken, düşman güçlerinde moral çöküntüsünü derinleştirmiştir.

25 Haziran'da Dereler köyü civarında düşman operasyon birliğine gerillalar saldırı düzenlediler. Çıkan çatışmada özel savaş güçlerine ağır kayıplar verdirildi.

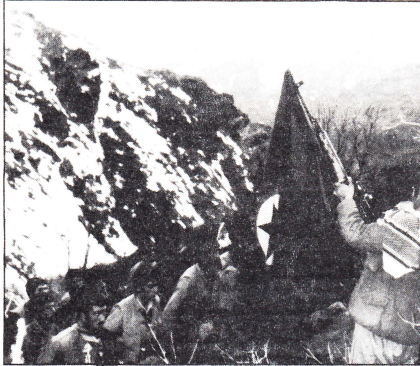
Hakkari: 2 Haziran'da ajan Osman Celil ölümle cezalandırıldı. Bir alandan başka bir alana giderken arabası gerillalar tarafından durdurulan hain, arabasından indirildikten sonra kurşuna dizilerek cezası infaz edildi.

Hain Osman Celil, Güzareş (Cevizli) köyündendir. Yıllardır düşmana ajanlık yapmakta, yurtseverleri ve gerillaları TC'ye ihbar etmekteydi. 1985'te 3 kişilik bir gerilla grubunu düşman pususuna düşürdü. Çıkan çarpışmada 1 gerilla şehit düşerken, 2 gerilla da, 1'i ağır yaralı olmak üzere esir düştü. Halk savaşçılarının kanına elini bulayan bu hain, işlediği suçu canıyla ödedi.

Çukurca: İçinde 2 çetenin de bulunduğu bir minibüs Çukurca'dan Cevizli köyüne giderken yolda ARGK gerillaları tarafından durduruldu. 2 Haziran günü meydana gelen eylemde 2 çeteyi minibüsten indiren gerillalar, Osman Demir'i kurşuna dizerek ölümle cezalandırdılar, diğer çeteyi de birlikte götürdüler.

Eruh: Kocatepe mevkinde düşman operasyonlar yapıyor. Operasyon güçlerine yönelik, gerillalar sürekli baskınlar düzenliyorlar ve özel savaş birliklerini ağır şekilde darbeliyorlar.

Pervari: 27 Haziran günü Doğan köyü yakınında bir çarpışma oldu. Çarpışmada özel savaş güçleri çok sayıda kayıp verdiler. Ancak TC, kayıplarını "1 çavuş öldü" şeklinde açıkladı.

Beytüşşebap: Uzungeçit köyü Yüksekkayatepe mıntıkasında büyük bir çarpışma oldu. Çarpışma, operasyon yapan özel time ARGK gerillalarının saldırısıyla başladı. Çapraz ateşe alınan özel timlerden en az 6 kişi öldü. Bunlardan 1'i asteğmen, 1'i çavuş, 1'i onbaşı ve diğerleri de özel tim elemanıdır. Çarpışma 16 Haziran'da meydana geldi.

Çatak: Azılı halk düşmanı Sadun ağaya bağlı çeteler ve düşman askerlerinin üslendikleri Alekan (Sırmalı) köyüne 4 Haziran günü ARGK'ye bağlı gerillalar bir saldırı düzenlediler. Çıkan çarpışma dört saat kadar sürdü. Belirlemelere göre, 4 çete öldürüldü, 2'si de yaralandı. Düşman askerlerinden ise 1'i çavuş olmak üzere 5'i vuruldu, ancak ölü ve yaralı sayısı net olarak öğrenilemedi.

Ayrıca bu çarpışmada 1 gerilla şehit düştü.

Çarpışmada ağır kayıp alan düşman, hıncını şehidimizin cesedine saldırarak almaya çalıştı. Şehidimizin cesedini parçalayan düşman, kol ve bacakları gövdeden ayırdı. Düşmanın bu sadist saldırısı halkta büyük kin ve öfke yarattı.

Haziran ayı başlarında Çatak'ın Andiçen köyü yakınındaki Hamomusu Dağı mevkinde düşman çetelerle birlikte operasyon yaptı. Operasyon sırasında gerillalarla çıkan çarpışmalarda özel savaş güçleri ağır kayıplar verdiler. Ancak 2 çetenin öldürüldüğü kesin olarak öğrenilirken, diğer düşman kayıpları hakkında net bilgi alınamadı.

Öte taraftan düşman güçleri, hava komando takviyeli güçlerle Kato Dağı'na yığınak yapmaya çalışıyorlar. ARGK gerillalarının vur-kaç taktiğine göre düzenlediği saldırılarda düşmana ağır darbeler indiriliyor. Böylece düşmanın binlerce kişilik gücüyle yığınak yapmaya çalıştığı Kato Dağı'ndaki faaliyeti önemli oranda darbeleniyor.

Cizre: 3 Haziran günü, Mevler köyünde 4 işbirlikçi ölümle cezalandırıldı. 4 haini etkisiz hale getiren gerillalar, kurşuna dizerek hakkettikleri cezayı verdiler. Cezalandırma eylemi, köylüler tarafından coşkuyla karşılandı. Eylem sonrası ARGK'ye yeni katılımlar oldu.

Mardin savaş cephesinde mücadelemiz yükseliyor

Mardin Eyaletimizde ulusal kurtuluşçu kitle potansiyeli oldukça yoğundur. Kitleler sömürgeciliğe karşı çok daha erkenden ayaklanmaya elverişli özellikler taşımaktadırlar. Nitekim, Partimiz de bu özelliklere uygun bir savaşı bu eyaletimizde geliştirdi. Başlangıçtan beri burayı bir ayaklanma bölgesi olarak ele aldı ve buna uygun örgütsel-pratik mücadeleyi geliştirdi. Devrimci savaşımızın bu tarzda gelişimi sonucu, eyalette kitle ayaklanmaları gündeme geldi. Newroz'la birlikte yüzbinler sömürgeciliğe karşı ayaklandı ve bu başkaldırı çeşitli düzeylerde devam ediyor.

Mardin Eyaleti ayaklanmacı özelliği nedeniyle, hem komşu eyalet olan Botan'daki gerilladan önemli güç almakta, hem de ona en büyük desteği sunmaktadır. Bu eyaletimiz aynı zamanda gerillanın diğer eyaletlere yayılmasını sağlayan bir köprü konumundadır. Yine, ayaklanmacı karakteriyle Kürdistan genelinde ayaklanmalara öncülük edebilmektedir. Nitekim, 1990 baharında başlayan ayaklanma kısa sürede ülkenin birçok alanına yayıldı. Adeta Kürdistan'da ilginin merkezi haline geldi.

TC de, Mardin'in bu önemli konumundan dolayı bu alandaki özel savaşa ağırlık vermektedir. Nitekim, alandaki gerillanın kökleşmesine olanak tanımamak amacıyla, ordu güçleriyle bir sürek avı başlattı. Ayaklanmaların gündeme gelmesiyle bu operasyonları daha da hızlandırdı. Bundaki amacı; ARGK gerillalarının alana yerleşmesini engelleyip imha etmektir. Yine düşman, kitlelere yönelik yaygın bir sindirme faaliyeti yürütmektedir. Fakat düşmanın bu faaliyeti, bir yandan halkın ayaklanması, diğer yandan gerillanın isabetli bir savaşı geliştirerek kitlelerle bütünleşmesi ile önemli oranda boşa çıkarıldı.

Eyalette son bir ayda ulusal kurtuluş mücadelemizde yaşanan gelişmeler, TC'nin çözümsüzlüğünü daha da artırmıştır. Ulaşan haberler, bir yandan kitle eyleminin süreklileştiğini ortaya koyarken, diğer yandan da gerillanın isabetli vuruşlar yaptığını göstermektedir.

Midyat: 21 Mayıs günü Kerşevê (Budaklı) köyünde yurtsever Beşir Algan sömürgeciler tarafından katledildi. Sabah namazından sonra Beşir Algan, çifte gitmek için köyden ayrıldı, fakat köyü kuşatmaya alan sömürgeci güçler, yurtsever köylüyü ateş yağmuruna tutarak katlettiler. Ardından da, işledikleri cinayeti gizlemek ve olaya çatışma görüntüsü vermek için, cesedi dağa götürmeye kalktılar. Ancak, silah seslerini duyan köylüler, düşmanın bu planını boşa çıkararak yurtseverin cenazesine sahip çıktılar. Özel savaş güçleri havaya ateş açarak köylüleri dağıtmaya çalıştılar. Fakat köylüler kararlıca direnerek cenazenin yerinden kaldırılmasını engellediler ve cinayeti teşhir edinceye kadar da bu tutumlarını sürdürdüler.

Köylüler, işlenen cinayeti protesto etmek için, Midyat'a doğru yürüyüşe geçtiler. Düşman, kent girişine özel tim, asker ve polisle barikat kurarak halkın şehre girişini engelledi. Ancak köylüler burada da direnişlerini sürdürdüler. Bunun üzerine çaresizleşen düşman, Midyat Belediye Başkanı'nı devreye soktu. Belediye Başkanı'nın yatıştırıcı konuşmaları sonucu köylüler köylerine geri döndüler.

İdil: 4 Haziran günü, İdil-Kerboran arasındaki Cehennem Deresi yakınlarında bulunan Verzik (Bostancı) köyünün Bırkakale mıntıkasında düşman pusu kurdu. Pusu noktasına ARGK gerillalarının saldırısı sonucu çıkan çarpışmada 1 subay ve 4 asker öldürüldü, 2 özel tim elemanı ve 2 asker de yaralandı. 2 ARGK gerillası ise kahramanca savaşarak şehit düştü. Şehit düşen 2 gerillalardan biri Bakvan (Belen), diğeri de Dilan köyündendir.

Ava giderken avlanan düşman, barbarca yöntemlere başvurdu. Yaralı esir aldığı bir gerillayı işkence ile katletti. Şehitlerimizin cesetlerini parçalayarak alınlarına da iki asker çivisi çaktı. Düşmanın bu barbarlığı halkta büyük nefret uyandırdı.

Mazıdağı: Cezvat (Eroğlu) köyünün Atlıca mıntıkasında gerillalarla korucular arasında bir çarpışma oldu. 4 Haziran'da meydana gelen çarpışma gerillaların çetelere saldırısıyla başladı. Eylemde 9 çete ağır yaralandı. Yaralı çeteler Diyarbakır'a hastaneye götürülürken 4'ü yolda öldü. Çarpışmada, ARGK gerillası **Ahmet TURATUTUK (Botan)** yoldaş da şehit düştü.

Cevzat köyü, çeteciliğin en fazla örgütlendirildiği bir yerleşim birimidir. Bu eylemle çeteciliğe bir darbe indirilmiş oldu. Çeteciliğe indirilen darbe halkta sevinç yarattı.

Gercüş: Düşmanın özel savaş birlikleri yaygın operasyonlar yapmaktadırlar. Mayıs ayı ortalarında Dicle'ye yakın Hizbinê mıntıkasında operasyonlar yoğunlaştı. Düşmanın operasyonları sürecinde ARGK gerillaları yaygın pusular ve ani saldırılar düzenlediler. Çıkan çarpışmalarda düşman güçlerine gerillalarca ağır kayıplar verdirildi; çok sayıda asker öldürüldü ya da yaralandı. Gerillaların bu saldırılarından biri de Xirabê Bênan köyü yolunda oldu. Gerillaların döşediği mayına çarpan iki askeri araç tümden imha olurken içindeki askerlerden ölen ve yaralananlar oldu.

Yine, Hepisbin mıntıkasında da bir aya yakındır operasyonlarını sürdüren düşman birlikleriyle gerillalar arasında büyük çarpışmalar oldu. Bu çarpışmalar hakkında ayrıntılı bilgi alınamamakla birlikte, düşmanın ağır kayıplar verdiği bildirilmektedir.

Öte yandan, Kıragile köyü yakınında çetelere ait bir dolmuş yakılarak imha edildi.

8-9 Haziran tarihleri arasında çok

sayıda köy toplantısı yapıldı. Bu toplantılardan biri, Kehniya Mezin köyünde gerçekleştirildi. Toplantı esnasında muhtemel düşman saldırılarına karşı tedbir açısından gerillalar köy çevresine pusular kurdular. Fakat düşman bu toplantıdan haberdar olduğu halde cesaret edip gitmedi.

Dicle nehri yakınındaki Defne ve Ese köylerinde de ayrı ayrı iki toplantı yapıldı. Toplantılar sonrası TC'ye işbirlikçilik yapan köy muhtarlarını gerillalar birlikte götürdüler. Muhtarlar işbirlikçilik yapmayacaklarına dair söz vermeleri üzerine serbest bırakıldılar.

Kerboran: 25 Mayıs günü, ARGK gerillaları operasyon yapan bir düşman birliğini pusuya düşürdüler. Çıkan çarpışmada 1 binbaşı ve 8 asker öldürüldü. Öldürülen binbaşı birkaç yıldır alanda yürütülen özel savaşta üst düzey görevler yürütmekteydi. Yaptığı katliamlarla ün salan bu azılı katilin öldürülmesi halkta coşku yarattı.

Serîhildan ateşi bu kez Kerboran'da yükseltildi

31 Mayıs günü, büyük bir çoğunluğunu kadınların oluşturduğu kalabalık bir kitle Kerboran (Dargeçit)'da oturma eylemine başladı. Eylemin amacı; 413 (424-425) nolu sömürgeci kararnameyi ve savaş esirlerine uygulanan insanlıkdışı yaptırımları protesto etmekti. Oturma eylemcilerine özel tim saldırdı. 23'ü bayan olmak üzere 26 yurtsever gözaltına alındı ve kendilerine Mardin Tugayı'nda işkence uygulandı. Bunun üzerine halk 7'den 70'e eyleme geçti ve ilçe tugayına yürüdü. Kalabalık kitle, gözaltına alınanların derhal serbest bırakılmasını istedi. Ayrıca esnaf 3 gün kepenk indirdi. Düşman, esnafları Kerboran Tugayı'na çağırarak dükkanlarını açmaları için tehdit etti. Fakat esnaflar dükkanları açmayarak eylemlerini devam ettirdiler.

Gözaltına alınan 26 yurtsever Midyat Cumhuriyet Savcılığı'na sevkedildi. Burada 11 bayan tutuklandı, geriye kalan 15 yurtsever de serbest bırakıldı.

Tutuklanan yurtsever bayanlar şunlardır:

Felek Çelebi, Kadriye Çelebi, Kerime Çelebi, Fahime Seyhan, Tebriye Seyhan, Saliha Aslan, Türkan Aslan, Fatma Demir, Gülbahar Doğan, Surcan Dilek ve **Hanife Kapalıgöz.**

Güney-Batı Eyaleti'nde eylemler yoğunlaşıyor

Güney-Batı Eyaleti Türkiye'ye sınır olmasından dolayı stratejik bir konumu arzetmektedir. Bu eyaletimiz, Kürdistan'a geçişte bir köprü başıdır. Bu yüzden TC'nin buraya yönelik politikası gerilla gruplarını, daha alana ulaşmadan imha etmek şeklindeydi. Geçmişte işbirlikçilerine dayanarak kimi oranda bu politikasında başarılı oldu. Fakat özellikle son bir yılda düşmanın bu taktiğini boşa çıkarmada ciddi adımlar atıldı. İşbirlikçiliğe indirilen darbelerle ajan faaliyetlerin beli kırıldı. Dolayısıyla, düşman güçlerinin hareket sahası daraltıldı.

Eyalette bir yılı aşkın süredir yürütülen sabırlı ve planlı çalışmalar sonucu, hem mücadele güçlerimiz alanda kök saldılar ve hem de kitlelerin örgütlendirilmesinde önemli adımlar atıldı. Böylece bu alanımız da peşpeşe eylemlerin gerçekleştirildiği bir alan haline geldi. Geçtiğimiz aylarda özellikle ajan yapıya önemli darbeler vurulurken, son dönemlerde de eylemlilik daha da yükselerek devam etti.

Elbistan: 21 Mayıs günü, ARGK gerillaları Elbistan Şeker Fabrikası'na bir saldırı düzenlediler. Saldırıda fabrika büyük bir hasar görürken, fabrikanın 5 güvenlik görevlisi de yaralandı. Bu fabrika daha önce de gerillaların saldırısına uğrayıp büyük hasar görmüştü.

Pazarcık: Halk arasında kelle avcısı olarak tanınan Aliyê Bani (Ali Aksoy) ölümle cezalandırıldı. Eylemi ARGK'ye bağlı bir intikam timi 5 Haziran'da Tekeli köyü yakınlarında gerçekleştirdi. Cezalandırma eylemi halkta sevinç ve coşku yarattı.

Öte yandan 15 Haziran'da, ajan Mehmet Eşgün'e ait bir benzinlik gerillalarca yakılarak tahrip edildi. Pazarcık yakınlarında bulunan benzinlikte büyük maddi hasar oldu.

Araban: 8 Haziran günü, ARGK gerillaları Araban'a bağlı Gümüşpınar köyü muhtarı Fevzi Özkan'ı ölümle cezalandırdılar. Uzun yıllardır düşmana ajanlık ve işbirlikçilik yapan bu unsur işlediği suçların bedelini canıyla ödedi.

Bu ajanın işlediği bazı suçlar şunlardır: Mayıs ayı sonlarında, ARGK gerillalarıyla konuştukları ve yiyecek verdikleri gerekçesiyle köy çobanlarını ihbar etmek, gerillaların yerlerini düşmana bildirmek ve bizzat operasyonlarda yer almak, ayrıca ajanmuhbir şebekesini örgütlemeye iştirak etmek.

10 Haziran'da da gerillalar, Araban'a bağlı Karaviz köyü imamı, ajan Ahmet Kabiloğlu'nu ölümle cezalandırdılar.

Her iki cezalandırma eylemi; yapılan köy toplantılarında ajanların teşhiri yapılıp köylülerin onayı alınarak gerçekleştirildi. Ajan faaliyete indirilen bu darbeler kitlelerde büyük güven ve coşku yarattı.

Besni: 17 Haziran'da Besni ilçesi yakınlarında ARGK güçleriyle düşman güçleri arasında bir çarpışma oldu. Çarpışma hakkında ayrıntılı bilgi alınamamakla birlikte, düşmanın ağır zayiat verdiği bildirilmektedir.

Malatya: 21 Haziran'da bir ihbar üzerine sömürgeci güçler kalabalık bir sayıyla operasyon başlattılar. Operasyon Pötürge ilçesinin İnekderesi mevkinde yapıldı. Burada ARGK gerillalarını çembere alan düşmanla gerillalar arasında uzun süren bir çarpışma başladı. Çarpışmada gerillalar sömürgecilere ağır kayıplar verdirdiler. Düşman kayıplarını gizleyerek sadece 1 jandarmanın öldüğünü, 1 çetenin de yaralandığını açıkladı.

Mehmet ÖNER ve Mehmet BALÇIN

Çarpışma boyunca kahramanca savaşan ve düşmanı darbeleyen 4 ARGK komutan ve gerillası şehit düştü. Şehit düşen gerillalar; **Mehmet ÖNER (Arif), Mehmet BALÇIN (Battal), Mehmet Ali DAĞDEVİREN (Hüseyin)** ve **Firaz** yoldaşlardır. 1 gerilla da yaralı olarak düşmana esir düştü.

Kelle avcılarının cinayetleri ve sömürgeci tuzakların intikamı korkunç olacaktır

Türk sömürgecileri çeşitli yöntemlerle halkımıza yönelik katliamlarını sürdürüyorlar. Özel tim elemanları Midyat'ın Kevzengê (Dolunay) köyünde, 13 yaşındaki bir kız çocuğunu kurşunlayarak kuyuya attılar. Yine aynı ilçenin Derik köyünde, Ahmet isimli bir yurtseveri aynı yöntemle katledip cesedini yok etmeye çalıştılar. Bu iki katliamı da köylüler ortaya çıkardılar ve düşmanın suçlarını deşifre ettiler.

Mayıs ayının sonunda da Mihê Heydo Ali (Mihemed Kara) Hilal'de Mala Bayrêler çetesi tarafından katledildi. Bu yaşlı yurtsever köylü, diğer üç kardeşiyle birlikte yörede yardımseverliği ve dürüstlüğüyle tanınıyor ve seviliyordu. "ARGK gerillalarına ekmek verdiği" gerekçesiyle yurtseverin katledilmesi, köylüler arasında büyük bir nefret yarattı.

Yine Mala Bayrê çeteleri Mijîn (Akdamar) köyünde bir yurtsever daha katlettiler. Sömürgeciler cesedin üzerine roket koyup resmini çekerek, "Bir PKK militanı öldürüldü" şeklinde açıklama yaptılar. Böylece yalan propagandalarına birini daha eklerken cinayetlerini de gizlemeyi hedeflediler. Ancak oyun boşa çıkarıldı ve sömürgeciler ile hainlerin cinayetleri lanetlendi.

31 Mayıs günü de Van'ın Başkale ilçesine bağlı Yukarı Dimen köyünde Faris Demir, özel tim tarafından vuruldu. Van Devlet Hastanesi'nde yoğun bakıma alınan yurtsever, belden aşağı felç oldu.

2 Haziran'da da Pervari'nin Doğanlı köyü yakınında bırakılan bir mayınla oynayan Meryem Kara, mayının patlaması sonucu öldü. TC özellikle yurtsever köylerin çevresine patlayıcılar bırakarak, cinayetlerine malzeme oluşturuyor. Bugüne kadar bırakılan mayınlar veya bombaların patlaması sonucu onlarca insanımız öldü ya da sakat kaldı. Sömürgeciler, bu tür uygulamalarla, yurtseverlere gözdağı vermek, onları sürekli bir tedirginliğe sürükleyerek sürgüne zorlamak ve provokasyonları için malzeme oluşturmak istiyorlar. Yine, insanlarımızı katletmede bu tür yöntemleri de bir araç olarak görüyorlar.

Verdiğimiz bu birkaç olay bile, Türk barbarlığının boyutlarını ortaya koymaktadır. Halkımız günlük, anlık baskı ve ölüm tehdidi altında tutularak yaşamından bezdirilmeye çalışılıyor. Böylece her türlü direnme gücü elinden alınmak ve tükenişe sürüklenmek isteniyor. Kürdistan'daki savaşı kaybetmeye mahkum olduklarını sömürgeciler iyi biliyorlar. Bu nedenle de halkımıza sonsuz bir kin besliyor, tükenmişliklerini en alçakça yöntemlerle ortaya koyuyorlar. Her türlü savaş kuralını ayaklar altına alarak, Kürdistan'da devlet terörizminin en uç örneklerini sergileyen sömürgeciler, bu şekilde sonlarını yakınlaştırmaktan başka bir sonuç elde edemeyeceklerdir. Masum insanlarımızın maruz bırakıldığı bu insanlıkdışı saldırılar halkımızda sömürgeciliğe karşı önü alınamaz bir öfke selini biriktiriyor. Sömürgeciler bu selin harekete geçmesi karşısında, Kürdistan'da en küçük varlıklarını dahi ayakta tutamayacaklardır; ve bu gün uzak değildir.

Ulusal kurtuluşçu savaş Türk özel savaşını darbeliyor

Kürdistan'ın diğer eyaletlerinde de özel savaşın amacı, kurtuluş savaşımızın buralarda gelişimine fırsat tanımamaktır. Gerillaları gruplar halinde imha etmeyi esas almaktadır düşman. Ayrıca kitlelere yönelik katliam ve sindirme politikasıyla halkımızı sürgüne zorlamaktadır. Fakat düşmanın bu kapsamlı özel savaş taktikleri, istediği sonuçları yaratamamaktadır. Devrimci savaşımız halkı kucaklayarak gelişmesini sürdürmektedir. Özel savaş güçleri ARGK gerillalarının isabetli vuruşları karşısında önemli bir çözülme ve dağılmayı yaşamaktadır.

Muş: ARGK gerillaları, 20-22 Mayıs tarihlerinde Muş ve Sason arasındaki bölgede en az 5 çeteyi ölümle cezalandırdılar. Yine aynı bölgede çok sayıda çete de silahsızlandırıldı.

Muş şehir merkezinde bulunan ve ajan Sırrı Sakık'a ait otel bombalandı. ARGK gerillalarının bombaladığı otel kullanılamaz hale geldi. Eylem 5 Haziran akşamı geç saatlerde gerçekleşti.

Ajanlık yapan Sırrı Sakık, 1985 kışında Sason'da şehit düşen **Adife SAKIK** yoldaşın babasıdır. Bu unsur, "Bir teröristin babası olamayacağın" söyleyecek kadar alçalmış bir haindir. Bombalanan otel, 1989'dan beri MİT karargahı olarak kullanılmaktadır. Ayrıca bu ajan çok sayıda yurtseverin tutuklanmasına da neden olmuştur.

Dersim: 3 Haziran günü, Ovacık yakınlarında büyük bir çarpışmanın olduğu bildirilmektedir. Ayrıntıları henüz öğrenilemeyen çarpışmada,

Devamı 27. sayfada

İzmir-PKK Davası sonuçlandı

İzmir DGM'de devam eden PKK Davası karara bağlandı. 9'u tutuklu toplam 30 kişinin yargılandığı davaya sömürgeciler cezalar yağdırırken, tutuklular mücadelemize sahip çıkan kararlı bir tutum sergilediler.

12 Haziran'da sonuçlanan davada, verilen cezalar şöyle:

Şehmuz Poyraz 28 yıl 2 ay, İbrahim Özmen 27 yıl 10 ay, Zahir Dinler 15 yıl, Mehmet Akyol 15 yıl, Mehmet Ali Orak 14 yıl 11 ay, Mahsun Özer 13 yıl, Bayram Yüksel, Abdullah Aca ve Fatim Aksoy 10'ar yıl, Abdurrahman Türk 3 yıl hapis.

Cizre Davası Diyarbakır-DGM'de devam ediyor

Cizre halk ayaklanmasında tutuklanan veya tutuksuz yargılanan yurtseverlerin mahkemeleri devam ediyor. Ayaklanmada yüzlerce yurtsever gözaltına alınmıştı. Daha sonra bir kesimi serbest bırakılmıştı. Şu anda 155 yurtsever Diyarbakır-DGM'de yargılanıyor. Bu yurtseverlerden 33'ü tutuklu, diğerleri de tutuksuz yargılanıyor. Yurtseverler mahkemede siyasal tavır koyarak TC'yi yargılıyorlar.

Adana'da 9 tutuklama

Adana'da polisin yaptığı operasyonda 9 yurtsever tutuklandı. Tutuklanma gerekçesi, PKK'nin propagandasını yaparak taraftar toplama olarak gösterildi.

Tutuklanan yurtseverler; Tevfik İpek, Mehmet Dal, Faras Aslan, Ahmet Akan, Kemal Özer, Emin Taş, Arif Ertaş, Aydın Kılvan ve Abdullah Fektaş'tır.

BÜYÜK MUHAREBEYLE SERHED'DEN BOTAN'A SELAM!

17 Mayıs 1990 tarihinde, Serhed Eyaleti'nin Doğubeyazıt ilçesine 2 km. yakın mesafede Tewlê köyü ve İshak Paşa Sarayı arasındaki mıntıkalarda konumlanan bir ARGK birliği ile sömürgeci güçler arasında büyük bir muharebe oldu.

Muharebe; ihbar alan sömürgeci güçlerin operasyon başlatmaları üzerine başladı. Karadan ve havadan modern savaş araçları desteğindeki yüzlerce özel tim elemanı, beşbine yakın komando ve askerlerden oluşan düşman gücünün çembere aldığı ARGK birliği ile düşman arasında şiddetli bir çatışma başladı. Gündüz saat üçte başlayıp, gece saat sekize kadar devam eden muharebede ARGK birliğinin üstün savaş yeteneği karşısında düşman üst üste kayıp verdi. Yeni askeri güçler takviye etmesine rağmen inisiyatifi ele alamadı. Gerillalar inisiyatifi ele alarak düşmana 48'e yakın ölü, 50'nin üzerinde yaralı verdirdiler. Silah seslerini duyan Doğubeyazıt esnafı ve kitlesi kepenkleri indirerek muharebe alanına doğru yürüyüşe geçti. Bir taraftan muharebe devam ederken, diğer taraftan kitlenin kendi davasına sahip çıkıp ayaklanması, düşman güçlerinin bölünmesini sağladı. Kitleler öncülerine sahip çıkacaklarını bir kez daha gösterdiler. Düşman büyük bir korkuya kapılarak yürüyüşe geçen kitlenin önüne askeri araçlarla ve askerlerle barikat kurdu. Bunun üzerine, kitle slogan atarak düşman güçlerine karşı taşlarla saldırıya geçti. Kepenk kapatma eylemi üç gün sürdü. Gerilla birliği üstün manevra gücüyle, düşmanın komando, asker, özel tim ve tanklarla attığı üç çemberi başarılı bir şekilde parçalayarak kuşatmanın dışına çıktı. Düşman kendi kayıplarını gizlemek için, ölü ve yaralılarını hava ve karadan Erzurum ve Ağrı'daki hastanelere götürdü. Doğubeyazıt'ta ise, kayıplarını gizlemeye çalışan düşman güçleri hastaneyi kuşatma altına aldılar. Fakat tüm bu önlemlere rağmen, kayıplarını kitleden gizleyemediler, cadde ve sokaklarda halkın alay konusu olmaktan kurtulamadılar. Bu arada radyolarında sadece bir güvenlik subaylarının yaralandığı şeklinde açıklama yaptılar.

Kahraman ARGK gerillaları sayı ve teknik bakımından üstün olan düşman gücünü bozguna uğratırken, değerli üç savaşçı şehit düştü ve bir savaşçı da hafif yaralandı. Gerilla birliği yaralı savaşçıyı da birlikte alarak üssüne çekildi.

Şehit düşen gerillalar; Iğdır-Mürşitali köyünden **Ekrem KAYALAR (Sait)**, Göle'den **Enver GÜNGÖR (Ferhan-Bilal)** ve Karayazı'dan **Ahmet AYDIN (Ali)** isimli yoldaşlardır.

Şehit düşen üç yoldaştan biri mevzisinde yaralı olarak kalır. Gündüz ile birlikte, düşman güçleri muharebe alanını arama ve taramaya başlarlar. Mevzisinde kendisini baygın olarak gösteren yaralı yoldaş mevzisine doğru gelen bir MİT elemanı ve bir kontr-gerilla sorumlusunu, el bombalarını patlatarak ağır yaralarken, kendisi de kahramanca direnerek şehit düşer.

Şehit yoldaşların cenazelerinin şehre götürülmesiyle birlikte, kendi şehitlerinin cenazelerine sahip çıkan halk, cenazeleri almak için tekrar yürüyüşe geçerek hastaneyi kuşattı. Bu durum karşısında düşman cenazeleri vermek zorunda kaldı. Şehit **Ekrem (Sait)** yoldaşın cenazesi büyük bir konvoy eşliğinde doğum yeri olan Iğdır'a götürüldü. Halkımız, evlatlarının büyük direnişine ve anılarına bağlılığını direnişe daha büyük bir güç vererek ortaya koymaktadır.

Serhed Eyaleti 3. Bölge Birliği

Çevrimli katliamı, ABD emperyalizminin yavuz hırsızlığı ve gerçekler

Baştarafı 1. sayfada

katliamı, yine sömürgeciler tarafından Kürdistan kurtuluş hareketinin öncü gücü Partimize maledilmeye çalışıldı. Burjuva basını ve yetkilileri günlerce hep bir ağızdan ve en yüksek perdeden "PKK'nin yeni bir katliamı" demagojisini işlediler. Uluslararası platformlarda yine bu yönlü açıklamalar peşpeşe geliştirildi ve tüm dünya PKK "terörü"nü lanetlemeye çağrıldı.

Ancak sömürgecilerin bu açıklama ve uygulamalarında, kamuoyunun dikkatinden kaçmayan çarpıklıklar vardı. Her şeyden önce, olayda başvurulan tarz, ulusal kurtuluş mücadelemizin savaş anlayışıyla bağdaşmayan ve Partimizin defalarca mahkum ettiği bir tarzdı. Savaşın doğal seyri içinde meydana gelen istenmeyen kayıplar konusunda dahi kamuoyunun ne kadar duyarlı davrandığını bilen ulusal kurtuluş güçlerimiz eylemlerinde bu konuda son derece özenli davranmaktaydılar. Diğer yandan, en küçük bir olayda dahi güdümlü basınını harekete geçirip poz poz resimler yayınlatan sömürgeciler, bu kez basını Çevrimli'ye yaklaştırmamış, alana giriş-çıkışları yasaklamışlardı. Sömürgeciler televizyonda, gerilla olduğu ve Çevrimli saldırısında öldürüldüğü iddiasıyla bir ceset gösterme dışında hiçbir görüntüye yer vermemişlerdi. Çok sonraları Çevrimli'ye ulaşabilen Sosyalist Parti başkanı ve beraberindekiler bomboş bir köyle karşılaşmışlardı. İnsanlar köyden sürülmüş, yerleştirildikleri bir başka köyde ise adeta esir alınmışlardı, hiç kimseyle konuşmamaları için gözdağı verilmişti kendilerine. Dolayısıyla, olayı araştırmak üzere alana gidenler, olayın tanıklarına ulaşamıyorlardı. Yine, köyün yollarına hep benzin dökülerek ateşe verilmesi planlanmıştı ve alana en yakın benzinlik 90 km. uzaklıkta bulunuyordu. Yani, alanda serbestçe hareket edebilen ve teknik olanakları güçlü olan bir güç ancak bu kadar benzini getirip dökebilirdi yollara. Diğer taraftan, saldırıda hedef seçilenlerin ağırlık kısmının çocuk ve kadın olması bir yana, öldürülen yetişkinler de silah almaya gönülsüzce razı olmuş, yani zorla ellerine silah tutturulmuş insanlardı, yani, gerillalar için öncelikle hedef seçilecek kişiler değillerdi. Yine, en önemli bir nokta olarak, uluslararası alanda çok önemli bir süreç yaşanıyor, çeşitli toplantılarda Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin lehine kullanılabilecek ortamlar doğmuş bulunuyordu. Yani, böylesi bir süreçte Çevrimli tipi bir olay sadece ve sadece Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesini baltalamaya ve sömürgecilerin "terörizm" iddialarına malzeme sunmaya yarayabilirdi. Hiçbir siyasal güç, bu gerçeği göremeyecek kadar kör olamazdı. Diğer taraftan, Sete (İkiyaka) katliamının sömürgecilerce yapılıp ulusal kurtuluş güçlerimize maledilmeye çalışıldığını kamuoyu henüz unutmamıştı; yani, sömürgeci özel savaşın kirli yöntemleri kamuoyunca artık iyi biliniyordu. Tüm bu gerçekler bir araya geldiğinde, sömürgecilerin planı bu kez istedikleri tarzda yürümedi. Katliamın içyüzü, Partimizin de duyarlı yaklaşımı ve açıklamaları sonucu erkenden deşifre edildi, sömürgecilerin alçakça planları tersine döndü.

Sömürgeciler, Çevrimli katliamıyla bir yandan iç kamuoyu nezdinde Partimizin prestijini sarsıp katliam ve saldırıları için elverişli zemin yaratmayı ve mücadelemizi desteksiz bırakmayı amaçlarken, diğer yandan da uluslararası alanda mücadelemizin giderek daha fazla sempati ve destek toplamasının önüne geçmeyi, özellikle de son dönemlerde Avrupa Parlamentosu, AGİK vb. platformlarda Kürdistan sorunu nedeniyle içinde bulunduğu sıkışıklığı giderip, mücadelemizi tecrit etmeyi hedeflemekteydi. Ancak bu planı istediği gibi yürümedi. Mücadelemizin yeminli düşmanı bazı emperyalist devletler ve çevreler dışında sömürgecilerin Çevrimli katliamı etrafında örmek istediği imaja kapılan olmadı.

Çevrimli katliamı konusunda sömürgecilere en büyük destek, halkların azılı düşmanı ve dünyadaki Çevrimli tipi sayısız katliamın mimarı ABD'den geldi. ABD dışişleri bakanlığı adına yayınlanan bir bildiride PKK "terörist" olarak nitelendirilip, katliam Partimize maledilirken, *"ABD, bu trajik kayıptan teessüf duymakta ve müttefik ve dostumuza karşı sürdürülen bu terör kampanyasını kınamaktadır"* dendi. TC'nin sürdürdüğü özel savaşın beyninin ABD olduğu ve Kürdistan ulusal bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinden en az TC kadar ürktüğü dikkate alındığında bu tutum şaşırtıcı değildir. ABD emperyalizmi, işbirlikçisi TC'nin ulusal kurtuluş mücadelemiz karşısında ne denli zor durumda olduğunun ve uluslararası arenada da giderek nasıl sıkıştığının bilincinde olarak, ona biraz nefes aldırıp cesaret aşılamak amacındadır. Ancak sergilenen işgüzarlığa öfke duymamak da mümkün değil. O ABD ki, onlarca yıldır halkların başına örmediği çorap kalmamıştır. O ABD ki, dünyanın dörtbir yanında döktüğü masum kanları henüz kurumamış; Vietnam'da işlediği cinayetler belleklerden silinmemiştir. O ABD ki, tüm dünyada terörizmin anası olarak bilinir, dünyanın dörtbir yanına kontr-gerilla yöntemlerini taşıran, CIA eliyle komplo üstüne komplo geliştiren en büyük katildir. Ve yine O ABD ki, Kürdistan'da dökülen kanların, işlenen cinayetlerin perde arkasındaki baş sorumlusudur. Ve bu konumdaki ABD kalkıp Kürdistan halkının kutsal direnme savaşına dil uzatma, öncüsüne "terörist" suçlamasını getirme cüretini kendisinde bulabilmektedir! Şunu bir kez daha hatırlatalım ki, eski köprülerin altından çok sular geçti. Devir artık, katillerin, suçluların istedikleri gibi meydanda at oynatabilecekleri bir devir değildir. Mazlumlar artık uyanmış, hesap sormaktadırlar. Kanlı katiller suç ortaklıklarının ürünü cinayetlerin hesabını misliyle ödeyeceklerdir. Ve Kürdistan halkı da artık hesap soran bir güçtür; zulmün her türlü temsilcilerinden hesap sormaktadır, soracaktır.

Çevrimli katliamı karşısında onurlu sesler de yükseldi. Birçok ilerici, devrimci güç ve kişi, katliamı TC'nin gerçekleştirdiğine işaret ederek, sömürgecilerin katliamını lanetledi. Bu onurlu seslerden biri, değerli bilim adamı İsmail Beşikçi, 19 Haziran'da İstanbul'da çıkarıldığı mahkeme huzurunda şu açıklamayı yaptı: *"Cezaevinden getirilirken önemli sorunlarla karşı karşıyayım. Nezarethanede bile elimiz kelepçeli oturtuluyoruz. Duruşmaya geliyoruz; duruşmayı izleyenler polis tarafından dövülüyor. Burda da terör politikasıyla karşı karşıyayız. Devlet son olarak Çevrimli köyünde 27 Kürt vatandaşını öldürdü. Ama bunu PKK'nin üzerine yıkıyor. Hayır! Biz bunu kabul etmiyoruz. Bu devlet güçleri tarafından yapılmış bir cinayettir. Bunu açıklıyorum. Ayrıca Türk basını MİT'in bir bürosu gibi çalışıyor. Basını kınıyorum. Basın basınlığını yapsın."*

Görülmektedir ki, TC artık eskisi gibi cinayetlerini gizleyememektedir. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi artık geniş çevrelerde saygın bir yer edinmiş, güven kazanmıştır. Bu güven giderek daha belirgin bir desteğe dönüşüyor. Buna karşılık, TC her gün biraz daha prestij kaybediyor. Cinayetleri de TC'nin çöküşünü durduramayacak, TC döktüğü kanlarda boğulacaktır.

Çevrimli'de dökülen kanlar yerde kalmadı

Sömürgeci Türk devleti, Çevrimli katliamını gerçekleştirdikten sonra, sözde katliamı yapan gerillaları yakalamak gerekçesiyle alanda kapsamlı operasyonlar başlattı. 10 Haziran'dan itibaren sömürgeci kolluk kuvvetleri, çete ve özel timlerin desteğinde Fındık-Basa köyü civarındaki Haruna mıntıkasında operasyonlara giriştiler. Operasyonlar Çiyaye Reş (Şeyh Ömer Dağı), Gabar (Küreli), Çırav (Yassı Dağ) ve Dereler mıntıkasına kadar yayıldı.

Düşmanın operasyonuna gerillalar da karşı eylemlerle cevap verdiler, operasyon birliklerine peşpeşe pusular ve saldırılar düzenlediler. 10-11-12 Haziran günleri geniş çarpışmalar meydana geldi. Bu çapışmalar sürecinde, Haruna ve Karadağ mıntıkasında 5 asker, Şırnak'ta 1 subay ve 4 asker öldürüldü. Elmadağı bölgesinde de 4 özel tim elemanı öldürüldü, 3'ü de yaralandı. İlk tespit edilen rakamlar bunlar olmakla birlikte, en az 80 düşman askeri ve çetenin öldürüldüğü bildirilmektedir. 3 helikopter çatışmalar boyunca sürekli Siirt ve çevre alanlara ölü ve yaralı taşımış; sadece Siirt Devlet Hastanesi'nde 20'nin üzerinde ölü ve yaralı olduğu yurtseverlerce tespit edilmiştir.

Sömürgecilerin iddiasına göre, çarpışmalarda 2 ARGK gerillası şehit düşmüştür. Ancak sömürgecilerin bu iddiası başka herhangi bir kaynak tarafından bugüne kadar doğrulanmamıştır.

Faşist Saddam askerleriyle ARGK gerillaları çarpıştı

Haziran ayının ilk haftasında ARGK gerillaları ile Irak askerleri arasında bir çarpışma oldu. Şemdinli sınırına yakın Xaxırka mıntıkasında meydana gelen çarpışma, Irak askerlerinin gerillalara pusu kurmasıyla başladı. Çarpışmada ARGK gerillaları kayıp vermezken 7 Irak askeri öldürüldü.

ARGK gerillalarıyla Irak askerleri arasında meydana gelen bu çarpışma ilk çarpışma değildir. 1989 yılı ve 1990'ın kış ve bahar aylarında da bir dizi çarpışma oldu. Bu çarpışmalar, Irak güçlerinin I-KDP ve Türk askerleri desteğinde ARGK gerillalarına karşı yürüttükleri operasyonlarda meydana geldi. Geçtiğimiz kış aylarında meydana gelen çarpışmalarda 13 ARGK gerillası faşist Irak rejimine esir düştü. Esir gerillaların akibetleri hakkında hiçbir bilgi alınamamıştır.

Türk ordusu Güney ve Kuzey Kürdistan sınırı boyunca sürekli operasyonlar yapmaktadır. Özellikle Güney Kürdistan'da yaptığı operasyonlarda en çok I-KDP'li çetelere dayanmaktadır. Irak ordusu da bu operasyonlara yardımcı olmaktadır. I-KDP'li çetelerin başında Dr. Sait yer almaktadır. TC'ye işbirlikçiliği eskiye dayanan Dr. Sait I-KDP'nin yönetim kurulu üyesiydi. Lak-2 ve Şemdinli'ye yakın Lecna-Hayate kamplarının sorumluluklarında bulunmuştu. Bu dönemde Türk komutanlarıyla devamlı ilişki içerisindeydi. 1985-87 yılları arasında birkaç ARGK gerillasının şehit edilmesinde ya da TC'ye teslim edilmesinde doğrudan rol üstlendi. 1988'de TC'ye sığındı ve Kürt mülteci kamplarında çete örgütlenmesinin başında yer aldı. Bu hainin yanısıra I-KDP'li Zerevan ve Salman Sindi de hem mülteci kamplarında milis örgütleme ve mültecileri Irak'a geri gönderme faaliyetinde, hem de sömürgeci güçlerin Çukurca ve Uludere'ye yakın Güney Kürdistan topraklarında yaptıkları operasyonlarda doğrudan yer alıyorlar.

Son çarpışmada da bu hainler düşmana yol gösterme ve yardımcı olma konusunda üzerlerine düşeni yapmışlardır. Fakat düşman, gerillaları imha etme amacına ulaşamadı ve ağır bir darbe aldı. ❐

Muş'taki Kürt mültecileri protesto eylemi yaptı

Muş'ta bulunan mülteci kampındaki Kürtler valilik binasına yürüdüler. Protesto eylemine saldıran Türk askerlerinin açtığı ateş sonucu, 4 kişi öldü, 9 kişi de ağır yaralandı. TC'nin denetiminde bulunan mülteci kamplarındaki Kürtler, ancak esirlere reva görülebilecek yaşam koşullarında tutulmaktadırlar. Kamplarda her türlü insanlıkdışı uygulama egemen hale getirilmiş, insanlarımız Irak'a dönmeye zorlanmaktadırlar. Bunun için, Irak ajanlarının kamplarda Türk yetkilileriyle ortak faaliyet yürütmelerine fırsat tanınmıştır. Kamplara giriş-çıkışlara yasaklamalar getirilmektedir. Açlıktan, kötü yaşam koşullarından, salgın hastalıklardan çok sayıda insan öldü. Bu uygulamalar sonucu, binlerce Kürt insanı Irak'a geri dönmek zorunda bırakıldı. Irak'a dönenleri ise bekleyen tek şey ölüm ve çöle sürgündür. Uluslararası Af Örgütü, geçtiğimiz günlerde yayınladığı bir raporda bu durumu ele aldı ve TC-Irak işbirliğine değindi.

Muş mülteci kampında da benzeri uygulamalar vardır. Bu yüzden insanlarımız bu ağır koşulları taşıyamaz hale gelmiştir. Son protesto gösterisine neden olan olay; Türk askerlerinin kadınlara sarkıntılık etmeleri olsa da özünde bu, kin ve öfkeyle dolan kitlelerin patlamasıdır. Fakat sömürgeci TC, insanlarımızın meşru zeminde gelişen bu eylemine de tahammül gösteremedi. Çoluk-çocuk, kadın demeden yürüyüşçülerin üzerine silahlarla saldırdı ve katliam geliştirdi. Bu katliam Türk egemen sınıflarının yeni bir barbarlık örneğidir. Halkımızı TC gibi barbar bir düşmanın pençelerine atılmak zorunda bırakan sözde önderler de, sömürgeciler gibi, insanlarımıza karşı uygulanan bu soykırımdan sorumludurlar ve hesap vermekten kurtulamayacaklardır. ❐

Sömürgeciler gerçekleri susturamazlar!

Halk Gerçeği ve 2000'e Doğru'ya yasaklama

Sömürgeci Türk devleti, sansür kararnamesi uyarınca Halk Gerçeği gazetesi ile 2000'e Doğru dergisinin basımı, çoğaltılması, yayını ve dağıtımını süresiz olarak yasaklarken, bu gazete ve dergiyi basan Ilıcak Matbaası'nı da 10 gün süreyle kapattı. Halka gerçeklerin duyurulmasını yasaklayan 424 nolu kararname gereğince 28 Haziran 1990 günü gazete ve dergi merkezleri ile matbaayı basan sömürgeci güçler; kapılarına kilit vurdular. "Olağanüstü Hal Bölge Valisi" Hayri Kozakçıoğlu'nun talebi ve sömürgeci İçişleri Bakanlığı'nın emriyle uygulamaya konan kapatma kararının gerekçesi, "Bölge halkını, namus, din, işkence, sürgün vb. motifler işlenerek devlete ve güvenlik kuvvetlerine karşı gelmeye, silahlı mücadele edenlerin desteklenmesini sağlamaya yönelik" yayın yapma ve basma olarak gösterildi.

Sömürgecilerin, halktan gerçekleri gizleme ve yalan propagandalarla kamuoyunu aldatma kararının uygulaması olan kapatma kararı, devrimci-demokratik çevrelerin yoğun tepkisi ve protestolarıyla karşılandı. Halk Gerçeği gazetesi sahibi İsmet Ateş, olayla ilgili basına ve kamuoyuna bir açıklama yaptı. Açıklama şöyle: *"SS kararnameleriyle halklar üzerinde estirilmeye çalışılan devlet terörü bütün azgınlığıyla sürüyor. Kürdistan'ın basına kapatılması, sürgün ve basına sansür ile boyutlanan terör, son olarak* ***Halk Gerçeği*** *ve* ***2000'e Doğru****'nun yayınının yasaklanmasıyla yeni bir aşamaya gelmiş bulunuyor. Bununla da yetinmeyen terör, yayınlarımızı basan matbaayı kapatarak kararlılığımız karşısındaki aczini göstermiştir.*

Bir kaşık suda fırtınalar kopartan büyük basının bütün bu olanlar karşısında suspus bir köşede kalması oldukça dikkat çekicidir. Büyük basın, ***Süper Vali****'nin direktifleri doğrultusunda Kürdistan gerçekliğine* ***'milli maç heyecanı'*** *ile yaklaşma anlayışıyla TC'nin işlediği suçun ortağı olmuştur. Yayınların durdurulması, matbaaların kapatılması devrimci-demokrat basının sesini boğmaya yetmeyecektir. Her türlü entrika ve teröre rağmen halklarımız karşısındaki görev ve sorumluluğumuzun bilincinde olarak yayınımızı sürdürmekte kararlı olduğumuzu duyuruyor ve halklarımızın en doğal haklarından biri olan haberleşmeye getirilen bu engellemeler karşısında demokrat tüm kamuoyunu duyarlı olmaya çağırıyoruz."*

Kapatma kararı ardından, Halk Gerçeği gazetesi ve 2000'e Doğru dergisi yetkilileri, yayın hayatlarına yeni isimler altında devam edeceklerini açıkladılar.

Sömürgeci özel savaş uygulamasının bir parçası olan, devrimci-demokratik basının susturulması çabası, sömürgecilerin diğer tüm uygulamalarında olduğu gibi boşa çıkmaya mahkumdur. Tüm gerçekler yanısıra özellikle de Kürdistan'da yaşanan gerçekleri dünyadan ve halklarımızdan gizlemeye çalışan sömürgeciler, bununla çıkmazlarını ve tükenmişliklerini belgelemekten öteye bir sonuç elde edemeyeceklerdir. Yakıcı gerçekler şu veya bu biçimde, ama mutlaka önlerindeki çitleri aşıp halka ve kamuoyuna ulaşmanın yolunu bulacaklardır.

GÜNEY-BATI EYALETİ MEKTUBU

Sağlam döşeli siyasal-örgütsel zeminde gelişen gerilla mücadelemiz, Güney-Batı Eyaleti'nde hızla yükseliyor

Kürdistan'ın Türkiye ile sınır bölgesi olan Güney-Batı Eyaleti, Antep, Maraş, Adıyaman, kısmen de Urfa illerini kapsamaktadır. Eyaletin sosyal, ekonomik, coğrafik konumu genelde Ortadoğu, özelde Türkiye-Kürdistan konjonktüründe stratejik bir öneme sahiptir. Bu öneminden ötürü tarih boyunca yabancı güçlerin saldırılarına ve egemen olma çabalarına maruz kalmıştır. Bu bakımdan denilebilir ki, gerek doğudan Arap sömürgecileri, gerekse batıdan köleci Roma İmparatorluğu'ndan günümüzün emperyalist sömürgeci devletlerine kadar bütün güçler, ancak Güney-Batı Kürdistan topraklarına egemen olunca Kürdistan içlerine yayılabilmişlerdir. Dolayısıyla bu alan, doğu ile batı arasında bir kapı ve önemli bir köprü durumundadır. Hatta Avrupalı emperyalist güçler, Ortadoğu ve Uzakdoğu'ya açılmada tarih boyunca bu hattı kullanmış ve sürekli kendi denetimlerinde tutmak istemişlerdir. Hindistan'a kadar uzanan ünlü İpek Yolu, yüzlerce yol Ortadoğu ve Uzakdoğu'nun zenginlik hazinelerini Avrupa metropollerine taşımada rol oynamıştır. Türk egemen sınıfının Anadolu'da bir güç olarak ortaya çıkışından günümüze kadar sürdürdüğü yaklaşım, Avrupalı emperyalist güçlerden daha da gaddar ve kesinlikle fiili denetim gücü olmak tarzındadır. İşte ülkemizin bu coğrafik kesiti üzerinde tarih boyunca hüküm süren gerek de egemen güçlerin kendi aralarında ve gerekse bazı güçlerle halkımız arasındaki büyük savaşların nedeni budur. Bütün emperyalist-sömürgeci güçlerin bu konudaki yaklaşımını formüle edecek olursak "Ortadoğu'ya egemen olmak için Kürdistan'a egemen olmak gerekir, Kürdistan'a da egemen olmak için ise Güney-Batı Kürdistan (**Antep, Maraş, Urfa, Adıyaman** ve **Malatya**) topraklarına egemen olmak gerekir."

Bu pratik yaklaşımın etkileri hala çok canlı olarak yaşanan somut bir örneğini verirsek; Birinci Emperyalist Paylaşım Savaşının sona ermekte olduğu yıllarda, galip devletler ganimetleri hızla toplamaya yönelir ve halkların iradesini katleden kendi ekonomik-siyasal çıkarlarına uygun uzun vadeli plan ve projeleri geliştirirler. Bunlardan en önemlilerinden birisi de, miyadını doldurmuş olan Osmanlı İmparatorluğu'nun egemen bir güç olarak tasfiye olmasından sonra, Kürdistan halkının iradesine bir hançer gibi saplanan emperyalistlerin ülkemiz topraklarını kendi aralarında bölüştürme projesidir. İngiltere ve Fransa başta olmak üzere galip devletler Kürdistan'ın üzerine yürürler. Bu emperyalist saldırının en önemli cephesi Urfa, Antep ve Maraş yönünde başlatılır. Fransız işgal ordularına karşı çıplak elleri, zaptedilmez yürekleri ve bükülmez iradelerinden başka hiçbir saldırı ve savunma aracına sahip olmayan Urfa'nın şanlı, Antep'in Gazi, Maraş'ın Kahraman halkı sonunda dünyaya galip gelmiş olan üç güçten biri olan Fransız ordusunu bozguna uğratır ve Kürdistan topraklarını emperyalist işgal ordusundan temizler.

Evet, Kürdistan halkı, bu üç direniş beldemiz şahsında dünya halklarının baş düşmanı emperyalist ordulara karşı böylesine kahramanlıklar yaratarak zafer elde ederken, öte yandan bu zaferin siyasal sonuçlarını merkezi bir örgütlenmeye kavuşturacak ve dolayısıyla dünyanın özgür halkları arasında şerefli temsiline ulaşacak subjektif plandaki doğru bir önderlik, ideolojik-politik çizgi merkezi ve modern örgütlenmeden yoksundur. Sonuçta; bir halkın kaderini değiştirici devrimsel bir gelişmeye yol açacak kadar önemli olan bu gelişme, son tahlilde Kürdistan'ın yeni bir egemen gücün hakimiyetine girmesine, sonuçlarıyla kendisinin inkarı ve imhasını temel yaklaşım alan TC'nin doğmasına yol açmıştır. İşte o bilinen TC'nin kuruluşu, en önemli bir yönüyle de Urfa, Antep, Maraş halkının kahramanca direnişiyle sağladığı zaferin Türk egemen güçleri tarafından, son derece haksız, inkarcı, entrikacı bir temelde gaspedilmesiyle gerçekleşmiştir.

Sömürgeci-faşist TC'nin ortaya çıkmasında genelde Kürdistan'ın, özelde Güney-Batı Kürdistan Eyaletin'nin böylesine belirleyici rolü olurken, kemalist Türk burjuvazisi, ikiyüzlü, sahtekar ve inkarcı bir yaklaşımla gerçekleri çarpıtarak Urfa, Antep ve Maraş direnişlerinin kendi eseri olduğunu, Kürdistan diye bir gerçekliğin olmadığını iddia etmiş ve Kürdistan halkının kendisi için arzettiği potansiyel tehlikeyi bertaraf etmek için devlet kuruluşu henüz iskelet halindeyken bütün vahşetiyle Kürt halkının üzerine yürümüştür. Politik yaklaşımının odağına Kürt halkının imhası ve inkarını, Kürdistan topraklarının sömürgeleştirilmesini oturtan TC, 1925-1949 yılları arasında yüzbinlerce insanı **Dersim, Ağrı, Zilan, Koçgiri, Genç-Palu-Hani** vb. alanlarda barbarca katlederken, Güney-Batı Eyaleti halkına da fiziki katliamdan çok daha tehlikeli olan beyaz katliamı dayatmıştır. Ta o yıllarda buralardaki feodalleri teslim almış ve işbirliğine yatırmışken, özellikle, sömürgeci asimilasyon kurumları, sömürgecilik amaçlı kentleşme, yol şebekesi, askeri garnizonlar ve diğer kurumlarının temelini atmıştır. Tarihin bu kesitinde Kürdistan'ın iç merkezlerinde oluk oluk kan akıtılırken, Güney-Batı Eyaleti'nde yürürlükteki esas politika özümseme olmuştur. Özümseme politikası, bir yandan adı geçen devlet kurumları geliştirilirken, bir yandan da Kürt nüfusunun sürülmesi ve Türk nüfusunun Kürt topraklarına iskan ettirilmesiyle sağlanmıştır.

1970'li yıllara gelindiğinde, genelde Kürdistan'da, özelde Güney-Batı Eyaleti'nde -daha yüksek oranda- ekonomik, siyasal asimilasyon, özümseme, Türk uluslaşması (Kürt uluslaşmasının dumura uğratma temelinde) ve Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'da kurumlaştırıldığını görüyoruz. Adı geçen sahalarda, kurumlarıyla sömürgeciliğin oturtulmasıyla, diğer dış etkenlerin yanısıra esas olarak da objektif temellerin oluşmasıyla, modern bir ulusal kurtuluş hareketinin iç dinamikleri ortaya çıkmıştır. 60'lı yıllardan itibaren başlayan bu süreç 70'lere doğru iyice olgunlaşmış ve subjektif dinamiklerinin ortaya çıkmasına her bakımdan önemli temel oluşturmuştur. Eski kapalı feodal toplum yapısının ayrışarak sosyal sınıflara bölünmesi, bu bağlamda çağın en devrimci sınıfı olarak proletaryanın doğuşu, ulusal-sınıfsal kurtuluş hareketinde temel ittifak gücü olarak yoksul köylülüğün, köylülüğün iç çözülmesiyle nüfusumuzun belkemiğini oluşturacak oranda belirgin olarak netleşmesi, yine ulusal kurtuluşta öncülüğün etkili bir ögesi olarak aydın gençliğin ortaya çıkması gibi gelişmeleri 70'lerden itibaren Kürdistan'ın kaderini değiştirecek temel faktörler olarak görüyoruz.

Bu üç faktörün en çok netleştiği zemin, Güney-Batı Eyaleti'ni kapsayan bölgelerdir. 1970'lerden itibaren Kürdistan'daki bu objektif zemin üzerinde; başta Vietnam devrimi olmak üzere genelde ulusal kurtuluş hareketlerinin peşpeşe zafere ulaşmasının yarattığı etki, Türkiye devrimci-demokratik hareketinin radikal gelişimi, marksizm-leninizmin gençlik platformlarında yoğunca tartışılması ve yine dünya, Türkiye ve Kürdistan'daki siyasal ortam gibi elverişli koşulların da etkisiyle, PKK hareketinin subjektif planda embriyonu oluşur. 1973-75 döneminde teorik birikimin ideolojik bir formasyon kazanmasıyla ülkeye yönelen Kürdistan devrimcileri, 1976-77 yıllarında Güney-Batı Eyaleti'ni ulusal kurtuluş mücadelemizin stratejik önemde gelişim arzettiği bir alan haline getirirler. Parti çekirdeğimizin Güney-Batı Eyaleti'ne atfettiği bu rol tesadüfi olmayıp tamamen bu alanın taşıdığı sosyo-siyasal özelliklerden kaynaklanmıştır. Başta Parti Önderliğimiz olmak üzere, Haki, Kemal ve diğer önder düzeydeki bütün yoldaşların fiili çalışmasıyla, partileşme sürecine gelindiğinde büyük bir potansiyel birikim sağlanmış, düşmanın en çok özümsediğine inandığı bir alanda, modern ulusal kurtuluş mücadelemizin işçi, gençlik, köylü ve diğer bütün halk kesimleri içinde yer edinip kitleselleşerek gelişme gösterilmiştir. 1977'lere gelindiğinde, mücadelenin ülke genelinde ulaştığı boyut ve düşmanın karşı-devrimci saldırılarının düzeyi partileşme zorunluluğunu bütün yakıcılığıyla gündeme getirmiş; 27 Kasım 1978'de ilk zirvesiyle Partimiz PKK'nin kuruluşu gerçekleştirilmiştir.

Gerek Parti kuruluşu öncesinde ve gerekse sonrasında proleter kökenli kadroların yoğun olarak ortaya çıkmasında, adeta cephesel bir espriyle Parti çizgisinin etrafında kitlesel-siyasi ordulaşmanın sağlanmasında, sömürgecilik siyasetinin her bakımdan işlemez kılınmasında Güney-Batı Eyaleti önemli bir yer tutmuş; Kürdistan genelini etkileyecek düzeyde bir rol oynamıştır. Bu dönemde, ulusal kurtuluşçu espri ile gençlik boykotları, işçi sınıfının sendikal örgütlenmeleri ve grevler, köylülüğün artan oranda savaşıma katılımı kitlesel siyasi yürüyüş ve mitinglerin yanısıra öncü çekirdeğin devletin silahlı güçlerine karşı yürüttüğü silahlı savaşımı ile birbirini destekleyen ve tamamlayan bir gelişme temposu tutturulmuş; devletin kurumları ve fiili otoritesi önemli oranda paçavraya çevrilmiştir. Yine bu dönemde, onlarca devrimcinin şahadeti ulusal kurtuluşçu gelişmenin hayat suyu olmuş, onun kökleşmesini sağlamıştır.

İşte bu koşullarda gerçekleştirilen 12 Eylül faşist darbesi, ana hedef olarak önüne, Partimizi ve onun önderliğinde ayağa kalkan halkımızı ezmeyi koymuştur. Bu nedenle Kürdistan boydan boya yeniden işgal edilirken, askeri-faşist terör bir kasırga gibi estirilmiştir. Güney-Batı Eyaleti'nde de faşist terör silindirinin altından geçirilmeyen neredeyse bir fert dahi bırakılmamıştır. Özellikle Partiye aktif destek sağlayan, mücadele saflarındaki arkadaşların yakınları, şehit ve tutuklu çevreleri, özel savaş siyasetinin "özel" yöntemlerine tabi tutulmuş ve Parti karşıtı bir konuma düşürülmek istenmişlerdir. Bu amaçla salt işkence, tutuklama, yer yer katletme ile de yetinilmeyerek, daha çok da komploculuk ajanlaştırma, depolitize etme, yurtdışı ve metropol alanlara gönderme, sömürgeci yoz kültür-ahlak anlayışını geliştirme vs. Yöntemler doğrudan özel savaş kurmaylarının önderliğinde köy köy geliştirilmiş ve her fert bu karşı-devrimci ağın içine düşürülmek istenmiştir. Pazarcık, Adıyaman, Antep gibi alanların pilot bölge seçilerek, bu siyasetin önemli oranda ve farklı farklı yaklaşımlarla yürürlüğe konduğunu, yer yer mesafe de alındığını söylemek mümkündür. Örneğin; bir Adıyaman ve İslahiye bölgelerinde görüldüğü gibi, komploculuk, ajanmuhbir ağı geliştirilirken, genelde Maraş bölgesinde kültürel-ahlaki çökertme ve Avrupa'ya sürmek had safhadadır.

Öte yandan, 12 Eylül faşist darbesinden sonra da devrimci cephede meydana gelen değişmeler, gelişmeler vardır. Bunlar, Partimizin sürece ve alana fiili müdahaleleri, ülke düzeyinde gelişen Parti mücadelemizin alan üzerindeki etkileri, zindan direnişleri, 12 Eylül öncesindeki mücadele sürecinin sağladığı güçlü siyasi temel, bu temelin hayat suyu ve harcı şehitlerin kanı... vb. gibi belirleyici faktörlerden kaynaklanan gelişme ve değişmelerdir. Son 10 yılda devrimci cephede gerçekleşen gelişmelere de değinmek yerinde olacaktır.

Partimizin II. Kongresi ile tamamlanan geri çekilme taktiği sonrasında, 82 sonlarından itibaren yeniden ülkeye dönüş hareketi gerçekleşti. Bu taktik doğrultusunda Parti güçlerimiz, ülkenin dört bucağında silahlı propaganda grupları esprisiyle görevlendirilirken, Güney-Batı Eyaleti'ne de 83'lerde bir öncü grupla müdahale edilir. Gurp bünyesindeki provokatif-ajan bir-iki unsurun bilinçli engellemeleriyle yüzyüze gelen bu ilk Parti müdahalesi sonuçsuz kalır. 84'lerde başka bir müdahale gerçekleştirilir. Çalışmaların henüz en hazırlık aşamasındayken düşmanla girilen bir çatışmada değerli iki Parti militanı (Faik ALAGÖZ ve Ali Rıza SÖYLEMEZ) şehit düşer. Sonuçta, adı geçen müdahale de rolünü oynayamadan darbe alır. 85 yılında Sabri GÖZÜBÜYÜK yoldaşın komutasında gerçekleşen yeni dönem müdahalesi ise, henüz yoldayken, hareket tarzı ve arazi-alan koşullarının elverişsizliği sonucu Bozova'da düşmanla girişilen bir çatışmada beş militanın kahramanca direnerek şehit düşmesiyle sonuçsuz kalır. Aynı yılın sonlarında Mustafa ÖMÜRCAN yoldaşın komutasında yeni bir müdahale gerçekleştirilir. Aralarında M. Emin TAŞTAN yoldaşın da bulunduğu birimin çalışmasıyla, 1985 sonlarından 86 baharına kadar Adıyaman'da önemli oranda devrimci gelişmenin yaşandığı bir mücadele ortaya konur. Gerek Parti otoritesinin tesis edilmesinde, gerek yeni adayların alınmasında ve gerekse eylemlilik temelinde küçümsenmeyecek bir gelişme yaşanır. Bu gelişme sürecinin ardından Kahta'da meydana gelen bir çatışmada verilen kayıplar, yaşanan bazı talihsizlikler ve ardından Parti taktiğinin gerisine düşen bir çalışma tarzının ortaya çıkması sonucu, bu alandaki Parti gücümüz giderek bir daralma durumunu yaşar. Düşmanın bu zayıflıktan yararlanarak bazı ajan unsurları sızdırması, bazı ilişkileri düşürmesi, çetecilik, ajanlık ve komploculuk ağının geliştirilmesi sonucu, buradaki Parti birimimizin çalışmaları ve hareket tarzı önemli oranda deşifre olur. Yaşanan taktikdışılığa ve daralma durumuna Partinin sık sık müdahaleleri gerçekleşir. Bunlardan ilki, yine Mustafa ÖMÜRCAN yoldaşın komutasında, siyasi ve askeri yönden yetkin bir donanıma sahip bir grubun 87 baharında gerçekleştirdiği müdahale girişimidir. Ancak grup henüz Adıyaman'a adım atarken ihbar edilir ve meydana gelen şiddetli bir çatışma sonucu beş militan şehit düşer. 88 baharında ajan çetelerin kurduğu bir komplo ve ardından ihbar sonucu Hüseyin YORULMAZ, Mehmet ALAGÖZ, Kenan ÖZÇAKMAK, İsmet ÇELİK ve İmam... yoldaşlar şehit düşerler. 88 Ağustos'unda yine bir komplu ve grup içindeki ajanların işbirliğiyle Mehmet Emin TAŞTAN, Mehmet DEMİR ve Mehmet Ali KAHRAMAN yoldaşlar şehit düşerler. Kısa süre sonra ise yine komplo sonucu Mehmet Hanifi KAYA yoldaş şehit düşer. Böylece, düşmanın "özel savaş" yöntemlerine ve bu temeldeki çetecilik, ajan-komploculuk ve sızma faaliyetlerine karşı esas olarak Parti çizgisi ve örgütsel işleyiş sistemine uygun yürütülmeyen bir çalışmanın sonucunda kendi imhasına yol açmaktan öteye gidemeyeceği gerçeği somutlaşmış bir gerçektir ve eyalette Parti örgütünün yıllarca örgütsel bir temele kavuşmayışının ana nedeni budur. Bu olumsuz faktörü tamamlayan talihsizlikler ve diğer objektif etkenler de eklendiğinde, Kürdistan genelinde yaşanan ulusal kurtuluşçu savaş, en çok yoğunlaşması gereken bir zeminde yıllarca gelişememiştir. Yine, her ne kadar Adıyaman özgülünde Parti güçlerimizin sürekli varlığı sözkonusu olmuşsa da, adı geçen hata ve yetersizliklerden ötürü, bütün eyaleti kapsayan bir yoğunlaşmaya kavuşamamıştır.

Parti tarihinde ve ülkenin hiçbir alanında eşine rastlanmayan bu duruma Partimiz 89 yılında yeni bir müdahalede bulundu. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin ulaştığı "Halk Demokrasisini İnşa Süreci" ve bu temelde "İkili İktidara Doğru" şiarı gereğince, ülke genelinde "özel savaş" uygulamalarını her bakımdan çökertmek Güney-Batı Eyaleti Parti örgütümüzün de en acil ve en temel görevi durumundaydı. Derinleşmiş Parti Çözümlemeleri temelinde geçmise, bugüne ve geleceğe ilişkin perspektifleriyle devrimin bütün sorunları, görevleri ayrıntılarına kadar netleştirilmişti ve sorun, çözümlenmiş militan devrimciliğin yetkin bir uygulama ile tarihi rolünü icra etmesi sorunuydu. Bu temelde Güney-Batı Eyaleti'ne yapılan 89 müdahalesi grubu nicelik ve nitelik olarak yetkin bir bileşime, Parti tecrübesine ve tarihi sorumluluğa sahipti. Bu müdahaleye eyalet kapsamındaki bütün bölgelere ulaşıldı ve 89 yılı boyunca yoğun bir siyasal-örgütsel mücadele yürütüldü. Dönemin taktiği önünde engel teşkil eden ajan-muhbir ögeler nicelik ve nitelik olarak sınırlı da olsa tasfiye edildi. Böylece eyalet düzeyinde güçlerimizin merkezileştirilmesi ve bölgelerin koordineli sevk ve idaresi gerçekleştirilmiş oldu. Düşmanın beklentileri, umutlarıyla başvurduğu taktikler yıl boyunca boşa çıkarıldı. Sonuçta, özellikle siyasal-örgütsel alanda kazanan Partimiz, kaybeden düşman oldu.

1990 yılına girerken; önemli kazanımları korumak, 90 Bahar Atılımına genişliğine ve derinliğine bir hazırlıkla girmek ve gerillanın kuruluşunu eyalet düzeyinde güçlü bir temel üzerinde yükseltmek görevleri vardı. Düşmanın ise, 89 yılı boyunca kaybettiklerini telafi etmek için bütün umutlarını kışa bağladı. Manevra imkanlarının daraldığı bir sezonda Parti güçlerimizi imha etmek için yoğun operasyonlara girişti. Ancak daha çok da ye-

Devamı 27. sayfada

PKK II. ULUSAL KONFERANSI YAPILDI

Baştarafı 1. sayfada

somut bir ifadesi olan Konferans, bu anlamda sömürgeciliğin planlarının boşa çıkarılmasının da güçlü bir basamağını oluşturmuştur. Düşmanımızı iyi tanıdığımızı ortaya koyduğu gibi; onun güncel politikalarının çeşitli yönlerini doğru tahlil ettiğimizi de göstermiştir. Bu anlamda da Parti çizgisi ve taktiğinin bir kez daha doğrulanması olmuştur. Aynı şekilde, düşmanın konumu ve yönelimlerine ilişkin yaptığı doğru değerlendirmeler ve ulaştığı kapsamlı sonuçlarla, bundan sonraki askeri, siyasi, örgütsel her düzeydeki gelişmemiz için büyük olanaklar yaratmış, doğru yürüyüş tarzımızın ve bunda en az yanılgıyla ve başarıyla yürümemizin önünü açmıştır.

II. Ulusal Konferans, Kürdistan zemininde yaşanan güncel gelişmeleri kapsamlıca ele almış, yine Kürdistan'ın giderek güncellik kazanan konumuna işaret etmiştir. Bu temelde de, Kürdistan'ın insanlık alemi içindeki yerini netçe açığa çıkarmıştır. Ulusal ve sınıfsal bilinçlenmenin güçlü bir zemini olarak, en güçlü irade birliğini yaratmış; uluslaşmanın ulusal kurtuluş ve öncü rolle ilişkisini berrak bir biçimde ve her zamankinden daha da netleşmiş olarak ortaya koymuştur.

Ulusal Konferansımızın en önemli bir sonucu, partileşme olgusunda önemli bir yere oturmuş bulunmasıdır. Bu toplantımızda, partileşme sorunları kapsamlıca ele alınmış; partileşme önünde engel teşkil eden, gerileten tüm olumsuz yanlar tespit edilip sergilendiği gibi, yeni ve yetkinlik arzeden yönler ve bu temelde sağlanan gelişme de ortaya konulmaya çalışılmıştır. Bu temelde, partileşme olgusunun düzeltilmeye muhtaç yönleriyle, yeni ve yetkin olan yönleri sağlamca ele alınmıştır. Yeniden düzeltme kadar yaratıcı yan da etkin bir şekilde geliştirilmiştir. Böylece, II. Ulusal Konferans, salt bir düzeltme konferansı olmakla kalmamış, oldukça yaratıcı yaklaşım esaslarını da yetkince ve netçe ortaya koyan bir içerik sergilemiştir.

II. Ulusal Konferans, Partimizin öz ve biçimdeki gelişmesine geçmişten beri musallat olan, eğitim ve tecrübeyle yola gelmeyen, salt sınıfdışı etkileri taşıran değil, aynı zamanda düşmanın her türlü kışkırtıcı etkilerini saflara taşıyan, çok geri bir sosyal yapının bağnaz ve geri iradesini kendi şahsında somutlaştıran, Partinin dürüst kadrolarının uygulama zayıflıklarından ve yetersizliklerinden de yararlanarak Partiyi tanınmaz hale getirmeye uğraşan, her şeyi kendi bireysel ihtiraslarına alet etmeye çalışan tiplere karşı özellikle III. Kongre'den bu yana sürdürülen mücadeleyi sonuç aşamasına getirerek, bu tip öğe ve anlayışların kökünün Parti saflarından kazınması kararına ulaşmıştır.

Konferans, sadece olumsuz olanı ve düzeltilmesi gerekeni değil, olumlu olanı da netçe belirlemiştir. PKK'de özgün militan özelliklerin neler olduğunu, gerek geçmişin teorik belirlemeleri, gerek edinilen zengin tecrübeler ve gerekse şehitlerin örnek alınması gereken yaşamları temelinde ortaya koymuştur. Bu özelliklere ulaşma konusunda yüksek bir kararlılık ve azim yaratmıştır. Kısacası, öncülük konusunda PKK'nin Kürdistan tarihinde daha ortaya çıkarken üstlendiği rol; çeşitli dalgalanmalara, geri çekiştirmelere, başkalaştırmalara rağmen, bu Konferansımızda bütün özgünlüğü ile, hem düzeltilmiş ve hem de yenilenmiş bir ifadeyle ortaya konmuştur. Bu anlamda da partileşmeyi güçlü yaşamanın yolu daha da açılmış ve bunu, geliştirmenin en temel halkası olarak, bütün alanlara taşımanın kararlılığı ortaya konmuştur.

PKK II. Ulusal Konferansı'nda üzerinde önemle durulan bir diğer konu da savaş ve ordu sorunu olmuştur. Ordulaşmanın, Partimizin, gelişim süreci içinde daha da yoğunlaşmış, azimli, savaşkan ifadesi olduğuna dikkat çekilerek, gelişen Partinin ordulaşan Parti olduğu vurgulanmıştır.

Yine, ordulaşma önünde engel teşkil eden, sürece gerektiği gibi cevap vermeyen her türlü yanlış ve yetmez anlayış ele alınarak mahkum edilmiştir. Özellikle de Partinin savaşım çizgisini uygulamaktan sorumlu kadro yapısının partileşmeyi yaşayamaması ve yaşatamaması, bütün çalışmalara Parti öncülüğüyle özde ve biçimde karşılık verememesi, bunun da Parti karşıtı ögelerce Partiye karşı alabildiğine kullanılması, bazı tiplerin ordu silahını kullanarak Partinin muazzam çabalarının ürünü olan kazanımların üzerinde tasarrufta bulunması ve kendi alçak çıkarlarına alet etmeye kalkışması durumları üzerinde hassasiyetle durulmuştur. Ordulaşmaya yanılgılı yaklaşımın, layıkıyla yaklaşamamanın, bu konuda çok hassasiyet isteyen, disiplin, dikkat ve duyarlılık isteyen ordulaşmanın Partinin en yoğunlaşmış ifadesi olarak yaşaması gerektiği şeklindeki ilkenin bir tarafa itilmesinin yol açtığı kayıplara ve yine, her yönüyle gerekli çaba ve disiplinden uzak, gelişmemiş, her türlü komutanlık ve savaşçılık vasfını bir yana bırakan, kendiliğindenliği alabildiğine yaşayan ve yaşatan, sorumluluğu azami boyutlarda sergilemesi gerekirken en sıradan sorumlulukla yetinen veya sorumsuzluğa düşenlerin, hem kendilerine ve hem de Partiye çok şey kaybettirdiğine parmak basılmıştır. Gerçekten zaferi aralayabilecek koşullarımız varken, bu yılları neredeyse bizim için yenilgi yılları haline getiren ve büyük tehlikelere kapıyı ardına kadar açan bu tür anlayış ve yaklaşımlar şiddetle mahkum edilmiştir.

Bu anlamda, II. Ulusal Konferans, düzeltme yönü ağır basan bir toplantı olurken, oldukça karmaşıklaştırılan, özünden boşaltılan ve hatta başkalaşıma uğratılmak istenen, hiç de hakketmediğimiz halde, eşine ender rastlanır yönelimlerle boşa çıkarılmak istenen silahlı savaşımı, bu tip ögelerin olumsuz özellikleri ve yetmezliklerinin etkisinden kurtarma yolunda düşünce netliğine ve kesin kararlılığa ulaşılan bir platform da olmuştur. Görevlere doğru ve başarılı yönelmenin tüm koşullarını ve gerekli ruh sağlamlılığını yaratmıştır.

II. Ulusal Konferans, Cephe silahıyla savaşımın artık halkımızın gündemine girdiğini ve Partimizin geleneksel kitle ve halk çizgisinin pratikte oldukça ifadeye kavuşturduğunu dile getirmiştir. Uluslaşmada, ulusal kurtuluşta sağlam bir başlangıç teşkil eden ve tarihimiz açısından önemli bir anlam taşıyan son halk ayaklanmalarımızın ortaya çıkardığı derslere işaret ederek, daha önce genelleme düzeyinde kalan belirlemeleri daha ayrıntılı ele alınan, uygulama esaslarının da netçe ifade edildiği ve somut kararlara ulaşmayı mümkün kılan tartışmalarla zenginleştirmiş; bu anlamda da Partimizin cephe politikasına ilişkin önemli bir aşama olmuştur. Cephe politikamızın hayata geçirilmesinde varılan düzeyin ileri bir düzey olduğunu tespit etmiş; nasıl ki 84'ler sonrası ordulaşmanın önemli bir aşaması olmuşsa, 90'lar sonrasının da önemli bir cepheleşme aşaması olduğuna işaret etmiştir. Bu temelde de, cepheleşmenin 90'lara dayalı olarak güç kazanacağını, siyasal ordulaşmanın birçok çalışmayı belirleyen temel bir çalışmamız olacağını ortaya koymuştur.

Siyasal ordulaşma; gerek askeri ordulaşmayı geliştirmede, gerek ondan güç almada ve gerekse Parti çekirdeğinin kurulması ve gelişmesinde en önemli rolü oynayacak ordulaşma olarak ele alınmıştır. Konferans, gelişmelerin yeni yeni ortaya çıktığı bir alan olarak bu alanda henüz fazla hataların olmaması nedeniyle, bu faaliyetin hatalı yönlerine fazla girmemiş, ancak onun doğru temelde ele alınması gereğine dikat çekerek, özellikle geçmişte Parti ve Ordu örgütlenmeleri çerçevesinde halka yaklaşımda ortaya çıkan kabul edilemez tutumları mahkum etmiştir. Halk politikamızın artık cephe politikası olduğuna işaret ederek, Parti-Ordu çalışmalarında bu konuda ortaya çıkan yanılgılardan mutlaka sıyrılıp, bu faaliyetin kendine özgü doğru yaklaşım ve kurallarının uygulanması ve özellikle örgütlenmede geliştirilen mücadele biçimlerinde netleşmeye gidilmesi konusunda ileri bir adım olmuştur. Bu temelde, uygulamaya elverişli kararlara ve yüksek bir kararlılık düzeyine ulaşmıştır.

II. Ulusal Konferans'ta üzerinde önemle durulan bir konu da ittifaklar meselesi olmuştur. Konferans sürecinde, her türlü hayaller bir yana bırakılmış olarak, dünya, bölge, Türkiye ve Kürdistan gerçekliği temelinde ittifaklar sorunu irdelenmiş ve önemli dersler çıkarılarak kararlara ulaşılmıştır. Ulaşılan en büyük bir ders olarak, PKK'de somutlaşan özgüce güven ilkesinin son derece doğru olduğu; esasta temel güç olarak halkımızın yoksul, köylü, işçi, gençlik, aydın kesimlerine dayanmak gerektiği, bu temel gücümüzün eğitilip örgütlendirilerek harekete geçirilmesinin belirleyici görev olduğu şeklindeki temel ilkemizin pratikte doğrulandığı, tüm tecrübelerin buna işaret ettiği vurgulanmıştır. Bununla birlikte, dostluklara büyük değer verilmesi gereğine dikkat çekilmiş; PKK'nin, sıradan bir dostluktan dahi çok şey çıkarma tarzındaki pratiğinin doğruluğuna işaret edilmiştir. Özgüce güvenin, aynı zamanda sıradan dost ve müttefiklerin kıymetini çok gerçekçi bir tarzda bilmeye götürdüğü vurgulanmış; PKK'nin Türkiye-Kürdistan somutunda dostluğu en iyi kavrayan bir güç olduğu belirtilmiştir. Yine PKK gerçekliğinin, sıradan bir dostlukla nelerin kazanılabileceğini ortaya koyduğu gibi; sahte, içeriği olmayan, aslında bel bağlanmaması gereken abartmalı bir dostluğun nelerin kaybına yol açacağını da gösterdiğine dikkat çekilmiştir. Sosyalist sistem ve ilerici insanlıkla ilişkilerin sağlıklı kurulamaması ve bu güçlere özgüce güven temelinde sağlam ölçülerle yaklaşmak yerine abartmalı biçimde bel bağlamanın çok şeyin kaybedilmesine yol açtığı ve özellikle Türkiye sol literatüründe bu konuda haddinden fazla bir abartmanın olduğu ortaya konulmuştur. Bu temelde, Konferans'ta dostluklara gerçek değerini vermek ve abartılardan kaçınmak gereğine dikkat çekilmiş; özgüce güvenin esas olduğu, ancak bu temelde sağlıklı ittifak ve dostlukların kurulabileceği bir ilke olarak bir kez daha kabul edilmiştir.

Parti ve ulusal kurtuluş sorunlarımızın kapsamlıca ele alındığı Ulusal Konferans, arınmış ve güçlenmiş bir Parti yapısına ulaşılmadan, Kürdistan devriminin bugün ulaştığı aşamada yüzyüze bulunulan görev ve sorumlulukların yerine getirilemeyeceğini tespit etmiş; bu temelde içine girilen süreci, kadro yapısının her yönden güçlenmesi ve Parti militan ölçülerine ulaşması süreci olarak belirlemiştir. Sürece güçlü ve her türlü Partidışı anlayış ve özellikten sıyrılmış olarak girmenin temel bir aracı olarak da, eleştiri-özeleştiri silahını yetkince kullanmış; başta Parti merkezi olmak üzere her türlü sorumlu kademede yeralan kadrolar ile bir bütün olarak Parti kadro yapısının durumunu kapsamlıca irdelemiştir. Bu temelde, her türlü Partidışı, sınıfdışı anlayış ve özelliği mahkum ederek, ulaşılması gereken ölçülere ısrarla parmak basmıştır. Partimizin geçmiş zirvelerinde de eleştiri-özeleştiri silahının yetkince kullanılmasına karşılık, hem bazı dönemlerin özellikleri gereği belli bir esnekliğin gösterilmek zorunda kalındığına ve hem de verilen özeleştirilere tutarlı sahip çıkılmadığına işaret ederek; girilen yeni dönemde, ölçülerle oynamanın, Parti militan hattına ulaşmamanın, yetmezliklerden arınmamanın devrimin kaderiyle oynamak anlamına geleceği, dolayısıyla safları netleştirmede son derece ısrarlı ve katı davranılacağı belirtilmiştir. Bu temelde tüm kadro yapısı kendisini yenilemeye ve tarihin bu aşamasının yüklediği görevlere layıkıyla sahip çıkmaya çağrılmıştır.

PKK II. Ulusal Konferansı, sonuç aşamasında, üzerinde durduğu tüm konulara ilişkin karar tasarıları üzerinde tartışmalar yürütmüş; devrimimizin tüm ihtiyaçlarını göz önünde bulunduran ve zaferi hedefleyen kapsamlı kararlara ulaşmıştır.

Bu konumuyla da Konferans, Partimize ve mücadelemize dayatılan imhacı özel savaş politikasına verilen anlamlı bir cevap, onu boşa çıkarmanın güçlü bir basamağı olmuştur. Partimizin IV. Kongresi'ne giden yolda önemli bir aşama olarak, kongrenin önünü açan gelişkin bir zirve niteliğine kavuşmuştur. Devrimimizin sorunları ve bu sorunlara getirdiği çözümlerle, ulaştığı kararlarla, Partimizin yüzyüze gelebileceği her türlü tehlikeyi dikkate alarak, mücadelemizin kapsam ve doğrultusunu aydınlatmış; böylece geleceği güvenceye almıştır. Gerekleri yerine getirildiğinde, Partimizi daha da yüksek zirvelere taşıyacak köklü bir dönemeç olmuştur. PKK Genel Sekreteri **Abdullah ÖCALAN** yoldaşın sözleriyle; *"Bu anlamda diyoruz ki; 90'lı yıllara dayattığımız bağımsız ve özgür Kürdistan yolunda, bu çalışmamız, temel bir çıkış noktası olmuştur. Bunun bütün hususiyetlerini bağrında taşımıştır. Geriye kalan da, pratikte yüklenmeyle başarılacaktır. Bu Mayıs ayında özellikle, toplantıyı gerçekleştirmekle; anılarına her zaman üstün bir yer vermekle mükellef olduğumuz şehitlere ve Şehitler Ayı'na layık olmaya çalıştık; 'Partileşmek bir anlamda, şehitlerin anısına bağlı olmaktır' şiarına olan bağlılığımızı da gösterdik. Şehitlerin sahibi Partidir ama, Parti de gerçekten şehitlerin yaşadığı gibi yaşatılması gereken bir Partidir. Bu konudaki ikiyüzlülük, içine girilebilecek en kötü ikiyüzlülüktür. Bu konuda anılara layıkıyla yaklaşmamak, gereklerini yerine getirmemek, bir devrimcinin içine girebileceği en kötü sorumsuzluktur. İşte bu anlamda diyoruz ki; Konferansımız, Şehitler Ayı'nda şehitlere layıkıyla bağlı olmanın sağlam bir güvencesi de olmuştur. Bu anlamda, şehitler temelinde partileşme, en sağlam partileşmedir. Bu temeldeki partileşmeyi, bütün görevlerin başına koyan Konferans'ımız, aynı zamanda şehitlerin de anısına en layık bir çabamız, bir söz verişimiz, onun gerçekleştirilmesi olmuştur."* **(Konferans kapanış konuşmasından.)**

Ulusal kurtuluş mücadelemiz ve Partimizin tarihinde yeni bir dönem olan II. Ulusal Konferansımız, ortaya koyduğu perspektifler ve kararlarla, tüm Parti kadrolarını daha yetkin bir mücadele ve daha ileri kazanımlar sergilemeye çağırmaktadır. Eski mücadele tarzları ve yetmez anlayışlar ile, açılan yeni döneme ayak uydurmak, onu kavramak ve gereklerini yerine getirmek olanaksızdır. O halde, tüm Parti militanları kendilerini baştan aşağıya yenilemekle yükümlüdürler. Mücadelenin ulaştığı aşamanın kapsamlı görevlerini başarıyla omuzlamaya imkan verecek militan ölçülere ulaşmak, devrim mücadelesinde artık sadece ilerlemenin değil, yaşam şansı bulmanın da ön koşulu haline gelmiştir. O halde, "bu kavgada ben de varım" diyenler için bir tek şans vardır: Militanlaşmak! Her türlü Partidışı ve sınıfdışı anlayış ve özellikten sıyrılmakla ancak militanlaşma sağlanabilir, bu da özü güçlendirme ve doğru biçimle tamamlama konusunda ısrarlı bir mücadele, inatçı bir çaba ve her şeyden önemlisi de, değişimin gerekliliğine inanmakla olur.

Bu konuda Parti Önderliğinin, Konferans kapanış konuşmasında belirttiği son sözleri, tüm Parti militanlarına bir çağrı ve bir talimattır: *"Ulusal temsil, sınıfsal temsil bir partide nasıl ifade edilir ve insanlık karşısına nasıl yüzünün akıyla çıkılması gerekir? Onu da büyük sorumlulukla göstermeye çalıştık. Bu hepiniz için yerine getirilmesi gereken bir husus oluyor. Doğru önderliksel yaklaşım, tarihimizde ilk defa gerçekleşen olay oluyor. Ve hepinizin en az tanıdığınız ve gereklerini yerine getirdiğiniz bir zaafınıza, yüzyıllarca süren ve günümüzde de en ağır biçimde etkisini sürdüren köleliğinize de bir darbe vuruyor. Tüm gücümüzle biz, bunu göstermeye, yaşamaya ve yaşatmaya çalıştık. Bu temelde daha çok ayaklanması gerekenler sizler oluyorsunuz. Bunun için, size sunulması gereken sunulmuş, olanaklarla oldukça desteklenmiştir. Gerisi tamamen size düşer. Bu temelde geleceğin üzerine yükleneceğiz.*

90'lı yılların bağımsızlık ve özgürlük tutkusu sadece PKK'nin militan hattında ifadesini bulmuyor; bu sadece bizim büyük irade birliğindeki kararlılığımız değil, aynı zamanda halkımızın da büyük bir tutkusu, özlemi, hatta kararlılığı haline gelmiştir. Bu temelde, şüphesiz, geleceğe düzenli yürüyeceğiz ve gerçekten yüzyılların bir hayali, bir umudu olan ama, günümüzde oldukça gerçekleşmeye yüz tutan, gerçekleşmenin adeta eşiğine bizi getiren, bağımsız ve özgür yaşam şansını çok iyi kullanacağız. Partimizin bu konudaki öncü rolünü büyük bir sorumlulukla, üstün bir azimle ve başarıyla yerine getireceğiz. Bütün Partilileri bir kez daha, bu temelde görevleri doğru yakalamaya ve mutlaka başarmaya çağırıyoruz."

-Zafer, doğru temelde savaşan Partililerindir!

-Yaşasın Partimizin II. Ulusal Konferansı!

❐

AYAKLANMA, TOPYEKÜN ÖRGÜTLENME VE GÜNLÜK EYLEMDİR

Newroz ayında itibaren Orta Kürdistan'da başlayan halk ayaklanması Kürdistan'da yepyeni bir durum yaratmıştır. Bu, hem faşist-sömürgeci savaş açısından, hem de ulusal kurtuluş mücadelemiz açısından böyledir. Faşist-sömürgeci rejim, yürüttüğü özel savaşı daha da geliştirerek, içte ve dışta yeni özel savaş taktiklerine başvurarak, bunların hepsini darbe niteliğindeki yeni kararnamelere kavuşturup devletin tüm gücünü harekete geçirerek Kürdistan'daki yeni devrimci gelişmelerin önüne geçmeye, bunları kontrolü altına almaya ve sınırlandırmaya çalışmaktadır. Bütün bu sömürgeci çabalara karşın, gerilla ile ortaya çıkan ve gerilla savaşıyla birleşen kitlesel halk direnişimiz gelişerek devam etmektedir.

Nusaybin ve Cizre'den başlayan kitlesel direniş ve buna karşı 28 Mart Kararnamesi temelinde uygulamaya konan sömürgeci saldırganlık üç ayını doldurmaktadır. Kepenk kapatma, yürüyüş, gösteri ve sokak çarpışmaları biçiminde başlayan kitlesel eylemlilik, toplu gazete boykotu ve açlık grevleri biçimlerini de yaratarak değişik alanlara yayılmaktadır. Kitle eylemliliğini yaratan ve ondan büyük güç alan gerilla savaşımız, Kürdistan'ın her tarafını kucaklayarak sömürgeci rejimi dövmekte ve halk ayaklanmasının sürekliliğini sağlamaktadır. Halk savaşı gerçeğinin iki temel gücünün, gerilla ve halk ayaklanmalarının birliği ve içiçeliği, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinde canlı bir gerçek olarak yaşanmaktadır. Haziran ayı başında bir açıklama yapan özel savaş valisi Kozakçıoğlu, 1990 yılının ilk beş ayında meydana gelen irili-ufaklı çarpışma ve eylem sayısının toplam 1500 olduğunu söylemektedir. Bu, günlük ortalama 10 çarpışma demektir. Kürdistan'daki savaşın yaşadığı gelişme düzeyinin ve ayaklanma gerçeğinin en somut göstergesi olmaktadır. Zaten, özel savaş valisi de, geçen yıla göre olaylarda yüzdekırk artış olduğunu belirtmek zorunda kalmaktadır. Bütün bunlar, sadece, faşist-sömürgeci rejimin kontrol ve sınırlandırma taktiklerine ağır bir darbe vurulmuş olduğunu ve ulusal kurtuluş mücadelemizin önemli bir atılımı başardığını ifade eder.

Çok iyi biliniyor ki, faşist-sömürgeci Türk rejimi sürekli gelişen gerilla karşısında eski inkar ve imha politikasını olduğu gibi sürdüremeyeceğini ve PKK önderliği ile gerilla hareketinin kökünü kazıma amaçlarına kısa sürede ulaşamayacağını anlatmıştı. Yıllarca uyguladığı çeşitli savaş biçimlerinin etkisiz kılınması, özellikle tüm gücünü ortaya koyarak sonuç almak istediği özel savaş taktiklerinin 1989 yılında önemli ölçüde boşa çıkarılması, onu zorunlu olarak bu sonuca götürdü. Faşist-sömürgeci düşman, ortaya çıkan bu gerçek karşısında, özel savaşı daha da yetkinleştirerek gerillayı belli alanlarda ve zayıf bir eylemlilik düzeyinde sınırlandırmayı, gerillanın kitleler üzerindeki etkisini boşa çıkarmayı, Partinin kitleleri örgütleme çalışmalarını ezmeyi, böylece gerillayı, dolayısıyla ulusal kurtuluş mücadelesini kontrol altına alarak belli bir süreçte iyice etkisizleştirip yok etmeyi hedefledi. Bütün taktiklerini, planlarını, ekonomiden savaşa kadar bütün iç ve dış çalışmalarını bu temelde yeniden şekillendirmeye yöneldi. 1990 yılına girerken faşist-sömürgeci rejimin Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı yaklaşımı esas olarak böyleydi. Genel Sekreter **Abdullah ÖCALAN** yoldaş, Kasım 1989'da yeni yıla ilişkin hedefleri ve düşmanın taktiklerini belirlerken şunları ortaya koyuyordu:

"... Dörtbaşı mamur bir özel savaş geliştirme amacındadırlar; dış ve iç politikayı bunun emrine vermişlerdir. Gerek muhalefetin bu duruma getirilmesi, gerek işçi sınıfına karşı tutumlar, hatta icazetli bir şekilde son olarak 141-142 meselesinin gündeme getirilmesi, barışçıl bir sol adı altında aslında silahlı devrimci solun gelişmesini engelleme girişimleri hep bu politikanın parçalarıdır. Yine icazetli, işbirlikçi bir Kürt partisi de kurulabilir. Eğer ihtiyaç duyarlarsa, bu da özel savaşın bir türedisi olarak düşünülebilir. En acil hedef olarak önlerine koydukları bizim gerilla savaşımını derinliğine ve genişliğine oturtmamızı engellemektir. Milli Güvenlik Kurulu'nun en önemli toplantısı diye geçen toplantısında alınan yeni kararlar dediği, yeni Kürt politikası dediği karar, aslında açıkça basına yansıdığı gibi, PKK'yi kontrol altına alma ve mümkünse çökertme politikasıdır... Bütün cumhuriyeti kullanarak, iç ve dış dayanaklarıyla, bu temel gündem maddesini kendi lehine çevirmek için elinden geleni yapacaktır. Hedefi nedir? Belki imha zor gerçekleşir ama, kontrol şarttır. İşte işin canalıcı noktası burasıdır...

"... Düşman için, eğer bu sağlanırsa büyük başarıdır. Yani, PKK'yi tam tasfiye edemeyecek, PKK'nin kitleler üzerindeki etkisini tasfiye edemeyecek, o da bunu biliyor. Silahlı mücadeleyi de tamamen tasfiye edemeyecektir. Mesela, bir Bask gibi zaman zaman eylem yapabilecek, yine İrlanda'daki, Peru'daki, kısmen Kolombiya'daki ve hatta Kürdistan'ın diğer parçalarındaki gibi tasfiye edilmiş bir silahlı mücadele örneğine rıza gösterebilir. Yani iktidarı zorlamayan, özel savaş uygulamasını gerektirmeyen, nitelikçe ve nicelikçe oldukça düşürülmüş bir silahlı mücadeleyi kabul edebilir. Ve bu durumu sağladıktan sonra bu yönetim çekilebilir. Özel savaş iktidarı yerini daha yumuşak bir iktidara bırakabilir. Örneğin, o adı geçen ülkelerde silahlı savaşım etkisiz duruma getirilmiştir. Bask, İrlanda, Kolombiya, Peru, hatta Güney Afrika ve Kürdistan'ın diğer parçalarındaki silahlı savaşım son derece etkisizdir. İktidarın alaşağı edilmesinde, çok önemli siyasi sonuçlara gitmede fazla belirleyici değildir. Türk Genelkurmaylığı'nın da bize yönelik politikası budur..." **(Serxwebûn, Mart 1990 sayısı, Sayfa: 5-6)**

Aynı değerlendirmede Genel Sekreter yoldaş, faşist-sömürgeciliğin bu politikalarını boşa çıkartmak ve ulusal kurtuluş mücadelemizi geliştirmek için de şunları belirtiyordu:

"... PKK taktiğinin en yaratıcı yönü, gerilla savaşımı, içte en hayati bölgelerde hem derinliğine ve hem de genişliğine geliştirmektir... Kürdistan'da halk iktidarını geliştirmek, yani siyasal iktidar sorununu halletmek için, sayısal ve niteliksel güçlü bir gerillaya ve gerillanın doğru savaşımına mutlak anlamda ihtiyaç vardır. İktidar sorununda, bağımsızlık sorununda mesafe almak, bu dönemde mutlaka gerillanın istenilen biçimde yetkinleşmesine bağlıdır...

"... Bunun için de, her şeyi yeniden düzenlemek esastır; halkla ilişkileri, savaşçı alımını, savaşçı eğitimini, komuta kademesindeki tayin ve terfiyi, gerilla yaşamını, moralini ve tüm bunları yeniden düzenlemek esası üzerinde önemle durmak ve vuruş tarzımızı güçlendirmek esasıyla düşmana yönelmek, bizim için, olmazsa olmaz kabilinden yaşamsaldır.. Bizi güçlendirecek taktiklerde daha ısrarlı bir uygulama ve gücümüzü sürekli savaştırma temeldir. Özellikle savaşı daraltan, savaşı ayda-yılda birkaç eyleme indirgeyen bütün anlayışlarla savaşmalıyız ve bu savaşımımız amansız olmalıdır...

"... Gelişen ve yaygınlaşan gerilla, aynı zamanda önce bölgesel, giderek yaygınlaşan, gelişen bir halk ayaklanmasıyla içiçe geçer... Şehirlerde ve kırsal alanlarda gösterilere, hatta ayaklanmalara kadar gidecek bir savaşın içine girmek mümkündür. Belirtelim, ayaklanmalar, kentsel ve kırsal alanlarda gündeme gelebilir ve çoğunlukla cephenin örgütlenmesiyle ve gerillanın korunmasıyla bu ayaklanmalar gündeme gelecektir. Bu dönemde önce bölgesel, sonra ulusal çapta ayaklanmalar gündemdedir. Bu dönemde ayaklanma taktiği tutar..."

Orta Kürdistan'da Newroz'la birlikte başlayan bölgesel ayaklanma öncesi karşılıklı güçlerin durumu, planları, politika ve taktikleri kısaca işte böyledir. Çok açık görülüyor ki, gerilla bir halk ayaklanmasını mutlak şekilde zorlarken, sömürgeci özel savaşın bütün çabaları da böyle bir gelişmeyi engellemeye ve gerillayı kontrol altına almaya yöneliktir. Güçler karşılıklı olarak kendi planlarını uygulamayı ve başarmayı kendileri için hayati önemde görmektedirler. Hazırlıklıdırlar. Kürdistan'da ayaklanma niteliğindeki kitlesel eylemler işte böyle bir ortamda gelişmiştir. Faşist-sömürgeci rejim, her ne kadar bir halk ayaklanmasının ortaya çıkabileceğini öngörse de, kendisini buna karşı hazırlasa da, istemediği bir gelişme olduğundan, hem eylem türü ve genişliği açısından, hem de zaman bakımından neredeyse ansızın yakalanmış gibidir; kitlelerin büyük direnci karşısında adeta şoke olmuştur. Ancak bu durumu üzerinden attıktan sonradır ki, daha önceki hazırlıklarını 28 Mart Kararnamesi'yle uygulamaya koyabilmiş ve birbiri ardından bir dizi yeni önlemi gündeme getirmiştir.

Newroz'la başlayan halk ayaklanmalarının düşman cephesindeki etkileri neler olmuştur? Faşist-sömürgeci rejim halk ayaklanması ve sürekli gelişen gerilla karşısında ne yapmak istemektedir? Hangi politikalara ve mücadele taktiklerine başvurmaktadır? Böylesi sorulara cevap ararken, en başta belirtilmesi gereken husus, ayaklanmanın, Türk sömürgeciliğinin yetmiş yıllık inkar politikasını kesin yıkmış olmasıdır. Bu yıkımı PKK mücadelesi başından beri zaten adım adım geliştiriyordu, 1984'ten beri süren gerilla mücadelesi bu konuda çok önemli mesafeler katetmişti. Ancak geniş kitlelerin örgüt ve eylem alanına akması, kararlı bir biçimde ulusal gerçeğini ve kurtuluş istemini haykırması, sömürgeci kurşunun ve tankın üzerine bir halk olarak topyekün yürümesi, sömürgeciliğin eski inkar politikasını yürütemeyeceği gerçeğini açıkça ortaya koydu. Bu gerçek karşısında bütün sömürgeci çevreler hemen yeni bir ağızla konuşmaya başladılar, sanki yetmiş yıllık inkarcılar kendileri değilmiş gibi, hepsi de "ana dilden", "Kürtçe'nin serbest konuşulmasından" sözeder oldular. Ve bu temelde yeni projeler üretmeye yöneldiler. Kimisi İngiliz modelini, kimisi İspanyol modelini, kimisi de Irak modelini incelemeye ve gündeme getirmeye başladı. Şimdi harıl harıl bunlar üzerinde çalışıyor, herkes kendi modelinin iyiliğinden sözediyor ve sömürgeci basın bu tür model tartışmalarıyla dolup taşıyor. Bütün bunların özü nedir? Ana dil, Kürtçe konuşulsun, ama bir şartla! Bu durum, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesinin, gerillanın kontrol altına alınmasına ve tasfiyesine hizmet etsin. Yani Kürdistan'da ve Türkiye'de devrim tasfiye edilsin, düzen bugünkü durumundan başarıyla çıkabilsin, kemalist-faşist cumhuriyet kurtulsun. Hepsinin çabaları bu yöndedir ve bu ortaktır.

Genel Sekreter **Abdullah ÖCALAN** yoldaşın Kasım 1989'da yapmış olduğu yukarda aktardığımız değerlendirmeleri de açıkça gösteriyor ki, faşist-sömürgeci rejimin devrimci hareketi kontrol altına alma ve bu temelde çökertme politikası yeni değildir. En azından 1989 yılından beri şekillendirilmiş olan ve uygulamaya çalışılan bir politikadır. İşte Newroz'la başlayan halk ayaklanması, düşmanın bu politikasına ve bu temeldeki taktiklerine çok önemli bir barbe vurmuştur. Türk özel savaş yönetimi, gerillayı kontrol altına almaya çalışırken, planlarını bu temelde oluştururken, geniş kitlelerin ulusal ve toplumsal kurtuluş için ayaklanması, ulusal kurtuluş mücadelesinin geniş halk kitlelerini içine alması, düşmanın kontrol politikası planları için ağır bir darbe olmuştur. Bu güçlü darbenin etkisiyledir ki, sömürgeci düşman, gizli yürütmek istediği planlarını açığa vurmak zorunda kalmıştır. Ayaklanma, sömürgeci rejimin bu yönlü önlemlerini hızlandırmış, planlarını açığa çıkartmış, yeni önlemleri gündeme getirtmiş ve hepsini 28 Mart Kararnamesi'nde birleştirerek toplu bir özel savaş paketi haline soktурmuştur. Demek ki, 28 Mart Kararnamesi, faşist-sömürgeci rejimin, devrimci hareketi kontrol altına alma ve çökertme politikasının en ileri düzeydeki taktikler toplamıdır.

Faşist-sömürgeci Türk rejimi, 28 Mart Kararnamesi ile ne yapmak istiyor? Dikkat edilirse, İrlanda, Bask, Güney Kürdistan benzeri projeler denen şeyler hep bu temelde somutluk kazanıyor. Yine, peşpeşe bir dizi yeni parti kurdurtuluyor. İçte ve dışta rejimin tüm gücü devrimci harekete karşı seferber ediliyor. Bütün bunlar, kontrol ve bu temelde imha etme, yani tasfiye politikasına başarı kazandırabilmek için yapılan çalışmalardır. Düşman, 28 Mart Kararnamesi'yle, kontrol ve imha politikasından vazgeçmemiş, tersine geçmişte sadece gerillaya karşı bu politikayı uygularken, şimdi aynı politikayı ayaklanmaya, tüm halka karşı da uygulama düzeyinde genişletmiştir. 28 Mart Kararnamesi özel savaşın doruğa vardırılması olmuştur. Bu temelde gerillaya karşı yürütülen bastırma ve ezme savaşı ortadadır. Her sınıftan özel savaş kuvvetlerini geliştirebilmek için her türlü çaba harcanmaktadır. Her gün "şu kadar terörist vurduk" diyebilmek için düşman her şeyi yapmaktadır. Sayıyı büyütebilmek için defalarca açıklama yapılmakta, köylüler katledilerek "terörist sayısı" büyütülmeye çalışılmaktadır. Bu durum psikolojik savaşın, moral savaşın bir unsuru olarak kullanılmaktadır. Bu biçimde geliştirilen sömürgeci savaşla gerilla zayıflatılmak, genişliğine ve derinliğine gelişimi önlenmek, yayılmasının önüne geçilmek ve halk üzerindeki ayaklandırıcı etkisi kırılmak istenmektedir. Gerillaya karşı tutum, Türk özel savaşının ve onun 28 Mart Kararnamesi'nde ortaya konan planının esasıdır. Ancak gerillanın kontrol altına alınması ve sınırlandırılması temelinde sözü edilen projelere işlerlik kazandırılabilecektir. Faşist-sömürgeci rejim, her şeyin gerilla olduğunu, bütün gelişmelerin gerilla ile ortaya çıktığını çok iyi bilmektedir.

Temelinde gerillanın kontrol altına alınması istemi olmak üzere, 28 Mart Kararnamesi'nde, halk kitlelerini denetlemeye yönelik de önemli tedbirler vardır. Bu, gerillanın desteklenmesine karşı geçmişte de vardı. Ancak, ayaklanma karşısında şimdi genişletilmiş ve genelleştirilmiştir. Bazı çevreler, bu kararnameye "sansür ve sürgün kararnamesi" diyorlar. Yani ayaklanan, ya da ayaklanma potansiyeli taşıyan, ayrıca gerillaya destek olan kitleler sürgün edilecek, dağıtılacak. Sansürle gerillanın ve ayaklanmanın etkisinin tüm halka yayılması engellenecek. Rejim, açıkça, sömürgeci psikolojik savaşın organı olmayan basına izin vermiyor. Böylece özel savaşı Türkiye'ye de taşırmış ve genişletmiş oluyor. Mücadeleci eğilim taşıyan her insanı denetim altına almak için yoğun çaba harcıyor. Bu temelde, gerillayla birlikte Kürdistan'da gelişen ayaklanmaları önlemek ve ayaklanmanın Türk halkına yayılmasına izin vermemek istiyor. Faşist-sömürgeci rejim, halk ayaklanmasının yeni bir iktidar olayını gündeme getirdiğini ve genel bir ayaklanmanın kendini yıkıma götüreceğini çok iyi biliyor. Sansür, sürgün ve terörle halkı sıkı bir denetim altına alıp ayaklanmaya izin vermeyerek ve gerillayı ezip zayıflatarak devrimci hareketi kontrol altına almaya, yani sınırlandırarak devrimi tasfiye etmeye çalışıyor.

Ancak, ayaklanma durumuna gelmiş kitleleri salt bu yöntemlerle denetim altına almak mümkün olmuyor. Kürdistan'da halk kitleleri üzerinde sömürgeciliğin etkileri bitmiştir, devlet bir savaş gücü olarak ordusuyla bulunuyor. Mevcut sömürgeci partilere "tabela partileri" deniyor. Demirel, PKK'nin girdiği yerde partilerin silindiğini ve siyaset yapamadıklarını söylüyor. Bazı sözde ilerici, demokrat çevreler, mevcut partilerin eridiğinden ve bir boşluk oluştuğundan söz ediyorlar. Bunların hepsi aslında halk kitleleri üzerinde sömürgeci devlet etkisinin bittiğini, kitlelerin devlete ve düzene karşı bir konuma geldiğini ve ulusal kurtuluş siyasetimizin kitleler tarafından geniş olarak benimsendiğini gösteriyor. Türkiye'deki emekçi kitleler de önemli ölçüde böyledir, düzenden umutları kesme ve düzen karşıtlığı büyük ölçüde gelişmiştir. Bu, devrim için genel bir ayaklanma potansiyelinin gücünü ortaya koyuyor. İşte böyle bir ortamda, özel savaş çerçevesinde alınan tüm diğer önlemlerle birlikte, peşpeşe bir dizi parti kurduruluyor. TBKP, HEP (Halkın Emek Partisi) gibi partiler kuruluyor, yeni kurulacak partilerin referansları ortaya çıkıyor. Bunlardan birincisi sözde sosyalist, ikincisi ise sözde Kürtçü, yarı-Kürt parti oluyor. Birincisinin Türkiye emekçilerine hitap etmesi öngörülürken, ikincisinin yönü Kürdistan'a çevriliyor. Genel Sekreter yoldaşın daha Kasım 1989'da yaptığı belirlemeler, üzerinden altı ay geçmeden hayat buluyor. Peki, bunların 28 Mart Kararnamesi'ni takiben ortaya çıkmaları bir tesadüf müdür? Besbelli ki, hayır. Ayaklanma öncesi bunların bir kısmı cezaevindedir, bir kısmı ise ağır cezaların tehditi altında bulunmaktadırlar. Değil parti kurmak, kendilerinin ne olacakları bile belli değildir. Ancak, artan gerilla eylemliliği ile birlikte Orta Kürdistan'da halk kitleleri ayaklandıktan sonradır ki, tıpkı korucubaşı

olan eski mahkumlar gibi, bunlar da cezadan kurtularak özel savaş partilerinin başı oluyorlar. Faşist-sömürgeci rejim, devrimci hareketi tasfiye edebilmek ve ayaklanma durumundaki kitleleri kontrol altına alabilmek için, bir yandan baskı, terör ve katliamın her türlüsünü uygularken, öte yandan da kitleler üzerinde etkisi silenen ANAP, SHP, DYP gibi partilerin yerine TBKP, HEP gibi partileri devre sokuyor. Sosyalist ve Kürtçü olduklarının reklamı yapılarak, kitleler bunlar aracılığıyla faşist-sömürgeci düzene bağlanmak isteniyor. Bu yönlü çabalar bu kadarla sınırlı da değil. Faşist-sömürgeci rejim, bu alanda da özel timlerini çok çeşitli biçimlerde örgütlüyor. Örneğin, Aziz Nesin, İlhan Selçuk gibiler, sözde alevicilik bayrağını kaldırarak bununla hiç ilgileri olmadığı halde böyle bir maskeye bürünerek, alevi mezhebinden olan halkımızın faşist-sömürgeci düzene karşı direnişten alıkoymaya ve büyük bir yalancılıkla, doğuşunu alevi kırımı üzerinde gerçekleştiren kemalist düzene bağlamaya çalışıyorlar. Yine, M. Soysal, T. Ataöv ve D. Ergil gibi profesörlerden oluşan bir tim, Almanya'da iltica sorunlarıyla uğraşmak üzere kurulmuş KOMKAR adlı derneği kendilerine kazanma tartışması yürütmek için Avrupa'ya çıkıyor. Sömürgeci özel savaşın amigosu olan gazeteler bu tartışmaları habire işliyorlar. Belli ki bunları da kazanarak, faşist-sömürgeci rejim, Kürtçü cepheyi güçlendirmek ve tamamlamak isitiyor. Rejimin benzer çalışmaları çok çeşitlidir ve hepsi de tamamen ulusal kurtuluş mücadelemizin ve PKK önderliğinin tasfiyesine yöneliktir.

Bu konular çok önemlidir, tüm devrimci ve yurtseverler tarafından çok iyi bilinmesi gerekiyor. Yine bu konularda başka ülkelerin deneyleri ile kemalist pratik oldukça öğreticidir. Örneğin, bir Rusya deneyi var. 1905 yılında Rus işçi sınıfı Çarlık despotizmine karşı ayaklandığı sırada legal bir "işçi partisi" kuruluyor. Daha sonraki Stolipin gericiliği döneminde faaliyet yürütüyor ve 1908 yılında kapatılıyor. Rus devrimcileri bu partiyi "Stolipin İşçi Partisi" olarak adlandırıyorlar. Çarlık despotizmi en ağır baskıyla bir yandan işçi sınıfının devrimci hareketini ezerken, öte yandan bu parti işçi kitlelerini aldatmaya ve devrimci hareketten uzaklaştırmaya çalışıyor. Yani devrimci hareketi tasfiye etmek amacıyla Çarlık yönetimi tarafından kurdurtulmuş bir parti oluyor. Kürdistan'da Şeyh Sait ayaklanmasına karşı uygulamaya konan Takrir-i Sükûn çerçevesinde, daha önce cezaevine konmuş ve "ehlileştirilmiş" olan TKP üyelerinin cezaevlerinden çıkarılıp Kadro dergisi etrafında birleştirilerek, sosyalist hareketi ve Kürdistan'daki ayaklanmayı tasfiye etmede nasıl kullanıldıkları çok iyi biliniyor. Bugün yeni Takrir-i Sükûn olarak adlandırılan 28 Mart Kararnamesi çerçevesinde kurdurulan TBKP, HEP gibi partilerin durumu geçmişte olanlara ne kadar da benziyor. Sömürgeci özel savaşın amigosu olmayı reddeden, her türlü basın faaliyetini yasaklayan bir kararnamenin izniyle kurulan partilerin bundan başka bir anlamı olabilir mi? Burada şu hususları da belirtmek yararlıdır. Faşist-sömürgeci rejimin, sola karşı mücadelede, 12 Eylül darbesi sonrası gösterdiği yaklaşım bugün değişmiştir. 12 Eylül sonrası sosyalist örgüt ve düşünce diye hiçbir şey kabul etmiyor, hepsini faşist terörle ezmek istiyordu. O dönemin tasfiyeciliği dağılma, parçalanma ve sosyalizmden uzaklaşma oluyordu. Şimdi Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişimi karşısında rejimin bu yaklaşımı ve tasfiyeciliğin bu türü boşa çıkmıştır. Şimdi devrimci hareketi tasfiye edebilmek için, faşist-sömürgeci rejim, sosyalist ve Kürtçü maskeli partiler kurdurtmak ve devrimci harekete karşı bu düzen partilerine dayanarak mücadele etmek zorunda kalıyor. Dolayısıyla, günümüzün tasfiyeciliği örgütlü tasfiyecilik oluyor, sosyalizm ve Kürtçü maskeli partilerin faaliyetlerine dayanıyor. Tıpkı Rusya'daki "Stolipin İşçi Partisi" örneğinde olduğu gibi. Çok açık ki, TBKP, HEP gibi partiler, devrimci harekete karşı ve devrimi tasfiye etmek amacıyla kurdurtulan özel savaş partileridirler. Şu gerçeği çok iyi bilmek gerekir: Halk savaşına, gerillaya ve halk ayaklanmasına karşı olan, kitleleri düzene karşı mücadele etmekten alıkoyan, kitleleri düzen sınırları içine çekmeye ve düzenin meclisine, kurumlarına umut bağlatmaya çalışan, gerillayı ve halk direnişini geliştirmeyen her türlü anlayış, pratik, parti, bunlar kendilerine ister sosyalist ya da Kürtçü desinler,

“Kürdistan'da Şeyh Sait ayaklanmasına karşı uygulamaya konan Takrir-i Sükûn çerçevesinde, daha önce cezaevine konmuş ve 'ehlileştirilmiş' olan TKP üyelerinin cezaevlerinden çıkarılıp Kadro dergisi etrafında birleştirilerek, sosyalist hareketi ve Kürdistan'daki ayaklanmayı tasfiye etmede nasıl kullanıldıkları çok iyi biliniyor. Bugün yeni Takrir-i Sükûn olarak adlandırılan 28 Mart Kararnamesi çerçevesinde kurdurulan TBKP, HEP gibi partilerin durumu geçmişte olanlara ne kadar da benziyor...”

ister legal, isterse illegal olsunlar, sözle ne söylerse söylesinler, gericidirler; halkın kurtuluşuna değil, baskı ve sömürü düzenine hizmet ederler. Böylelerinin düzenden zarar görmeleri, cezaevlerinde yatmaları gibi şeyler de aldatıcı olmamalıdır. İran'da Şahlık monarşisinin zindanlarında onlarca yıl yatan Şahpur Bahtiyar, sonunda devrimi tasfiye etme ve Şahlığı yaşatma görevini üstlenmiştir. Demek ki, bugün zindanlardan çıkarılarak parti kurdurtulanlar, sadece bugün devrimi tasfiye etme çalışması ile kalmayacaklar, belki de halkın egemen hale gelme döneminde kemalist-faşist düzeni ayakta tutmanın son yöneticileri de olabileceklerdir. İşte bunların rolü böyle kapsamlı ve etkisiz kılınmaları gelecek açısından da bu denli önemlidir.

Faşist-sömürgeci rejim, devrimci harekete yönelik kontrol ve imha politikasında, bu temelde sonuna kadar tırmandırdığı özel savaşta başarılı olabilecek midir? Başka bir deyişle, Türk sömürgeciliği ile Kürdistan halkı arasındaki mücadele, Türk özel savaşı sonucu belirlenecek bir etken midir? Bu soruya mutlak bir kesinlikle hayır diyoruz. Ulusal kurtuluş mücadelesinin halk ayaklanması düzeyine varmış olması, bu gerçeği kesinlikle ortaya çıkarıyor. Gelişen ve yaygınlaşan gerilla ile halk ayaklanması, mücadele inisiyatifinin devrimci hareketle, PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelesinde olduğunu tartışmasız ortaya koyuyor. Her dönemde bütün gücünü harcamış olmasına rağmen, partinin oluşumunu, gerillanın şekillenmesini ve halk ayaklanmasının doğuşunu engelleyememiş olan bir sömürgeciliğin aynı yöntemlerle ayaklanan halka karşı belirleyici sonuç alabilmesi mümkün değildir. O halde, belirleyici olan nedir? Belirleyici olan, devrimci hareketin ve mücadelenin kendisidir; halk savaşının örgütlendirilmesi, yönetilmesi ve yürütülmesidir; yapılan örgütleme çalışması ve uygulanan taktiklerdir. Yani öncünün görevlerini yerine getirip getirememesi, halkı doğru ve yeterli savaştırıp savaştıramamasıdır; sonucu belirleyecek olan PKK çizgisinin uygulanma durumu ve düzeyidir. Devrimin zaferini·de, yenilgisini de doğuracak olan gerçek budur; artık sömürgeci özel savaşın belirleyici olabilme rolü yoktur. Halk ayaklanması bu gerçeği kesin olarak ortaya çıkarmış. Burada esas konumuza, hareketimizin ve mücadelemizin taktik önderlik sorununa, örgüt çalışması ve yetkin eylemlilik sorununa geliyoruz. Devrimimiz ve halkımız için canalıcı önemde olan bu sorun, öneminden hiçbir şey kaybetmediği gibi, halk ayaklanmasıyla hem daha yakıcı hale gelmiş, hem de çözüm olanaklarını çok daha büyük oranda ortaya çıkarmıştır.

Çok iyi biliniyor ki, hareketimiz ve mücadelemiz açısından bu konu, yeni ortaya çıkan bir şey değildir. Yıllardan beri Partimiz bu sorun üzerinde durmuş, bu konuyu düşüncede aydınlatmaya ve sorunun çözüm yollarını göstermeye çalışmıştır. Parti Önderliğimizin ve tüm Partinin, taktik önderlik konusunda, örgütlenme ve mücadele görevleri üzerinde çok kapsamlı açıklamaları, çok zengin bir deney ve tecrübe birikimi ve yaratılan önemli gelişmeler vardır. Parti Önderliğinin yukarda aktardığımız belirlemeleri bile konuyu yeterince aydınlatıcı niteliktedir. Parti, Cephe ve Ordu örgütlenmesi üzerine en geniş teorik açıklamalar yapılmış, yönetmelikler geliştirilmiştir; yine her türlü kitlesel örgütlenmenin açılımı yapılmıştır; örgütlenme çizgimiz ve örgütsel çalışma tarzımız son derece açık ve nettir. Bütün bu konularda tek sorun, bunların pratikte gerçekleştirilmesidir, sorunumuz pratik çalışma sorunudur. Partinin, gerillanın ve cephenin örgütlendirilmesi konusunda çok önemli pratik başarılar vardır. Besbelli ki, burada bütün bunlardan söz etmeyeceğiz; böyle bir şey hem gereksizdir, hem de bunu yapacak ve yeni bir şey ortaya koyacak durumda değiliz. Burada sadece ayaklanmanın ortaya çıkardığı bazı yeni durumlara, olanaklara ve daha çok önem kazanan bazı görevlere dikkat çekmeye çalışacağız. Her ne kadar, ayaklanma koşullarını da kapsayacak tarzda örgütlenme ve mücadele görevleri aydınlatılmış olsa da, ortaya çıkan pratik durum, başlayan halk ayaklanması yepyeni bir durumdur. Bu, mücadelemizin, tıpkı partinin doğuşu gibi, gerillanın doğuşu gibi yepyeni bir aşamasının, düzeyinin başlangıcıdır. Bu nedenle, kendine özgü sorunları, yarattığı olanakları, özgül örgütlenme ve mücadele görevleri vardır. "Doğu'da siyasal boşluk oluştu" diyerek adeta herkes Kürdistan'a hücum etmektedir. Gerçeğin böyle olmadığını, bir boşluğun değil; yeni bir siyasal yapının, örgüt düzenin, sömürgeciliğe karşı ulusal bağımsızlık ve halk demokrasisi isteminin gelişmekte olduğunu görmek gerekir. Bu nedenle, her Partili, halk ayaklanması gerçeğini, ayaklanma üzerine marksist-leninist bilimi, başka ülkelerin pratik deneylerini olanaklar ölçüsünde tekrar tekrar incelemelidir; Kürdistan'daki pratik deneyi irdemeli, ortaya çıkan durumu kapsamlı olarak tahlil etmeli, örgütlenme ve mücadele görevlerini bu temelde yetkinleştirmelidir. Kürdistan'ın çok geniş bir kesiminde kitleler ayaklanarak yeni bir mücadele sayfası açmıştır. Bu, etkisi Türk halkını bile kucaklayan çok muazzam bir siyasal bilinç demektir. Kitlelerde birbirine güven ve dayanışma, insanlarımızda kendinin ve birleşen halkın gücüne inanç ortaya çıkmıştır. Bazıları "korku duvarının aşılması" diyorlar buna. Bu muazzam bir örgüt potansiyeli ve örgütsel olanak demektir. Kitleler siyasal bilince ulaşmış; bir yığınsal akış halinde örgüt ve eylem alanına çıkmıştır. Kürdistan'daki halk ayaklanması, dünyanın hiçbir ülkesinde örneği bulunamayacak nitelikte bir bilinçli eylemin ürünüdür, yıllardır sürdürülen örgüt çalışmasının ve mücadelenin bir sonucudur, bunda kendiliğindenlik unsuru hemen hemen hiç yoktur, tam tersine tamamen bilinçli ve örgütlü bir çabayla hazırlanması ve yaratılması vardır. Bu, büyük gelişmeleri başlatan bir hareket ve önemli siyasal sonuçlar yaratacak bir kuvvet demektir. Bu nedenle, mevcut başlangıcın büyütülmesi ve siyasal sonuçlar doğurması yolunda geliştirilmesi gerekir. Bu asla çekinilmemesi ve başarılması gereken bir görevdir. Burada örgüt zayıflığı veya öncünün hazırlıksızlığı diye bir şey yoktur. Onbeş yıllık parti hazırlığı, altı yıllık gerilla pratiği, örneği az bulunur bir öncülük olay demektir. Mevcut önderlik, her türlü siyasal gelişmeyi kaldırabilecek bir düzeye ulaşmıştır. Kitleler de bu önderliğe istediği karşılığı vermeye başlamıştır. O halde, sorun, bu kitleleri en geniş ve gelişmiş tarzda örgütlemek, yürütmek ve savaştırmaktır. Ayaklanan kitleleri daha çok örgütleme ve daha yoğun savaştırmanın yollarını bulmak ve bunu başarmak gerekir.

Bazıları, haklı olarak, Kürdistan'daki halk ayaklanmasına "intifada" diyorlar ve Filistin halkının ayaklanmasına benzetiyorlar. Birbirlerine yakın olan ve benzer konumu yaşayan iki halkın eşzamanlı hareketlerinin de önemli benzerlikler arzetmesi elbette oldukça doğaldır. Hatta önemli ölçüde birbirlerinden esinlenmeleri de vardır. Bunlar, aralarındaki on yıllık dayanışmanın doğal sonuçlarıdır. Ama, bunlara rağmen, Filistin'deki ve Kürdistan'daki halk ayaklanmalarının çok önemli farklılıklarının da bulunduğu bir gerçektir. Filistin ayaklanması çoğunlukla dışardan etkilenmenin bir sonucu olurken, Kürdistan halk ayaklanması tamamen Kürdistan'daki mücadelenin ve altı yıllık kesintisiz süren bir gerilla savaşının sonucu olarak ortaya çıkmaktadır. Yine Filistin ayaklanması diplomasi ile bazı siyasal sonuçlar almayı hedefleyen bir stratejiye bağlı iken, Kürdistan halk ayaklanması tamamen siyasal iktidarı hedefleyen, bağımsızlık ve demokrasi sorununu çözmeyi amaçlayan bir halk savaşı stratejisine bağlıdır. Bu farklar çok, pek çok önemlidir. Filistin ayaklanmasının siyasal iktidar sorununu çözmek gibi bir niteliği ve amacı yoktur. Bu nedenle yıllardır belli bir tempoda sürüp gitmektedir, biçimlenişi ve araçları tamamen bu niteliğe bağlıdır. Kürdistan'da ayaklanma olayına bu biçimde bakmak ve böyle ele almak çok büyük bir yanılgı ve tehlikedir. Bu bakış, PKK çizgisine tamamen terstir ve bunun her görüntüsü bir sapma özelliği taşır. Ayaklanma sorununda tasfiyeciliği yaşamak en çok bu biçimde ortaya çıkabilir. Kürdistan'da halk ayaklanması, gerilla ile ortaya çıkan, yerel ve bölgesel biçimlerden genel ayaklanmaya doğru sürekli büyüme özelliği taşıyan ve devrimi zafere götürme gücüne sahip olan bir olaydır. Dolayısıyla biçimlenişi ve kullandığı araçları daha çok çeşitli olacaktır; yerelden genele, yine en basit protestodan silahlı başkaldırıya kadar çok çeşitli biçimlerde ortaya çıkıp gelişme gösterecektir. Marksist-leninist öğretiye, siyaset ve savaş bilimine göre, ayaklanmayla oynanmaz; bir kez başlayınca mutlaka sonuna kadar gitmek ve küçük de olsa günlük başarılar kazanarak daha geniş kitleleri eyleme çekmek gerekir. Kuşkusuz bunlar Kürdistan için de genel olarak doğrudur. Fakat marksizm-leninizmin ayaklanma öğretisi, daha çok genel ayaklanmalara, doğuşuyla birlikte iktidar sorununu çözmeye yönelen kısa süreli ayaklanma durumuna dayanır. Bu tür ayaklanma deneylerinin incelenmesiyle oluşmuş ve böyle bir bilgi birikimi bırakmıştır. Kürdistan'da halk ayaklanması olayı elbette bundan farklıdır. Kürdistan'da halk ayaklanması, uzun süreli halk savaşı stratejisinin temel eylem biçimlerinden biridir, tamamen bu stratejiye bağlıdır; gerilla savaşının bir ürünü olarak ortaya çıkmaktadır; Kürdistan'da ayaklanma gerilla savaşıyla içiçe gelişen, gerilla ile hazırlanan ve sonuçta gerillayı besleyen, günlük süren gerilla savaşıyla birbirine bağlanan, yerel ve bölgesel biçimlerden genele kadar gelişme gösteren bir olaydır. Kürdistan ve Türkiye koşullarının ortaya çıkardığı ve PKK tarafından yıllarca önce formüle edilen ayaklanma çizgisi böyledir. Elbette ülkemizin özgül koşullarının yarattığı bir durumdur bu ve bu konularda yaratıcı olmak gerekir. Yine, özellikle yeni-sömürgecilik koşullarında gelişen devrimlerin pratik deneylerini incelemek, düşünceyi geliştirmek açısından yararlıdır. Küba ve Vietnam pratikleri, gerillada olduğu gibi, ayaklanma sorununda da daha yoğun incelenebilir. Yakın dönemde Nikaragua ve İran gibi ülkelerin pratik deneyleri vardır. Sonuç ve nitelik itibarıyla tamamen ters yönde olsa da, günümüzde Doğu Avrupa ülkelerinde yaşanan kitle hareketleri, özellikle askeri pakt içinde olan siyasal iktidarları yıkabilmiş olması çerçevesinde oldukça öğreticidir. Bütün bunlar dikkate alınınca, faşist Türk sömürgeciliği gibi bir despotizme karşı yerel ve bölgesel ayaklanmaları genel ayaklanmaya vardırmak ve ayaklanan kitlelerin vuruşuyla bu despotizmi yerle bir etmek günümüzde tam da yapılması gereken bir şey ve en devrimci bir tutum olmaktadır.

“Kürdistan'daki halk ayaklanması, dünyanın hiçbir ülkesinde örneği bulunamayacak nitelikte bir bilinçli eylemin ürünüdür, yıllardır sürdürülen örgüt çalışmasının ve mücadelenin bir sonucudur, bunda kendiliğindenlik unsuru hemen hemen hiç yoktur, tam tersine tamamen bilinçli ve örgütlü bir çabayla hazırlanması ve yaratılması vardır. Bu, büyük gelişmeleri başlatan bir hareket ve önemli siyasal sonuçlar yaratacak bir kuvvet demektir. Bu nedenle, mevcut başlangıcın büyütülmesi ve siyasal sonuçlar doğurması yolunda geliştirilmesi gerekir. Bu asla çekinilmemesi ve başarılması gereken bir görevdir...”

Kürdistan'da gerilla ve ayaklanma düzeyine ulaşan halk savaşını günlük eylemlilik açısından da incelemek gerekir. Ayaklanma, günlük eylem ve kesintisiz süren bir mücadele,

saldırı demektir. Halk savaşı stratejisine bağlı olunca, gerillayla birlikte ve içiçe gelişince, bu sürekliliği sağlamakta, gerillaya da temel bir rol düşmektedir. Nusaybin ve Cizre ayaklanmasıyla başlayan süreçte gerillanın bu role ulaştığı ve ayaklanmaya denk düşen başarılı bir günlük eylem çizgisi tutturduğu gözlenmektedir. Günlük en az on olayın meydana geldiğini, bazı günlerde ise bunun otuza, kırka kadar yükseldiğini bizzat düşmanın kendisi söylemektedir. Gerçeğin bundan çok daha fazla olduğunu ve eylemde başarı oranının yükselmiş bulunduğunu kabul etmek gerekir. Bunlar dikkate alınırsa, gerilla eylemliliği üzerine fazla söylenecek bir şeyin olmadığı görülür. Gerilla savaşı üzerine her türlü değerlendirme zaten en yetkin biçimlerde yapılmış ve gerekli planlamalara kavuşturulmuştur. Parti Önderliğinin yukarda aktardığımız değerlendirmesi de gereken hedefleri göstermektedir. Daha 1990 baharında halk ayaklanmasına kavuşunca ve ayaklanma ile beslenir düzeye gelince, gerillanın mevcut hedefleri de aşması için olanaklar artmış demektir; bu nedenle daha ileri hedeflere ulaşmayı da göze almak ve bunun için çalışmak gerekir. Kasaba ve kentlerdeki kitle eylemliliği, henüz bazı bölgelerle sınırlı da olsa, hareketi çok çeşitli mücadele biçimiyle zenginleştirerek belli bir sürekliliğe kavuşturmuştur. Bu, hareketin ve mücadelenin dev bir atılım yapması için çok büyük bir başlangıçtır. Kitlelerin en basit isteklerinden, kin ve öfkelerinden yola çıkarak, silahsız basit gösterilerden sokak çatışmalarına kadar yerel ve bölgesel kitle eylemleri düzenlemek, sürekli bir eylemlilik içinde kitleleri eğitmek ve daha ileri düzeylerdeki ayaklanmalara doğru kitleleri yürütmek bu dönem için uygundur. Kırdaki gerilla ve kentteki kitle eylemleriyle birlikte, silahlı eylemi kentlere de taşırmak ve işkenceci-sömürgeci canilere bu alanlarda da rahat çalışma olanağı vermemek, sanırız dönem açısından büyük önem taşır. Bu alanda önemli bir eksikliğin yaşandığı gözlenmektedir. Elbette içinde bulunduğumuz dönemde kitle eylemleri ayrı, şehirdeki silahlı eylemler ayrıdır ve birbirlerine karıştırmamak gerekir. Fakat, Kürdistan ve giderek Türkiye şehirlerinde uygun hedeflere yönelik silahlı eylemler hem mümkün, hem de önemlidir. Ayaklanma bu tür mücadele açısından da büyük olanaklar ve çok elverişli ortam yaratmıştır. Şehirler, sömürgeci özel savaş için bir tür cephe gerisi özelliği taşımaktadır. Zaten gerilla mücadelesi de, düşmanın cephe gerisinde yürütülen bir savaş değil midir? Böyle bir eylemlilik düşmanın cephe gerisini sarsacak, onu büyük bir korku içine sokarak çalışma olanaklarını daraltacak ve böylece gerillanın ve ayaklanmanın gelişimi çin muazzam bir hizmeti yerine getirecektir. Eylem kapasitesini bu yönde de geliştirmek, dönemi büyük başarılarla kazanmak için yararlı olacaktır.

Ayaklanma, en geniş kitlelerin topyekün örgütlendirilmesidir. Kitlelerin ayaklanır duruma gelmiş olması, devrimci siyaseti bu düzeyde benimsemiş bulunması, örgüt çalışması için eşi bulunmaz bir ortam ve olanak demektir. Böyle bir ortamda, insanlara, kitlelere, devrimci siyaseti benimsetmek bunun propagandasını yapmak için değil, onları örgütlemek ve eyleme seferber etmek için gidilir. Böyle yapmayan her anlayış ve tutum, Parti çizgisinden bir sapma, pratik bakımdan da geveze durumuna düşme özelliği taşır. Bu dönemde devrimci çalışmanın mihenk taşı, temel görevi örgüt çalışmasıdır. Parti, örgütlenme ve örgüt

> ***"Partinin ve gerillanın örgütlendirilmesinde şu tür sorular sorulabilir: Kimler Partiye alınmalı? Kim iyi bir gerilla olabilir? Bu tür sorular anlamlıdır, çünkü Parti örgütü ve gerilla içine alınmanın birçok kıstasları vardır, herkes bu tür örgütler içine alınamaz. Fakat, ayaklanmada benzer sorular sorulamaz, kimleri ayaklanma içine katmalı denilemez. Halk ayaklanması herkesindir, halk ayaklanmasında herkese yer vardır ve ancak böyle olduğu zaman ayaklanma ayaklanma olabilir ve gelişebilir. Lenin, delilerin, serserilerin bile ayaklanmaya katılmaları gerektiğini söylüyor..."***

çalışmasını teorik düzeyde en ayrıntılı bir tarzda açıklamış, çok çeşitli biçimlerde tüzük ve yönetmeliklere kavuşturmuştur, bu konuda çalışmalar ve hedefler planlanmıştır. Parti çekirdeklerinin örgütlenmesi, bu açıdan işbölümü ve özellikle şehirler için gizlilik sorunu haddinden fazla aydınlatılmıştır. Yine Halk Ordumuzun örgütlenmesi, Cephenin ve ona bağlı işçi, köylü, gençlik, kadın, esnaf vb. kitlesel birliklerin örgütlendirilmesi, bunların teorik izahı, program ve yönetmeliğe kavuşturulması bizde en yetkin tarzda yapılmıştır. Elbette bunları yinelemek anlamsız ve gereksizdir; sorun bu değildir, sorun bunların pratikte gerçekleştirilmesi ve örgüt çalışmasının pratikte ustaca yapılmasıdır. Her yerin, her somut durumun özelliklerine uygun örgüt tarzının pratikte o yere ve duruma oturtulması ve böylece insanların eyleme seferber edilmesidir. Bunlar önceki koşullarda da vardı ve biliniyor. Fakat, ayaklanma olayı örgüt çalışması açısından da yeni özellikler yaratmıştır, bunların tam olarak görülmesi ve uygulanması gerekiyor.

Partinin ve gerillanın örgütlendirilmesinde şu tür sorular sorulabilir: Kimleri Partiye almalı? Kim iyi bir gerilla olabilir? Bu tür sorular anlamlıdır, çünkü Parti örgütü ve gerilla içine alınmanın birçok kıstasları vardır, herkes bu tür örgütler içine alınamaz. Fakat, ayaklanmada benzer sorular sorulamaz, kimleri ayaklanma içine katmalı denilemez. Halk ayaklanması herkesindir, halk ayaklanmasında herkese yer vardır ve ancak böyle olduğu zaman ayaklanma ayaklanma olabilir ve gelişebilir. Lenin, delilerin, serserilerin bile ayaklanmaya katılması gerektiğini söylüyor. Ve gerçekten de önemli işler yapabilirler, en azından sömürgeci yasakları ihlal etmek, sömürgeci işleyişi uğraştırmak gibi hususlarda bunlara bile iş yaptırılabilir. Halk ayaklanmasında örgüt çalışmasının kapsamı işte böyledir. Halkın ayaklanma birliklerinin örgütlendirilmesi günlük, saatlik bir iştir, bir örgütçü günde birçok ayaklanma birliği örgütleyerek bir kitle eylemini hazırlayabilir. İnsanlar, böylesi dönemlerde daha çok kitlesel eylemler içinde eğitilir ve tanınırlar. Her fırsatta kitlesel eylem, bunun için ayaklanma birliklerinin örgütlenmesi, böyle bir mücadele içinde insanların eğitilmesi ve tanınması, bu temelde durumlarına göre cephenin ve kitle birliklerinin temel örgütlerine alınması veya gerillaya katılması, daha da gelişmeye adaya geliştirilerek Parti çalışmalarında görevlendirilmesi... Kasaba ve şehirlerdeki örgüt çalışmamız, geçmişte izah edilmiş olanlarla birlikte ayaklanma döneminde işte böyle bir gelişme göstermiştir.

Başlayan halk ayaklanması, kentlerde çok çeşitli kesimleri ulusal kurtuluş mücadelesine katılmakta istekli hale getirmiştir. Sömürgeciliği geriletmiş ve çok çeşitli örgütlenme biçimlerini olanaklı kılmıştır. Çeşitli aydın, memur vb. çevreler, durumlarına uygun bir örgütlülükle mücadeleye katılmak istemektedirler. Gizli örgütlenme yanında, giderek çeşitli biçimlerde yarı-legal, legal örgütlenme olanakları da geliştirmektedir. Her kesimi durumuna uygun bir örgütlülük içine almak ve sömürgeciliğe karşı mücadele ettirmek tek doğru devrimci tutum ve temel görevdir. Sömürgeciliğe karşı olmak ve ulusal kurtuluş mücadelemize hizmet etmek koşuluyla her türlü örgüt ilişkisi ve biçimi, ne kadar gevşek ve legal olursa olsun, önemli hizmetler yerine getirebilir ve temel alıp uygulamamız gereken bir yaklaşımdır. Dernek, sendika, kooperatif gibi örgütler kurmak veya var olanlara girmek, insan hakları veya bağımsız gruplaşmalar gibi yarı-siyasi legal oluşumlar yaratmak, uygun koşullarda yapılırsa örgütlenmemizi geliştirebilir. Lenin, bunlara, partiye yaslanan örgütler diyor. Ve mümkün olduğu oranda geliştirilmelerinin gereğinden söz ediyor. Gelişmeler öyle gösteriyor ki, Kürdistan'da bu tür koşullar giderek daha çok olgunlaşıyor. Faşist-sömürgeci rejim, HEP gibi geriden kumandalı partiler kurdurtarak, dil serbestliği tanıyarak bağımsızlık ve özgürlük hareketimizden kitleleri uzaklaştırmak istiyor. Biz de, böylesi örgütlenmeler geliştirmeliyiz ki, kitlelerin düşmanın peşine takılmasını önleyebilelim, sömürgeciliğin bu tür oyunlarını da başarıyla etkisiz kılalım. Bu konu, güncel planda oldukça acil ve önemli hale gelmiştir, bu nedenle pratikte bir an bile geç kalmamak gerekir. Kaldı ki, kitleleri örgütleme biçimi bizde çok çeşitlidir, eğer biraz yaratıcı olunursa kentlerin geniş kitlelerini çok çeşitli örgüt ilişkileri içine almak ve örgütlü hale getirmek fazla zor değildir. Bu konuları değerlendirirken, Parti Önderliğimiz, şunları belirtmektedir:

"Birçok yarı-gizli biçimler orada sözkonusu olacaktır. Hiç siyasi amaçlı olmayan örgütler, bayağı ortak ekonomik bir fon, bir dayanışma derneği önemli bir iş görebilir. Aile örgütleri yararlı olabilir. Bütün bunlar fabrika temelinde de olur; okullar, mahalleler, hatta göçmen işçiler temelinde de olur. Kısacası, nerede kitle orada örgüt ilkesine göre her yere ulaşılır. Halk örgütçülüğü bir sanattır. Halk birliklerini geliştirmek, bir gerillayı geliştirmeye, bir çekirdek örgütlenmesini geliştirmeye benzemez. Konumu biraz legal olan, gizli ve açık çalışmayı iyi becerebilen, 'düzenin kurumudur' diyerek sekterliğe düşmeyen, gerektiğinde düşmanın istihbarat örgütünde bile çalışmayı ve çalıştırmayı bilen, siyasetle hiç ilgisi olmayanları bile hem de onlara farkettirmeden örgütleyip yönetmesini bilenler çok yararlı iş yaparlar. Bayağı bir işsizler yığınına, onları ilgilendiren birçok nedenle yaklaşarak, seviyelerine göre onları biraraya getirebilir. Hemen 'PKK'nin ilkesi budur, kabul et ve örgütlen' demek şart değildir. Hayır, buna hiç gerek yoktur. Küçük bir haksızlık, hatta basit bir istek, bir ahbapçavuşluk bile bu iş için araç kılınabilir." **(Serxwebûn, Nisan 1989 sayısı, sayfa: 19)**

> ***"Ortadoğu'da siyaset çoğunlukla saraylarda ve ordu içinde olmuş, temel siyasal değişiklikler darbelerle ortaya çıkmıştır. Son olarak Filistin halk ayaklanması da tasfiye olmuş silahlı mücadele üzerinde ortaya çıkmış olan bir harekettir ve tamamen bu durumun özelliklerini bünyesinde taşımaktadır. Yakın geçmişte meydana gelen bir hareket olan İran halk ayaklanması, belki de Ortadoğu tarihinin en görkemli halk hareketidir. Bu hareketin deneyini incelemek, tecrübelerini ortaya çıkarmak ve bunlardan yararlanmak bizim için de son derece önemlidir. Şahlığı yıkan başkaldırı, Kürdistan'daki halk ayaklanması için, birçok bakımdan öğretici derslerle, deney ve tecrübelerle doludur..."***

Halk ayaklanması, herhangi bir mücadele biçimi değil, iktidar sorununu gündeme getiren ve çözme gücünde olan bir mücadele tarzıdır. Ayaklanmanın başlaması, gündeme siyasal iktidar sorununun gelmesi demektir; yönetenlerin artık eskisi gibi yönetemediklerini, yönetilenlerin ise eskisi gibi yönetilmeyi kabul etmedikleri ve yeni bir siyasal yönetim tarzı istediklerini ifade eder. Kürdistan'da halk ayaklanması, her ne kadar halk savaşı stratejisine bağlıysa da, bu demek değildir ki onlarca yıl iktidar sorununda hiçbir yeni durum yaratmadan ayaklanmalar sürüp gidecektir. Hayır, halk ayaklanmasının başlamasıyla birlikte artık sömürgeciliğe karşı halkın bağımsız ve demokratik iktidarı gündeme girmiştir. Bu durum, ikili iktidarın uç vermesi biçiminde zaten daha önce de gündeme gelmiş, gerillayla birlikte yeni iktidarın ilk biçimleri belirmişti. Şimdi, ayaklanmayla birlikte yerel ve bölgesel düzeylerde halk iktidarı güncel bir olay ve örgütlendirilmesi gereken bir görev haline gelmiş, ulusal düzeyde halkın iktidar olayı sömürgeciliğe karşı kendini dayatmıştır. Her yerel ve bölgesel ayaklanma bu düzeylerde halk iktidarı olayını geliştirecek ve genel çözümü dayatıp ilerletecektir. Bu nedenle, halk iktidarının aygıtları olarak halk komitelerini köylerde, kasabalarda ve şehirlerde örgütlemek görevi, devrimci çalışmamızın ve örgüt faaliyetimizin en temel yanlarından biridir. Halk komiteleri, halkın bağımsız ve demokratik yaşamını düzenleyen, savaşı ve ayaklanmayı örgütleyip yöneten organlarıdır. Kırsal alanda bu organlar daha şimdiden geniş ölçüde egemen organlar olarak işlevi görebilirler. Kasabalarda ve kentsel alanda da sömürgeci yönetim işlemez kılındıkça bu organların işlevi ve egemenliği gelişecektir. Birçok yerde kitleler sömürgeci yönetimi tamamen dışlamış ve ondan kopmuştur. Bu tür yerlerde sömürgeci ordu varlığını sürdürse de, halkın yaşamını ve savaşımını halk komitelerinin yönetimine kavuşturmak hem mümkün, hem de gereklidir. Bu, tamamen pratikteki örgüt çalışması sorunudur. Ve örgütsel faaliyetimizi bu temelde geliştirmek vazgeçilmez bir görev durumundadır.

Parti Önderliği, daha 1989 yılı sonunda, 1990 yılının hedeflerini çizerken, "her şeyi yeniden düzenlemek esastır" belirlemesini yapıyor. Bu belirlemenin anlamı ve önemi Newroz ayaklanması ile çok daha net olarak açığa çıkmış ve gerçekleştirilmesi acil ve hayati bir durum kazanmıştır. Şimdi mücadelemiz bir partiyi oluşturma mücadelesi, öncünün savaşı düzeyinde bir gerillayı oluşturma mücadelesi değildir; hayır, bunlar gerçekleştirilmiş ve halkın ayaklandırılması sürecine girilmiştir. Dönemin özelliklerini iyi kavramak ve işbölümünü dönemin görevlerine uygun olarak geliştirmek gerekir. Bu nedenle, gerilla savaşımını tamamen veya büyük çoğunlukla Parti kadrolarına dayandırma ve öncünün savaşımı niteliğinde tutma artık geride kalmıştır; gerillayı ayaklanan kitlelerin gücüne dayandırmak, yeni savaşçılarla beslemek, Parti kadrolarını gerilla savaşımını yönetmekle görevli olanların dışında bütünüyle örgüt çalışmasına seferber etmek gereklidir. Parti Önderliği, büyük bir öngörüyle önceden gereken belirlemeyi yapmış ve görevi ortaya koymuştur. Bütün Parti organlarının buna göre zamanında kendini yeniden düzenlemesi, mücadelenin ve görevlerin gelişimine göre işbölümünü yetkinleştirmesi ve Parti gücünün en etkin bir tarzda çalışır hale getirilmesi zorunludur.

Ülkemizin ve bölgemizin tarihi, sonuç veren halk hareketleri deneyi bakımından son derece kısırdır. Zaman zaman çeşitli biçimlerde ayaklanmalar ortaya çıkmışsa da, bunlar başarıya ulaşmamış ve önemli siyasal sonuçlar yaratamamışlardır. Ortadoğu'da siyaset çoğunlukla saraylarda ve ordu içinde olmuş, temel siyasal değişiklikler darbelerle ortaya çıkmıştır. Son olarak Filistin halk ayaklanması da tasfiye olmuş bir silahlı mücadele üzerinde ortaya çıkmış olan bir harekettir ve tamamen bu durumun özelliklerini bünyesinde taşımaktadır. Yakın geçmişte meydana gelen bir hareket olan İran halk ayaklanması, belki de Ortadoğu tarihinin en görkemli halk hareketidir. Bu hareketin deneyini incelemek, tecrübelerini ortaya çıkarmak ve bunlardan yararlanmak bizim için de son derece önemlidir. Şahlığı yıkan başkaldırı, Kürdistan'daki halk ayaklanması için, birçok bakımdan öğretici derslerle, deney ve tecrübelerle doludur. Silahı çok az kullanan ve büyük ölçüde nefeslerine dayanan İranlı milyonlar, ABD'nin Ortadoğu'daki bir numaralı jandarması olan Şahlık despotizmini, bir yıl gibi bir süre devam eden görkemli kitle eylemliliğiyle paramparça etmeyi ve tarihe gömmeyi başarmışlardır. Şahlık monarşizmini bile geride bırakan bir despotizm olan ve ABD'nin ve NATO'nun Ortadoğu'daki karakolu durumunda bulunan faşist Türk sömürgeciliğini yerle bir etmek de, siyasal ve silahlı ayaklanmasını sürekli geliştirip doruğa çıkaracak olan Kürdistanlı milyonların eseri olacaktır. Zaman bu yönde işlemektedir ve yakın gelecek bu eylemin görkemli gücüyle dolu geçecektir.

Selahattin Erdem
18 Haziran 1990

Xirabêkevir'de dörtlerin kahramanlık destanı isyana ilk çağrıdır

Baştarafı 1. sayfada

mışlığını geride bırakıyor, ERNK çatısında kenetleniyor, birliğini kuruyor ama, bu henüz yeterli değil; daha ileri ve geniş çaplı örgütlülük ve eylemliliği dayatıyor ve de güçlü pratik önderliği talep ediyor.

Evet, tarih 1989'un sonu. Mardin Eyaleti'nde gelişmeler tümüyle bu yönlüdür. Mardin Eyaleti halkı, iki yıla yakın bir süredir değerli iki Parti militanı, **Ahmet GÜDEN** ve **Abdullah AVCI**'nın önderliğinde, Kürdistan genelindeki devrimsel gelişmenin gerisinde kalmamış, hatta bu tarihsel devrimci sürecin kavşağında ön sıralarda yer almasını bilmiştir. Her tarihsel sürecin bağrında olağanüstü yeteneklerin, olayların, gelişmelerin ve de büyük direniş kahramanlıklarının yattığı bilinmektedir. Bugün Kürdistan'da, ulusal kurtuluş mücadelemizin canalıcı tarihsel bir süreci yaşanmaktadır. Bu sürecin bağrında Partimizin soylu tarihinde ifadesini bulan kanla örülmüş direniş kahramanlıklarının, büyük fedakarlık ve olağanüstü çabaların yattığı ve ancak böylesi görkemli bir direniş tarihinin yaratılmasıyla bu aşamaya varıldığı da çok iyi bilinmektedir. Bu gerçeklik kendi çapında Mardin Eyaleti'ne uyarlandığında ise, gelişen kitlesel eylemlilik ve tarihsel sürecin altında, Parti Önderliğinin komutasındaki Mardin Eyalet Cephesi direniş kahramanlarının soylu çabaları yatmaktadır. Özellikle de bu zeminin hazırlanmasında büyük emeği geçen Bagok, Giresor ve son üç şehit halkasının (**Battal'lar, Davut'lar, Salah'lar**) yeri belirgindir.

İşte 89'un sonunda bu hazırlığın zirvesi yaşanmaktadır. Gelişmeler çok hızlı ve herkes, *«Bundan sonra nasıl bir pratik adım atmak gerekir»* sorusuna cevap arıyor. Halk Partiye ve önderliğine duyduğu güvenle daha ileriye yürüyeceğine tam inanıyor, ama militanlar yoğun bir tartışma içinde gelişmeyi daha iyi karşılayabileceklerini hesaplıyorlar. Parti Önderliğinin Ekim talimatı, yeni bir dönemin eşiğine gelindiğine işaret ediyor, kitlesel eylemlerin ön plana çıkarılması gerektiğini emrediyor. Talimatla birlikte, yeni dönemin taşıyıcısı olan güçlü bir takviye grubu gelmiş, başında ise sınırsız cesareti ve güven verici kişiliğiyle **Delil** yoldaş duruyor. **Battal'ların** bıraktığı örgütsel boşluk dolduruluyor ve çalışmalar daha da hızlanıyor. **Davut** yoldaş bütün önsezisi ve örgütsel becerisini kullanarak III. bölgede son toparlamayı yapıyor. IV. bölgeye müdahale kuvveti olarak giden **Bozan** ve **Avareş** yoldaşlar alana hızlı bir giriş yapıyorlar. Ve bölgenin en hareketli dönemi yaşanıyor. Yaptıkları sarsıcı eylemlerle Derik-Kızıltepe ovası şenleniyor. Gelişmeler hızlanıyor. Silopi, Nusaybin ve Şırnak köylerinde yapılan kitlesel eylem denemeleri daha iyi sonuç veriyor, ancak genel ve kitlesel gelişme karşısında, yapılan çalışmalar yine de yetersiz kalıyor. Daha ileri boyutlarda bir örgütlülük ve eylemliliğe kesin ihtiyacın olduğu iyi biliniyor, ama atılacak ilk adımın metodu ve biçimi çok önemlidir. İşte «nasıl bir metod ve nasıl bir biçim» sorusunun en uygun cevabı aranıyor. Ve bir yandan yoğun günlük pratik eylemlilik, bir yandan da coşkulu tartışmalar sürüp gidiyor.

Kışa girişle birlikte, eğitim, hazırlık ve tartışmalar derinleşiyor. Tam da bu aşamada Parti Önderliğinin tarihi Kasım Çözümlemeleri ve talimatı ulaşıyor militanlara. Çözümlemeler, sorulan sorulara cevaptır, dönemin aydınlatılmasıdır, planlamanın perspektifi ve döneme özgü çalışma tarzının kesin hatlarıyla derinliğine işlenmesidir. Dönemin devrimci sorunları ve devrimci görevlerin netçe belirlenmesi ve de doğru devrimci taktik ve çalışma tarzının aydınlatılmasıdır. Talimatta, Nusaybin'deki yürüyüşün intifadaya dönüştürülmemesi eleştiriliyor, bir daha bu fırsatların kaçırılmaması gerektiği vurgulanarak, intifadanın tek bir şehirle sınırlı kalmaması ve yaygınlaştırılması gerektiği önemle belirtiliyordu. Ulusal kurtuluş mücadelemizin gelip dayandığı yeni mücadele döneminin önemi vurgulanarak, bu tarihsel dönemin temel karakteri, kitlesel eylem ile yaygın gerilla eylemliliğinin içiçe gelişmesi olarak belirtiliyordu. Bu devrimci taktiğe uygun çalışma tarzının yaratıcı bir biçimde geliştirilmesi ve bunun önderi olabilmenin önemi belirtilerek, bu temelde gelişmelere hükmedecek önderliğin sergilenmesi isteniyordu. Parti Önderliği, özellikle geniş kitlelerin örgütlendirilmesi, ve bunun eyleme dönüştürülmesinin önderleri olmanın önemi üzerinde duruyor ve gerçek halk önderliğini geliştirmede arkadaşlara güveninin tam olduğunu belirtiyordu. 90'lara merdiven dayandırılırken bunun mutlaka bir zorunluluk olduğunu vurgulamaktaydı.

Artık gerillalar ve komutanların da yürüyüşü daha güçlü ve coşkuludur. Kış dönemi hazırlık çalışmaları doruğundadır. Bu çalışmaları gözden geçirmek, derinleştirmek, 90 yılının planlamasına son biçimini vermek ve kitlesel eylem biçimlerinden olan halk ayaklanmasının esaslarını tartışmak için Eyalet Komitesi'nin yapması gereken toplantı günleri gelip dayandı. Mardin Eyaleti'ne bağlı bütün bölge komitelerinin sekreterleri olan Eyalet Komitesi üyesi yoldaşlar; kahraman Nusaybin halkının yanıbaşında kırsal kesimde bir araya geldiler. Hararetli tartışmalarla başlayan toplantıda; önderliğin belirlemeleri temelinde karar birliğini daha da güçlendirerek ve mücadelemizin tarihsel sürecinin ilk eylem biçimi olan intifada üzerinde yoğunlaşarak Mardin somutunda tarihsel kararlara, planlamalara ulaştılar. Mardin Eyalet Komitesi'nin en önemli toplantılarından birisi, bahar atılımının tarihsel kararlarıyla sonuçlanıyordu. Bütün üyeler neşeli ve coşkuluydular, yüzlerinde «mutlak başaracağız» kararlılığı ve inancı okunuyordu, herkes bu temelde son sözünü veriyordu.

Salah, *«İlk atak nereden başlatılmalı»* diye soruyordu. Cevap; Nusaybin! Evet, Nusaybin ilk atak noktası olmalı, ama yine de son sözü gelişmeler söyleyecektir. Halkımızın isyan ve direniş günü Newroz bu kez mutlaka değerlendirilmeliydi. **Davut** her zamanki gibi daha temkinli ve olgun; önderliğe, şehitlere ve yoldaşlarına saygısı her davranışından adeta fışkırıyor; *«Hiçbir fırsatı kaçırmamalıyız»* diyor ve ekliyordu: *«Halk ayaklanmasını, nerede ve ne zaman fırsat doğarsa oradan başlatmalıyız.»* **Delil** böylesi bir toplantıya ilk kez katılıyor, ama alanı artık tanıdı ve yaklaşımı güven verici, kararlılığı ise yüzünden okunuyor. **Bozan**, kişiliği ve atılganlığı ile geleceğin bir askeri dehasını yansıtıyor. **Avareş**, toplantıya yardımcı üye olarak katılıyor, yüzünde hüzünlü Hilvan'ın bütün direnişçiliği okunuyor, zindan karanlığının kin ve nefreti her davranışında ortaya çıkıyor.

Kararlı militan önderler topluluğundan çıkan güçlü kararların hayata geçirilmesi için, çok yönlü hazırlıklara girmek gerekiyor. 1990'ın ilk günlerine ayak basılırken, Mardin Eyaletimizin bu güçlü kararlarıyla 1990 karşılanarak görkemlileştirilmiştir. Burjuvalar ve bazı sahte solcular yeni yılı yozluğu doruğa çıkararak karşılarken, devrimci militanlar bu devrimci isyan kararlarıyla yeni yılı karşılıyorlardı.

Bu kararların ışığında kış hazırlıklarını tamamlamak ve kararları hayata geçirmek için zaman geçirmeksizin herkesin görevli olduğu alana dönmesi gerekiyordu. III. ve IV. bölgenin komutanları birlikte yola çıktılar, alanı güçlendirmek için **Delil** yoldaş da onlara katıldı. Yol uzundu ve çok yürümek gerekiyordu. Dört can yoldaş, (**Davut, Bozan, Avareş** ve **Delil**) komutanlar topluluğu **Davut** yoldaşın komutanlığında kararlı bir yürüyüşe geçtiler. Bir an önce alana ulaşmak ve bir an önce bütün yoldaşları ve halkı kararlarla bütünleştirmek için adeta sabırsızlanıyor ve hızlı bir tempoyla yol katediyorlardı. Sabaha doğru, o günlük barınacakları bir yer aradılar, alan kendi alanları olmadığı için pek iyi tanımıyorlardı. Biraz dolaştılar ve gördüler ki, alan konumlanmaya elverişli değil, bir düşman saldırısında dayanacakları sağlam bir coğrafya yok. *«Ne yapalım»* dediler. Alanı en iyi tanıyan **Davut**'tu. O, devrimci mücadelede sekiz senesini bu dağlara hasretmişti, ama yine de bu alanı ayrıntılıca bilmiyordu. Birden, gerillanın aklına hiçbir zaman gelmemesi gereken bir düşünce geldi aklına: *«Bu yakında bir köy var, ilişkimizin olmadığı bir köy ama birisini tanıyorum, apolitik bir köy olduğu için devletin dikkatini çekmiyor, köyde kötü kişiler de varmış ama, tanıdığım kişi çok iyi biri ve kimseye görünmeden köye girersek evde kalırız. Daha sağlam olur, nasıl olsa bir gündür»* dedi. Diğerleri, O'nun derin tecrübesine güvendikleri için fazla karşı çıkmadılar; *«Açık arazide kalmaktansa evde kalmak daha sağlıklı olabilir»* dediler.

Eve girdiklerinde ev halkı onları muhteşem bir biçimde karşıladı. Yıllardır **Davut**'u görmemişlerdi. O hem uzaktan akrabalarıydı ve hem de seçkin bir önderleriydi. Gün boyunca onları ağırlamak için Kürt misafirperverliğinin bütün maharetini gösterdiler. Ama eve çok giriş-çıkışlar, heyecanları ve o gün farklı yemek yapmaları, köydeki ajanın dikkatini çoktan çekmiş ve uşaklık görevini eksiksiz yerine getirerek beylerine haber vermişti; *«Bu evde bir şeyler var»* demişti. Ev halkı ve militanlar bundan habersiz bir biçimde sohbet edip akşamı bekliyorlardı. Düşman, bütün gücünü toplayıp köye geldiğinde akşam karanlığı basmıştı.

Saat 18.00. Akşam karanlığı çökeli bir saati geçiyor. Militanlar hazırlıklarını yapmış ve artık hareket etmek üzereler. Tam o sırada evin çocuklarından birisi telaşla içeri atıldı ve *«Asker, asker»* diye bağırdı. Ev sahibi telaşlandı, **Davut** her zamanki sakinliğiyle, *«Dur»* dedi ve kendisi dışarı çıktı. Evet, her tarafı salyalı köpekler sarmıştı, hem köyün çevresini, hem de evin çevresini 50-60 metreden çift çembere almışlardı. İçeri döndü, *«Bu iş uzun sürecek»* dedi, durumu izah etti. hemen çıkmaya karar verdiler. Düşman eve saldırıya geçebilir diye ilk önce ev sahibini ve çocuklarını kurtarmaya çalıştılar: *«Siz evi bize bırakın ve tek tek çıkın gidin, onlar sessiz bir biçimde bizi pusuya düşürüp avlamak istedikleri için size bir şey demezler»* dediler. Ev sahipleri denilenleri yaptılar; ilk önce ev sahibi dışarıya çıkıyormuş gibi ibriği alıp istemeye istemeye köyün içine gitti, ardından çocukları tek tek çıktılar ve en son hanımı ve bir çocuğu gözyaşlarıyla çıkıp gitti.

Dört militan evde yalnız kaldı. Tarih 3 Ocak 1990, saat 19.00 sıraları. Çevreye daha fazla kuvvetlerin geldiği anlaşılıyor. Militanlar tam teşkilat silahlı olarak dışarı çıkıp dürbünle çevreyi kontrol ettiler. Ama düşman bütün gücünü oraya yığmış, gerilerden gelen seslerden birkaç çemberin oluşturulduğu anlaşılıyor. Güçler öyle sık dizilmiş ki, sağlam geçmek mümkün değil, düşman sessiz ve sinsi, gerillaların evden çıkıp yaklaşmalarını bekliyor, ama yine de -korkudan olacak- arasıra ses çıkarıyorlar, durmadan yeni güçler yerleşiyor ya da yer değiştiriyorlar. Gerillalar ise evin etrafında dolaşıp onları izliyorlar. Bu sessizlik ve karşılıklı bekleyiş uzun müddet devam etti. Gerilla komutanları içeri girdiler ve sessizce oturdular. Zaman gece yarısı, ortalık sessiz. Köy halkı müthiş bir merakla sessizliğe koyulmuş; kimisi dua ediyor, kimisi de gerillaların çıkıp gittiklerini düşünüyor ya da öyle istediği için öyle düşünüp kendisini teselli ediyor, kimisi de çatışmanın çıkmasını bekleyip duruyor; ama hiç kimse yatmıyor, herkes meraklı bir sessizlik içinde bekliyor.

Gerillaların odası da suskun, herhalde herkes kafasından bir şeyler geçiriyor. Mutlaka Parti Önderliğinin, gerilla yaşamı, mücadele ve çatışma tarzına ilişkin çözümlemelerini düşünüyorlar; yine, kendilerine yönelik son sözleri düşünüyorlardır, ya da **Che Guavera**'nın, *«Gerilla üstü kapalı yerde basıldı mı hapı yutmuş demektir»* sözlerini düşünüyorlardır. Kısacası, bir anlık gaflet ya da hatanın nelere mal olduğunu düşünüyorlardır. Çünkü, koca iki bölge, Mardin Eyaleti'nin yarısı (Kızıltepe, Derik, Viranşehir, Siverek, Hilvan, Mazıdağı, Savur ve Diyarbakır'ın güney kesiminin tümü) bahar atılımına hazırlıksız girecek, ve oralardaki savaş birlikleri belli bir süre öndersiz ve talimatsız kalacaklardı. Yine, kendileri ucuz yoldan yetiştirilmemişlerdi; halkın malı olmuş militanlar olarak yetkinleşmiş; deney ve tecrübeleri, Partileşmiş önder kişilikleriyle Partiye ve halkla verebilecekleri daha çok şeyleri vardı. Ama şimdi bir ölüm-kalım savaşına gireceklerdi. Ve artık verecekleri tek şey; bu savaş meydanında halka güçlü bir mesaj, isyana çağrı olabilirdi. Artık, devrimci hayatlarının baharında direnişleriyle halka ve yoldaşlara yol gösterme ve adına layık bir biçimde, kısa süreli de olsa bir kahramanlık direnişini göstermekten başka bir yol kalmamıştı. Başka bir «yol» da vardı ama, Partide cisimleşmiş bu halk evlatlarının ve önderlerinin partileşme ve kararlılık düzeyi öyle yüksekti ki, bunu düşünmemeleri bile mümkün değildi. Onlar ancak, «nasıl daha iyi bir isyan mesajı verebiliriz, nasıl daha fazla düşman imha edebilir, nasıl daha fazla düşmanı kahredip halka kurtuluş yolunu gösterebiliriz, nasıl daha iyi PKK'ye layık bir tarzda şahadete ulaşabiliriz» konularını düşünüyorlardı. Çünkü başka biçimde halka ve yoldaşlara ulaşma imkanı yoktu, artık yalnızca kendilerini ölümsüzleştirerek ulaşabilirlerdi. Evet, tam da böyle düşünmüş olmalılar ki, o geceyi sessizlik içinde geçirdiler. Ama aralarında en iyi bir direniş için epey tartışmışlardır. Şu hesabı yaptıkları kesindir: «Çemberi yarmaya kalkacak olursak, kurtulmak çok zayıf bir ihtimal; çünkü düşman düz alanda yoğun mevzilenmeyi geliştirmiş, gece çatışmasında mevzideki düşmanı vurmak çok zor, vurulsa da çok sayıda vurulamaz. En iyisi, geceyi sessiz geçirmek ve sabahı beklemektir. Sabah çatışmasında, sağ olarak kurtulmanın imkanı, tümden kalkar, ama düşman iyi vurulabilir!»

Kurtulma imkanı olmasa da düşmana istenilen bir düzeyde darbe indirmek için sabahı beklemeye karar veren militanlar, açıkça şahadete ulaşmada karar kılmışlardı, ama bedeli düşmana ağır ödetilen bir şahadet, intifadaya ilk çağrıyı yapan bir şahadet olacaktı bu. Militanlar böyle bir şahadeti sevinçle, büyük bir karar gücüyle ve sarsılmaz devrimci iradeyi sergileyerek kucaklayacaklardı. Ve hemen dökümanlarını, düşmana yarayabilecek olan her şeylerini evin içinde yakmışlardı, sadece silah, mermi ve bombalarını bırakmışlardı. Silahları tamdı: M-16, kalaşnikoflar ve 3 adet 14'lü tabanca ile bol mermi.

Elde silah her birisi bir pencerede sabaha kadar beklerken o kış gecesinde, mutlaka çok şeyi düşünmüş ve söylemişlerdir ama, bu konuda elimizde bilgi yok. Belki de karanlıkta bir şeyler de yazmışlardı. (Zaten **Davut** raporları hep gece karanlığında, sigara ışığıyla okumaya alışkındı) Ancak yazmışlarsa da düşman el koymuştur. Ama onlarca kere yoldaşları, Partiyi, halkı ve geçmiş mücadelelerini düşündükleri kesindir. Diyarbakır'da zindan direnişçilerini mutlaka düşünmüşlerdi. Onlar zaten 82 Mayıs'ında zindan karanlığında bir ışık gibi parlayan **Ferhat**'ların görkemli direnişlerini farklı koşullarda da olsa, kendilerine örnek alıyorlar ve aynısını tekrarlıyorlardı. **Ferhat**'la **Davut**'un birbirine benzeyen birçok yanları vardır. 82'de dört değerli yoldaş cezaevi kitlesine isyan mesajı olabilmek için kendilerini yakarak şahadeti kucakladılar. Şimdi de 90'ın Ocak'ında farklı koşul ve zeminlerde, Mardin halkına ve giderek Kürdistan halkının tümüne isyan mesajı olabilmek için, dört değerli komutan yoldaş şahadeti getirecek çarpışmaya büyük bir cesaret ve kararlılıkla hazırlanıyorlardı.

Tarih, 4 Ocak 1990, şafak vakti, saat 06.00 sıraları... Ve **Davut**'un elindeki M-16'dan isyanı çağrıştıran ilk mermi görülüyor... Kürdistan'da bunun gibi, gerillanın namlusundan çıkan binlerce mermi var ama bu daha özel bir anlam taşıyordu; çünkü bu, tarihin bu aşamasında ve devrimin en önemli döneminde en zor koşullarda isyana çağrı olan kurşundur; çünkü bu, görkemlileşen 90'ları selamlayan kurşundur; çünkü bu, PKK militanının cesaret ve kararlılığını dile getiren, her koşul altında direnişi örgütleyen, geliştiren, hiç şartları yoksa bile direnişi yükseltmede kendini basamak yapan, engel tanımaz PKK ruhunun ifadesi olan kurşundur; çünkü bu, ihanete, teslimiyete, kaçkınlığa ölüm, direnişe yaşam veren kurşundur; çünkü bu, düşmana korku salan, halka cesaret veren, devrimci halk önderlerinin düşünerek ve bilerek, gerektiğinde

nasıl şahadete yürüyeceğini gösteren kurşundur. Kısacası bu, her türlü boyun eğmeciliğe, köleliğe, sahte yaşama rest çeken ve Kürdistan'da PKK militanlığında ifadesini bulan yeni insan tipi ve kişiliğinin doruğa çıkmasıdır. Evet, atılan ilk kurşunla, kıyamet koparcasına bütün silahların konuşturulmasına geçildi. Saatler geçmesine rağmen düşman, kahraman komutanları bastıramıyor ve büyük merkezlerden durmadan kuvvet takviye ediyordu. Havan topu ve helikopterler bombardımanı da dahil, düşman bütün gücünü ve tekniğini kullanıyor ama isabetli gerilla namlularını susturamıyordu. Düşman büyük kayıp veriyor, militanların kahramanca direnişleri ve darbeleri karşısında güçlerini geri çemberde tutarak bombardımanla sonuç almaya çalışıyordu. Gerillaların içinde bulunduğu ev toz-duman içinde yavaş yavaş yıkılıyor ama her şeye inat aralıksız çalışan namlular susturulamıyordu. Çünkü, gerilla komutanları çok soğukkanlı ve kimse kurtulmaya da yeltenmiyor, herkes daha uzun süre dayanabileceği bir siper peşinde, bunun için düşman kolay kolay isabet tutturamıyor ve çarpışma uzuyor, düşmanın bombardımana ağırlık vermesi de bundan kaynaklanıyordu.

Düşman askerlerinin çil yavruları gibi kaçışmaları ve bağırmaları gerillaları kesinlikle daha da neşelendirmiştir. Ve kesin **Avareş** yoldaş bütün kinini namlusundan kusuyordu. Zaten daha sınırdayken 3 askerin öldüğü bir çatışmada, *«Bırakın ben yüreğimi soğutayım»* dememiş miydi? **Delil** yoldaş, kesin askeri yeteneğini konuşturuyordur. O, askeri yeteneği ve soğukkanlılığını daha yurtdışında ihanetçilerden hesap sorarken kazanmıştı. Sözünün eri, ihanet ve alçaklığın baş düşmanıydı. İşte şimdi direkt düşmanla karşı karşıyadır ve bütün becerisini sergiliyordur. **Bozan** yoldaş, atılgan ve olgun kişiliğiyle kesin hedefini tam tutturmak için bütün gücünü ortaya koyuyordur. Çünkü, ölçülü davranış ve ölçülü atış O'nun doğal yeteneğiydi. O sarsılmaz kararlılığını ve hücum ruhunu, dayandığı siperinde namlusundan çıkan mermiyle dile getiriyordur. **Davut** yoldaş, kesin, 12 yıllık devrimci yaşamının bütün tecrübelerini son kez konuşturuyordur. Vazgeçilmez halk önderliği vasıflarını, doğal olgunluk ve soğukkanlılığıyla birleştirerek, girdiği yüzlerce çatışmanın engin tecrübesiyle kesinlikle düşmana kahredici darbeler salıyordu. O, yaptığı işin çok iyi bilincindeydi; tarihe mal edecekti bu direnişi, dört can yoldaş kanı pahasına da olsa; PKK militanlığının yenilmez iradesini gösterecekti düşmana ve bununla içinde bulunan tarihi devrimci dönemecin ilk tırmanış adımını atarak direnişe, saldırıya ve isyana bir çağrı yapacaktı. Bunun için de, gez-gör-arpacığa her baktığında, bütün hünerini konuşturuyordu, konuşturmalıydı ve daha da konuşturacaktı.

Zaman ilerledikçe sloganlar arasında siper olan ev, darbeler karşısında yavaş yavaş yıkılıyor ve yıkılış daha güçlü slogan ve atışlarla karşılanıyordu. Düşmanda büyük kayıplar ve panik vardı ama korkusuz kahramanlarda da kurşunlar giderek azalıyor. Tam sekiz saat şiddetli çatışmayla geçiyor; artık saat 14.00, tarih 4 Ocak 1990. Gerillanın özgürlük kurşunları da bu noktada kendileriyle birlikte ölümsüzleşiyor. Daha başka mekanlarda daha da gürleşmek, daha da sarsıcı olmak ve halkla bütünleşerek dev bir güce dönüşmek için nöbet değişiyor. Bu direniş kalesi binlerce direniş kalesini çelikleştirerek, ölümsüzleştirerek büyüyor; bütün halkı sarıyor ve artık Kürdistan'da her yürek bir direniş kalesine dönüşüyor.

Tarihin bu döneminde bu en güçlü direniş halkasını yaratanların başında **Davut (Ahmet GÜDEN)** yoldaş gelir. **Davut** yoldaş, 1970'li yıllarda Hareketimizin Mardin bölgesinde hızla geliştiği partileşme sürecinde ulusal kurtuluşçu düşünce ile tanışır. Mardin'in Derik ilçesinde oldukça yoksul bir ailesi olan **Davut** yoldaşın ailesinin de sınıfsal karakterinden ötürü, geçmişe dayanan derin yurtsever özellikleri mevcuttur. Ailesinin bu özelliği geçmişte ilkel-milliyetçilikle yürümesine neden olmuştur. Ancak ulusal kurtuluş düşüncesinin alana yetişip gelişmeyle birlikte onunla bütünleşen ilk ailelerden birisi de **Davut** yoldaşın ailesi olmuştur. Bir kardeşinin (**Mahmut GÜDEN**) Harekete profesyonelce katılmasıyla birlikte **Davut** yoldaş da okuduğu lisede aydın gençlik çalışmalarında aktif bir biçimde rolünü oynar. Feodal çeteciliğe ve ikel-milliyetçiliğe karşı mücadelede ön saflarda yer alarak, bu mücadelenin örgütlenmesinde ve gelişmesinde önemli roller üstlenir, daha sonra sömürgeci eğitim kurumlarından kendisini tümden kopararak, tüm zamanını ve gücünü ulusal kurtuluşçu çalışmalara verir. 1980'de mücadele saflarındaki kardeşi **Mahmut GÜDEN** büyük bir direnişle (GAP Direnişi) şehit düşer. Yine sömürgeci ve feodal çeteci güçlerin saldırısından en çok zarar gören ailelerden birisi de kendi ailesi olur, ama o tüm bunlara karşı daha büyük bir devrimci çıkış yapar ve devrimci sorunlarda daha da derinleşerek devrimci kadrolaşma yolunda kendisini güçlendirir.

1980-81'de Partimizin geri çekiliş yıllarında **Davut** yoldaş, büyük yararlılıklar göstererek Parti talimatıyla eğitimini tamamlamak üzere Lübnan sahasında hazırlık çalışmalarına en aktif bir biçimde katılır ve kendisini oldukça geliştirir. Belli bir süre sınır çalışmalarına katıldıktan sonra, 1983'ün baharında devrimci çalışmaları ülkeye kaydırma faaliyetinde yer almak amacıyla sorumlu olarak Mardin bölgesinde öncü birlik faaliyetlerine katılır. Bu zeminde tek tek kişilerle ilişki kurulup Partiye kazandırılmalarında, geniş kitle kesimlerinin mücadeleye kazandırılmasında, örgüt birimlerinin oluşturulmasında komiteleşmesine kadar, Mardin Eyaleti'ndeki tüm devrimci örgütlenmelerde **Davut** yoldaşın rolü birinci planda gelir ve o zamandan beri de alanda bulunduğu dönemde eyaletin en ağır yüklerini omuzlayarak hep Eyalet Komitesi üyeliğini sürdürür. Denilebilir ki, bugün Mardin'de güçlenip gelişen her şeyde O'nun emeği vardır. O, Partinin bir emektarı, seçkin bir militanı ve gelişkin bir halk önderi olduğunu bütün çalışmalarıyla ispatlamış bir kahramandır.

Davut yoldaş, 1986'nın son günlerinde III. Kongre çalışmalarına katılmak üzere Ortadoğu alanına gider. III. Kongre'nin resmi toplantılarına yetişemez ama, daha sonra Kongre zemini üzerinde güçlü bir eğitim, özümseme ve çözümleme çalışmasını yürütür. III. Kongre'nin devindirici etkisiyle, kişilik dönüşümü sağlama yolunda çaba içine girer. Parti Önderliği çizgisinde her türlü sapmaya karşı en keskin savaşımı vererek ve en başta da kendi kişiliğinde bunu gerçekleştirerek bu savaşımda öncü kadrolar arasında yer alır. Mahsum Korkmaz Akademisi'nin esaslarının oturtulmasında ve içinde yer aldığı yönetim kurulunda III. Kongre çizgisi temelinde kadroların eğitilip yetiştirilmesinde en aktif rolü oynayan arkadaşlardan birisidir. Önemli verimliliklerle dolu bu çalışmalarını Nisan 1988 yılına kadar sürdürür.

1988 Nisan'ında tekrar bütün yaşamını hasrettiği Mardin Eyaleti çalışmalarına Eyalet Komitesi üyesi ve siyasi sorumlusu olarak döner. O, III. Kongre çizgisini en iyi özümseyen ve bu çizgide şekillenmeyi başaran, bu ruhla komple devrimci dönüşümü sağlayan militan bir kişilikti. Özellikle yurtseverlik özü, halkçı karakteri ön plandaydı. Yaşamıyla, pratiğiyle ve ideolojik-politik formasyonuyla gerçek bir halk önderliğini temsil eden bir militandı. Parti ve halk gerçekliğimize adına layık bir karşılık vermenin doğru yolunu yakalayabilen belirgin özelliklerinden birisi de Parti değerlerine olan sonsuz bağlılığıydı. Yoldaşlara, halka, şehitlere ve önderliğe bağlılıkta kusursuz bir kişiliktir. Bu bağlılık öyle ileri bir düzeydeydi ki, duygusallığa kadar gidebiliyordu. Ülkeye yönelirken Akademi platformunda yoldaşlar karşısında verdiği son kararlılık sözünde, *«Parti, Parti Önderliği ve şehit»* kelimeleri ağzından dökülürken, gözlerinden akan yaşlar çok iyi hatırlanır. Sakinliği ve olgun kişiliği yer yer aktif olmayan bir durumu da yansıtsa o tümüyle halkın ve Partinin bir değeriydi. Zaten pratiği de; bağlılıkta kusursuz, değerleri korumada kusursuz, en ağır ve zor işlerde amansız, dar, sekter, yıkıcı ve kalıpçı eğilimlere karşı en büyük engel ama doğal yapısından kaynaklanan müdahaleci ve atılganlığı ön planda olmayan bir pratiktir; aynı zamanda da kararlılıkla, azim, fedakarlık ve cesaretle örülen bir pratikti.

Mardin çalışmalarımızın mihenk taşı, Mardin cephesinin kahraman komutanı ve Mardin halkımızın on yılları dolduran yılmaz önderini anarken, O'nun güçlü meziyetleri olan kararlılık, fedakarlık, bağlılık ve cesaretini kendimizde somutlaştırarak, ancak kendisini yaşatabileceğimizi ve O'nun son mesajının taşıyıcısı olabileceğimizi belirtmek gerekiyor. Çünkü **Ahmet GÜDEN** demek; kararlılık, bağlılık, cesaret demektir. **Ahmet GÜDEN** demek, fedakarlık, gerçek halk önderliğinin gelişkin vasıfları, yoldaşlık ilişkilerinin yüceleşmiş ifadesi, kahramanlığın doruğu, halkla bütünleşmenin adı ve halkla birlikte iktidara yürüyüşün kendisi demektir.

Bu direnişin etkin kahramanlarından **Bozan (Halil TUNÇ)** yoldaş Mardin-Midyat yöresinin yoksul bir ailesinden gelmekteydi. Sömürgeciliğin halkımız üzerinde uyguladığı askeri-siyasi ve ekonomik baskılarla göç ettirme politikasından **Bozan** yoldaş da nasibini almış ve bu baskılar sonucu, çok sevdiği ve derinden bağlı olduğu öz yurdundan alıkonularak Avrupa'ya sürgün edilen Kürdistanlılar arasında yer almıştı. Avrupa'da bulunduğu Fransa alanında derin yurtseverlik özelliklerinden ötürü daha önce etkisini yaşadığı Parti hareketimizle ilişkilerini derinleştirmiş ve bu alanda gençlik-spor faaliyetleri, propaganda, kitle çalışması, eğitim vb. ulusal kurtuluşçu faaliyetlerde en aktif bir biçimde yer almıştı. Bu faaliyetler içerisinde kısa bir sürede hızlı gelişmeler kaydeden **Bozan** yoldaş, ulusal kurtuluşçu bir kişinin nasıl bir kişiliğe ulaşması gerektiğini, tarih, halk ve Partiye karşı sorumluluğunu nasıl yerine getirebileceğini emperyalist burjuvazinin yaşam diye sunduğu sahteliğin ne olduğunu, gerçek ve özgür yaşamın nasıl olması gerektiğini bilince çıkarmış ve bu sahte köle yaşama isyan etmenin ancak PKK militanlık özelliklerine ulaşmakla mümkün olabileceğini kavramıştı. Böyle bir kişiliğe ve yaşama ulaşmak, çok bağlı olduğu ülkesiyle bütünleşmek ve kaynağa dönüş hareketinin ilk durağı, yeni ve yüceleşmiş yaşamın kapısı olan Akademi'ye gitme istemini her fırsatta dile getiriyor ve vazgeçilmez bir istek olarak Partiye dayatıyordu. Çünkü O'nun doğal kişiliğinin bütün özellikleri, dürüstlüğü ve sadeliği böyle bir şeyi adeta vazgeçilmez bir biçimde dayatıyordu. O'nun büyümeye ve gelişmeye açık kişisel özellikleri, gelişmeye açık yetenekleri, köle bir yaşam içinde köreltilemezdi ve böyle bir şeye hiç yatkın değildi. Hele yurtseverliğin ondaki derinliği ülke ve mücadeleden kopuk yaşamaya hiç mi hiç mümkün kılmıyordu. O'nun bütün bu özellikleri sınırlı da olsa edindiği devrimci bilinçle birleşince artık gelişmek ve militanlaşmak durdurulamaz bir arzu ve engellenemez bir yürüyüş haline gelmişti. Evli ve iki çocuk sahibi olmasına rağmen O hep parçayı bütüne tabi kıldı. Ve gerçek kurtuluşun ancak bağımsız, özgür bir Kürdistanla yaratılacağını kavradı. Çünkü halkayı doğru yakalamıştı. O, güçlü kişisel özelliklerini PKK militan özellikleriyle bütünleştirme ve yüceleştirmeyi tarihin bir emri olarak algıladı. Basit, dar, hesapçı yaklaşımlara hiçbir zaman girmedi. Kürdistan toplumunda aile olgusu, yanlış algılandığından, sömürgecilikten daha fazla frenleyici rol oynar ama O, soruna doğru yaklaşmayı bildiğinden bu etkiyi aştı ve mücadelenin gelişimi önüne bir engel olarak koymadı.

Evet, **Bozan** yoldaşın bu yaklaşımı Akademi ortamında kısa sürede sonuç verdi. PKK'nin militanlık özellikleriyle en kısa sürede bütünleşenler safında yer alma şerefine ulaştı. Akademi ortamında bir yıla yakın bir süreyi yoğun bir eğitimle geçiren **Bozan** yoldaş, gerçekten bu ortamı en iyi değerlendirebilen seçkin bir Akademi öğrencisi olarak her alanda en ön saflarda yer alıyordu. Militanlık ölçülerini yaşamında somutlaştıran, fedakar, atılgan, özgür bir askeri yeteneğe sahip ve öğrendikçe derinleşen, derinleştikçe niteliksel dönüşümlerle komutan özelliklerini yetkinleştiren ve bunu bütün pratik yaşamında yansıtan bir arkadaştı. Bu ortamda onda görülen şey; bütün insani yeteneklerini olağanüstü bir biçimde ayaklanışa geçirmiş ve adeta hep saldırıyı yaşayan bir pratiktir. O'nun bu pratiği ve yaşamı

göstermiştir ki, kişi güçlü bir kararla kendini verdiğinde, doğru katılımı gerçekleştirdiğinde, PKK ortamında yüceleşmemesi mümkün değildir. Geliştirici PKK ortamı, kişinin dürüstlük ve kararlılığıyla çatışınca muazzam bir kişilik gelişiminin sağlandığını en iyi biçimde bu yoldaşın yaşamında görmek mümkün. Zaten böylesi bir gelişmeyi güçlü bir tarzda yaşadığından, devrimin en ağır ve kapsamlı görevlerini yerine getirebilecek düzeye kısa sürede ulaşabilmişti. 1989'un Mayıs'ında ülke zeminine yöneldiğinde, Mardin Eyaleti Komitesi üyeliğine atanmış ve kısa süre de olsa yürüttüğü çalışmalarda görevini layıkıyla yerine getirmiştir.

Mardin Eyalet zemininde başta diğer bölgelere, daha sonra IV. bölgeye etkin bir müdahale gücü olarak **Avareş** arkadaşla birlikte yöneldiğinde, yürüttüğü çalışmalar ve geliştirdiği eylemlilik süreciyle alanı yeniden canlandırmış ve devrimci örgütlenmelerin hızla gelişmesine bizzat önderlik etmiştir. Bu kısa mücadele pratiğinde kendisinden beklenenі vermiş, güçlü komutanlık özelliklerinin daha da gelişerek doruğunu yaşayacağını göstermiştir. **Halil** yoldaş Parti çizgisi temelinde şekillenen yeni kadro tipi olarak, atılganlık ve saldırı ruhunun en iyi bir temsilcisi olmaya hak kazanmıştır. Bizim O'nu gerçekten anabilmemiz, ancak O'nun yaşamında dile gelen bu özellikleri bütün yönleri ile yaşamamız ve yaşatmamızla mümkündür. O'nun doğru yaklaşım ve doğru katılım anlayışını kendimizde hakim kılarak ancak, gerçekten adına layık olabiliriz.

Kahramanlık direnişinin yaratıcılarından **Delil (Ekrem ÖZBEK)** yoldaş, Mardin-Ömerli bölgesinin yoksul bir köylü ailesinden gelmekteydi. **Delil** yoldaşın aile çevresi de sömürgeciliğin her türlü insanlıkdışı vahşeti ve baskısını yaşamış, bunun sonucu olarak alanda kendileri için yaşam olanakları daralmıştı. **Delil** yoldaş da bu uygulamalardan en fazla etkilenen birisidir. Yaşam olanaklarını dışarıda arama çabasıyla Lübnan'a giderek çalışır. Çalıştığı Lübnan sahasında ulusal kurtuluş düşüncesiyle daha yakından tanışma olanağına kavuşur. Burada, Partimizi daha yakından tanımasıyla birlikte bütün olanaklarını Partiye açar ve gün geçtikçe katılımını güçlendirir. Çünkü ondaki yurtseverlik özü ve isyankar karakteri O'nun ulusal kurtuluşçu çalışmalarında kopuk yaşamasını olanaksız kılıyordu. Oldukça yoksul koşullar altında büyüyen **Delil** yoldaş, sömürgeci okullarda da olsa eğitim olanağı bulamamıştı. Bu nedenle başlangıçta derin teorik sorunları kavrayamamışsa da, onda taptaze bir dirilikle yaşayan Kürt insanının doğal özellikleri, dürüstlük, mertlik, boyun eğmezlik ve mücadeleci öz, O'nun Hareketle kısa sürede bütünleşmesini sağlamıştır. O düşmana olan kininden ve ihanetçiliğe olan nefretinden ötürü, Hareketimizin bu güçlere karşı mücadeleci özelliğini kavrar kavramaz bütün gücüyle saflarda yer almaya çalışır. 1986 yılına kadar Akademi ile dış alanları arasında kuryelik ve şoförlük gibi ancak güvenilir kişilerin yapabileceği görevleri yürütmekle birlikte, o tarihlerde Lübnan kentlerinde Özel Harp Dairesi'ne bağlı çeşitli MİT kollarını örgütleyip komplo hazırlıklarına giren Türk sömürgeciliğinin oyunlarını bozmada ve bu örgütlü tim kollarına karşı savaşımda en aktif roller üstlenerek birçok ajan, muhbir ağını ve tim kollarını ortaya çıkarmada ve onları etkisiz kılmada başarılı çalışmalar yürütür. Bir taraftan da daimi irtibat halinde olduğu Akademi ortamından yararlanarak kendisini ideolojik-politik olarak güçlendirdiği gibi bir askeri yetenek olarak şekillenmesini de eğitim ve bizzat pratik çalışmalarıyla güçlendirir. III. Kongre'nin güçlü dönüşümler sağlayan eğitim sürecinden de geçerek güvenilir, olgun, kararlı ve her türlü çizgi dışı sapmaya karşı etkin bir savaşçı kadro olarak süreç içinde etkin olarak yer alır. Bu süreç ondaki birçok olumlu özelliği etkin hale getirerek PKK'nin militanlık özelliklerine ulaşmasını hızlandırır.

1987'nin başında Avrupa'daki Parti çalışmalarında yer almak üzere görevlendirilir. **Delil** yoldaşın en önemli özelliği, Parti karşıtı her türlü ihanetçi, provokatif kesimlere karşı keskin tavrı ve sarsılmayan kararlılığı ile yılmaz bir çizgi savunucusu olmasıdır. O bu özelliğini geldiği Avrupa alanında da göstererek provokasyona karşı etkili çalışmalarda bulunmuştur. Bu alanda bir süre tutuklu kalan **Delil** yoldaş, her türlü koşulda davasına bağlı kalacağını kanıtlamıştır. Belçika alan sorumluluğu ve Benelüx komitesi üyeliği görevlerinde yer alarak kararlı tutumu, olgun kişiliği ve atak yapısıyla büyük yararlılıklar göstermiş ve aynı zamanda iyi bir kitle önderi olduğunu da göstermiştir. Bu alandaki çalışmalarından sonra tekrar Akademi alanına dönen **Delil** yoldaş, burada bir yenilenme eğitim süreciyle birlikte Akademi faaliyetlerinde aktif yer alarak, özellikle düşmanın istihbarat faaliyetlerine ve sızmalarına karşı önemli roller üstlenmiştir. Bu süreçte yoğun pratik ve eğitim faaliyetleriyle kendini daha da geliştirerek komutanlık özellikleriyle bezenmiş ve kapsamlı bir devrimci görevi yürütebilecek özellikleri kendisinde somutlaştırmıştır.

Delil yoldaşın Partimizi tanıması ve sempati duyması geçmiş yıllara dayanmasa da, onu daha yakından tanıma ve katılma süreci itibari ile 5 yıllık devrimci yaşamında O Partiyi ve partilileşmeyi pratik bir yaşam biçimi olarak ele aldı. Dolayısıyla, ilk önce pratikte onu yaşar, daha sonra onun teorisini öğrenirdi. Bu özellik O'nu her şeyden önce güçlü bir pratisyen olarak öne çıkarmıştır. Bu anlamda O, Partinin askeri çizgisine hakim ve saldırı ruhunu temsil eden yetkin bir militandı.

Ekim 1989'da bir takviye ve yeni dönem hazırlıklarının taşıyıcısı olarak ülke zeminine yönelirken, Mardin Eyalet Komitesi üyeliğine atanmış ve kısa süre de olsa yürüttüğü devrimci çalışmalar ve sergilediği çabaları -alan çalışmalarında yeni olması da gözönüne alınırsa- değerli çalışmalar hanesinde yer edinmiştir. Büyük çaba, fedakarlık, kararlılık, cesaret ve eylemlilikle biçimlenen **Delil** yoldaşın devrimci yaşamı, bir Kürdistanlı emekçinin, partileşen ve militanlaşan tipin en iyi örneğidir. O'nun sınıfsal kökeninden de kaynaklanan en önemli özelliği, her türlü oportünizm, tasfiyecilik ve ihanetçiliğe karşı tavizsiz tutumu ve kararlı, cesaretli eylemci özelliğidir. O, bu özellikleriyle geliştirdiği komutanlık vasıflarını yaşamıyla bütünleştirmiş ve bunu son büyük direnişle en iyi bir biçimde dile getirerek kahramanlığını sergilemiş bir militandır. Biz ancak O'nun bu güçlü özelliklerini kendimizde yaşatarak adına layık bir anmayı gerçekleştirebiliriz. Yine, O'nun taşıyıcısı olduğu isyancı geleneğimizi yükselterek ancak, O'nu yaşatabiliriz.

Bu güçlü kahramanlık direnişinin yılmaz komutanlarından birisi de **Avareş (Adnan YILMAZ)** yoldaştır. **Avareş** yoldaş, aslen Urfa-Hilvan'ın yoksul köylü kökeninden gelme ve Diyarbakır'a yerleşmiş emekçi bir ailedendir. Yoksul köylü kökenden gelişi, ulusal kurtuluş hareketimizin Hilvan yöresinde geniş işçi-köylü ve gençlik kitlesini kucaklaması ile birleşince, oluşan coşkun devrimci ortam **Adnan** yoldaşı da derinden etkiledi. Parti ideolojimizle tanışması Hilvan halk direniş dönemine rastlar. Şehit **Halil ÇAVGUN** yoldaşın amcası oğlu olması ve şahadeti **Adnan** yoldaşı derinden etkiler. Daha o dönemde, sömürgeci faşist zulüm rejimini yıkmak ve halk olarak özgür olabilmek için, düşmanın Kürdistan'daki sosyal dayanağı olan ve bugün karşımıza "köy korucuları" biçiminde çıkan aşiretçi-feodal eşkıya çeteciliğinin ezilmesi zorunluluğunu kavramıştı. Bundan dolayı, Hilvan'da yükselen halk direnişini hararetle desteklemişti. Bir yandan okuyup araştırarak Kürdistan gerçekliğini kavramaya, Parti ideolojisini özümsemeye çalışırken, diğer yandan aktif pratik mücadelenin içindeydi. O sıralar reformistlerin etkisi altında olan Diyarbakır'da şehir faaliyetlerini bıkmadan-usanmadan, bütün zorluklarıyla göğüslüyerek yürütüyordu. Kendi kişiliğinde devrimci teori ile devrimci eylemi bütünleştirmenin yoğun savaşımını veriyordu. Gençliğin örgütlenmesinde ve ulusal kurtuluş mücadelesine kazanılmasında aktif görevler aldı. Bunları başarıyla yerine getirdi ve denilebilir ki, Diyabakır gibi bir yerde Parti hareketimizin kitleselleşmesinde **Adnan** yoldaşın büyük emeği vardır. O'nu 1980'de Kızıl Hafta'da yurtsever Diyarbakır halkını kepenk kapatmaya ve genel grev ilan etmeye çağırırken görüyoruz. Başı dik ve mağrur bir militan olarak Kızıl Hafta'nın anlam ve önemini halka anlatanlardan ve halkı ikna edenlerden biriydi.

1980 karşı-devrim fırtınasında birçok PKK kadrosu, sempatizan ve taraftarı gibi O da düşmana esir düştü. Diyarbakır zindanlarında vahşetin kol gezdiği bir ortamda devrimciliği, ideolojisini ve onurunu kurtarmak büyük bir kararlılık ve meziyet sorunuyken ve çoğu keskin "devrimci", hatta lider geçinen birçok kişi aman dileyip tövbekar olurken, **Adnan** yoldaş önder yoldaşlarıyla birlikte tüm insanlıkdışı iğrenç işkencelere göğüs geriyordu. 6 yıllık mahpusluk yaşamında O **Mazlum**'ların, **Hayri**'lerin, **Kemal**'lerin kanla, canla, emek ve tarifsiz fedakarlıklarla var ettikleri direniş yolunda yürüyen bir zindan direnişçisi olmasını bilmiş ve önderlerin yılmaz bir takipçisi olmanın kararlılık, cesaret ve fedakarlığını göstermişti. Teslimiyetin ve ihanetin içe sindirilmek ve Kürtlük adına kişilikte ne varsa tümden kusturulmak istenildiği, bunun her gün, her saat dayatıldığı bir ortamda O, Partiye sadık kalmanın, halka güvenmenin ve devrim davasına inanmanın iyi bir örneği olabildi. Onur, namus ve şeref kavgasında bir an olsun geride kalmadı. Karamsarlığın, umutsuzluğun ve moralsizliğin en çok hortladığı alanlarda bile, yoldaş canlısı ve neşeli üslubu ile çevresine moral veren, umut ve inanç aşılayan bir direniş yayıcısı oldu. Vahşet, zulüm, kahır, bazılarında yılgınlığa, sinmişliğe ve ruhsal çöküntüye yol açarken, onda, öfkeyi, mücadele azmini ve intikam hırsını körüklüyordu. Bu kadar vahşeti yaşayıp, düşmanı da bu kadar tanıdıktan sonra, ona karşı savaşmayı, bu uğurda tüm enerjisini ve hayatını ortaya koymamayı alçaklık, namussuzluk ve en kötü uşaklık olarak değerlendirirdi.

Yargılandığı Diyarbakır PKK Grubu'nda, üzerinde herhangi bir ispat olmamasına rağmen düşman 15 yıl hüküm biçti. Kendisine verilen cezayı sloganlar haykırarak karşıladı. O, maruz bırakıldığı cezaya, *«Bu bir çerezdir»* deyip geçen ve devrim uğruna her şeyi omuzlamayı yine de hiçbir şey sayan militan bir arkadaştı. Zindandan çıktıktan belli bir süre sonra 1988'in baharında yeniden kızgın mücadele ortamına atılmak ve düşmanla tarihi hesaplaşmasının hazırlıklarını yapmak amacıyla en gelişkin Parti ortamı olan Akademi'ye gider.

Akademi ortamına girdikten belli bir süre sonra fiziki rahatsızlık ve ortama yabancılığı aştıktan sonra hızla yenileşme sürecini derinleştirerek, gelişen PKK militanlık ölçüleriyle bütünleşmeyi sağladı. O, her şart altında koruduğu devrimci özellikleriyle mücadeleci ve direnişçi yapısını bu alanda derinleştirerek, döneme özgü mücadele, savaş ve çalışma tarzını özümsemeyi kısa sürede tamamladı. Bu eğitim süreci O'nun direnişçi özüyle bütünleşince, ulusal direnişin kızgın ortamına atılmak ve düşmanla göğüs göğüse hesaplaşmak için durdurulamaz bir kişiliğe dönüştü. Bir ara görevlendirildiği Lübnan-Barliyas alanında büyük yararlılıklar göstermesine rağmen o alan çalışmasıyla tatmin olmayarak bir an önce kızgın mücadele ortamına ulaşabilmek için istemini sürekli Partiye dayattı. Ve **Adnan** yoldaşın beklediği an Mayıs 1989 tarihinde geldi. Gittiği Mardin alanında yetkin bir kadro olarak çeşitli görevleri başarıyla tamamladı. **Bozan** yoldaşla birlikte müdahale gücü olarak IV. bölgede sorumlu düzeyde görev üstlendi. Alanın düz arazi koşullarına rağmen geliştirdiği eylemsellikle bütün kinini sömürgeciliğe ve feodal çeteciliğe kustu. Ülke pratiğinde geçmişine yakışır ve takdire değer başarılarla dolu olan **Avareş** yoldaşı anmak ve onun anısını yaşatmak çok önemlidir. Kişi olarak buna sahip çıkmak ise ancak zorlukların, kahramanlıkların devrimcisi olmakla mümkündür. Yine, bu değerli yoldaşın büyük özlemi olan Hilvan halk direnişini geliştirmekle ancak, gerçek anıya bağlılığı yaşatabiliriz.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin tarihi, büyük kahramanlık ve eşine ender rastlanan görkemli direnişlerle doludur. Ama her kahramanlık direnişinin kendi dönemine özgü bir rolü ve önemi vardır. Yine, tarihimizde her büyük direniş halkası, bizler için bir yol gösterici olmakla kalmamış, mücadele dönemiyle çakışan bu yolda yürünmesi için bir talimat, bir emir rolünü oynamıştır. Ve bununla birlikte ulusal direniş mücadelesinde bir sıçrayışın, daha üst bir aşamaya tırmanışın da vesilesi olmuştur. Bütün bu devrimsel hamleler ve anıya bağlılığın bir gereği olarak, çizgiye daha çok sahip çıkılmış, devrimci sorunlarda daha çok derinleşme sağlanmış, daha çok geriliklere yönelme olmuş ve güçlü devrimci bir atağın gerçekleştirilmesinin zemini böylece yaratılmıştır. Tarihin bu aşamasında mücadelemizin en önemli bir kavşakta seyrettiği ve doğru bir katılım ile güçlü bir yönelimin beraberinde muazzam bir tırmanışı getireceği tartışılmaz bir gerçektir.

İşte bu dört yoldaşın kahramanca direnişleriyle, daha baştan şehit olmayı hedefleyerek ve planlayarak yaptıkları çıkış çok önemli ve çok öğreticidir. Bu dönemde sorunların üzerine nasıl yürünmesi gerektiği, düşmanla nasıl hesaplaşmamız gerektiği ve aşılması gereken gerilikler ile yürünmesi gereken hedef konusunda çok açık bir talimat niteliğindedir. Bu, gerek halk kitleleri açısından, gerekse savaşçı ve kadro kitlesi açısından yeni bir hedefin gösterilmesidir. Bu savaş düzeyi ve çalışma tarzı yeterli değildir demektir. Daha ileri bir hedefe yürünmelidir mesajını içeriyor. Bu kitlesel eylemliliğe ve isyana çağrıdır.

Bu hedefe denk düşen savaş ve çalışma tarzına ve de örgütlenmesine ulaşmak kitleden çok kadronun görevidir, yani kitleyi o düzeye çıkarmak ve doğru savaş ve mücadele tarzını dayatmak, öncünün, önderin temel görevi olmaktadır. Kitle üstüne düşeni yapıyor; yiğit, kahraman önderlerin öncülüğünü onaylıyor ve onlara sahip çıkıyor. Bizzat bu direniş şehitlerinin cenazelerine kitlenin sahip çıkışı, özellikle alanda tanınan ve halk önderliğini kanıtlayan **Davut** gibi bir yoldaşı kitlenin yalnız bırakmaması dikkat çekicidir. Kitlenin bu ilgisi ve görevine sahip çıkmasına karşılık, kadroların görevi nedir? Xirabêkevir direniş kahramanları, halkı direniş zeminine çekmek için yapılması gerekeni yapıp kendilerini adeta direniş bayrağı haline getirdiler; ya biz ardılları ne yapmalıyız? Açık ki, dönemin temel mücadele taktiği, örgüt ve eylem biçimi, bunu pratiğe uyarlayacak çalışma tarzı, Parti Önderliğimizin Ocak ve Mart çözümlemelerinde detaylıca konulmuştur. O çözümlemeler aynı zamanda şehitlerin direnişleriyle dile getirmek istedikleri emirdir. Biz ancak bu emrin birer yetkin uygulayıcısı olduğumuzda ve onun için gerekli kişilik dönüşümüyle kendimizde gerekli yenilenmeyi sağladığımızda, doğru katılım temelinde çizgi devrimciliğine ulaştığımızda ve taktik önderlik hattında mevzilenerek tarihin, dönemin ve halkımızın temel beklentisi ve şehitlerin kesin talimatı olan milyonların yürüyüşü kesilemeyen intifadaların yetkin bir kurmayları olduğumuzda, gerçek bir anıya bağlılıktan ve manevi komutanların emirlerini yerine getirdiğimizden bahsedebiliriz.

Bütün şehitlerimizin olduğu gibi, Xirabêkevir kahramanlarının da anılarını, ancak bu görevlere sahip çıkarak, onların dalgalandırdığı isyan bayrağını yüzbinlerin elinde daha da yükselterek ve onun militanı olmayı bilerek yaşatabiliriz.

Davut, Bozan, Delil ve **Avareş** yoldaşlar! Bir kez daha söz veriyoruz ki, direnişiniz yolumuz, emirleriniz yaşam vesilemiz olacaktır.

"Yaratırken zaferi
kızıl şafaklarda
dağlarımız uludur
gökler kadar
ve masmavidir göklerimiz
denizler kadar duru"

Onların
bir mücadele yoldaşı

Değişik güçlerle yapılan yoğun görüşmelerden sonra, PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın devrimci güçlere çağrısı:

"ARAMIZDAKİ AYRILIKLARI İKİNCİ PLANA BIRAKALIM, BİRLİK VE DAYANIŞMAYI GÜÇLENDİREREK MÜCADELEYİ YÜKSELTELİM!

Baştarafı 1. sayfada

Şüphesiz, Partimizin Türkiye devrimine ve güçlerine yapmış olduğu en büyük destek, Kürdistan'da yürütmüş olduğumuz savaşla burjuvaziyi zora sokup halk kitleleri karşısında takatsiz bir hale sokma biçiminde gerçekleşmektedir. TC, Kürdistan'da yürütmüş olduğu özel savaşta daha rahat davranabilmek için, gerek Türkiye halkının kendisine yönelik gelişebilecek radikal muhalefetini yumuşatmak ve gerekse radikal çözümlere reformist çözümleri dayatarak, doğabilecek devrimci öncülüğü tasfiye etmek için, sonuna kadar faşist olan karakterine rağmen, taktik birtakım yasal-demokratik çerçeveler geliştirmek istemektedir. Bilindiği gibi, burjuvazinin bundan amacı ne olursa olsun; devrimci güçler, durumdan rahatlıkla faydalanabilecek yeteneği gösterebiliyorlar.

Yine, ulusal kurtuluş savaşımız karşısında oldukça derin bir aczin içine düşen sömürgeci devletin kitleler üzerindeki otoritesinin sarsılması, geniş halk kitlelerinin, daha cesur bir atılım içine girmesine elverişli bir ortam sunarken; samimi devrimci ölçüleri tutturmak isteyenlerin elinde de önemli bir savunma noktası olmaktadır. Çünkü, devrimci çabalarla sonuç alınabileceği gerçeğine verilebilecek en yakın örnek, Partimizin öncülüğündeki ulusal kurtuluş savaşımızdır.

Savaşımız, Kürdistan ve Türkiye halklarının kaderinin nasıl birbirine bağlı olduğunu her gün daha fazla ortaya koyarken; bu halka öncülük yapmak isteyenlerin içinde bulunmak zorunda oldukları birlik, dayanışma ve dostluk ilişkilerini de en önemli gündem maddesi haline getirmektedir. Partimiz, temel olarak görmesine rağmen, salt kendi özgülünde yükselttiği savaşla dayanışma ve desteği vermekle yetinmemekte; bunu daha üst biçimlere tırmandırmak istemektedir.

Bu, Partimizin, ta baştan beri temel aldığı bir yaklaşım olmaktadır. Ve bu yaklaşım, şu anda savaşımızın ayrıştırıcı ve devindirici ortamında, her zamankinden daha fazla gerçekleşme şansına kavuşmuştur. **PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş**, Partimizin II. Konferansı'nda, konuya ilişkin olarak şu görüşlere yer verdi: *"Türk soluyla ittifak meselesinde gereken yaklaşımı gösterdik. Türkiye halkının devrimci-demokratik çabaları, PKK'nin önderlik ettiği Kuzey-Batı Kürdistan devriminin gelişmesine çok yakından bağlıdır. Bu bağlılık, daha şimdiden somut bir hal almıştır. Türkiye rejiminin, bütün demokratik çabalara karşın, faşist nitelikli gelişmesinin Kürdistan sorunuyla yakından bağlantısı olduğunu bilmeyen yoktur. Bu, temel bir mesele olarak, düzenin, faşizmin ve halk güçlerinin gündeminde olan bir sorundur. Bu, artık gelinen somut bir aşamadır. Buna dayalı olarak yapılması gereken; sözkonusu gerçeği görerek, eskiye nazaran, daha doğru bir yaklaşımı tutturmaktır. Türkiye devrimci-demokratik muhalefetini güçlendirme ve buna, PKK çıkışının hangi imkanlar sunduğunu, objektif ve giderek subjektif planda gösterme gereği, her zamankinden daha acil bir hal almıştır.*

Bu konuda en önemli şey; bütün güçlerin, yeni gelişmelerin gerçeği karşısında içine girmiş oldukları olumlu yanlarının geliştirilmesine destek sunmak, katkıda bulunmaktır. Bu çerçevede, ikili görüşmeleri geliştirmekten toplu birliklere gitmeye kadar, her türlü çaba sarfedilmelidir. Bu konuda içine gireceğimiz yönelimi daha örgütlü ve planlı geliştirmek zorunludur.

Türkiyeli dostlarımız var. Devrimci-demokratların ve işçi sınıfının önemli derecede dostluğu vardır. Onların da ilgisini dikkate alan bir oluşuma girmek uygundur. Bu, bir blok hareketi de olabilir. Mücadelenin her türlü imkan ve ortamlarından yararlanarak, çeşitli biçim ve düzeylerde ittifaklar geliştirilebilir."

II. Konferansımız, **Abdullah ÖCALAN** yoldaşın yer verdiği bu görüşleri karara dönüştürerek, Partimizin mevcut çabalarını daha anlamlı bir düzeye çıkardı.

Bilindiği gibi Partimiz, Türkiyeli çeşitli dost güçlerle ilişkileri gerek ikili görüşmelerde ve gerekse **Devrimci Birlik Platformu** içinde öteden beri yürütmektedir. Her iki durumda da, Partimizin temel yaklaşımı, döneme cevap verebilecek adımların atılması yönündedir. Yine, yeni dost çevreler içine girmek, yeni dostluklar kurmak da, Partimizin son dönemlerde önemle üzerinde durduğu noktalar olmuştur.

TC'nin, son dönemlerde içine girmiş olduğu değişik yönelimlerle, aslında mücadelenin sonucu olan birçok mevziyi tasfiyeciliğin geliştirilmesinde kullanmak istediği gerçeği ortaya çıkmıştır. Bu, gerek Kürdistan'da yürütmüş olduğumuz ulusal kurtuluş savaşının ve gerekse Türkiye devrimci-demokratik muhalefetinin tasfiyesine dönük olarak gerçekleştirilmek istenmektedir. TC'nin bu bağlamda imkan sunduğu, ortam hazırladığı kesimler de, gerek Türk solu ve gerekse Kürt halkı adına hareket eden kimi güçler olmaktadır. Bilindiği gibi, son dönemlerde bu çevreler Ankara yoğunluklu politikaların içine çekilmiş bulunmaktadırlar.

Partimizin konuya yaklaşımı oldukça hassastır. II. Konferansımızda, **Genel Sekreter ÖCALAN** yoldaş sözkonusu duruma da değinerek şunları belirtti: *"Tehlikeli ilişkiler içinde olan ve özel savaşın bize dayattığı imha sonrası yürürlüğe sokulması düşünülen reformcu bir program anlayışı vardır. Konferansımızın en önemli görüşme konularından biri de budur ve üzerinde özenle durulması gerekmektedir. Düzenle, ister komünizm adına, ister ulusal kurtuluşçuluk, demokratlık adına kim PKK'nin imhası temelinde ilişki kurarsa, PKK'nin kanı üzerinde kim tasfiyeci reformlara girişirse ve bunları PKK'ye dost olmayan düşmanca bir temelde yaparsa, sözkonusu yönelimleri düşman ilan etmek ve buna uygun yaklaşımlar tespit etmek durumunda kalacağız."*

ÖCALAN yoldaşın yer verdiği görüşler, Partimizin gelişmeler karşısındaki tavırda ele aldığı kıstaslar olmaktadır aynı zamanda. Partimiz, mücadelenin bir sonucu olarak genişleyen manevra alanlarını, tasfiyeci güçlerin düzenle ilişkili bir tarzda kullanmalarına müsaade edilmemesi gereği üzerinde hassasiyetle durmaktadır. Ve yerinde bir değerlendirme ve yönelimle; bunun da ancak devrimci-demokrat güçlerin devrimci birliklerini geliştirmekten ve yeni hamlelerle devindirmekten geçtiği ilan edilip, bu yönde çalışmalar yoğunlaştırılmıştır.

Bu bağlamda, çeşitli görüşmeler ve toplantılar geliştirilmiş, mücadeleyi geliştirme yönünde, yoğun öneriler sunulmuş ve tartışılmıştır. Bu görüşmelerde edinilen izlenim, geçmişe nazaran daha anlayışlı bir havanın estiği yönündedir. Partimizin ve Partimizin öncülüğündeki ulusal kurtuluş savaşımıza karşı, nitel bir değişime ulaşmasa da, olumlu yönde bir yaklaşımın yavaş yavaş egemen olmaya başladığını görmek mümkündür. Durum böyle olunca, ilişkilerin geliştirilmesine elverişli mevcut zemini devrimci mücadeleyi geliştirmede kullanmanın imkanları daha da artmaktadır.

Son olarak **Avrupa Birlik Tartışmalarını Düzenleme Kurulu**'nun, 7-8 Nisan 90 tarihinde Duisburg'da yapmış olduğu değerlendirme toplantısında, konuşmacıların çoğu, Kürdistan'da ulusal kurtuluş mücadelesinin boyutlanarak geliştiğini, kitleselleştiğini ve ifadesini kitlesel eylemlerde bulduğunu dile getirdiler. Özal ve parti liderlerinin yapmış oldukları zirve sonrasında hazırlanan katliamlara kayıtsız kalınmayacağı, tavır takınılması gerektiği, oluşturulacak yeni oluşumların ve partilerin bu noktayı esas almaları, ona göre programlar yapmaları, ulusların kendi kaderlerini tayin etmesi doğrultusunda, PKK mücadelesinin yerli-yerine oturtulması gerektiği üzerinde durdular. Bunun sonucunda, zirveye karşı çıkılması, Türk devletinin bu yönlü teşhir edilmesi ve kamuoyunun dikkatinin Kürdistan'a çekilmesi kararı alındı. Gelişen bu karara, hiç kimse karşı çıkmadı.

Toplantıda PKK temsilcileri gözlemci olarak yer aldılar. Toplantıda yer alan bir kısım delegelerle ikili ve grup olarak diyaloglar geliştirildi. Bu diyaloglarda, son zamanlarda güncellik kazanan legal marksist parti sorunu üzerine çeşitli sol hareketlerin önderliklerini temsil eden delegeler PKK'nin konuya yaklaşımını öğrenmek istediler. PKK temsilcileri; düzenin partisi olmayan, PKK önderliğindeki Kürdistan ulusal kurtuluş savaşına doğru yaklaşım gösteren oluşumlara soğuk bakmayacaklarını belirttiler.

Yine, 3-4 Haziran 1990'da **Devrimci Birlik Platformu**'nun örgüt sekreterleri düzeyinde gerçekleştirilen üst düzey bir toplantısı, PKK'nin çağrısı ve evsahipliğinde gerçekleşti. Toplantıda, Türkiye ve Kürdistan'daki son siyasal gelişmeler, mücadelenin zorlaması sonucu doğan yeni imkanlar ve bunların kullanılması ile birlikte, **Devrimci Birlik Platformu**'nun sürece yeni biçimler ve hamlelerle müdahale etme seçenekleri üzerinde duruldu. Toplantıya, TKP-ML de gözlemci olarak katıldı.

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaş, toplantıyı açış ve daha sonraki konuşmalarında özet olarak şu görüşlere yer verdi: *"Gelinen aşamada, siyaset yapmanın zorunlu olduğu yeni alanlar belirmiştir. Bunlara el atmak ve uygun mücadele araçlarına ulaştırmak gerekmektedir. Bugün Kürdistan ve Türkiye'de, geniş halk kitlelerinin oldukça büyük bir muhalefet potansiyeli açığa çıkmış bulunmaktadır. Devlet, kendi düzen partileriyle halkı kontrol edemez bir duruma düşmüştür. Gerçekte, düzen içi burjuva partilerinin siyaset yapma olanağı oldukça daralmıştır.*

Geniş halk kitlelerinin yanında, düzenle uzlaşmak istemeyen geniş bir aydın kesim ve devrimci-demokrat güç ve kişiler de vardır. Bunlar, düzenle uzlaşmak istemedikleri gibi, radikal devrimci mücadelenin yükünün tümünü kaldırabilecek durumda da değillerdir. Halkın da durumu ilginç bir aşamadadır, düzen içi siyasetten umut kesme yaşandığı halde, geniş kitleleri kucaklayan bir aracın olmamasından dolayı kendini ifade etmede bir darlığı yaşamaktadır.

Burjuvazi bu durumu görmektedir ve çeşitli manevralarla tamamen zımni anlaşmalara oturmuş oluşumları harekete geçirerek, halkın muhalefetini barajlamak ve kendine akıtmak istemektedir. TBKP önderliğinin cezaevinden çıkartılması ve bunların hızla kuruluş dilekçelerini yetkili makamlara sunmaları bu bağlamda dikkatle değerlendirilmelidir.

TC, birtakım yasal düzenlemelerle mevcut sürece, kendisine zarar vermeyecek olanların müdahalesini sağlamaya çalışmaktadır. Burjuvazinin bu çerçevede kullanmak istediği silahları ondan almak gerekmektedir. Doğru devrimci bir yaklaşım bunu gerektirir.

Bugün mevcut boşluğu doldurmak ve çeşitli güçlerin siyaset yapmasına yol açmak için, gerek Avrupa'da ve gerekse Türkiye'de (İstanbul'da) yapılan çeşitli toplantılardan da herhangi bir somut sonuca ulaşılamamıştır. Ve bu gidişle de, herhangi bir sonuca ulaşılacağı yoktur.

O halde, hem halkı ve hem de gerçekten düzene muhalefet etmek isteyen devrimci-demokrat güçleri bir araca sahip kılmak, geniş halk kesimlerini daha aktif siyaset yapabilme olanağına kavuşturmak görevi acil olarak önümüzde duruyor. Devrimci Birlik Platformu olarak da, daha etkin bir çalışma temposu ve çapına ihtiyaç vardır. Bu açıdan birlik platformumuzun yeni oluşumlar içinde kendini geliştirmesi, birlikte çalışabilecek devrimci kişi ve güçleri buna çekmesi ve çabalara hamle kazandırması, devrimci mücadele için de oldukça anlamlı olacaktır."

Abdullah ÖCALAN yoldaşın konuşmasında belirttiği konuları tartışan birlik toplantısı, oldukça olumlu bir şekilde gelişti, görüş birliklerine varıldı.

Mayıs ayı içinde ve Haziran ayının başında Partimizle Dev-Sol ve TKP-ML arasında da ikili görüşmeler yapıldı. Bu görüşmelerde, kendisiyle görüşen örgüt temsilcilerine, **ÖCALAN** yoldaş, Partimizin yaklaşımını özet olarak şu şekilde ifade etti: *"Biz, faşizme karşı direnmek isteyen ve bu yönde -çok büyük olması da şart değil- en ufak bir çaba göstermeye çalışan herkesle dostluk ve dayanışma içinde olmayı esas alırız. Ayrılık noktalarını değil, birleşme noktalarını ön plana çıkararak ve buradan yola çıkarak, ortak düşmana karşı mücadeleyi yükseltmeliyiz.*

Biz bunu baştan beri yapmak istedik. Ve gerçekten, elimizden geleni yaptık. Ancak, çabalarımıza karşın beklenen cevap gelişmedi ve mücadelemiz aleyhinde olmuştur. Ama, sanırız ki, bunca deney ve tecrübeden sonra, yeterli olgunlaşmanın sağlanmış olması gerekir.

PKK direniş temelinde geliştirilecek her türlü dostluğa ve dayanışmaya hazırdır ve bu konuda üstüne düşeni yapacaktır. PKK, düzene karşı savaşmak isteyen herkese kendi imkanları dahilinde her türlü desteği vermekten çekinmeyecektir. Ki, bunun devrime, direnişe bağlılığın bir gereği olarak görüyoruz.

"Biz, faşizme karşı direnmek isteyen ve bu yönde -çok büyük olması da şart değil- en ufak bir çaba göstermeye çalışan herkesle dostluk ve dayanışma içinde olmayı esas alırız. Ayrılık noktalarını değil, birleşme noktalarını ön plana çıkararak ve buradan yola çıkarak, ortak düşmana karşı mücadeleyi yükseltmeliyiz..."

PKK, kendisine samimi yaklaşmak isteyenlerle, dostluğa büyük değer verir. Ve kesinlikle, kendisine sırt çevirmeyenlerden de sırtını çevirmez.

Bu dönemde birlikte mücadele etmenin koşulları da oldukça olgundur ve yine, birliktelik devrimci değerlerin bize dayatmış olduğu bir zorunluluktur. Biz buna bağlı kalmaya çalıştık. Bugün PKK bir savaş geliştiriyorsa, devrimci değerlere bağlılığın bir gereği olarak bunu yapmaktadır. Bizim geliştirdiğimiz savaşta Mahirlerin, Denizlerin, İbrahimlerin ruhu vardır. Devrimci direnişimizin bir yanı da bu değerlere dayanır. Onlara oldukça saygılıyız ve saygımızı da onların hesabını faşist devletten savaşla sorarak ortaya koyuyor ve öclerini alıyoruz. Sizler de bu değerlerden kaynaklandığınızı söylüyorsunuz. O halde, bu kadar ortak devrimci değerlere sahip olanlar neden birlikte savaşmasınlar? Aramızdaki ayrılıkları ikinci plana bırakalım, birlik ve dayanışmayı güçlendirelim, mücadeleyi yükseltelim.

Bizce bunu geliştirmemek bir günahtır. Eski dar grupçu, sekter yaklaşımlardan uzak durulmalı ve gerçekten, devrimci savaşın geliştirilmesi için ne gerekiyorsa o yapılmalıdır. Bu konuda hiçbir fedakarlıktan kaçınılmamalıdır."

Gerek Dev-Sol ve gerekse TKP-ML ile yapılan ikili görüşmelerde güçler mücadelede dayanışma üzerine, birbirlerine yönelik olarak oldukça olumlu izlenimlerle ayrıldılar.

Partimiz, **Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN** yoldaşın ışıklı yolunda yürüyerek, sömürgeci-faşist TC'ye karşı halklarımızın devrimci mücadele blokunu yaratmak için, karşılıklı dostluk ve saygıya dayalı ilişkileri geliştirmenin zorunluluğunu, devrimin emredici görevi olarak yerine getirmekte ve her gün bu çabalarını daha da arttırmaktadır.

PKK, TC'nin bütün gücünü kullanarak oluşturmaya çalıştığı ve önemli oranda da oluşturduğu karşı-devrimci faşist kamplaşmaya karşı, devrim yapma iddiasında olan herkesin de, devrim kampını kurma göreviyle karşı karşıya olduğunu bilerek, bu bilincin sorumluluğuyla emin ve oldukça verimli adımlarla yürüyüşünü bu cephede de sürdürmektedir.

PKK 2. ULUSAL KONFERANSI BELGELERİNDEN...

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın PKK 2. Ulusal Konferansı'nda yaptığı siyasal durum değerlendirmesini sunuyoruz.

Son siyasal durum değerlendirmesi

Baştarafı 1. sayfada
kez daha uluslararası duruma etkide bulunması, Ekim Devrimi ile birlikte gelişen sosyalizm ve sosyalist sistemin bir ürünü olmaktadır. Sağa savrulma biçiminde de olsa, sosyalist birikimin bir sonucudur. Bu gelişmeyi olumlu-olumsuz yönleriyle değerlendirmek gerekiyor. Burada sosyalizmin tarihini uzun ele almayacağız. Yine, sosyalizmin güncel sorunlarına da girmeyeceğiz. Bu konudaki, değerlendirmeler kapsamlı olarak yapılmıştır. En son gelişmelerin genel bir tanımını yaparak, çıkarılması gereken sonuçları belirleyeceğiz.

Uluslararası durumun 1980'lerden itibaren içine girdiği tıkanma koşullarında mevcut politikalarla sistemlerin birbirlerine üstünlük sağlamaları zorlaşmıştır. Sosyalizm gibi yaratıcı, uluslararası durumu her zaman belirlemesi gereken bir sistemin, bu tıkanıklığı uzun süre yaşayamayacağı, yaşamayı kabul etmemesi gerektiği, aksi halde çürümekten kendini kurtaramayacağı, bu konuda gittikçe kendini dayatan sorunların yeni çözümler aradığı kendiliğinden anlaşılırdır. Sosyalizmin bir dogma ve hele hele gelişmelerin önünde katı bir uygulama olarak duramayacağı da gözönüne getirildiğinde, Sovyetler'in yeni bir yönelim içine girmeye, uluslararası alandaki kilitlenmeyi aşmak için, bir yenilenmeye ihtiyacı olduğu açıktır. Buna bir de kendi iç sorunları eklendiğinden, daha çok da gittikçe devlet bürokrasisinin gelişmesiyle birlikte toplum ve ekonomideki durgunluk artıp verim düştüğünden bu yenilenme zorunluluk kazanmıştır. Hem uluslararası durum, hem de iç durum bu yenilenmeyi dayatmıştır.

Gorbaçov önderlikli Sovyetler Birliği'ndeki gelişmeleri belirlerken her şeyden önce, kilitlenen uluslararası durumu açmak gerekiyor. Bu, Doğu-Batı, NATO-Varşova Paktı biçimindeki kamplaşmayı bir yerde anlamsız hale getirdiği gibi, gelişmelere bakıldığında çabalar da bu biçimde karşımıza çıkıyor. Bu kamplaşmanın öyle savunulur bir yönü olmadığını belirtmek gerekir. Çünkü, giderek katı bir statükonun şekillenmesi, bu statüko altında geri egemenlik biçimlerinin daha da gericileşmesi ve hem sosyalist sistem içinde, hem emperyalist-kapitalist sistem içinde sürecin ilerici güçlerin, halk hareketlerinin, sosyalist hareketlerin aleyhine, yaşamını bu statükoya dayandıranların ise lehine olması gibi bir durum sözkonusudur. Her iki sistemde de bundan yararlananlar vardır. Emperyalist-kapitalist sistemde muhafazakar gericilik, aşırı bir silahlanmaya hız vererek ve bu anlamda barış için de büyük bir tehlike olarak varlığını sürdürmek isterken, sosyalist ülkelerde ise, sosyolojik gelişmenin üzerine bir bürokratik çöreklenmeyle birlikte palazlanan, devlet tekelciliği biçiminde, ayrıcalıklı, nüfuzlu yerleri işgal eden katmanlar çıkıyor. Ve gelişmeler bunların lehine oluyor. Kliklerin özü bunlara dayanıyor. Şimdi buna bir müdahale sözkonusudur.

Biz, bu anlamıyla gelişmeleri olumlu değerlendirdik. Sovyetler Birliği'nin tekrar böylesi bir öncülük rolü oynamasının şimdilik sonuçları daha çok kapitalizm yanlısı güçlerce kullanılsa bile, en azından daha çok gelişmeye imkan veren, sorunların canlı tartışılmasına ve çözümüne olanak sağlayan bir ortama yol açmasının, politika üretmek açısından, özgüce güvenme ve buna dayalı çabaları sergilemek için elverişli olduğunu söylüyoruz. Unutmamak gereki ki, iki zıt kutuplaşma, dünyanın en ufacık bir meselesi üzerinde bile çok etkili oluyordu. Ve bu, sorunun çözülemez duruma gelmesine yol açıyor, hele hele küçük halkların sorunlarının çözümünde, en son sözü bu süper tarafların onayına bağlı kılıyordu. Fakat bu durumda sorunları çözmede ilerleme zor oluyordu. Aslında, sosyalizm buna yol açmamalıydı. Hiç şüphesiz nedenleri çeşitlidir. İstememesine rağmen, suçlu emperyalist sistem olmasına rağmen, sosyalizm kendini de böyle bir kutup içinde buldu.

Şimdi bu aşılır mı? Aşıldığında geriye sosyalizm adına ne kalır? Veya bu aşılma sürecinde yenilenen sosyalizmin kazanacağı yeni özellikler nelerdir? Bunu şüphesiz burada uzun uzun tartışacak değiliz. Buna fazla gereksinme duymuyoruz. Ama, gerçekten mevcut durumda sosyalizmin kendini bir kez daha, hem teorik, hem de programatik ifadeye kavuşturması kaçınılmaz olmaktadır. Buna yönelik daha şimdiden bazı yaklaşımlar ve düşünceler ileri sürülüyor. İşte, sosyalizmin yenilenmesi, çoğulcu bir sosyalizm, partinin ve devletin rolüne ilişkin yeni yaklaşımlar sözkonusudur. Daha da pratik olarak örneğin; Sovyetler Birliği'nde, ulusal meselenin daha fazla ekonomik, siyasal özgünlükleri esas alan bir çözüme kavuşturulması, yine ekonominin serbest piyasa ekonomisi ve buna benzer yaklaşımlar sağa dayalı da olsa geliştiriliyor. Bu, Doğu Avrupa ülkelerinde kendini daha da bariz açığa vuruyor. Özellikle sosyalizm adına yapılan uygulamaların özünde hiç de öyle olmadığı, baskı rejimlerinin büyük halk tepkilerine yol açtığı ortaya çıkıyor. Bunlar da adeta kurtarıcı gibi, burjuva demokrasisine ulaşmaya öykünüyorlar, bunu bir çözüm yolu olarak düşünebiliyorlar. Yer yer dönüşmeyi sağlamak veya çıkmazdan bir kurtuluş olarak, bu düşünülüyor. Emperyalist-kapitalist sistem bu gelişmeleri dikkatle gözlüyor. Kendi lehine azami sonuçlar almak ve özellikle kendi yandaşlarını güçlendirmek istiyor. Fakat yaşanan gelişmeler emellerine tam karşılık veremiyor. Emperyalist sistem, sosyalist kampta yaşanan gelişmelerden dolayı her ne kadar sevinse de olası sonuçlardan biraz da çekiniyor. Bütün bunlar durumun gerçekten hayli karışık olduğunu ortaya çıkarıyor.

Sonuçta, NATO'nun tasfiyesine de götürebilecek bir gelişme, özellikle dondurulan birçok sorunun çözüm yoluna girmesinde rol oynayabilir. Yeni bir Avrupa'nın düzenlenmesi çok tartışılıyor. Yeni Avrupa, özellikle ABD ve Sovyetler Birliği'ne dayalı bloklaşmanın zayıflamasına yol açar; daha çok başlı bir dünyaya götürebilir. Ve çok başlı dünyada, daha fazla hareket imkanları ortaya çıkar. Özellikle Almanya'nın birliği meselesi etrafında geliştirilen çabalar, giderek Avrupa birliğine gidebilir ve bu, ABD'nin dünya çapındaki hegemonyasını sınırlandırır. Yine, sosyalist sistem içinde Sovyetler Birliği, aşırı ve giderek altından çıkamayacağı boyutlardaki tek merkeziyetçiliğini bütün sosyalist ülkeler, hatta partiler üzerinde uygulayacak düzeye kadar götürmüştür. Bu anlamda tabii ki yaratıcı, özgür ve çok

> **"Sosyalist ülkelerde bile, ancak halk yığınlarına dayalı politikaların yaşama şansı olduğuna göre; hele hele bölge ülkeleri gibi, çok geri olan, şiddetle demokrasiye ihtiyacı olan bu ülkelerin, hemen gelişmek istiyorlarsa, halkın inisiyatifini konuşturmaları gerekir. Halkı yenilemek istiyorlarsa, artık demokratik mücadelelerini devreye sokmaları; bunun dışında bir gelişmeyi yaşayamayacaklarını iyi bilmeleri, bu gerçeği daha sıkça duyumsamaları gerekmektedir..."**

çeşitli olması gereken sosyalist uygulamaların, yeniden güç kazanması gereklidir. Yani, Sovyetler Birliği'nin biraz da kendi kabuğuna çekilmesi ve kendi içini demokratikleştirmesi, diğer halkları da zor da olsa özgücüne dayalı olarak harekete geçirebilir. Eski statüko altında bir türlü kendine gelemeyen, gelişemeyen ülkeler, yeni gelişmelere yol açabilir. Bu yeni bir dünya anlamına gelmektedir.

Bloksuzluk hareketi de zaten artık anlam ifade etmemekte, konumunu kaybetmektedir. Bloksuzluk daha çok iki bloka duyulan tepkiyi dile getiriyordu. Bloksuz ülkeler, sosyalist sistem ile emperyalist-kapitalist sistemden, onların çeşitli dayatmalarından rahatsız olan, içinde sosyalist ülke de bulunan ama hepsi de az gelişmişlikle ifadesini bulan ülkeler topluluğunu kapsıyordu. İki blokun çözülüşü hızlanınca, şüphesiz bloksuzluğun da bir anlamı kalmaz. Ve daha şimdiden bu durum ortaya çıkıyor. Bu temel gelişmeler karşısında, bloksuz ülkeler yeni anlayışlar içine girmek durumundadırlar. Bunu temel alan değer yargıları, buna dayalı stratejiler geliştirmek zorundadırlar. Dolayısıyla onlardaki arayış da son zirvede gündemleşmiştir ve daha da gelişeceğe benzemektedir. Bu biraz da olsa uluslararası birliklere de yansımaktadır. Örneğin; İngiliz Milletler Topluluğu, Arap Birliği, Afrika Birliği, Latin Amerika Birliği, Asya'daki bazı birlikler üzerinde etkide bulunuyor. Bunların da sınıf karakterleri etkide bulunuyor; eski değerleri savunma temelinde varlıklarını fazla sürdüremeyecekleri, mevcut gelişmeler karşısında yenilemenin zorunluluğu ortaya çıkıyor. Görülüyor ki, henüz tam sonuca ulaşılmamışsa da yaşanan yoğun güncel siyasi durum bir hakikattir. Ve eski durum değerlendirmelerine dayalı uluslararası politikayı yürütmek zordur. Bunun bir de bölgemiz üzerindeki, daha somut etkilerini yakalamaya çalışmak gereklidir.

Daha şimdiden, özellikle bölgenin temel çelişkileri biçiminde olan Arap-İsrail çelişkisinde, Irak-İran çelişkisinde, daha da kapsamlı olarak ilericilik-gericilik çatışmasında yeni yaklaşımlar gerekiyor. Yirmi yılı aşkındır İsrail'le diplomatik ilişkileri kesen sosyalist ülkelerin, ilişkilerini tekrar kurmaları; aynı biçimde Arap ülkelerinin, başta Mısır konusunda olmak üzere, daha önce içine girdikleri sert tutumu yumuşatmaları, Mısır'ın Arap alemi içine alınması ve yine İsrail'e karşı katı Red Cephesi'nin tutumunun yumuşamaya başlaması sözkonusudur ve böylece olası bir Ortadoğu Konferansı'yla çözüme gitme çabaları artmaktadır. Zaten Irak-İran savaşı yakın zamanda sona ermiştir, çözümsüzlüğü de yaşasalar, sıcak bir savaşıma kolay kolay girmeyeceklerini görüyoruz. Bölgedeki politikalar daha çok II. Dünya Savaşı sonrasındaki statükoya dayanıyordu. ABD'ye dayanma veya Sovyetler'e dayanma durumunda en kaba politikacılık böyle idi. Şimdi genelde ABD-Sovyet zirveleri gelişince, bir de yakınlaşmaları sözkonusu olunca, buna dayalı bölge politikalarının da yaşama şansı kalmıyor, özellikle irili-ufaklı birçok devletin buna dayalı politikaları fazla anlam ifade etmiyor.

Uluslararası alana dayalı bölge politikaları istenilen düzeyde yürümüyor. Halkların özgücüne dayalı olmayan bu politikaların halk adına sonuç alması da beklenemez. Böyle olunca da, bölge çapında yenilenme kaçınılmaz oluyor. Etkileri yavaş da yansısa, bu böyledir. Acaba ne kadar yenilenme mümkün olacak? Hangi yönlerde olacak? Şimdilik bunlara cevap vermek zor. Eski statükolara dayalı çatışma stratejileri etkilerini yitiriyor; yeni çelişkilerin kuvvet kazanması ve sıcak savaşa dönüşmesi de beklenemez. En azından bu aşamada, İsrail-Arap, Irak-İran, ileri-geri davasında sıcak savaşın atmosferi biraz gerilemiş oluyor. Ama bütün bunlara rağmen, çelişkiler daha da karmaşık, daha da içinden çıkılmaz bir hal alıyor.

Öyle anlaşılıyor ki, bölgemizde son 40-50 yıldır yaşanan gelişme modelleri, artık ya kendilerini yenilerler, ya da çürüyüp giderler. ABD'ye dayalı ve daha çok da bölgenin feodal toplum yapısının gerici bir tarzda ve işbirlikçilik yoluyla kapitalizme bağlanması, yani yeni sömürgecilik temelindeki gelişme, artık fazla etkili bir yöntem olamaz; bu yöntemle alınabilecek kadar mesafe alındı. Sovyetler'e dayalı "kapitalist olmayan yol" veya "devlet tekelci kapitalizmi" biçimindeki gelişme modelleri de, bazı ülkelere sağlayabileceği kadar gelişmeyi sağlamıştır. Bu yöntemlerle de gelişmeleri daha fazla ilerletmek artık pek mümkün görünmüyor. Ne ABD, ne Sovyetler ve ne de diğer ülkelerin bu yollarla bölge ülkelerine, gerek kalkınmalarında, gerekse silahlanmalarında fazla yardımları sözkonusu olmayacaktır. O halde ne olacak? Ya bir çürüme -ki, daha da yoğun yaşanacaktır-; ya da yavaş yavaş da olsa, bir yenilenme gündeme gelecektir. İşte, bölgede yaşanan durumun en çarpıcı yönü budur.

Yenilenmenin, dünya açısından olduğu kadar, bölge açısından da zorunlu olduğu burada ortaya çıkmaktadır. Ama yenilenme ne kadar yapılabilir veya hangi yönlerden yapılabilir? Şimdiden ortaya çıkmayanın üzerinde görüş belirlemek, fazla gerçekçi olmaz. Fakat yine de, toplumların gelişmesi durdurulamayacağına ve gelişme esas olduğuna göre; bir yerlerden çözüm yolları ortaya çıkacaktır. Bu biraz da uluslararası alandaki gelişmelere bağlı olacaktır. Uluslararası temel gelişmeler duracak mı, daha da mı hız kazanacak, daha sert bir ortama mı yol açacak, daha yumuşak bir ortama mı yol açacak? İşte bölgenin kaderi bu gelişmelere bağlıdır. Çünkü bölge oldukça dışa bağlanmış, kendi yaratıcı gücünü konuşturacak, önemli sonuçları çıkaramayacak kadar zayıflatılmıştır. Ama bunun zorunlu olduğu görülecektir; çünkü, dışa dayalı gelişme stratejileri fazla gerçekçi değildir ve dış ortam gelişmeye çok imkan vermiyor. Özgüce dayalı çözümler ise, ihmal edilmiş ve esas alınmamıştır. Çıkmaz buradadır; yeni uluslararası duruma ve geleneksel statükoya dayalı gelişme modelleri, bu temelde toplumların belli bir gelişme yaşamasına yol açmış, ama özgüce fazla dayalı olmadığından, havada kalmaya mahkum olmuştur. Şimdi bu çelişkili durum ne olacak? Özgüce kavuşma; bu temelde uzun vadeli bir gelişme yoluna girme, mücadele, hatta savaş gerektirir; toplumların özgürlük savaşımlarını gerektirir; yer yer halk savaşına kadar varmasını gerektirir. Mevcut dengeler gözönüne getirildiğinde, bu çok zor olacaktır. Statükocu devletlerin, hatta sınırlı ilerleme kabiliyetleri olan devletlerin bile böylesine bir özgüce yönelmelerini beklemek oldukça zordur. Mevcut durumda dipten büyük bir dalgayı beklemek de yine pek gerçekçi değildir.

Demek ki, bölgedeki mevcut yönetimler, rejimler yeni formlarla, uluslararasında meydana gelen yeni gelişmelere bağlı olarak, politikalarını sürdürmeye çalışacaklar; fakat fazla şansları olmayacak; kendi toplumlarının gerekçelerine dayalı olmayı fazla beceremeyecekler veya önemli bir kısmı bunu fazla gerçekleştiremeyecektir. Dolayısıyla, çürümeyi daha yoğun yaşamaları beklenebilir. Bu objektif olarak halk inisiyatiflerinin, topluma dayalı inisiyatiflerin, demokratik temellerde daha da gelişim göstermesi gerektiğini ortaya çıkarır. Çıkış artık dışa bağlı modellerde, politikalarda değil; topluma dayalı, geniş demokratik katılımı her düzeyde sağlayan çözümlerdedir. Gittikçe kendini duyuracak ve gerek içte, gerekse dışta etkili olacak politika budur.

Bugün sosyalist ülkelerde bile, ancak halk yığınlarına dayalı politikaların yaşama şansı olduğuna göre; hele hele bölge ülkeleri gibi, çok geri olan, şiddetle demokrasiye ihtiyacı olan bu ülkelerin, hemen gelişmek istiyorlarsa, halkın inisiyatifini konuşturmaları gerekir. Halkı yenilemek istiyorlarsa, artık demokratik mücadelelerini devreye sokmaları; bunun dışında bir gelişmeyi yaşayamayacaklarını iyi bilmeleri, bu gerçeği daha sıkça duyumsamaları gerekmektedir. Bölgede sınırlı gelişmelerin bundan sonra bu temelde hızlanacağını, gelişme stratejilerinin bunu esas alacağını beklemek yerinde olacaktır. Toplumların katılımlarını esas alacaklardır; kaldı ki, uluslararası alan da bunu zorlamaktadır. Halkların tarihsel tecrübelerini konuşturarak, içinde bulundukları ekonomik, sosyal, siyasal zorlukları ancak böyle aşabileceklerini bilmeleri gerekir.

Bölgede bu anlamda en yoğun çelişkileri yaşayan bir ülke olan Kürdistan ve yine Türkiye sözkonusu olduğunda, bu etkilemelerin daha yoğun yaşanması kaçınılmazdır. Özellikle Türkiye'nin geleneksel stratejik öneminin, büyük bir çıkmaza karşı karşıya olduğunu belirtmek gerekiyor. Kemalist devlet modeli, II. Dünya Savaşı sonrasında ve esas itibarıyla sosyalist ve kapita-

list sistemler arasındaki savaşımda, kapitalist-emperyalist sistemin bölgedeki, özellikle sosyalist sistem ve Sovyetler Birliği'ne karşı politikalarının içerisinde bir role sahiptir. Bu, emperyalizmin jandarmalığıdır. Son 40-50 yılda bu temelde ortaya çıkan iktidarlar, ABD'nin yeni sömürgeciliğini ve NATO'nun güvenlik politikasını esas alarak böyle bir Türkiye'yi oluşturmaya çalıştılar ve böyle bir Türkiye oluştu. Gerçekten NATO için muazzam bir ordu besleme, yine ekonomisini yeni sömürgeciliğin ekonomisi haline getirme, halk yığınlarını emperyalist metropollere yığma ve aynı şekilde sermayeyi de uluslararası tekellere bağlama doğrultusunda kendilerini oldukça zorladılar. Denilebilir ki, bu son 40-50 yılda Türkiye Batı sisteminin, Ortadoğu halklarına ve sosyalizme karşı en iyi rol oynatılan bir ülkesi durumuna getirildi. Bu temelde bir toplumsal-siyasal yaşam egemen kılındı. Her ne kadar Doğu-Batı sentezi deniliyorsa da, Türkiye somutunda egemen kılınan politika, bölgenin tarihten gelen tüm birikimlerini, Batı sisteminin lehine feda eden bir karaktere sahiptir. Özellikle kemalizmce temelleri atılan, ama daha sonraki iktidarlarca da gittikçe pekiştirilen, bölge halklarına, hatta Türk halkına karşıt yaklaşımlar güçlendirildi. Bu anlamda bir dönem Ortadoğu'da, islamın kılıcı gibi rol oynayan Türk egemen sınıfı, son 150 yılda içine girdiği Batı kapitalizmi yörüngesinde ve özellikle II. Dünya Savaşı'ndan sonra tamamen emperyalist-kapitalist sistemin kılıcı olma ve halkların başında sallanma durumundadır. Bu sefer feodal temelde değil, kapitalist-burjuva bir temelde, Doğu halklarına karşı bir rol oynayabilme durumuna girdi. Şimdi özellikle, pek güvencesinin olmadığı ve dolayısıyla yakındığı bir durum sözkonusu olduğundan, "sonumuz ne olacak" endişesi içine giriyor. Çünkü, mevcut egemen-işbirlikçi sınıf ve onun dayandığı egemenlik, artık bu sistemden yararlanamaz. "NATO'nun en güvenilir müttefiğiyim" adı altında artık krediler alamaz. Çünkü NATO'nun askeri yanı gittikçe siliniyor. Silindiğinde Türk ordusunun rolü fazla anlam ifade etmeyecek, dolayısıyla gerek ABD, gerekse Avrupa'nın gözünde Türkiye eski konumundan uzaklaşacaktır. Bu önemli bir gelişmedir. Hele hele bu gereksizliği, daha da netleştikçe, Türkiye'nin resmi sistemi ordusuyla, siyasetiyle, ekonomisiyle tamamen bir yük haline gelecektir. Artık mevcut sistemlerle oynayarak, bu kadar ağırlığı taşıyamayacağı ortaya çıkacak ve denilebilir ki, bölgede en çok krizli ülkelerden birisi olma durumuna gelecektir. Daha şimdiden zaten olayın en duyarlılığında olan bir ülke durumundadır. Her ne kadar, "istikrar var" iddiasındaysa da, en çok istikrarsızlığın, dolayısıyla devrimci ve karşı-devrimci durumun yaşandığı ülke durumuna gelecektir.

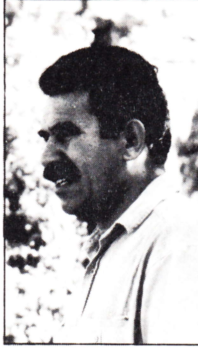
Türkiye, işte şimdi bu anlamda bir yol ağzındadır. Kendisine AT'de yer yapmak istiyor; AT ise yeni ortaya çıkan Doğu Avrupa'yı özümsemekle meşgul, onun için Türkiye'yi fazla ciddiye almayacak. ABD ise Türkiye'yi Ortadoğu'da İsrail gibi kullanmaya çalışıyor, bu da Türkiye için hiç de hayırlı bir sonuç olmayacak. Türkiye, zaten özünde İsrail gibi oynadığı rolü daha da açığa çıkaracak bir biçimde oynamaya çalışacak ki, böylece kendisini bölgedeki gelişmelerin karşısında, bölge halklarının, hatta devletlerin karşısında bulacaktır. Nitekim daha şimdiden durumu biraz böyledir. ABD'ye bu şekilde bağlanma, yeni bir politika olmayacaktır; 40-50 yıldan beri ABD'ye bağlılığın daha da açığa çıkmış biçimi olacaktır ki; bu politika değil, tükenme anlamına gelecektir. Amerika'ya zorunlu muhtaç olmuş,

"Cumhuriyet tarihinde 12 Eylül dönemi, Türk devletinin bünyesindeki despotizm, kemalizmin faşizm özelliklerinin zafer kazanmasıdır. Bu anlamda Osmanlı despotizmiyle kemalizm diktatörlüğünün en iyi birleştiği ve kendini günümüzde bile eşine az rastlanan faşist diktatörlük biçiminde somutlaştırdığı dönem oluyor. 1980-90 arası tamamen böyle belirlenir. Dışarda NATO'yu esas alırken, içten, dıştan aldığı yardımlarla beslenen bu kapitalizmi esas alıyor..."

Avrupa'dan yüz bulamayan bir Türkiye, en zayıf bir Türkiye anlamına gelecektir.

Bu konumu ile Türkiye, Ortadoğu'ya yönelmek istiyor, bazı islam ülkeleri ile işbirliğini geliştirmek istiyor, fakat inandırıcı değil. Bu konuda, örneğin İran'la ilişkileri geliştirmede olsun, Suudi'yle geliştirmede olsun, laiklik politikası bunlarla çelişiyor. Birçok taviz vermesine rağmen, istediği sonucu elde edemiyor. Çünkü esasta Batı'ya değer yargılarıyla bağlıdır; dolayısıyla Ortadoğu halklarıyla çelişen bu değer yargılarıyla, yeni bir ittifak geliştirmesi düşünülemez, hele bu aşamada mümkün değildir. Öyle ki, ikiyüzlü ilişkiler geliştirmekten öte bir konumu zordur. Dolayısıyla Ortadoğu'ya yönelik, Türkiye'nin yaklaşımları fazla gerçekçi değildir.

Türkiye'nin en çok umut bağladığı bir yol ise, Sovyetler Birliği'ndeki gelişmeler olmaktadır. Hatta son burjuva basınına bakıldığında; "Sovyetler bize ABD'den daha yakın, bize bir sorun getirmiyor, bütün sorunlarımız ABD'den kaynaklanmaktadır; başta Ermeni, Kürt sorunu ABD tarafından körükleniyor. En iyi ilişkilerimiz Sovyetler Birliği ile olmaktadır" deniliyor. Öyle anlaşılıyor ki, sıkışan Türk işbirlikçiliği kendisine yeni bir efendi arıyor. Acaba bu yeni efendiler, Sovyet sistemindeki yöneticiler olamaz mı? Bu konuda ciddi arayışlar var, en sağ basında bile bunu görmek mümkündür. Bu bir yol olabilir mi? Pek güvenilir olmasa da Türkiye bu konuda bazı politikaları -ki, politika da demeyelim buna-; kendisinin NATO'ya yönelik gerçeğinden dıştalanması dolayısıyla, doğal olarak SSCB ile, başta bazı ekonomik çıkarlara yönelik olmak üzere, ilişki geliştirecektir. Bu da öyle yeni bir sisteme köklü bir bağlanma olmayacaktır. Yeni Sovyetler sistemine Türkiye bağlanabilir mi? Belki bu konuda bazıları umut edebilir. Eskiden ABD'ye dayalı Türk işbirlikçiliği, önümüzdeki dönem Sovyetler'e dayalı bir Türk işbirlikçiliği olabilir mi? Hatta deniliyor ki; "En iyi işadamlarımız, artık Moskova'da iş koparabiliyorlar." İbre Moskova'dan yana dönmektedir. Bu giderek Sovyet sistemiyle, gevşek bir ittifağa dönüşebilir mi? Bu yönde bir umut, Sovyetler Birliği'ndeki Türkmen ve Türk kökenli Cumhuriyetlere bağlanıyor. Yine salt teoride de olsa, bu cumhuriyetlerin giderek daha da özerkleşmeleri, Türkiye ile geliştirilecek sağlam siyasal-ekonomik ilişkileri beraberinde getirebilir. Böylece, Sovyetler'le de daha dengeli ilişkiler, Türklük için yeni bir istikbal vaad

edebilir. Bu yaklaşımlar da daha çok sağ kesimlerden gelmektedir. Gelişmeleri bu biçimde yakalamaya veya gelişmeleri bu yönüyle böyle belirlemeye çalışmaktadırlar.

Ama Türkiye'nin esas itibarı ile, Batı kapitalist-emperyalist sisteme bağlı yapısı, bunun ciddi bir politika olmayacağını gösterir. Başından beri Türkiye'nin çıkmazı, son 40-50 yıllık soğuk savaşta, NATO'ya, AT'ye dayalı olmasındandır. Fakat bu kurumların da artık eski işlerliğini sürdürememelerinden ötürü büsbütün ortadan kalkmaları sözkonusudur. Türkiye işbirlikçi sınıfı başından itibaren, kendisini politikasızlığa mahkum etmiş bir sınıf konumundadır. Dolayısıyla girilecek her yol suni olmaya ve bir çıkmazla karşı karşıya kalmaya mahkumdur. Türkiye işbirlikçi sınıfı veya sistemi kendini, öyle bir ipe bağlamıştır ki asılmaktan kurtulamayacaktır. Bağımsız, kendi özgül iradesiyle bir sistem belirleyemiyor; aksine her zaman sistemlere mahkumdur. Sistem onu atsa bile, kendisi özgür bir irade ile, yeni bir sistem tutturamaz. Türkiye'nin bu bağımlı gerçeğini iyi görmek gerekir. Özellikle Türk resmi işbirlikçi, bürokratik ve de asker-sivil yönetici kliğini böyle değerlendirmek gerekir. Türkiye oligarşisi bu anlamda, bir politika belirleyip güç olmaktan öteye, başkalarının adına rol üstlenen durumundadır. O halde, bölgemizde en çok krizi yaşayan bir yönetim ve bu anlamda da bölgede sınırlı sosyal gelişmenin yaşandığı bir ülke konumunda olması itibarıyla, tabandan bir tepki doğurabilir. Türkiye işbirlikçi yönetimi, bölgemizde en çok krizi yaşayabilecek bir yönetim oluyor. Türkiye ise, tabandan sınırlı da olsa sosyal gelişmenin en çok yaşandığı bir ülkedir. Sınıflaşmanın, Ortaçağ etkilerinden kurtulmanın objektif temelde en çok sağlandığı ülkedir. Dolayısıyla bu zeminde, halkın seçeneğinin giderek devreye girmesi kaçınılmaz oluyor. Gerçekten ne kemalizmin "yenilmez" 1920'ler sonrası gelişme modeli, ne DP'nin öncülük ettiği II. Dünya Savaşı'ndan sonraki gelişme modeli -buna AP'si de dahildir- çözüm olamaz. Günümüzde en son bir yol olarak geliştirilmek istenen 12 Eylül, gerçekten artık çıkmazı daha derinleştirmekten öteye rol oynayamaz. Cumhuriyetin 60-70 yıllık tarihi, ülke çıkmazı ile karşı karşıyadır. Çıkmaz, ne yeni askeri darbelerle, ne de yeni partilerle aşılabilir. Çünkü; TC zor bela ancak bu kadar kendisini yaşatabilir.

Kemalist model uluslararası gerçeklere vurulduğunda ve ölçüte alındığında, daha doğuşunu bile Ekim Devrimi'yle onun etrafındaki emperyalist kuşatmaya dayandıran, daha çok böylesi bir uluslararası durumu oportünistçe kullanıp yol almak isteyen ve bu anlamda da kendisini bir model gibi sunmak durumunda olan bir rejimdir. Bir özgünlüğü yok. Bir ara, "Kadro" dergisi aracılığı ile "Kemalizm de bir modeldir" diye tutturulmak istendi. Aslında kemalizmin öyle bir model özelliği yok. Ekim Devrimi sosyalizmin temelini atıyor. Sistemler oluşmaya başlıyor. Kemalizm bunu kullanıyor. Kapitalizmden taviz alıyor, sosyalizmden taviz alıyor. Aldığı tavizlerle kendisini yaşatmaya çalışıyor. Canalıcı yönü burasıdır. Ve daha sonra bunu kullandı. İki savaş arasında bunu kullanarak kemalist diktatörlüğe ulaştı; ki özünde bu gerçekten proto-faşist devlet tipidir. En az bir Hitler, bir Mussolini faşizmi kadar faşizmin niteliklerini bünyesinde barındıran bir diktatörlüktür. Farkı şudur: Diğerleri gelişmiş kapitalist ülkeler, Türkiye ise gelişmemiş, yoğun olarak ortaçağı yaşayan bir ülkedir. Buna dayalı bir faşizmdir. Ama gerçekten faşizmin tüm belirtilerini daha 1920'lerde bağrında taşıyan bir diktatörlük biçimi oluyor. I. Dünya Savaşı'ndan sonra, sosyalizmden etkileniyor; devlet kapitalizmini bünyesine taşıyor. Batı kapitalizminden esinleniyor; liberalizme öykünüyor, onu devlete aşılamaya çalışıyor. Ve buna da "Karma Ekonomi" diyor. Bütün bunlar deneniyor. M. Kemal dönemi biraz da bu oluyor. Ardından; dünya çapında yeni bir durum gelişiyor. NATO doğuyor. Bu sefer dört elle NATO'ya sarılıyor ve öncülüğü DP yapıyor. Türk kapitalizmi biraz daha palazlanıyor. Bu temelde sınırlı bir gelişme oluyor. Burjuva demokrasisine öykünme var. İlaveten çok particilik dediğimiz olay ve kapitalizmde bir tekelleşme, holdingleşme yaygınlık kazanıyor. Tabii ki, bu da faşizmin daha da temel kazanması anlamına geliyor.

12 Mart, 12 Eylül biraz da, kapitalizme dayalı faşizmin bastırması, aynı şekilde kapitalizm geliştikçe sınıf mücadelesinin gelişmesi ve buna karşı faşizmin kendisinin gittikçe devlet içinde proto olmaktan çıkıp, yani kemalizmin, faşizmin öncülüğü veya belirtileri olmaktan çıkıp da kendisi olmasıdır. Bu 12 Eylül'de çok daha somuttur. Devlet bünyesindeki bütün faşist özellikler dörtbaşı mamur bir faşist askeri diktatörlüğe dönüşüyor. Değerlendirdiğimizde; Cumhuriyet tarihinde 12 Eylül dönemi, Türk devletinin bünyesindeki despotizm, kemalizmin faşizm özelliklerinin zafer kazanmasıdır. Bu anlamda Osmanlı despotizmiyle kemalizm diktatörlüğünün en iyi birleştiği ve kendini günümüzde bile eşine az rastlanan faşist diktatörlük biçiminde somutlaştırdığı dönem oluyor. 1980-90 arası tamamen böyle belirlenir. Fakat işte, dayanakları var dedik. Dışarda NATO'yu esas alırken, içten, dıştan aldığı yardımlarla beslenen bu kapitalizmi esas alıyor. Şimdi uluslararası alandaki köklü değişiklik böylesine bir kapitalizmin sürdürülmesini zorlaştırıyor. TC, 12 Eylül faşizmi ile iç ve dış politikada azami sonuç almaya çalıştı; bu kadar alabildi, fazla alamaz. Yeni bir yol almak şurda kalsın, eski yolların da tamamen sonunun gelmesi oluyor bu. 12 Eylül rejimi bu anlamda 90'lara geldiğinde, kendi şahsında, artık Türkiye Cumhuriyeti'nin tükenmesi, yolunun bitmesi, yeni yol ayrımı da demeyelim, kör bir çıkmazla karşı karşıya gelmesi demektir. Mevcut oligarşi artık fazla bir yol aldıramaz, kendi toplumuna, kendi halkına; ne sistem içi dengeler buna müsaade ediyor, ne de Türkiye'nin bu yolla daha bir kapitalizmi sürdürmesi sözkonusudur.

İşte, bundan dolayı diyoruz ki; artık halkın ta kendisinin devreye girmesi gerekir. Böylesine gerek sizleşmiş, çıkmaza gelip dayanmış, bırakalım kendisine bir şey vermesi, şimdiye kadar dayattığı faşizmle, çektireceği kadar çektirmiş, süründüreceği kadar süründürmüş, sömüreceği kadar sömürmüş bu rejimden kurtulmak için, yani yaşamak için, halk kendini devreye sokmaktan başka, ne bir seçeneğe sahiptir, ne de bundan başkasına. Yani kendi özgür iradesiyle mücadelesini gerçekleştirmekten başka çıkış yolu yoktur. Objektif olarak böyledir de, subjektif planda buna ulaşılmış mıdır? Aynı şey söylenemez. Bilinçlilik, örgütlülük anlamında halk iradesi çarpıktır. Türkiye'de biraz da kemalizmden kaynaklanan çarpık solculuk, resmi TKP'den tutalım, çok sayıda bundan etkilenen sol çıkışla, yeni yol almak şurda kalsın, halkın seçeneği önünde engel olmaya devam ediyorlar. Çok sayıda grup olmasına rağmen, çözümün bir türlü geliştirilemeyişi, temelde böylesine bir yönetimden, yani kemalizmden ilişkilerini kesmemelerinden oluyor. Dolayısıyla, hastalığı oradan kapmalarından kaynaklanıyor. Yoksa halkın henüz gelişmeyişi, objektif koşullara sahip olmayışı durumundan kaynaklanmıyor. Dolayısıyla subjektif planda aşılması gereken yol var. Buna, şimdi yeni birlik arayışları, yeni partileşme yaklaşımlarıyla karşılık verilmek isteniyor. Ama, bu ne kadar gerçekleşebilir? Çözümler ne kadar gerçekçidir? Bizim de en çok üzerinde çaba harcamak durumunda olduğumuz bir konudur bu. Türkiye'de halkın kendi seçeneğini ortaya çıkarması, bunun örgütlenmesi ve eylemliliğinin savunulması sözkonusudur. Çeşitli düzeylerde birliklerin geliştirilmesi sözkonusudur. Madem ki, objektif temel bu kadar zorunlu kılıyor, subjektif planda da er veya geç gelişmelerin hızlanması kaçınılmazdır. Türkiye'nin bundan sonraki şansı, bir anlamda halkın kazanmasına bağlıdır. Halk iktidarı kazanırsa, halk kendi özgür iradesine sahip çıkarsa, Türkiye, uluslararası alanda daha dengeli politikalara kavuşabilir. Halka dayalı politikalar oluşturulabilir. Ve, başta kendi içindeki demokrasi sorununa, onun en önemli parçası ve bugün temel sorun olan sınıfsal sorununa çözüm getirilebilir. Hemen şunu da belirtelim ki, mevcut

"Kültür özerkliği gerici bir slogan, kendi başına devrime dayatıldığından, devrimin ezilmesine dayatılan bir slogandır. Aslında, kültürel özerklik, otonomi tamamen gerici bir alettir. Bu temelde kurulacak partiler gerici olmaktan kurtulamazlar. Karşı-devrime hizmet etmekten kurtulamazlar. İstedikleri kadar kendilerine demokrat, sosyalist, komünist adını taksınlar, direnişin ezilmesine dayatılan yeni oluşumlardır..."

askeri-faşist yönetimde çözüm şurda kalsın, bunların dayattığı çözüm tasfiyedir, imhadır. Bunların demokrasi alanında sözümona attıkları bazı adımların sahteliği çok açıktır. Dolayısıyla demokrasi ve ulusal sorunun, cumhuriyetin bu geleneksel iktidarları tarafından çözümlenmesi düşünülemez. Öyle ki, DYP, SHP gibi yeni işbirlikçi partiler iktidara gelse de, bu konularda yol alınamaz.

İç politikalarda demokratik çözüm, halkın kazanması, halkın kendi özgür iradesini konuşturması, iktidar kılmasıyla mümkündür. Dış politika için de böyledir. Yine, komşularıyla sorunlarını çözmesi tamamen buna bağlıdır. Kapitalist ülkelerle, sosyalist ülkelerle sağlıklı ilişkilerin gelişmesi, halkın bu kazanımına yakından bağ-

lıdır. Türkiye'nin çıkmazı ve olası çözüm yolları hakkında kısaca böyle belirlemeler yapılabilir.

Kürdistan'daki gelişme olasılığı, adından tutalım en gelişkin eylemine kadar, devrimle mümkündür. Kürdistan gerçeği, sözcükler düzeyinde dile getirilmesinden günümüze kadarki savaşımına kadar, ancak devrimle yol alabildi. Kürdistan'ın; ekonomisi, siyasal durumu, siyasi yaşantısı nedir denilirse, tamamen barbar bir geleneğin, kapitalizmin ince yöntemleriyle birleşerek acımasızca sürdürüldüğü bir durumdan başka bir şey değildir. Yani; Kürdistan'ın ekonomisi, sosyal yapısı, siyasal yaşamı diye söylenilmek istenen tek taraflı olup, tamamen barbar gelenekten güç alan bir konumdadır. Kapitalizmin sömürgeci yöntemleri ki, bu Kürdistan'da eşittir ülke olmaktan çıkmak, yeraltı-yerüstü, maddi yaşam olanaklarının tamamen ele geçirilmesi, normal bir kapitalist sömürge ekonomisinin bile korunmasından uzak olmak demektir. Sosyal yapı itibarıyla, en çarpık ve asimilasyonla kimlik değiştiren, bu anlamda, ajanlaşmış bir sosyal yapı; siyasi anlamda, tamamen sömürgeci idarenin askeri buyrukları biçiminde hükmetmesinden başka bir anlama gelmeyen bir yaşam sözkonusudur. Her şey tek taraflı başkalaşıma ve ajanlaştırmaya dayanıyor. Ekonomi de bu amaçla kullanılıyor. Geleneksel ne kadar birikim varsa, bunun için kullanılıyor. Yeni adı altında oluşan ne varsa hepsi, böylesine bir tek idarenin emrinde ve işbirlikçisi durumundadır. Bilerek veya bilmeyerek de içine girilse, ülkedeki bütün sosyal tabakaların, sınıfların durumu böyledir. Dolayısıyla, normal bir sömürge ekonomisinden de bahsedilemez. Sömürge ülkenin sosyal yapısı, siyasal işbirlikçi ve tabakalarından da bahsedemiyoruz. Diğer ülkelerde, örneğin; İngiliz sömürgeciliği belli bir sömürge ekonomisini geliştirir; bu ekonomi, Türkiye ekonomisine göre çok ileridir. Bir sosyal yapı geliştirir; işbirlikçileri de olsa, bunlar bir elittir. Yine de kendi toplumunda bir yeri vardır. Siyasal bir elit grubu vardır. Bunlar işbirlikçi temelde de olsa, bir devlet kurmaya kadar gidebilirler. Ama Türkiye'de böylesi bir sömürgeci uygulamadan eser yoktur. Ne ekonomik gelişme, ne sosyal-işbirlikçi bir sınıf, ne işbirlikçi bir bağımlılık da olsa, bir devlet kurma... Bırakalım işbirlikçi bir devlet kurma, adını bile söyleyemeyiz. "Burası bir ülkedir, buranın bir halkı vardır, sizlere işbirlikçi sınıf olmak istiyorum, size bağlı bir devlet olmak istiyorum" şeklinde bir girişim bile en büyük suçtur ve imhaya götürür. Böyle özellikte olan bir rejimin yürürlükte olması ile daha da detaylandırılacak bir uygulama sözkonusu oluyor. Ve bu uygulama değişmiş değildir.

Kürdistan Osmanlı'dan devralınan bir mirastır, ancak söyleyelim ki, Osmanlı döneminin Kürdistan'ı kendi öz dinamikleriyle bazı gelişme imkanlarına sahipti. Dil, kültür ve ekonomik alanda kendini biraz daha geliştirebiliyordu. Hatta işbirlikçi sınıfları Kürtlükle bağlarını fazla kesmiş değillerdi. Daha eskiden ise; ittifak diyebileceğimiz bir statü ile Osmanlıya bağlanabiliyordu. Fakat kemalizm döneminе gelindiğinde hepsi yerle bir ediliyor. Ülkenin adı, halkın adı tarihten silinmek isteniyor. İç gelişmenin imkanları, bütünüyle yok sayılıyor. Ezdiriliyor. Her şey tek devlet, tek ulus sistemi içinde boğulmak durumu ile karşı karşıya bırakılmak isteniyor. Ve bu gittikçe yoğunlaştırılıyor. Acımasız bir devlet terörü, isyanlar bahane edilerek, halka egemen kılınıyor. Ardından beyaz terörle asimilasyon en incesine kadar egemen kılınıyor.

12 Eylül faşizmiyle de tam sonuç almak için her şey ortaya konuluyor. 12 Eylül, özünde Kürdistan'a karşı ilan edilmiş, onu tamamen imha etmeyi amaçlayan ve en son imha edici bir yönetim biçimi oluyor. İşte bu temelde Kürdistan'daki durumun esas özelliklerini yakalamayı bilmek gerekir. Özellikle de 12 Eylül uygulamaları ve en son da özel savaşın en yoğunlaştırılmış sömürü tarihindeki en gelişkin bir imha yaklaşımıyla karşı karşıya olmaktan bahsetmek gerekir. Amaç; özellikle PKK'nin önderlik ettiği ulusal kurtuluş mücadelesini de ezerek, isyanlar döneminin sonrasından daha tehlikeli bir statükoyu Kürdistan'a egemen kılmaktır. Şu anda mevcut yönetim, tamamen askeri ve de özel savaş kliği tarafından yürütülen karşı-devrimci karakterde bir yönetimdir.

ANAP'ın varlığı, bir klik bile denilemeyecek bir örtü rolünü görmektedir. DYP, SHP aynı şekilde bir örtü ve işbirlikçi konumdadırlar. Özel savaşı kendilerine göre halka karşı yürütmekte, paravana rolü oynamaktadırlar. Öyle karşı çıkmak diye bir durumları sözkonusu olamaz. Ve esas itibarıyla hedefleri; Kürdistan'daki direnişi ezmek, daha sonrasında "beyaz reformlar" adı altında özellikle sınıfsal mücadeleyi Türkiye'de dirilmemecesine tasfiye etmek, yine Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin bütün sonuçlarını ortadan kaldırmak için, Kürt halk kimliği üzerinde bir kez daha betonlaştırma ve bu kimliği yerle bir etmek, bir daha canlandırılamaz duruma getirmektir.

> **"Kürdistan'daki gelişme olasılığı, adından tutalım en gelişkin eylemine kadar, devrimle mümkündür. Kürdistan gerçeği, sözcükler düzeyinde dile getirilmesinden günümüze kadarki savaşımına kadar, ancak devrimle yol alabildi. Kürdistan'ın; ekonomisi, siyasal durumu, siyasi yaşantısı nedir denilirse, tamamen barbar bir geleneğin, kapitalizmin ince yöntemleriyle birleşerek acımasızca sürdürüldüğü bir durumdan başka bir şey değildir..."**

Çılgınca da olsa, uluslararası gerçeklikle de çelişse, çok süratli ve yoğunca ulaşmak istedikleri sonuç bu oluyor. Bunu çok yakından görmek gerekir. Ve son politik gelişmeleri de iyi yakalamak gerekir.

PKK'ye yönelik Milli Güvenlik Kurulu toplantılarında ısrarla dayatılan bir politika var. Batıyla anlaştı mı veya çelişti mi değerlendirmesine girmeden önce -ki, orası bizi fazla bağlamaz, fakat dikkate alınır- şunu çok iyi görmeliyiz; sözümona bazı reformlar gerçekleşmesine direniş engelmiş. PKK'nin başını çektiği kurtuluş ve özgürlük mücadelesi buna engelmiş. Onun için, "önce bunu ezelim" deniliyor. Büyük bir ihtimalle ABD buna "evet" diyor. Avrupa'nın da birçok ülkesinin "evet" demesi var. Hepsi aynı gönül rahatlığı ile söylemese de bu böyledir. Ne zamana kadar? İşte, 80-90 arası yetmedi, en son bir uzatma çabası olarak da 90-91'e kadar bu çaba sürdürülmeli, özgürlük ondan sonra gelmeli deniliyor. Şimdi buna daha önce TKP icazetçiliği biçiminde zaten bir reformizmi de payandalama ile karşılık verilmiştir. Buna biraz da Kürt işbirlikçi sınıfının kılıfı da giydiriliyor. Ve buna da, "Kürt reformculuğu", "dil özgürlüğü" deniliyor. Yani aslında öyle bir özgürlük tanıma da sözkonusu değildir, "birbirleriyle konuşabilirler" denmektedir; ki, bu ne bir haktır, ne de bir özgürlüktür. Dil zaten konuşulabileceği kadar konuşuluyor. Kültür özerkliği gerici bir slogan, kendi başına devrime dayatıldığından, devrimin ezilmesine dayatılan bir slogandır. Aslında, kültürel özerklik, otonomi tamamen gerici bir alettir. Bu temelde kurulacak partiler gerici olmaktan kurtulamazlar. Karşı-devrime hizmet etmekten kurtulamazlar. İstedikleri kadar kendilerine demokrat, sosyalist, komünist adını taksınlar, direnişin ezilmesine dayatılan yeni oluşumlardır. Son tahlilde özel savaşın işbirlikçisi, onu örtbas etmenin, maskelemenin araçları olacaklardır. Gerçekten bu önemli bir durum oluyor. Bizim için, canalıcı siyasi bir durumdur. En tehlikelisi de buna ABD, Avrupa muhafazakar iktidarları, büyük ihtimalle soyalist sistemdeki bu sağ politikaların sahipleri ve onun reformist uzantıları "evet" diyebilirler.

> **"Kürdistan'daki ulusal kurtuluş savaşımı, uluslararası alanda ve en önemli yeri işgal eden Ortadoğu'da, dünyayı da yakından etkileyecek yeni bir oluşuma, halklar lehine statükonun aşılmasına, halk yönetimlerinin, halk iktidarlarının dönemine gidilmesine büyük bir imkan kazandıracak; Ortadoğu'da Halklar Federasyonu'nun gelişmesinde belirleyici bir rol oynayabilecektir. Ortadoğu'nun biraz da yakın geleceğini belirleyen, mücadelemizin kendisi olmaktadır. Bu çerçevede, bölgede halkçı yanı ağır basan güçlerle ilişkileri daha da gelişme kaydedeceği gibi, gerici güçlerin de tepkisini daha fazla üzerine çekecek; devrimci güçlerin coşkusuna yol açacağı gibi, reformistleri daha hileli yollarla karşısına engeller dikmeye götürebilecektir..."**

Türk yönetimi bu konuda çok sinsidir. Her ne kadar bazı reformlardan sözediyorsa da, reform vaadleri sahtedir. Reform yapacağı da yoktur. Bu durum müttefikleri ile aralarında bazı çelişkilerin doğmasına yol açabilir. Türk devleti görüntüyü kurtarmak için bazı şeyleri geçici olarak yapabilir. Özellikle önümüzdeki kısa bir süre içerisinde, PKK'nin en çok devrimci sonuç alan yöntemi olan gerilla savaşımını tasfiye edip, giderek halkın ayaklanmasını önleyerek bunu sağladıktan sonra sahte nitelikte de olsa reformlar yapabilir mi? Aslında bu da kuşkuludur. Belki sırf görüntüyü kurtarmak için başvuracağı bir yöntem olabilir. Bu da, Türk faşizminin, nasıl ki tüm geçmişinde kapitalizmi de, sosyalizmi de kullanarak sosyalistlik, komünistlik, liberallik yapmışsa, o tarzda reformculuk yapması anlamına gelir. Bunu böyle özenle bilmek gerekir. Sorun, gerçekten kendisine ölüm çanları çaldıran kurtuluş hareketimizi tasfiye etmek sorunudur. Bütün ekonomi bunun için seferber edilmiştir. Enflasyon temelde bundan kaynaklanıyor. Dış politikaları tüm yönleriyle buna dayanıyor. Dış politikalarının tamamı bu amacımızın tasfiyesi içindir. Komşular başta olmak üzere, sistemleri, sosyalist sistem de dahil, bunun için kullanıyor. Başarabilir mi? En üst düzeyde, ifade edilmiştir ki, "Vatanın birliği-bütünlüğü için sonuna kadar savaşacağız", hem de alçakcasına, "Silaha silahla karşılık vereceğiz" diyerek, cumhurbaşkanı, başbakanı, genelkurmaylığının, "En yakın sürede temizlemek durumundayız" diyecek kadar günlük emirlerle yürüttükleri bir savaş sözkonusudur. Bu savaşı kazanıp kazanmamak sadece onlara bağlı değil, bizim savaşı geliştirmek gerçeğimize de bağlıdır. Devrimci savaşı biz ne kadar geliştirebileceğiz? Ve bu anlamda da gerilla ve ulusal halk ayaklanması ne kadar somutlaşacak? Türkiye'nin emekçi sınıf hareketi ne kadar gelişim gösterecek? Esasta bunlar belirleyici rol oynayacaktır.

Gerilla, bütün kurallarıyla işletilirse, yenilecek bir savaş türü değildir. Bilakis, Kürdistan'da bütün devrimci gelişmeleri belirleyen bir mücadele biçimidir. Doğa yapısıyla, insan yapısıyla en çok devrimci değişikliği yaratacak ve de özel savaşı boşa çıkartacak eylem biçimidir; örgütlenme, ordulaşma biçimidir. Ama, günceli karşılayan, diğer ülkelerin deneyiminden de dersler çıkaran, kendi özgünlüğünü de iyi ifade edebilen yaklaşımla ve uygulamayla gerilla yürütülürse, yenilmesi şurda kalsın, özel savaşa öldürücü darbeyi indirmesi işten bile değildir. Ulusal halk ayaklanmasına son hızı aldırmada, özel savaşı çökertmede en temel rollerden birisini oynayacaktır. Gerillanın desteğinde ve korumasıyla geliştirilecek bu halk ayaklanması, özellikle de şehirlerde çok güvendikleri, kof, yabancılaşmış, ajanlaşmış kişilikleri tamamen devre dışı bırakarak, buranın emekçilerini de tamamen siyasi ve silahlı savaşıma çekerek, özel savaşa beklenmedik bir biçimde sonuç alıcı bir darbeyi indirebilir. Ve şüphesiz bunlar kendiliğinden olacak gelişmeler değildir. Bu sağlam bir öncülükle yürütülecek ve başarıya ulaşacak bir savaşımdır.

Bu konuda Partimiz geçmişte, kendini yeterli hale getirmek için büyük çaba harcadı. Var olan pratik sorunlarını aşabilmek için, büyük çaba harcamaktadır. Savaşı kendi lehimize çevirip, dayatılan özel savaşı boşa çıkarmak için, gerçekten nefes nefese yetkin ve doğru uygulanan taktik önderlikle ya sonuç alacaktır, ya da yenilecektir. Hiç kimse bu anlamda kendiliğinden başarı, zafer beklemesin. Her şey doğruluğu kanıtlanan çizgiye hükmetmekle ve gereklerini yerine getirmekle ancak kazanılır, aksi taktirde kaybedilir.

Özel savaş açısından aynı şey söylenemez; çünkü, azami örgütlenmesini ve uygulamasını zaten yapmaktadır. Oldukça gelişkin teknikle donanmış, bitmez tükenmez maddi kaynaklarla ve de hadsiz hesapsız insan kaynağıyla yürütülüyor. Dolayısıyla onun yeni gelişmesinden bahsedemeyiz. Gelişebileceği kadar gelişmiştir. Sorun, onun daha fazla gelişmesi değil, bizim kendi mevcut savaşım silahlarımızı, gerillayla ayaklanmamızı ne kadar gerçekleştireceğimizdir. Bunlar gerçekleştiğinde, bu özel savaş kendini yürütemeyecek duruma gelecek ve arkasındaki karşı-devrimci güç, özel savaş çıkmazı içinde kendini boğmaktan kurtaramayacaktır. Dolayısıyla, emperyalist ağababalarının da söylediği gibi, "Durumlar çok ciddidir, Güneydoğu'daki durum çok ciddidir, gerekirse uşaklarımızı her bakımdan kollarız" ifadesinde de görüldüğü gibi, özel savaş onlar için ölüm oluyor. Daha gelişkin devrimci savaşlarımız yürümeden de, bunun ardından bile bu rejimi alaşağı edebiliriz. Türkiye gerçeği biraz da bunu mümkün kılıyor. Özel savaşın yenilmesi, hatta sınırlandırılması demek, Türkiye'de dahi görülmemiş biçimde halkın devrimci enerjisinin açığa çıkması, örgütlenmesi, eyleme seferber edilmesi demektir. Ve böylesine enerji kazanmış bir halk, halk hareketi karşısında hiçbir uşak rejim ve özel savaş kurumu ayakta kalamaz, yönetimi sürdüremez. O halde; canalıcı, yakın geleceği belirleyecek olan, oldukça yoğunlaşmış karşı-devrimci bir savaşa karşı, devrimci gerillaların halkı ayaklandırmasıdır. Türkiye'nin de geleceği, halka dayalı çıkış yollarını yaratmaktadır. Bu daha çok da Kürdistan'ın varlık-yokluk sorunudur. Halkımızın kurtuluşunda asıl rolü, bu mücadele belirleyecektir.

Bu mücadele aynı zamanda, yakın etkisini bölgemiz üzerinde de duyuracaktır. Kürdistan'ın çok parçalanmışlığı, burada sağlanacak devrimci gelişmenin bölgemize taşırılması, dolayısıyla bölgedeki çözüm olanaklarını kendi somutunda, hatta önderliğinde pekiştirmesi demektir.

Kürdistan'daki ulusal kurtuluş savaşımı, uluslararası alanda ve en önemli yeri işgal eden Ortadoğu'da, dünyayı da yakından etkileyecek yeni bir oluşuma, halklar lehine statükonun aşılmasına, halk yönetimlerinin, halk iktidarlarının dönemine gidilmesine büyük bir imkan kazandıracak; Ortadoğu'da Halklar Federasyonu'nun gelişmesinde belirleyici bir rol oynayabilecektir. Ortadoğu'nun biraz da yakın geleceğini belirleyen, mücadelemizin kendisi olmaktadır. Bu çerçevede, bölgede halkçı yanı ağır basan güçlerle ilişkileri daha da gelişme kaydedeceği gibi, gerici güçlerin de tepkisini daha fazla üzerine çekecek; devrimci güçlerin coşkusuna yol açacağı gibi, reformistleri daha hileli yollarla karşısına engeller dikmeye götürebilecektir. Çeşitli işbirlikçi güçlerin yeni dolaplar çevirmeleri kadar, tarihi halk güçlerinin büyük desteğini de alabilecektir. Kürdistan'ı böylesine önemli rol sahibi olan bir ülke haline getirmek; tamıtamına Partimiz önderliğinde yürütülen ve mutlaka başarılması gereken, başarılması için de gerçekten çağın gelişmelerinden ders çıkarmak kadar, kendi özgünlüğünü de dikkate alan, bir o kadar günceli de karşılayan taktiklerle de mevcut güncellik içerisinde uluslararası bölgesel durum kadar Türkiye'nin durumunu, Kürdistan'ın durumunu da dikkate alan, Partinin bu temelde gelişmesini dikkate alan, mevcut olanakları sağlam bir önderlikle yürüten, özellikle Parti öncülüğünde güncel savaşımı büyütecek, geneli donatacak taktik önderlikle yetkin kılan bir konuma ulaşmakla olur. Bu gelişmeler, ancak Partimizin öncülük rolünün üstün nicelik gelişmeler temelinde, özellikle de karşı-devrimin dayattığı özel savaş cephesini karşılamasına çok yakından bağlıdır. Parti öncülüğü bunu karşıladığı oranda ancak diğer görevleri başarmaktan bahsedebiliriz.

En canalıcı görev olarak, Parti militanları, bu özel savaşın üzerine, yenme ruhuyla yürür ve bunun için gerekli yetkinliği, hiç şüphesiz en başta da ısrarla geliştirilen Parti çizgisi temelinde yoğunlaştırırlarsa rollerini başarabilirler. Bu anlamda bizim temel sorunumuz, Parti ve onun savaşa yaklaşımı olmalıdır. Parti gerçeği üzerinde ve özellikle onun kadro yapısı üzerinde durmak, savaşa kumanda etmekle mükellefiz. Bütün sorunları gerçekten tüm yaratıcı yeteneklerini sergileyerek karşılamak, sorumlu kadronun nicelikçe-nitelikçe yeterliliğe ulaşması, gelişmelerin esas belirleyici yönü oluyor. Halkın ayaklanmasını, gerillayı, Partinin kadro yapısını geliştirmek, zaferi zorlayan bir uygulama çizgisinde yürütmekle mümkündür.

4 Mayıs 1990

PKK 2. ULUSAL KONFERANSI BELGELERİNDEN ELEŞTİRİ-ÖZELEŞTİRİLER...

PKK Genel Sekreteri Abdullah ÖCALAN yoldaşın, **PKK 2. Ulusal Konferansı**'nda **"Eleştiri-Özeleştiri"** gündem maddesinde yaptığı değerlendirmeyi yayınlıyoruz.

"Eleştiri silahının yetkin kullanılması, önemli bir devrimsel gelişmeyi mümkün kılar"

Konferansımızın önemli bir gündem maddesi olan eleştiri silahını kullanmaya çalışacağız. Gündemin önemi iki nedenle ortaya çıkıyor: Bu silah her şeyden önce, Hareketin çelişkili, gelişimin hayli karmaşık, yanlış ve doğruların oldukça etkileyici olmasından dolayı, sert olmak durumundadır. Diğer yandan, özünde Hareketimiz eleştiriseldir. Denilebilir ki, ideolojik eylem klavuzumuzun eleştirisel niteliği, bizim toplumsal yapımızın oldukça karmaşık ve çelişkili yapısından dolayı, herhangi bir yapıdan daha fazla eleştirisel olmayı, yoğun eleştiriler geliştirerek çözümlemeye gitmeyi gerekli kılıyor. İşin doğasından dolayı, bu silahın ehemmiyetle kullanılması gereği vardır. Bildiğiniz gibi, ilk sözlerimiz eleştiriseldir. Varolan gerçekleri dile getirmede oldukça yanlış, gerçekle alay eden, egemen çıkarlara bağlı, son tahlilde ülkenin sahibi olması gerekeni dıştalayan yaklaşımları, büyük bir eleştiri ile karşılıyor ve en eleştirisel bir ideolojik mücadeleye girişiyoruz. Günümüze kadar birçok dönemde bu silahın yetkince kullanılması çözümleyici olmuştur; gerçeklerin açığa çıkmasına yol açmıştır. Bu temelde düzeltme imkanını bize vermiştir.

PKK tarihinde, eleştirisel dönemler de vardır. İlk ideolojik ortaya çıkış dönemimiz, büyük eleştirilerle yüklüdür. Sosyal-şoven ve ilkel-milliyetçi yaklaşımları sınıf temelleri ile birlikte yıllarca süren bir eleştiri ile hem açığa çıkarıp teşhir ettik ve hem de kendimize gelişme yolu açtık. Ulaşmamız gereken temel hedeflere, ideolojik alanda ulaştık. Bilindiği üzere, ülke somutunu inkar eden, sosyal-şoven ideolojik yapılanmaların geriletilmesi ve sınıf temelini inkar eden milliyetçi yaklaşımların iç yüzünün ortaya serilmesi, önemli bir gelişmedir. Bu dönem, ortaya çıkışından, Manifesto'nun ortaya çıkışına kadar devam etti. Bir anlamda Manifesto, ideolojik mücadele döneminin bir zaferidir. Geliştirdiğimiz eleştirilerin güçlü bir belgesi veya sonuçta bizi hedeflerimize ulaştıran, bir anlamda hem bir sonuç, hem de daha sonraki gelişmeler için bir başlangıçtır. Manifesto sonrası dönem, daha değişik bir dönemdir. Politik akım olmayı öne çıkaran, daha çok da doğrulanan görüşler temelinde etkinlik kazandığımız bir dönemdir. Bu dönemde özellikle dıştaki görüşlerin eleştiriyle yıkılıp görüşlerimizin doğruluğunun kesinleşmesiyle, daha olumlu bir çaba içine giriyoruz. Bu, eleştiri dozajı daha hafif olan bir dönemdir.

İkinci önemli eleştiri dönemi; dışta işi bitirilen sosyal-şoven, küçük-burjuva ve ilkel-milliyetçi yaklaşımların yerine, bu sefer Parti içinde önemli devrimci bir pratiğe girmeye çalıştığımızda, zor karşısında yılgınlık gösteren, temel amaçlardan kuşku duyan ve bir yerde Hareketin tasfiyesi için kapıları ardına kadar açık tutan ögelerin ortaya çıktığı ve gittikçe bunların tehlikeli bir hal almaya başlayıp, üzerlerine gitmenin zorunluluk arzettiği 1982-83 dönemidir.

Bu önemli aşamada, provokasyon başını uzatıyor ve Partinin varlığını yadsımaya çalışıyordu. Özellikle yeni bir hamlenin gerçekleşmesini engellemek için her şeyini ortaya koyuyordu. Provokasyon varlığını zindanda da, yurtdışında da böyle bir hançerleme biçiminde her geçen gün hissettiriyordu. İşte buna yönelik bir eleştiri hamlemiz gelişti. Daha çok Parti içinde, hiç de "yoldaşlık" sıfatına layık olmayan, sınıfdışı, direkt veya dolaylı düşman etkilerine karşı yüklü eleştiri geliştirme durumunda kaldık. Bu eleştiriler, bunların açığa çıkmalarına ve teşhir olmalarına yol açıyordu. Özde Hareketi yaşamayan, sınıfdışı ve hatta düşman etkilerini taşıyan bu ögeler, canalıcı bir pratik döneminin içine girdiğimizde, kendilerini ortaya atmamazlık edemezlerdi. Eleştirilerle, başlangıçta her ne kadar istesek de teşhis edemediğimiz yüzlerini bir kez daha teşhis etmeye çalıştık. Bunların Parti içinde objektif olarak bir ajanlık konumundan öteye gidemediklerini gördük. Özellikle de örgütlenme, ülkede yeniden mücadelenin geliştirilmesi ve ilerletilmesi önünde ciddi şekilde durduklarını gördük. Beklemediğimiz biçimde, ortaya çıkmaya cesaret edemeyeceklerini sandığımız bir şekilde kendilerini açığa çıkarıyorlar ve ele veriyorlardı. Bir anlamda 1984 hamlesi, bunlara yönelik eleştirilerin sınırlı da olsa başarıya ulaşması ile gerçekleşti. Eğer bunların durumu aşılmasaydı veya bunlar pozisyonlarını sağlam tutmuş olsalardı; partileşme içinde bu hamle gerçekleştirilemezdi. Her ne kadar, bunların etkileri tümüyle kırılamasa da, hiç olmazsa açık, resmi düzeyde Partiye hakim olamadılar. Etkilerini daha çok ruhi özellikler, çalışmama, çeşitli bozgunculuk ve bunalım yaratma düzeyinde sürdürdüler. Hizipleşmeye fazla cesaret edemediler. Ancak sinsi bazı çabalarla, fırsat bulduklarında komplolar geliştirerek bizi engellemeye çalıştılar. Ama denilebilir ki, bekledikleri Parti içi bozgunculuğu, Partiyi işlemez kılmayı beceremediler. Buna, güçlerinin tam yetmeyişi ve özellikle bizim eleştiri silahına gereken ağırlığı vermemiz etkilerini hiç olmazsa sınırlandırdı. Dolayısıyla, devrimci bir atılımın gerçekleştirilmesine imkan hazırladı. Gerçekten 1984 Ağustos hamlesi, eğer bunların bu engellemesi olmasaydı, 1983'te gerçekleşebileceği gibi, daha da kapsamlı olacaktı. Eğer eleştiriler zamanında iyi özümsenip, kadrolar bu konuda çizgiye oldukça hakim olsalardı ve bunların etkilerine kulak tıkamayıp, teşhirini iyi yapsalardı, başarı imkanı yüksek olacaktı. Provokatörler o dönem, kadroların dörtte üçünün hastalıklı olduklarını veya kendilerini dinlediklerini iddia ediyorlardı. Bir yerde "kafaları karışık gitti" diyebiliyorlardı. Bu, ne kadar çaba harcadıklarını gösterir. Başta zindanlarda ezici çoğunluğun kafasını karıştırmışlardı. Partinin varlığını neredeyse bir imhayla karşı karşıya getireceklerdi. Dolayısıyla, bu engeli eleştiri yönü ağır basan bir yöntemle sınırlandırma, hiç de küçümsenir bir çaba değildir.

Yani kısaca, eleştiri silahının yetkin kullanılması, çok önemli bir devrimsel gelişmeyi mümkün kılıyor. Böylelikle istenilen düzeyde olmasa da, Parti tekrar kendi taktiğini sınırlı da olsa uygulamaya geçirip, bazı gelişmelere yol açabiliyor.

Tekrar bir tıkanıklığın mevcudiyetini ortaya koyması, 85 sonlarında oldukça açığa çıktı. Yapıdaki zaaflar, süregelen alışkanlıklar ve özellikle de pratik önderlik sorumluluğu olanların, pratik eğitime kendilerini veremeyişleri, çözümleme yeteneklerinin ne derecede olduğunun anlaşılması, bizi bu sefer -çok daha kapsamlı ve daha köklü değişimlere gitmek istiyorsak- Parti iç işleyişini değerlendirme, tıkanmaya yol açan ögeleri toplumsal, siyasal, örgütsel ve askeri konumlarıyla değerlendirme zorunluluğuna götürdü. Aslında, Hareketin önemli bir darboğazla karşı karşıya gelmesi ve işlerin oldukça tehlikeli bir tıkanma arzetmesinin, düşmanın etkilerinden çok -hatta bunun fazla etkileyici olmadığı görülecektir- adına önder dediğimiz, bazı ögelerin tehlikeli bir konumu yaşamaları ile bağlantılı olduğu kendini net bir biçimde yansıttı. Öyle ki, mücadeleye inanç yoksunluğundan tutalım, doğrular uğruna seferber olmamaya, hatta bir an önce mücadelenin tasfiyesini ve "oh... iyi oldu Partiye" diyecek kadar bir yenilgiyi beklediklerini ve yine yenilgili bir tutum içinde olduklarını hissetmemek mümkün değildi. İşte farkına vardığımız bu husus, III. Kongre öncesinde daha gelişkin ve derinliğine eleştirilere yönelmemizi gerekli kılıyordu.

Üçüncü önemli eleştirisel dönemde de, eleştiri silahını iyi kullanarak, mutlaka hakkını vermeliydik. Gerçekten öyle bir kargaşa -hem de merkezi düzeyde- yaratılmıştı ki, çok ustalıkla ve yerinde eleştiri silahı kullanılmazsa, kendi kendimize geçmişteki tasfiyecileri aratmayan bir tasfiyeyi yaşatmamız kaçınılmazdı.

Özellikle bu tutum sahipleri, kendilerini şu şekilde oldukça dayatıyorlardı: "Ya ben, ya hiç" veya "ben batarsam, benimle beraber Parti de batsın; ben başaramadım, hiç kimse başaramaz, beni hiç kimse aşmasın"! Bunun için gerekirse, gelişmeye aday, dinamik, çözümleyici olabilecek, hem yaklaşımları, hem de ögeleri yönetimsiz, desteksiz bırakma ve kısaca ne merkezi önderlik rolünü yapma, ne de yaptırma anlayışını güdüyorlardı. Yani, ne kendileri yapmak için çaba sarfediyor, ne de başkalarının yapmasına olanak veriyorlardı. Böylece, "benden sonrası tufan olsun" veya "çözümleyici bir alternatif gelişmesin" diyorlardı; bu kemalist bir yöntemdir. Bunun kurnazca bir hesabı içinde olan ve küçümsenmeyecek sayıdaki sorumlu öge, karşımıza çıktı. Kongre öncesi çözümlemeleri değerlendirirseniz göreceksiniz ki, orada hayli zor bir durumla karşı karşıyayız. Hareketin sorunlarına bırakalım sahip çıkmayı, sorunlar karşısında, Hareketin devrimci taktik özünü iflas ettirme çabalarından tutalım, bunun oportünistçe ele alınmasına, devrimci taktiğimizi demagojik yaklaşımlarla örtbas etmeye veya önemli sorunları gözardı etmeye; bunu son derece kurnazca yapmaya, kılıftan kılıfa girerek sorunların özüne yaklaşmamaya, yaklaştırmamaya ve özellikle lafazanlığın geliştirilmesi ile birlikte bunu başarabileceklerine kendilerini inandırmaya kadar her türlü tutum sergilendi.

İşte biz, bu temelde, gerçekçi eleştirileri sıralamaya başladık. Başta ileri konumları olanlar olmak üzere, önem sırasına göre, kişilikte eleştiriye tabi tutuldular. Bu dönemin eleştirileri, belgeleri vardır, incelenirse kimlerin nasıl eleştirildiği, rollerinin ne olduğu ortaya çıkar. Bazıları eleştirilmekten de öteye, uygulamaya alındılar. Bu uygulamaya alınanlar, tam bir suçlu durumundaydılar. Devrimci taktiğe karşı sadece inançsızlık beslemekle kalmıyor, buna karşı tam bir tepki, fırsat bulurlarsa tam bir boşa çıkarma tavrı sergiliyorlardı. İşte, geliştirilen tüm eleştiri-özeleştiriler, bu tutumlara karşıydı. Kongre süreci, hayli kapsamlı eleştirilerle geçti, kapsamlı özeleştiriler verildi. Bunlar Parti basınında yayınlandı ve daha sonra bildiğimiz gibi, yeni bir döneme yönelindi.

Bu eleştirilerden de güç kazanan Parti taktiği, kendisini 87 ve sonrası uygulamalarda göstermeye başladı. Biraz da taktiğin vücut bulmasıyla ve mücadelenin gelişmesiyle birlikte eleştiriler, kısmen anlam buluyor, sonuçlar ortaya çıkarıyordu. Fakat öyle tam istenilen bir sonuca ulaşılmıyordu; oportünist ögelerin kısmen kendilerini gizlemelerinden, eleştirilerin ve varılan kararların, ilgili sahalarda yetkince uygulanmaya kavuşturulmayışından dolayı, bu dönemde eleştirilerin ruhuna uygun bir pratiğin gerçekleşmesi tam sağlanamıyordu. Özellikle özeleştiri verenlerin, özeleştirilerinde samimi olmamaları ve adeta bunu zoraki görmeleri, işleri oldukça sancılı bir hale getirdi. Özeleştirilerin özlü verilmeyişi, sadece vaziyeti kurtarmak istemeleri, özünde kendilerinin haklı olduğunun ısrarlı tutumlarında olmaları, gerçekten bizi paha biçilmez kazanımlardan yoksun bıraktığı gibi, çok önemli kayıplara da yol açtı. Bu özeleştiri sahiplerinin çok zararlara yol açtığı, özeleştirilere yanlış yaklaşımların hala etkisini sürdürdüğü görülmektedir. Özeleştiriye samimi yaklaşmamaları -aslında kendilerini oldukça güçlendirebilecekken- bireysel gurur ve "ben haklıyım" iddiacılığı, sonucu olumsuz yönde etkiliyor. Bu bizde çok etkilidir. Özeleştirilere cesur yaklaşılmaması, hele Kürt kişiliğindeki biraz da inatçı ve dediğim dedik yapı, bir özeleştiriyle sanki her şeyini kaybedecekmiş gibi kendine güvensizlik de eklenince, beklenen sonuç ortaya çıkmamaktadır.

Özellikle yine bunlar tarafından sınırlı da olsa, taktiğe istenilen hakimiyet tekrar gösterilmeyince, bir kez daha dalgalı bir gelişme ortaya çıkıyor; çizgiye tam hakim olamama, özeleştiri sahiplerinin samimi ve dürüst davranmamaları, tekrar provokasyonların, özellikle kendini gizlemiş ögelerin, fırsat buldukça boy vermelerini doğuruyordu. Mesela, Avrupa'daki provokatörler, "aslında falankesin kendine yöneltilen eleştirilerin haksız olduğunu düşündüğünü, özeleştiri verirken inanmadığını, vaziyeti kurtarmak için verdiğini" belirtiyorlardı. İddiaları bu. Aslında Partiye karşı, hatta Parti Önderliğine karşı rahatsızlar. Yine, Doğu Kürdistan'da biliniyor; zaten eskilerin eleştirisi yapıldı, bunlar aşıldı, aydın niteliği olanlar da aşıldı; "fırsat bize geçti"' diyen bazı ögeler vardı. Kendilerine bazı sıfatlar da takarak, "PKK'deki önderliği ele geçiriyoruz" ve "bir daha bu fırsat elimize geçmez" diyerek, eleştiriyi çok kötü kullanmaya çalıştılar. Bir taraftan eleştiri-özeleştiri sahipleri, diğer taraftan sinsi, fırsatçı unsurların, kendilerini dayatmaları, doğru eleştirilerin pratik sonuçlarını oldukça sınırlandırdı. Bu zeminden faydalanan bazı provokatif ögeler de, özellikle 88'de, Partiyi tekrar o 83 ve 84'lerde olduğu gibi, tehlikeli bir provokatif dağıtma içerisinde sarsabileceklerini, yapısını değiştirebileceklerini, hatta ele geçirebileceklerini düşünecek kadar kendilerinden geçtiler. Bunların değerlendirmeleri yapılmıştır. Kim neyi temsil ediyor, pratik bir kez daha ortaya çıkarmıştır.

Partiye karşı sinsi, inançsız ve hesaplı olanlar, çok zarar vermelerine rağmen, kendilerinin ne olduklarını ortaya koymuşlar ve hakkettikleri sonucu da yaşamışlardır. Yine, özeleştirilerinde samimi olmayanlar, pratik yetmezliklerini önemli oranda yaşayarak boylarının ölçülerini almışlardır. Hiç de iddia ettikleri gibi haklı olmadıklarını, doğru-devrimci pratik ortaya çıkarmıştır. Bununla hem Parti'ye hem de kendilerine zarar vermişlerdir.

Kısaca Parti tarihimiz içinde, bazı eleştirisel dönemleri, sonuçlarıyla birlikte böyle özetlemek mümkündür. Gerekirse bu konudaki belgeleri ve Parti edebiyatını inceleyerek, Partinin eleştiri silahının ne anlama geldiğini, iyi kullanılırsa, ne gibi sonuçların ortaya çıkabileceğini görebilirsiniz.

Burada biraz daha detaylı olarak ele almak durumunda olduğumuz süreç, daha sonraki süreçtir. Özellikle 1989'da ülke içi merkezi faaliyetleri geliştirmekle yüzyüze olduğumuz bir aşamada, gerilla bir gelişme fırsatını yakalamış bulunuyorduk. Dolayısıyla, Parti öncülüğünün sağlam, merkezi bir düzeyde temsili ve bunun gerillaya yansıtılması sağlansaydı, Parti tarihinin en önemli bir gelişme evresinin yaşanması işten bile olmayacaktı. Bütün koşulların bunun için oldukça uygun olduğu bir ortamda, bizim özenle hazırladığımız, Partinin hem eleştirisi, hem de önünü aydınlatıcı çözümlemeleriyle güç kattığını, pratik düzeyde oldukça tecrübeli ve önde gelen militanların ülke içinde, hem de tarihte ilk defa silahların gölgesinde bir konferansa gitmeleriyle sonuç almanın artık imkan dahiline girdiğini görüyoruz.

Bu konferansımıza başlarken de belirttiğimiz gibi, özel savaş bir çıkmazla karşı karşıya kalmıştı. Partinin ısrarlı çabaları, özellikle de artan güç aktarımı ve yeni katılımlarla, gerilla her an hareketli bir patlamayı yaşayabilirdi. Ancak, daha büyük gelişmelerin yaratılması imkan halindeyken, gelişmeyi esas almayan yakın geçmiş pratiğinde önemli hataların ve eksikliklerin yaşanması, dediğimiz gibi bir gelişmenin yaratılmasını önleyen nedenler oldu. Pratikte özellikle, taktiğe hatalı yaklaşımları ve sahiplerini tespit etmede, bunları açığa çıkarmada zorlanmadan, hızla daha gelişkin pratiğe, derinliğine ve genişliğine yürümek esas alındı. Bunun için sağlam bir merkeze ulaşma ve bu fırsatı böylece değerlendirme temelinde çok önemli olan bu aşamayı yakalayarak ve bir daha bizi tehditlerle karşı karşıya bırakmadan, ulusal kurtuluşun sağlam temellerini atarak, bir yanda gerilla savaşımı, diğer yanda halk hareketliliği kökleştirilerek geliştirildi. Özellikle de yurtdışı merkezi irade ve karar konumunu tamamen içeriye taşıma başarıldı. Bu, dıştan kaynaklanabilecek olumsuz etkilemelere karşı da bir garanti teşkil etmektedir. Birçok olası dayatmaları boşa çıkarması açısından bu bütünüyle uygulanabilir bir durum oluyor. Fakat tam da buna yönelmesi gerekenlerin bir kez daha yetmezliklerle karşı karşıya kaldığını görüyoruz. Bir türlü partileşmeyen, taktikte derinleşmeyen ve ona kararlı, inançlı, tam da zafer havasıyla yaklaşmayan, buna güç getirmeyen ögeler, birbirlerinin, dolayısıyla hataların üzerine gitmemekte, gelişmelerin yönünü tam belirleyememektedirler. Oldukça subjektif, bireysel, özerk tutumlarında ısrar etme, sınırlı bir gelişmeyle yetinme; Hareketin derinliğine ve gelişimine elde edebileceği açılım olanaklarını bile bile bir tarafa bırakma ve tam da dönemin emrettiği açılımları sağlama ve bize çok zarar veren hatalı ve hatta düşmanca bazı belirtileri yok etme yerine; üzerini örtbas etme yoğunca yaşanmaktadır. Böylelikle de önemli bir fırsatı layıkıyla değerlendireceklerine, hiç de gerçekçi olmayan bazı teknik gerekçelerle fırsatları kaçırmakta, "zamanı değil" biçimindeki anlayışlarla zarar vermektedirler. Bu, aslında kendilerini gelişmelere hazır tutmamaları, özünde Parti yaşamına ve Parti çizgisini derinlemesine uy-

Devamı 27. sayfada

Başkan APO, Şehitler Ayı Mayıs'ta Partiye ve halka atılımlar yaptırmanın yoğun kavgasındaydı

Dünya, oldukça hızlı bir yeniden yapılanma süreci içine girmiş bulunuyor. Herkes, bu sürece cevap vermenin arayışı içinde, yeni yeni politikaların oluşturulmasına çalışıyor. İlk başlarda, o "kutsal fiske"nin sahibi olarak beliriveren güçler dahi, akıp giden sürece cevap verecek durumda değiller. Yani sürecin başlangıcını Gorbaçov-Reagan, Gorbaçov-Bush zirvelerine bağlayanlar, bunların bile politikasız olduklarını görüyorlar. En tepede gözükenler, o tarihe hükmettikleri sanılanlar bile sürecin darbeleyici sarsıntıları karşısında şaşkına dönmüş bulunuyorlar.

Tarihin diyalektiğine oturmamış olan politikaların iflası şaşılacak bir durum değildir. Ve bu politikalar ne kadar bilinçle örülmüş gibi gözükürse gözüksün ve yine, ne kadar azametli bir izlenim verirse versin, en sıradan bir kendiliğindencilik karşısında dahi, en büyük aczi yaşayabilmektedirler. Dünyanın yeniden yapılanma sürecinin karakteristik özelliği oluyor bu.

90 böyle bir sürecin dev ayak sesleriyle başladı ve böyle devam ediyor. 90'lar da, tarihe, bu sürecin yayıldığı yıllar olarak geçeceğe benzer. Ve hiç şüphesiz, tarih aynı zamanda politik bir gelişmedir. Ona yön verecek olan da, ona karşıt, ona ters politikalar değil, ama tümden onu yansıtacak olanlardır.

Dolayısıyla günümüzün ihtiyacı, sürece, güçlü bir tarzda yapılacak doğru bir müdahaledir.

Şu anda herkesin telaşı, yeni sürece, kendisinden yana en güçlü cevabı verebilmektir. Kiminde dayanabilmenin ve kiminde doğabilmenin umudu var. Bu durumun, kendisini en fazla hissettirdiği alanlardan biri de bölgemiz Ortadoğu oluyor. Ortadoğu'nun siyasi literatürdeki karşılığı, bağımlı politikaların yoğun çatışma sahasıdır. Oysa bu, günümüzün esprisine oldukça ters düşüyor. Tıkanmanın doruğunda, halklar dışa bağımlılığı kaldıramayacak kadar takatsiz düşmüşlerdir. Bu takatsizlik, her yönden yeniyi zorlamaktadır; eskinin kısır döngüsünde bir tekrar değil, eskiyi paramparça edici bir zorlamadır sözkonusu olan.

Bölgede tıkanmanın en yoğun olarak yaşandığı yer, hiç kuşkusuz, dışa bağımlılığın, çağımızın en geri tarzda bir ifadesi olan sömürgecilikle yaşandığı Kürdistan olmaktadır. Kürdistan halkı yeninin arayışını sürdürür konumunu çoktan terketmiş ve yeniyi, öncü gücü PKK'nin elleriyle bir gerçek haline getirmiştir. Dünya, yeni sürecin altüst edici etkileriyle tam bir şaşkınlık ve arayış içindeyken, halkımız PKK'yle şaşkınlığa gerçeği dayatmaktadır, gerçeği inşa etmektedir.

Tarihin çözüme ulaştığı yer, tarihin en kör tarzda düğümlendiği yerdir. Dünyada Ortadoğu'nun, Ortadoğu'da da Kürdistan'ın durumu budur. Ancak, insanın basit günlük pratiğinin tecrübesi, düğümü çözmenin, düğüme doğru el atmakla mümkün olduğunu ortaya koyuyor. En kör düğümle bağlı olan Kürdistan halkı, bağlarından kopmuş, sökün edip akıyor. Bu, kördüğüme elini atmış olan PKK'nin çözümleyiciliğidir. Ve tekrar, tarih aynı zamanda politik bir gelişmedir; ona yön verecek olanlar onu tümden yansıtacak olanlardır.

Dünya 90'a, yani sürecin fırtınalarıyla, sağa sola savrulmayla girerken, PKK, Başkan APO'nun komutasında, hamle üstüne hamleyi yaşıyor.

90'ın Ocak ayını, yeni dönemde halk ayaklanmasını hazırlamakla ve Partiyi, gerek açık düşmana ve gerekse, içteki çizgi dışı tutumlara karşı mücadelede aydınlatmakla geçiren Başkan APO, nefes nefese bir mücadele sürecine girdiğimizi ilan ediyor ve bütün Parti yapısını, bütün halk kitlelerini bu sürece cevap vermeye çağırıyordu.

Oldukça yetkin bir sınıf çözümlenmesine uğrayan Parti ortamında kadro ve militan yapı, bir kez daha Başkan'ın önderliğinde, yeni mücadele sürecine hazırlandı. Denilebilir ki, Başkan'ın Kasım ve Ocak çözümlemeleriyle ortaya koymuş olduğu gerçek, Parti yapısı, bir devrim boyu, önümüzü açan ve gerçekten uygulanırsa, devrimde zaferi garantileyen niteliktedir.

Partide proletaryanın sınıf çizgisinin egemenliğinin teminatı olan Başkan'ın, salt Parti yapısını değil, belki de daha ziyade, halkı devrime hazırladığını, 90'ın başlarındaki çalışmalarının hemen ardından, halkın, Partinin siyasal ve örgütsel öncülüğünde, düşmanın üzerine doğru yürümeye başladığını gördük.

Bu, Nusaybin-Cizre'den başlayıp bütün Kürdistan'a yayılan, halk kitlelerinin sivil protestosu olarak ortaya çıktı. Kürdistan halkı, Başkan'ın çağrılarının komutasında, isyan günümüz Newroz'u tam bir isyan dalgasına ve hamlesine dönüştürdü. Düşman halkımızın savaşa duruşu karşısında ne yapacağını tamamen şaşırır bir duruma düştü; oysa, 90'ı Partiyi imha etme yılı olarak önüne koymuştu. Ve tam da bu zamanda inisiyatifi önemli oranda elinden kaçırmasına yol açan halk eylemimizle karşılaştı. 90'ın Newroz'u böylelikle, Başkan'ın tam da ifade ettiği gibi, kırda gerillanın, şehirde sivil halkın birlikte yükselttiği eylemlilikle, sömürgeciliğe karşı topyekün hesaplaşma sürecine girişimizin çok anlamlı başlangıcı oluyordu.

"Devrim kitlelerin eseridir" ve sınıf kavgasında halkı ikna edenler, sürece sahip oluyorlar. Başkan, bütün enerjisini bu gerçeği Partiye sindirmenin çabasına harcayarak, büyük yürüyüşümüzü hazırlarken, Newroz atılımımızla sersemleyen düşman karşısında, ne yapabileceğini çok iyi görüp-bilen bir tarih öğretmeni olarak, sürecin bu tarz bir dönüşümünün sonuçları üzerinde, Partiyi, daha yetkin bir cevabın sahibi kılmaya, halkı da Newroz yürüyüşüne devamlılık kazandırmanın zorunluluğu üzerinde daha yetkin yürüyüşler doğrultusunda hazırladı.

Tarihe yön verme iddiasında olanlar, "tarihle oyun oynanmaz" kuralını en uç noktada yaşamak zorunda oluyorlar. Tarihin en horlanmış, ezilmiş ve neredeyse bitirilmiş halkı olan Kürdistan halkının isyana duruşunu, tarihe karşı oynanmış bir oyun durumuna düşürmemenin garantilerini oluşturmak, devrimin önderliği için en başat görev oluyor. Başkan APO, Mayıs ayını bu görevin en ustalıklı bir tarzda yerine getirilmesinin gereklerinin yapıldığı bir tarihi kesite dönüştürdü. Ve böylece, Şehitler Ayı Mayıs, 90'da daha büyük bir anlamla yüklendi.

PKK, Kürdistan halkı üzerinde oynanan tarihi oyunlara son vermek için ortaya çıktığında, bu oyuna son vermenin, ancak halkı mücadelenin içine çekmekle mümkün olabileceği inancıyla hareket etti. Ve son altı yıllık savaş pratiğinde de, sömürgeci otoriteyi darbeleyerek, halkı mücadelenin içine çekmeyi esas aldı. Başkan APO, ***"Halkı kazanmayanlar devrim yapamaz"*** diyordu.

Israrla uygulanan bir doğru politikadan sonuç alınmadığı görülmemiştir. Halkımız, şehit gerillaların cenazeleri şahsında savaşın yükünü omuzlayarak düşmanın üstüne doğru yürüyüşe geçerken, ulusal kurtuluş siyasetimizin ısrarla uygulanışının sonuçlarını ortaya koyuyordu. Gerçekten de, halkımızın tarihinde bin yıllardır gerçekleşmeyen gelişmeler yaşanmaya başlanıyordu yeni yılla birlikte. Tarihimizde, Med Konfederasyonu'ndan bu yana gerçekleşmeyen halk birliği, ulusal kurtuluş eylemi içinde gerçekleşiyor. Bunun en somut ifadesi de, Nusaybin ve Cizre'den başlayarak dalga dalga bütün Kürdistan'a yayılan ve ne aşiret, ne bölge, ne mezhep ayrımı dinleyen, bütün Kürdü aynı özlem, talep ve harekette birleştiren Newroz eylemliliğidir.

90'ın Newroz eylemliliği, PKK'nin siyaset mayasının halkta tuttuğunu gösteriyordu dosta-düşmana. Ne var ki, açık düşman bu hakkı teslim ettiği ve PKK karşısında içine düştüğü aczi açıkça itiraf ettiği halde, kendilerini halk güçleri içinde sayan ve hatta kendilerini halkın öncüsü olarak görenler ise, daha düne kadar PKK'yi "halksız devrim"e kalkışmakla suçladıkları halde, Newroz eylemliliği karşısında "Yaşasın, halkımız ayaklandı" çığlıkları atmaya başladılar. Peki kim bu halkı ayağa kaldırmıştı? "Baskı ve teröre karşı ayaklanan halk"ı, kim sokaklara dökmüş, düşmanın üstüne üstüne yürütmüştü? Bunun cevabını vermekten ısrarla bir kaçış var. Savaşımız başladığı günden bu yana, "PKK, eylemleriyle halka baskı ve terör getirecek" diyenler, sömürgeci zulüm yokmuş gibi, halk baskısız ve terörsüz bir ortamda yaşıyormuş gibi, PKK'yi zulmün, baskının ve terörün sorumlusu olarak lanse etmeye çalıştılar. Bu işbirlikçi ağızlara şüphesiz en iyi cevabı da yine halk verdi. Düşmana karşı, gerillanın cenazesini omuzlayarak, savaş atılımı içine girmek oldu halkın cevabı. Onlar, ellerinden geldiği kadar çarpıtmalarına devam ededursunlar, halkın ayağa kalkışını daha güçlü ataklara çevirmenin tedbirlerini almak, mücadelenin varmış olduğu aşamaya uygun politikalar geliştirmek gerekiyordu.

Bu durum, PKK'yi Başkan APO'nun komutasında oldukça yoğun bir savaş ve çalışma temposu içine soktu. Bu, varolma kavgasının dayanılmaz temposuydu. İnsan hemen, büyük devrim şehidi Hayri DURMUŞ'un; ***"Biz Parti Önderliğinin temposuna ayak uydurabilseydik, mücadelenin seviyesi çok daha üst boyutlarda seyrederdi"*** sözlerini hatırlıyordu Mayıs'ta.

Devrime yetişmek önemli bir olaydır. Devrime yetişmek de, açığa çıkartılmış kitle gücünün kontrolünü hiç yitirmeden, onu, hedeflere doğru yürüyüşünde tam bir kontrol altında tutmakla mümkündür. Devrime yetişmenin ne büyük bir ustalık istediğini, dünya, 17 Ekim Devrimi'nde çok iyi görmüştü. Lenin, devrime yetişmenin ne demek olduğunu Nisan Tezleri'nde göstermişti. Bu, gün gün kitlelerin nabzını elinde tutmayı, düşmanın her yöneliminin anlamını kavramayı ve Partiyi ona göre hazırlamayı içeren büyük bir senfonidir.

Başkan APO, ***"Zamanı çok iyi kullanmak gerekir. Bir devrimci zamanı o kadar dolu ve verimli kullanmalı ki, zamanı daraltabilmeli"*** diyor. Bu, devrim yükünün altına girmiş Partiler için oldukça anlamlıdır. Çünkü, karşı-devrimin merkezleri alabildiğine büyük olanakların üstüne oturarak, devrimi en kısa zamanda boğmanın alabildiğine titiz hareketinden alıkoymuyorlar kendilerini. Bu durum, tarihin en haksız ve güçler arasında bir o kadar dengesiz savaşına tutuşmuş olan bizim ve düşmanın konumuna vurulduğunda, devrime yetişmenin ne kadar yaşamsal olduğu çok daha iyi anlaşılacaktır.

Mücadelenin yeni sürecini eskiyle karşılamak olmaz. O halde, yeniye her yönden hükmedecek bir yetkinlikte olmak devrimin zorunlu şartıdır. Başkan APO, ***"Yoğunlaştırılmış özel savaşa karşı, yoğunlaştırılmış devrimci savaşla cevap vermemiz gerekiyor"*** diyordu. Evet, özellikle Newroz atılımıyla birlikte, kendini yol ağzında bulan düşman inisiyatifi elden kaçırmamak için, yoğun bir özel savaşla sürece atıldı. En üstte oluşan zirveler; zirvelerden çıkan ve halkın "sımsıkı yönetim" diye adlandırdığı olağanüstü savaş kararnameleri en üstten en alt devlet kurumuna kadar, içine girilen ordu düzeni emir komutası...

Düşmanın, durumu ciddi ve yaşamsal düzeyde ele alması, "yoğunlaştırılmış özel savaşa karşı, yoğunlaştırılmış devrimci savaş" şiarının anlamını daha iyi ortaya koymaktadır. Savaşta inisiyatif, karşı tarafı tedbir almak zorunda bırakmaktadır. Karşısındakine hamle olanağı tanımayan ve onu ancak geliştirilen hamlelere karşı tedbir almak zorunda bırakan taraf, savaşın kaderine hükmetmeye başlamış demektir.

90 atılımı, düşmanı bunca tedbir almaya götürmüştür. Bu, düşmanın savaşımız karşısında içine girmiş olduğu durumu gösterir. Aslında, düşman hemen hemen bütün kozlarını kullanmaya başlamıştır. İşte, gerek savaşın halklaşması atılımı ve gerekse düşmanın karşı-yoğun tedbiriyle kendisini dayatan yeni süreç ve bu sürece daha güçlü bir müdahalenin zorunluluğu, Partimizi, kendisinde başlayan büyük bir atılım içine sokuyordu.

Düşmana karşı atılımı kendinde başlatmak anlaşılırdır. Bu, atılıma hazırlıktır. ***"Devrim yapmak isteyenler ilkin kendinde devrim yapmak zorundadır."*** Başkan APO, 5 Mayıs 90'da şöyle diyordu: ***"Bizde, geleneksel toplumsal yapının, aşiret çelişkilerinin, feodal çelişkilerin birliğin önünde ne denli engel olduğunu gözönüne getirdiğimizde ve buna, bizde, örgütlenmenin tarihsel planda ne kadar elverişsiz koşullara sahip olduğunu da eklersek, birlik meselelerinin bizde daha yakıcı bir biçimde kendini ortaya çıkaracağını rahatlıkla görebiliriz. Bunun için her zaman yeni başlangıçlar yapmalıyız diyoruz. Olumsuzlukların birikmesinden, oldukça yanılgı ve yetmezliklerden örülü bir birlik dağılmaya mahkumdur. Hem de en kritik anlarda, kendileriyle birlikte birçok olumluluğun canına da okuyarak, beklenmedik yenilgiler getirmeleri kaçınılmazdır. Ve bu, anlaşılır bir husustur. Bu açıdan, gerekirse yeni başlangıçlar yapmak, yeniden yeniden partileşmeyi göze almak daha sonraki sağlıklı gelişmeyi yakalamanın vazgeçilmez bir koşulu oluyor."***

Kendinde diyalektik gelişmeyi sağlayanlar, toplumda da gelişmeyi sağlayabiliyorlar; bu, bir kuraldır. Hele, sözkonusu olan, oldukça hızlı bir dönüşümü yaşatan devrimci bir süreçse, bu çok daha fazla canalıcı bir durum arzeder. Kürdistan devriminin tarihsel gelişiminde bunu en net bir şekilde görmek mümkündür. Her yeni süreç, kendisine cevap verebilecek bir atılımı birlikte getirmiştir.

Başkan APO, Partiyi buna hazır hale getirmek ve vakit geçirmeden harekete geçmek gerektiği üzerine, bütün Parti yapısını uyardı. Bu, 4-13 Mayıs tarihlerinde yapılan PKK II. Ulusal Konferansı'nda en anlamlı zirveye ulaştı.

II. Konferans, bir yerde Parti tarihimizin zirvesi oldu. Parti Önderliğinin "Kürdistan sömürgedir" tezini ortaya attığından bugüne kadar, nerelerden nasıl geçtik, sömürgeciliğe karşı mücadelemizde nasıl evrildik; toplumu nasıl etkiledik ve toplumdan nasıl etkilendik; devrimi vardırdığımız aşamada, durumumuz nedir ve devrimi ileriye taşırmak için neler yapmalıyız? Bütün bu sorular, cevaplarıyla birlikte yoğun bir incelemeye tabi tutuldu.

Önder, toplumda, herkesten önce gören, değerlendiren ve harekete dönüştürendir. Başkan APO II. Ulusal Konferans'ın açılışını şöyle yapıyordu: ***"Partimizin önderliğindeki ulusal kurtuluş mücadelemizin önemli bir tarihi aşamasında böylesine ulusal çapta etkili olabilecek bir konferans geliştirmemiz, eğer gerekleri layıkıyla kavranır ve hayata geçirilirse, kendisinden beklenen rolü oynamak için, bütün koşullara sahip olma hususu da gözönüne getirilirse çok isabetli bir Parti toplantımız olacaktır."***

Hiç de garip bir tesadüf olmadığı anlaşılan, düşmanın harekete geçirdiği kanallardan basına ve yabancı haber ajanslarına manşetlerde geçen **"Bekaa'da iç çatışma, Apo vuruldu"** haberlerinin piyasaya sürüldüğü sıralarda, PKK yapısı, büyük önder APO'nun yoğun konferans çözümlemelerinin aydınlıklı yolunda, Kürdistan devriminin sorunlarını ele alıp, güçlü kararlara vardırarak devrimi örüyordu.

Tarihte, hiçbir karşı-devrimci güç, devrimin yenilgisini devrimin önderliğinin yenilgisine bu denli bağlamış değildir. Ve yine, hiçbir devrimde açık ve maskeli devrim düşmanlarının birlikteliğini bizdeki kadar açığa vuran, deşifre eden bir ortak peyda rastlanmamıştır. Bunun nedenleri gayet iyi biliniyor: Eğer bin yılların köleliği altında paramparça olmuş bir yığından bir halk yürüyüşü yaratılmışsa ve bin yılların kölecileri ve işbirlikçileri bu halk yürüyüşü karşısında son demlerini yaşıyorlarsa, PKK önderliği salt bir parti önderliği değil, ama aynı zamanda, ispatlanmış bir halk önderliğidir. Şüphesiz, gıdasını toplumun dağılmışlığından, örgütsüzlüğünden, kendisini ifade yoksunluğundan alan her türlü düşman bu önderlik karşısında, sudan korkan kuduzlu gibi ürüyecektir. Ama, ürümeden kervanın durduğu görülmemiştir. Ve PKK, Başkan APO'nun komutasında, attığı her adımda, halkımızı çelikten bir birlik içinde ifade ederek yürüyüşüne devam ediyor.

Başkan APO'nun, konferans boyunca yapmış olduğu çözümlemeler gerek Partimiz açısından ve gerekse halkımız açısından tarihin oldukça netleşmiş bir açılması oldu. Başkan şöyle diyordu: ***"Kimin adına yola çıkıyorsa, en ileri, en gözüpek, en yaratıcı, bilinçli, fedakar ögelerin örgütlü ve planlı ifadesine parti diyoruz. Bunun sosyal zemini ne kadar gelişmişse, şüphesiz öncüsünün de, o denli gelişmesi anlaşılırdır. Gelişmemiş sosyal yapılardan güçlü öncü örgütler çıkmıyor. Veya çıkışında, zorluklara göre yoğun mücadele dolayısıyla daha köklü ve kendi içinde yoğunlaşmış bir örgütleme ihtiyaç doğuyor. Tarihte de***

bu böyledir... Parti, öncü sorununu hal etmeden ciddi bir hareketi geliştirmek sözkonusu olamaz. Hele hele, amansız bir mücadeleyi gerektiren bir kurtuluş hareketi sözkonusu olduğunda, öncü üzerinde büyük bir görüş açıklığıyla, net yaklaşımlarla durmak daha da önem kazanacaktır. Öncü örgüt; amacı, yürüyüş tarzı, eylem hattı, birleşenlerin ahlaki yapısı belli, oldukça anlaşmış, oldukça duyarlı, büyük birliğe ihtiyaç gösteren, bunu şart koşturan bir birliktir. Tabii ki, buna dahil olanların, kişi olarak da zamanında kendisini oldukça eğitmiş, işin gereklerine cevap verecek, her zaman her yerde karşılarına çıkacak engelleri aşmak kadar, işi olumlu yönde ilerletecek, bunun için gerekli yaratıcılığı sergileyecek derecede yoğunlaşmaları; özellikle bu meselenin iyi halledilmesi, daha sonraki başarı için vazgeçilmez oluyor."

Burada, sağlıklı bir hareketin gelişimi için ihtiyaç duyulan faktörlerin ana halkası yakalanmış durumdadır. Bu, öncü sorunudur, ya da, bizdeki adıyla parti sorunudur. Ulusal hareketimizin varmış olduğu aşamada, Başkan'ın, öncünün şahsında sınıf kolektivizmi üzerinde bu denli vurgu yapmasının anlaşılır nedenleri vardır.

Modern bir hareket için, gelişmemiş sosyal yapılar, sürekli olarak bir handikap rolünü oynamıştır. Her şeyden önce, modern hareketin kendisi sözkonusu gelişmemiş yapıya rağmen ve ona karşı gelişmektedir. Ama, hareket aynı zamanda, o gelişmemiş yapıyı devşirerek elde ettiği ögelerin üzerine oturur. Durum böyle olunca, hareketi bizzat hareketi yürütenlere karşı da korumak, yaşamın vazgeçilmez kuralı olmaktadır. En nihayet, hareketin kadroları, geldikleri toplumsal yapının etkilerini şu veya bu oranda kendi üstlerinde taşımakta ve çoğu zaman, bilmeden bu etkileri hareketin gidişine yansıtmaktadırlar.

Tarih bir tecrübedir. Ve tecrübeyi en üst noktada özümseyenler ancak pratik dönüşümü gerçekleştirebilmektedirler. Bugün reel sosyalizmin çöküşünde devrim öncesi toplumsal yapıların etkilerine yedirilmiş bir sınıf çizgisinin tespitini yapmamak mümkün değildir. Rus mujiğinin (köylüsünün) sosyalizme oldukça pragmatik yaklaşımının ve bunun dönüştürülememesinin, daha sonraki gelişmeleri geriye çekmesi veya ona ayakbağı olması inkar edilmez bir durumdur.

Şüphesiz, bunlar devrimin pratik sorunları olarak karşımıza çıkarlar ve pratikte mücadeleyi zorunlu kılarlar. Devrim, eğer bunu başarmışsa kesintisizliğini sürdürür. PKK devrimi sürdürürken, esas olarak toplumsal zeminin alabildiğine güçlü olan geriliğinin etkilerini bertaraf ederek, düşmana karşı kahredici yürüyüşünü gerçekleştirmektedir.

Başkan APO, toplumun geriliğini kendisinde temsil eden tipler için, 90'a girişle birlikte yapmış olduğu Ocak Çözümlemeleri'nde şöyle diyordu: ***"Benim esas kavgam bunlarladır."*** Bunu iyice kavramak gerekiyor; sözkonusu tip devrimde bir zaaftır ve her zaaf, düşmana karşı verilmiş bir gediktir. Düşmanın, bu gediklerden dalışlar yapması ve devrimi vurması daima beklenmelidir. Nitekim, başarıya giden devrimlerde tespit ettiğimiz en önemli husus, sınıf çizgisindeki yetkinleşme olmaktadır.

II. Konferansımızda Başkan APO, bunun mantığını, bizim gerçeğimizde oldukça net bir tarzda çözümleyerek, sadece Parti yapısına değil, toplum-bilimle, toplumsal psikolojiyle, kişilik şekillenmesiyle ilgilenen veya ilgilenecek olanlara eşsiz bir kaynakça sundu. Yapılan çözümlemelerin her konusunun ayrı bir incelemeyi ve ders çıkartmayı belirterek geçiyoruz. Başkan şöyle diyordu: ***"Ulusal ve sınıfsal kurtuluşu, Parti içindeki kadroya karşı da yürütmek... zorundayız... her şeyden önce, sağlam bir partililik... vazgeçilmez bir koşuldur. Parti öncülüğü birçok dünya örneğinde görüldüğü gibi, sadece teorik olarak gerekli bir öncülük değildir. PKK'de kadrolaşmak, aynı zamanda uluslaşmak ve halklaşmaktır. Bu, bize özgüdür. Yani, dar kabile, aile vb. etkilerden kurtulma anlamında halklaşmadır. PKK'de kadrolaşmak, bu etkilerle savaşım içerisinde, sınıf gerçeğine ulaşmaktır. Yine, sosyalizmin en yaratıcı biçimleriyle kaynaşmaktır... Böylesine bir kadronun partililiği, nerede ve hangi aşamada halkın içine giderse gitsin, halkı hem uluslaşmaya ve hem de ulusal kurtuluşla birlikte, halklaşmaya çekeceği ve bu şekilde kendi özgürlüğünü konuşturarak sonuç alacağı açıktır. Tabii bu, aynı zamanda siyasal iktidar savaşımıdır."***

Burada dile gelen, gerek dışa karşı ve gerekse içe dönük olarak geliştirilen, oldukça yoğunlaştırılmış bir sınıf savaşımıdır. Ve, ne düşman ne de sözde "sosyalist-demokrat" kesim bunu anlamıyor. Gerçekten de anlamalarını beklemek de saflık olur. Çünkü, toplumsal dönüşüme yoğun olarak kendisini vermeyenler, toplumun bizzat kendisinden gelen engellerin farkında olmuyorlar. Çoğu grup veya kişiler, takılmış oldukları engellerden habersiz, kısır bir döngü içinde politika yürütüyorlar.

Devrimin gücü kitlelerdir ama, ona şekil veren öncüdür, kadrodur. Başkan'ın kadro ve öncü sorunu üzerinde bunca durması, belki de PKK'nin en isabetli yanıdır. Kadrolar kitleleri devrim olayına nasıl ve ne kadar katabiliyor; onların istemlerini devrime ne oranda yansıtıyorlar? İşte, devrimin canalıcı sorunu budur. Eğer öncü bunu başarmışsa, devrim kurtarılmış demektir.

Ulusal kurtuluş mücadelemizin bugünkü aşaması, geçmişte harcadığımız çabaların, emeklerin, şehitlerin hak ettiğinin oldukça altındadır. Yani, bunca emek ve fedakarlık, çok daha ileri bir aşamayı gerektirirdi. O zaman hiç olmazsa, bundan sonrası için, sarfettiğimiz kadar almasını bilmeliyiz. Bu da, üstünde ısrarla durulan öncülük sorununun doğru bir tarzda çözümünü zorunlu kılmaktadır.

4-13 Mayıs tarihleri arasında gerçekleşen II. Konferansımız, Başkan'ın aydınlattığı ortamda, Şehitler Ayı'na yaraşır bir tarzda, şehitlerimizden de güç alarak, Parti yapısının mücadele bilincini derinleştirdi.

Evet, II. Konferansımız, şehitlerimizin de yoğun eleştirileriyle katıldıkları tam bir zirve oldu. Başkan; ***"Benim bütün çabam şehitlerin şahadetine bir anlam kazandırmaktır. Onları, uğruna canlarını feda ettikleri hedeflere taşırmaktır. Beni devrime bağlayan en büyük değerler şehitlerimizdirler. Ama ben, şehitleri gözyaşıyla anmam. Hayır, onlara bağlılığımı korkunç bir güce dönüştürmek zorunda olduğumun bilinciyle hareket ediyorum"*** diyordu. Ve işte, II. Konferans'a eleştirileriyle katılan şehitlerimiz için şöyle diyordu: ***"Şehit zindan direnişçilerinin bazı eleştirileri olduğu söylendi. Partiye aktarılmalarını arz etmişler. Yani, Parti içinde kendi eleştirilerini bir vasiyet olarak söylemişler. Onların eleştirilerine yüksek değer biçeceğiz. Ve kendimiz için, emir edici olarak telakki edeceğiz. Bütün yönleriyle Partiye yönelik ve belli başlı hepimize yönelik eleştirileri neyse, canı-gönülden kabul ederiz. Gereklerini, tüm gücümüzle bağlı olarak yerine getireceğiz."***

Şehitlerimizin eleştirilerinin canalıcı noktası, esas olarak, kadro yapısının mücadeleye cevap yetiştirmedeki yetersizliği üzerinde yoğunlaşmaktadır. Bunu da, oldukça somut ama, bir o kadar mütevazi bir şekilde dile getiriyorlar: ***"Parti içinde, gidişe katılım gösterme bakımından sürece yeterince cevap verici bir tavır içinde olmadık; burada esas itibarıyla Parti önderliğine karşı, onun önderliksel yürüyüşüne, temposuna ulaşmada yeterli cevabı veremedik. Eğer yeterli cevabı verebilseydik, Parti çok daha büyük aşamalar içinde olacaktı, kayıplar çok az olacaktı."*** Şehitlerimiz kadro yapısının önderliksel yürüyüşe cevap veremeyişini kendi somutlarında dile getirmişlerse, bundan çıkarılacak ders oldukça önemli olmaktadır. Şahadetleri, Parti Önderliğinin siyasal çizgisinin kavgaya yansıtılışının en yetkin ifadesi olan şehitlerimizin, kendilerine yönelttikleri eleştiride, bir bütün olarak, kadro yapımızın içinde bulunduğu durumu görmemiz gerekiyor.

Şehitlerimizin eleştirilerinde ortaya çıkan şiar, "sağlıklı bir gelişme için, sağlam bir partileşme" oluyor. Başkan APO, konferans konuşmalarında, bu şiara yaklaşımımızın pratikteki ifadesini açıklıyordu: ***"Mayıs ayında bu toplantıyı özellikle gerçekleştirirken; anılarına her zaman üstün bir yer vermekle mükellef olduğumuz şehitlere, Şehitler Ayı'na layık olmayı, 'partileşmek bir anlamda şehitlerin anısına bağlı olmaktır' şiarına olan bağlılığımızla gösterdik. Şehitlerin sahibi Partidir ama, Parti de, gerçekten şehitlerin yaşadığı gibi yaşatılması gereken bir partidir. Bu konuda ikiyüzlülük içine girilecek en kötü ikiyüzlülüktür. Bu konuda anılara layıkıyla yaklaşmamak, gereklerini yerine getirmemek, bir devrimcinin içine gireceği en kötü sorumsuzluktur. İşte, bu anlamda diyoruz ki; konferansımız, Şehitler Ayı'nda, şehitlere layıkıyla bağlı olmanın sağlam bir güvencesi de olmuştur. Bu anlamda, şehitler temelinde partileşme en sağlam partileşmedir. Bu temeldeki partileşmeyi, bütün görevlerin başına koyan konferansımız aynı zamanda şehitlerin de anısına en layık bir çabamız, bir söz verişimiz olmuştur."***

Böylelikle, Başkan APO, konferansımızı, şehitlerin şahadet sözü düzeyinde Parti yapısının gündemine sokmuş oluyordu. Konferansımız, gerek silahlı halk savaşı ve gerekse halkın sivil mücadelesine yön veren tam bir savaş manifestosu niteliğine bürünürken; bu manifestonun ruhuna uygun hareket etmenin temel koşulu olan doğru partileşmek, Parti öncülüğünü mücadeleye oturtmayı ise, kadroların, şehitlere bağlılık bilinci ve onuruna havale ediyordu.

Halkımızın büyük önderi APO, konferansı şu sözlerle kapatıyordu: ***"Bu temelde şüphesiz geleceğe düzenli yürüyeceğiz. Ve gerçekten, yüzyılların bir hayali, bir umudu olan ama, günümüzde oldukça da gerçekleşmeye yüz tutan, gerçekleşmenin adeta eşiğine bizi getiren, bağımsız ve özgür yaşam şansını çok iyi kullanacağız. Partimizin bu konudaki öncü rolünü büyük bir sorumlulukla, üstün bir azimle ve başarıyla yerine getireceğiz. Bütün partilileri bir kez daha bu temelde görevleri doğru yakalamaya ve mutlaka başarmaya çağırıyoruz.***

ZAFER, ŞÜPHESİZ BU TEMELDE SAVAŞAN PARTİLİLERİNDİR!

YAŞASIN PARTİMİZİN II. ULUSAL KONFERANSI!"

Partimizin II. Konferansı, konferansa katılan delegelerin "Bijî Serok APO", "Bijî PKK" sloganlarının coşkun haykırışıyla sonuçlanırken, bütün delegeler Başkan APO'nun arkasından şehitlerin huzuruna çıktılar. Partinin merkez okulunda, Ortadoğu'da şehit düşen yoldaşların yeni yapılan Şehitlik Anıtı ziyaret edildi. Başkan; ***"Şehitlerin huzurunda bulunmak kişiyi ruhen rahatlatıyor. Yeter ki, layık olunması bilinsin"*** diyerek, bütün delegeleri saygı duruşuna davet ediyordu.

O an, bütün Parti, büyük önder APO'nun komutasında, şehitlerin emrinde bir ordu olarak duruyordu. Ve, ordu yürüyüşümüzün Başkomutanı APO, bütün ülkeyi baştan başa şehitlik anıtı yapmaya söz veriyordu. Düşmanın halkımıza dayatmış olduğu imha politikasına verilecek en anlamlı cevap bundan başkası olamaz herhalde. Her bir karış toprağı şehit kanıyla sulanmış bir Kürdistan, şüphesiz, ülke anıt olacaktır.

Bu, halkımıza verilmiş olan bir sözdür. Halkımız da bunu görüyor, hissediyor. Artık salt, mücadelemizin esas olarak yükselmiş olduğu Kuzey-Batı Kürdistan değil, ülkemizin diğer parçalarında yaşayan halkımız da, tüm umudunu PKK'ye bağlamaya başlamıştır.

İşte, konferansımızın bitiminden birkaç gün sonra, Başkan APO'yu ziyaret eden değerli yurtsever Melle Abdurrahman, uzun süredir kaçak olarak yaşamış olduğu Doğu Kürdistan'daki halka dönük izlenimlerini ve bizzat halkın özlem ve mesajlarını aktarıyor. Akademi öğrencilerinin de katıldığı bir sohbet toplantısında, değerli yurtseverimiz, Başkan'a şunları söylüyordu: ***"Kendini sıkı tut. Bütün halkımızın umudu sendedir, PKK'dedir. Bu halk artık kimin arkasında saf tutacağını biliyor. Bunu kendi yaşamında gördü, öğrendi. Ben yıllardır içlerindeyim. Halka önderlik ettiklerini iddia edenler, ülkeyi de, halkı da sattılar. Onların konumunda, her şey serbest ama, Kürtlük yasaktır. Kürtlük diye bir şeye müsaade etmemişlerdir ve kendi çıkarlarından başka da, hiçbir şeyle ilgilenmemişlerdir."***

Melle Abdurrahman, doksansekiz yaşında olan canlı bir tarih parçamızdır. O, aynı zamanda, bütün isyanlarda yer alan halkımızın özlem ve taleplerinin de günümüze aktarımını yapıyor. Evet, binyıllardır köleliğin kahredici ortamına mahkum olan halkımız, nihayet tarihini değiştirebilecek önderliği yakalayabiliyor. Bu bağlamda PKK önderliği, binyılların öfkesinin, kininin ve yine özlem ve taleplerinin bileşkesi oluyor.

Halk tarihimizin bağımsızlık ve özgürlükten yana olan gür sesi Başkan APO, Mayıs ayını halk toplantılarıyla sürdürdü. Şöyle diyordu: ***"Partimiz PKK; düşmandan binyılların öcünü almak için, kutsal bir savaş başlatmıştır. Bu savaş, günümüzde çok önemli aşamalara gelmiş dayanmıştır. Bir yandan silahlı gerillamız kırlarda düşmana ağır kayıplar verdirerek ülke sathına yayılırken ve kök salarken, bir yandan da Partimizin siyasal öncülüğündeki silahsız halk kesimleri de, yaygın bir kitle eylemliliğiyle sömürgeciliğe karşı, başkaldırı içine çekilmiş bulunuyorlar.***

Halkımız, Partimizin öncülüğünde, tarihimizin en büyük insanca yaşama fırsatını yakalamış bulunuyor. Şimdi, bu fırsatı en iyi şekilde kullanarak, düşmandan binyılların öcünü alalım. Unutmayalım ki, düşman senin mücadeleye atılışın karşısında, canını dişine takarak yaşamını, seni ezerek, yok ederek sürdürmek istemektedir. O halde, düşmandan çok daha fazla inatçı bir şekilde, ülkemize, insanlığımıza sahip çıkarak, savaşımı yükseltelim."

Başkan, savaşmaktan başka çaresi bırakılmamış olan bir halkın komutasını eline alarak, bize yaşamı zindan eden düşmana karşı, kahredici savaş yürüyüşünü başlattığı günden bugüne kadar, her zaman kendini aşan bir mücadeleyi gündemleştirerek, tarihin adeta unutmuş olduğu bir halkı dünya insanlığının gündemine sokarak, daha şimdiden, onurlu ve saygın bir konuma ulaştırmıştır.

Başkan; ***"Az şey başarılmadı, elbette halkımıza önemli mesafeler aldırttık ama, yeterli değil. Amaçlarımıza ulaşmak için, görevlerimize daha bir yüksek sorumlulukla yüklenmeliyiz. Sonsuz bir çalışma azmi ve fedakarlıktan başka, kurtaracak hiçbir şey yoktur"*** diyor. Bu, aynı zamanda, halkımızın, Başkan'ından istemi olan, ***"Kendini sıkı tut; bütün halkın umudu sendedir"*** mesajına verilen en anlamlı cevap oluyor. Ki, bu cevap Başkan APO'nun Parti yapısına kazandırmak istediği yaşam ilkesidir.

Evet, Ortodoğu'nun girdabında, bırakalım ülkesine; diline, kimliğine bile sahip olmaktan yoksun bırakılmış olan, insanlıkdışı kölelik statülerine mahkum edilmiş bulunan yirmi milyonun üzerindeki Kürdistan halkı, Başkan APO'nun komutasındaki ulusal kurtuluş savaşımızda birleşerek, dünyanın yeniden yapılanma sürecini yoğun olarak yaşadığı günümüzde, bağımsız ve özgür bir yaşama doğru uzanıyor. Haklı olanlar savaşta kararlı oldular mı, başarı mutlaktır. Ve herhalde, hiçbir şey, haklılığın başarısı kadar onurlandırıcı değildir. Onurlu görevin savaşkan yürüyüşündeki Kürdistan halkı, dünyadaki yeni süreçte, dünya insanlığının aleyhindeki birçok yönelimi kendisinde kilitlerken, insanlıktan yana birçok değişimin de anahtarı olmaktadır.

Ortadoğu'nun anahtar halkı durumuna gelen Kürdistan halkını incelemek için, araştırmalarda bulunan Alman bayan sosyolog Helga Schlumberger'e verdiği demeçte, Başkan APO şöyle diyordu: ***"Benim bütün amacım, kaderine sahip çıkan, ona hükmeden ve zorluk nedir bilmeyen, her zorluğu aşabilme gücü ve iradesini gösteren insan yaratmaktır. PKK bunun bir ifadesidir. Savaşımızla yaratmak istediğimiz insan budur; yani, özgür insan, özgür halk."***

> **"Benim bütün çabam şehitlerin şahadetine bir anlam kazandırmaktır. Onları, uğruna canlarını feda ettikleri hedeflere taşırmaktır. Beni devrime bağlayan en büyük değerler şehitlerimizdirler. Ama ben, şehitleri gözyaşıyla anmam. Hayır, onlara bağlılığımı korkunç bir güce dönüştürmek zorunda olduğumun bilinciyle hareket ediyorum..."**

PKK, ÖZGÜR DÜŞÜNCE VE EYLEM BİRLİĞİDİR

Federal Almanya-PKK Davası'nda yargılanan PKK'li politikacılardan** Meral Kıdır'ın **savunmasından bir bölüm yayınlıyoruz.

9 Temmuz 1988 günü, yani rehin alınmama ilk yasal kılıfın geçirildiği gün, beni rehin alanların kendi mantık ölçüleri içinde kavrayamadıkları bir soru vardı; niye PKK'li olmuştum?! PKK'li olunca kendimi bir Kürt gibi mi hissediyordum?!

Böylesi sorulara cevap vermek durumunda kalan PKK'li ilk devrimci ben değilim.

Öncelikle şunu belirteyim ki, PKK proletarya enternasyonalizmi ilkesi üzerinde kurulmuştur ve bu Partide enternasyonalizmin özüne uygun olarak her milliyetten sosyalist bulunabilir. Herhangi bir ulustan bir sosyalistin PKK'de yer alması "niçin" sorusu akla gelmeyecek ölçüde doğaldır.

Ezen ve ezilen ulus içindeki sosyalistlerin ilişkileri sadece Türkiye ve Kürdistan özgülünde değil, genelde dünyamızda tartışılan bir olay.

Emperyalist ülkelerin işçi sınıfı ve sosyalistlerinin emperyalizmin tahakkümü altındaki halkların kurtuluş mücadelelerine pratik yaklaşımları da bu konu kapsamındadır.

Türkiye ve Kürdistan ilişkisinin elbette ki, kendine özgü yanları vardır.

1923'te kurulan Türkiye Cumhuriyeti devleti, iki inkar politikası üzerine oturtulmuştur. Bunlardan birisi, Kürdistan'ın ülke ve halk varlığıyla inkarıdır. İkincisi ise, Türkiye'de işçi sınıfının inkarıdır.

Kürdistan'ın inkarı, "Türk devletinin vatanı ve milliyetiyle bölünmezliği" ilkesinde somutlaştırılmıştır.

İşçi sınıfının inkarı ise "zümresiz, imtiyazsız bir kütleyiz" ilkesinde somutlaştırılmıştır.

Yani, Türkiye işçi sınıfının kimliği ile Kürt halkının ulusal kimliği aynı güç tarafından ve aynı zamanda yok sayılmıştır.

Türk egemenlerinin ulusal politika diye, Türk halkına ve hatta Kürt halkına da benimsetmeye çalıştıkları kendi egemen sınıf çıkarlarıdır.

Türkiye Cumhuriyeti devletinin kuruluşu, Kürt halkının ve Türkiye işçi sınıfının ileri ögeleri ve sosyalist aydınlarının katliamı üzerinde gerçekleşmiştir. Türkiye Cumhuriyeti kafatasları üzerinde kurulmuş bir devlettir. Hiçbir haklı tarihi temeli yoktur. Anlatıma başlarken TC'nin bu tanımını yapmak şart.

Günlük yaşam içerisinde küçük yalanlar bir ölçüde bağışlanabilir. Yine de söyleyen adına utanç duyulacak bir iştir.

Peki ya, bütün bir tarihi yalan üzerine ören ve bu yalanı "şanlı geçmiş" teraneleriyle halkın ruhuna da şırınga eden bir güç bağışlanabilir mi? Buna karşı çıkmamak, egemen sınıfların rezil ve lanetli gerçeğini bir utanç boyutunda benimsemek değil midir?

Bu soruları, PKK ile tanışmamla birlikte sormaya başladım. PKK'yi tanımadan önce, ben de, ulusal boyutlardaki yalanın içinde idim, ona inanmakta idim.

Ne idi bu yalan?

Tarihin akışının Türk halkı açısından ne anlama geldiğini sormak ve buna cevap vermek günümüzde de hala önemini korumaktadır. Şu çok açıktır ki, Türk egemen sınıflarının rezil ve lanetli gerçeğinin yükünü omuzlarında en ağır şekilde hisseden, bir başkası değil, Türk halkıdır.

Türkiye'de her çocuk bir masalı dinleyerek büyür. Bu masal, onun kişiliğini biçimlendirir. Çağ ve dünya gerçeklerinden kopuk içi boş bir böbürlenmenin üzerine oturtur. Türkiye'de ulusal ruh denilen bu olgu, ulusal bir hastalıktır. Buna şovenizm deniliyor, ancak ben bu tanımlamanın gerçeği karşıladığı kanısında değilim.

"Bir Türk dünyaya bedeldir!" sözünde en açık ifadesini bulan bu hastalıklı ruh, Türk halkının çağdaş insanlıkla bütünleşmesinin önündeki en büyük engeldir, kendi boynundaki zinciridir.

Yukarıdaki sözü bütünleyen başka kalıp yargılar da var. Örneğin; Türk egemen sınıflarının öğrettiğine göre, dünya üzerinde Türke Türkten başka dost yoktur. Bütün dünya insanlığına karşı güvensizliği aşılayan bu yargı, Türkiye'de doğan her çocuğun dinlediği ilk ninnidir.

Türk egemen sınıflarının öğrettiğine göre, bütün dünya Türk'e düşmandır. Asla, Türk'ün gelişmesini istemez. Etrafı düşmanlarla çevrilidir. Türk varlığını yutmak isteyen bu dış düşmanlara karşı birleşmek, tek bir kütle halinde ordunun koruyuculuğuna sığınmak tek çaredir. Ordunun koruyuculuğunu tek çare olarak görmek ise, onu, bütün toplumsal ilişkileri hizaya getirici güç olarak benimsemek olmaktadır. Güçlü bir ekonomik, sosyal, siyasal ve kültürel temele dayanmayan bir burjuva sınıfının damgasını taşıyan bu şekillenme, günümüzde daha da yakıcı biçimde çözümünü dayatan sorunların kaynağıdır.

Çağ ve Türkiye gerçeği karşılaştırıldığında, bu ikisinin birbirine çok yabancı olduğu hemen görülür.

Her şeyden önce TC'nin kuruluşu çağdaş bütün değerlere karşıtlık temelindedir. TC'ye damgasını vuran sınıf, gerçek anlamda bir burjuva sınıfı olmaktan bile çok uzak özelliklerin sahibidir. Kaynağı zor olan bu sınıf kendi silikliğini, kişiliksizliğini ordunun gölgesi altında tersyüz ettiği gibi, emekçi sınıfların kimliklerini kazanmalarını da aynı zor gücü ile engelleyerek Türk halkının çağla karşılaştırıldığında tanınmaz bir konumda yaşamaya mahkum etmiştir. Tek güç odağı olarak ordu toplumun tepesine oturmuştur. Her şey burada düğümlenir.

Türkiye toplumu burjuva demokrasisini hiçbir zaman yaşamamış, tanımamıştır. Böyle bir gerçeğe yabancıdır.

Bu toplumda iki ruh vardır. Bunlardan birisi hükmetme, diğeri ise sığınmadır. En tepede ordu hükmeder. Gerek duyduğunda bütün toplumsal ilişkileri yeniden hizaya getirir. Türk ordusunun toplumu hizaya getirme görevi şu veya bu döneme has değil, kaynağını tarihten alan bir olgudur.

Burjuva demokrasisi, kapitalist toplumsal düzen içerisindeki sınıfların güç ayrımı ve bu güçlerin kendilerini siyasal alana yansıtma durumu ile ifade edilir.

Türkiye gerçeğinde tek bir güç vardır. Bu güç, işbirlikçi-tekelci burjuvazi ve onun zor örgütü olan ordudur.

Sınıf hareketinin gelişiminin önü baştan tıkanan bir toplumda demokrasiden, demokrasi ruhundan bahsetmek olanaksızdır. Burada tek bir yasa geçerlidir: Boyun eğdirme ve boyun eğme yasası!

Türk hakim sınıfları, bu boyun eğdirme ve boyun eğme yasasını Türk işçisi ve köylüsü üzerindeki egemenliğini sürdürmesinin vazgeçilmez aracı olarak gördüğü gibi, bunu ulusal politika ve bir ulusal karakter boyutunda da sonuna kadar kullanmıştır. Dışta güçlü olana sonuna kadar uşaklık, zayıf olanı ezme tarihsel bir karakterdir. Bu konuda yakın tarihin en çarpıcı örneği, Türk hakim sınıflarının ABD emperyalizminin sadık bir uşağı olurken, zayıf gördükleri azınlıkları ve Kürt halkını tümüyle tutup eritmek istemeleridir. Birincisi, Türkiye'yi "küçük Amerika" haline getirme özlemiyle, ikincisi "yüce Türk milleti, devletin birliği ve bölünmezliği" gibi körüklenen sahte bir ulusal gururla Türk halkına da enjekte edilmiştir.

Bu hastalıklı ve çarpık durum, Türkiye'nin bir gerçeği ve tabii ki çağ karşısındaki bir utancıdır.

Açık ki burada Türkiye tarihini anlatmak, toplumsal bir analize girmek gibi bir amacım yok. Sadece Türkiye gerçeğinin genel bir çerçevesini çizerek, geliştirdiğimiz mücadelenin hangi gerçekleri gün yüzüne çıkardığını anlatmaya çalışıyorum.

Doğduğumdan bu yana Türkiye üç askeri darbe yaşadı. Birincisinde olup bitenleri algılayamayacak bir durumda, yani henüz doğmuş biriydim. Benimle birlikte doğanlar, ordunun kurtarıcılığı efsanesini dinleyerek büyüdüler. Bizden öncekiler gibi biz de, ilk olarak bir Türkün dünyaya bedel olduğunu, dış düşmanlar tarafından çevrili olduğumuzu, Türkün şanlı-şerefli tarihini ezberleyerek büyüdük.

Benimle birlikte doğmuş olanlar henüz on yaşına geldiğimizde, ordu bir kez daha kurtarıcılık yaptı! Ama tarih kitaplarında anlatıldığı gibi, ortada ne bir "Yunan işgali" ne de başka herhangi bir yabancı gücün askeri saldırısı vardı. Darağacında idam edilenler, kurşuna dizilenler, duvarlara yapıştırılan ve radyolardan ilan edilen arananlar listesinde adı geçenler bize yabancı olmayan isimlerdi.

Ama buna rağmen ordu, bir dış tehlikeden bahsediyor ve gencecik insanlar kurşunlanıyordu.

Terörist olarak ilan edilen, yakalandıklarında idam edilen, kurşunlanan bu gençler ne istiyorlardı, ne söylüyorlardı?!

Benimle birlikte doğmuş olanlar dünyayı henüz algılamaya başladığımızda böylesi iki gerçekle karşı karşıya gelmiştik.

Birincisi varlığımızın güvencesi olarak benimsetilen devlet ve ordu gerçeği; ikincisi ise, bu ordunun kurşunladığı genç insanların gerçeği.

Bu iki gerçek o dönem henüz tam ayrışmamıştı. Çünkü bu ordunun kurşuna dizdiği, idam ettiği gençler bile "ordu-gençlik el ele" sloganından hareket etmişlerdi. İdam sehpalarında ölen ve kurşunlanan gençler o dönemde birçok sorunun cevabını verebilecek durumda değildiler, ama mücadeleleri ve ölümleriyle soruları cevabı verilmek üzere Türkiye gündemine koydular.

Benimle birlikte doğmuş olanlar henüz lise çağına geldiğinde, Türkiye böyle bir aydınlanma dönemini yaşıyordu. Deniz GEZMİŞ, Mahir ÇAYAN, İbrahim KAYPAKKAYA gibi devrimci gençlik önderlerinin isimleri ve emperyalizme karşı sloganları elimizde birer meşaleydi.

1960-70'ler başta Vietnam kurtuluş hareketi olmak üzere dünyanın birçok yerinde ulusal kurtuluş hareketlerinin zafere ulaştığı veya zafere doğru yürüdüğü yıllardı. Başta ABD emperyalizmi olmak üzere, emperyalizme karşı halkların uyanışı Türkiye üzerinde de yansımasını bulmaktaydı.

ABD emperyalizmine ve NATO'ya karşı tavır alışla sınırlı bile kalsa bu uyanış, çürümüş bir yapıyı temsil eden Türk hakim sınıfları için ciddi bir tehdit olarak algılandı. Türk kapitalizminin bunalımlarının derinleşmesi ve sorunların politik alanda da kendisini dayatması, devletin resmi ideolojisi ve politikası olan kemalizmin bünyesinde gizli olan faşizmin açığa çıkışına ve resmi-faşist bir biçime bürünmesine yol açtı. 1970 askeri-faşist darbesi, gençliğin ve işçi sınıfının uyanışına yönelik bir saldırıydı. Yoksa ortada ne güçlü bir sınıf hareketi, ne de gençliğin devletin varlığını tehdit eden bir örgütlenmesi ve yönelimi vardı. Durumu gereği gençlik açısından bu mümkün değildi. Ama 1970'lerin başında şöyle bir gerçek vardı: Kemalizmin çizdiği çerçeveyi ilk defa zorlayan ve tabii ki reformizmi aşan bir bilinçlenme ve tartışma ortamı doğmuştu. Türk burjuvazisi ve ordusu kendi egemenliği için bu gelişmeyi bir tehdit olarak gördü ve bilindiği gibi kanla boğmak istedi.

Benim kuşağım böyle bir gelişmenin ortasında idi. Çağı algılama evresindeki genç insanlar olarak, bütün bu durumları yorumlamak ve anlam vermek zorundaydık. Çağı, dünya ve Türkiye gerçeklerini tartışmak ve geleceğimizi kendi ellerimizle yaratmak hakkını biz kendimizde gördük.

Nasıl bir çağda ve nasıl bir Türkiye'de yaşıyoruz ve nasıl bir Türkiye istiyoruz sorusu, önümüzde cevap bekleyen soruydu.

Bu konuda hiçbir cevabın olmadığını söylemiyorum. Tersine, birçok cevap vardı. 1970'lerin ikinci yarısından itibaren gelişen ideolojik tartışma ortamında sayısız görüş ortaya çıkmıştı. Hatta bir ideolojik karmaşa yaşanmaktaydı.

Öte yandan faşist tehdit ve saldırılar hızla tırmanıyordu. Özel Harp Dairesi eliyle örgütlendirilen ve MHP olarak adlandırılan sivil faşist güçler, devrimci gençliğin ve işçi sınıfının üzerine salınmıştı. Öğrenim özgürlüğümüz ve can güvenliğimiz bile kalmamıştı.

Öyle yüksek politik nedenler bir yana, sadece bu nedenle bile olsa faşist güçlere karşı mücadele önümüzdeki en tabi görevimizdi. Nitekim öğrenimimizi bile ancak dişe diş bir mücadele ile sürdürebildik.

O dönem henüz ideolojik oluşum sürecini yaşayan PKK ile de bu yıllarda tanıştım.

O yılların ideolojik karmaşa ortamında doğruyu bulmak isteyen bir insandım. Her türlü sömürünün ortadan kalktığı, herkesin eşit ve özgür olduğu bir Türkiye özlemi sonuç itibarıyla herkesin özlemiydi. İnanıyorum ki her onurlu insan böyle bir geleceğin yaratılışı düşüncesiyle bile heyecanlanır. Ama, bir idealin gerçek haline gelebilmesi için aşılması gereken sorunların ve bu sorunları aşma yönteminin doğru tespiti ve doğru bir uygulama gerekir. Sosyalizmin ne demek olduğunu az çok öğrendiğimde böyle yaşamalıyız kararına varınca, her şeyden önce sosyalizmin teorisini ve sosyalizme ulaşma yollarını daha derinden öğrenme çabasına girdim. Hiçbir ideolojik ve siyasal hareketle doğrudan bir bağ kurmadım. Ama marksizmleninizmi bir bilim olarak öğrenmeme yardımcı olabilecek insanları aradım. PKK'li arkadaşlarla tanışma da bu temelde oldu. Aylarca bilimsel kitapları okuyarak, insanlık tarihi ve çağımızı tartıştık. İnsanlığın tarihi boyunca uğruna savaştığı özgürlük ve demokrasinin ne olduğunu tartıştık. Şunu özellikle belirtmeliyim ki, sosyalizme inanmama rağmen bu süreçte ben hala kemalizmin özgürlük ve demokrasiye karşıtlığını görebilmiş değildim. Ailemin ordu kökenli olması nedeniyle kemalizme bağlılığım güçlü idi. 1970'lerin başında devrimci gençlik önderlerinin ordu tarafından katledilmesi bile, Türk ordusuna olan inancımı yıkmamıştı. Sadece, emperyalizmle mücadele içerisinde doğduğuna inandırıldığım Türk ordusunun kilit noktalarının kendilerini emperyalizme satmış bazı generaller tarafından tutulduğunu ve bu katliamların bunlar tarafından gerçekleştirildiğini düşünmekteydim. Söylemek istediğim şudur ki, PKK'li arkadaşlarla karşılaştığımda, aynı görüşlerde birleşmiş insanlar olarak değil, tartışan insanlar olarak bir araya geldik. Ve biz bu tartışmayı insanlık tarihinin gelişimi noktasından ele aldık.

Yıllarca doğruluğuna inanılanın su katılmamış bir yalan olduğunu öğrenmek müthiş bir olay. Dehşetli bir olay.

Bu dehşeti, Kürdistan gerçeği ile karşılaştırdığımda duydum. Bize anlatılan ve benim de inandığım bir masal vardı. O masalda, emperyalizme karşı mücadele eden bir Türk ordusundan, Türk halkının onurunun yükseltilmesinden bahsediliyordu. Ama o masalda, Türk ordusunun, hemen yanıbaşımızdaki bir halkın topraklarını o halkı katliamdan geçirerek işgal ettiğinden, sömürgeleştirdiğinden hiç sözetmiyordu. O masal, Misak-ı Milli üzerinde tek bir ulustan bahsediyordu. O masala göre, Türkiye'nin güneydoğu ve doğusu ekonomik ve coğrafik nedenlerle geri kalmıştı, ve orada bir uygarlaşma hareketi çok önceden başlamıştı. Emperyalizme karşı mücadele yıllarında, emperyalist güçler Türk halkının mücadelesini arkadan hançerlemek için padişah yanlısı ve irtica güçlerini kışkırtmış, ayaklandırmışlardı. Türk devletinin cevabı ise oralara uygarlığı götürmek olmuştu. O masal bunları anlatıyordu. O masal hala anlatılıyor. O masalı hala dinleyebilmek ne büyük utanç.

Oysa tarihi ve güncel gerçekler o masalı yalanlıyordu. Ortada büyük bir insanlık suçu ve utancı vardı. Bu utanç herkesten daha çok Türk halkının alnına yazılmıştı. Çünkü bir suça karşı çıkmamak, o suça ortak olmak demektir. Başta kemalizme yıllarca ilericilik yaftası vuran sol güçler olmak üzere, Türkiye'de herkes Kürdistan'da geliştirilen tarihi suçlardan sorumludur.

Tarihsel suçlar tarih karşısında yargılanır. Bu yargılamada sorguç halk kitleleridir. Ben, PKK gerçeğinde bu tarihsel sorguyu gördüm. Tarihi ve haklı bir sorguydu. Bu sorgudan hiç kimsenin kaçamayacağı ise baştan belli idi.

İddianamede, PKK'nin bir terör örgütü olduğu söyleniyor. İnsanların zor yoluyla PKK'de tutulduğundan bahsediliyor. Türk burjuvazisi PKK'nin insanların ruhunu çaldığını da söyledi. Federal Savcı, Türk burjuvazisinin pek sevdiği bu belirlemeyi iddianamesine rahatlıkla ödünç alabilirdi. 9 Temmuz 1988 günü sorgumu yapan savcı, "Kendini bir Kürt gibi mi hissediyorsun" diye sorarken, PKK'nin ulusal ruhumu çalıp çalmadığını öğrenmek için, Türk burjuvazisi adına sorguluyordu. Bu ilginç soru bir suç ortaklığının belgesi olduğu için üzerinde duruyorum.

İnsanlar neden ve nasıl PKK'li oluyor? Kendi gerçeğimde buna yanıtı açmaya devam edeceğim.

Kürdistan devrimine katılışım yılları alan bir süreci kapsar. Önce de belirttiğim gibi uzun süreyi alan bir tartışma dönemi vardır. Ama ben

PKK'ye sadece kitaplar ve yazılı tarihi belgeler üzerindeki tartışmalar sonucunda da katılmadım. Bu tartışmalar ve o süreçte karşılaştığım tarihi belgeler sadece daha çok araştırmanın ve yerinde izlemenin önünü açtı. 1978'de Mardin Eğitim Enstitüsü'ne gitmem Kürdistan gerçeğini daha yakından tanımak içindi. Daha sonra Elazığ ve Dersim'e gittim. Cumhuriyet tarihi olarak bilinen yakın tarihin olaylarını tarihin canlı tanıklarından dinledim. Buralarda aylarca kaldım. Her dere, her geçit katliamların tanıklığını yapıyordu. Ve katliam süreci artık başka bir biçim altında devam ediyordu. Okuduğum Mardin Eğitim Enstitüsü, yatılı bölge okuluyla yanyanaydı. Etrafı tel örgülerle çevrilmiş bu okulların karşısında Mardin Tugayı bulunuyordu. Köylerden toplanmış yoksul ve çoğu kimsesiz çocuklar burada tam bir işkence altındaydı. Aynı gerçekle Dersim'de de karşılaştım. İnsanların kendi özlerine nasıl yabancılaştırıldıklarına, kemalist ideolojiyi benimsetmenin burada nasıl bir işkence ve daha da ötesi beyaz bir katliam haline getirildiğine kendi gözlerimle tanık oldum. Uygarlığın bütün olanaklarından yoksun bırakılan Kürdistan insanları, feodal ağaların ve Türk jandarmasının baskısından nefes alamaz bir durumdaydı. Türk burjuvazisi çağdaş uygarlık adına, bu ülke topraklarında asimilasyon politikasını derinleştiriyordu. Kürdistan toprakları yeraltı ve yerüstüyle zengindi, ama Kürdistan toprakları dehşetli yoksuldu. Kürdistan açlık, işsizlik, hastalık, en vahşi sömürü, baskı ve ölümden en fazlasıyla nasibini almaktaydı, ama bu topraklarda uygarlık adına hiçbir şey yoktu. Aşiret, mezhep, bölge ayrımlarıyla birbirine düşürülmüş, çağın aydınlığına kapatılmış bu ülke, bu ülke insanlarının değil, onlardan çok daha fazla Türk halkının utancıydı. Proletarya enternasyonalizmi bir yana, salt ulusal onur açısından düşünüldüğünde bile Türk halkının katliamcılık ve sömürgecilik suçuna bulaştırılması asla kabul edilemezdi. Türk halkı, Türk hakim sınıfları ve ordusunun katliam, talan, barbarlık tarihinden kendisini ayırmalı idi. Bu ayrımı yapmadıkça suç ortaklığından kurtulmak mümkün değildir. Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeciliği, Türk emekçi sınıflarının sırtındaki tarihi yük ve utançtır.

Gerçek yargılayıcıdır. Bu kadar yakıcı gerçekleri görüp, bu gerçekte yargı gücünü görmemek mümkün değildir. Bu yargıya katılmamak da mümkün değildir.

Ben o yıllara kadar aile ortamı ve mevcut eğitim sistemi içinde bana öğretilen her şeyi bütün samimiyetimle doğruluğuna inanarak öğrenmiştim. Ama karşılaştığım gerçekler, baştan aşağı yalanla doldurulduğumuzun kanıtıydı. Böylesine bir yalana karşı durulmadan, bunun hesabı sorulmadan insanım denilemezdi. Böyle bir mücadelede elbette ki öncelikle Türkiye solu içerisinde yer almak isterdim. Ancak tarihin ayakları üzerinde oturtulması ve güncel gerçeklere doğru yaklaşılması noktasında Türkiye solunun durumu içler acısıydı. Türkiye gerçeklerinden habersiz olanlar ve gerçeğe yaklaşmak istemeyenler kendi tarihleriyle doğru hesaplaşamayanlar sosyalizmi yaratma gücüne de sahip olamazlar. Kendilerine sosyalist diyen, dünyanın birçok alanına ilişkin tahliller geliştiren bu sol, Kürdistan sözkonusu olduğunda bütünüyle şaşılaşıyordu. Kemalizmin çizmiş olduğu çerçeveden bir adım öteye geçen tutum yoktu. Onlara göre, Vietnam kurtuluş hareketi coşkuyla alkışlanmalı, onlara göre Cezayir'in Fransa'ya karşı özgürlük savaşımı selamlanmalı, yani onlara göre dünyanın her tarafındaki toplumsal ve ulusal kurtuluş hareketleri desteklenmeliydi. Ama bu genel doğru Kürdistan sözkonusu olduğunda bütün geçerliliğini yitiriyordu. Bağımsız Kürdistan sözcüğünün ağza alınması bile, Kürdistan'daki devrimci hareketin "provokasyon" olarak değerlendirilmesine yetiyordu.

Açık ki bu, Kürdistan'ın Kuzey-Batı parçasını içine alan Misak-ı Milli'nin tek bir vatan toprağı olarak değerlendirilmesinden kaynaklanıyordu. Kendilerine sosyalist diyen Türk sol hareketleri, Kürtlerin varlığını o aşamada artık inkar etmemekle birlikte, bu halkın üzerinde yaşadığı ülkenin adını koymak istemiyorlardı. Kürdistan değil, Kürtlerden bahsediyorlardı. Kürdistan'ın ülke gerçeğini kabul etmek istemedikleri için de, bu ülke adına bir ulusal kurtuluş mücadelesini meşru görmüyorlardı. Onlara göre meşru olan Misak-ı Milli idi.

Bir halkın katliamı, sömürgeleştirilmesi üzerine çizilmiş sınırları meşru görenler, asla ve asla sosyalist olamazlar. Böylelerine ancak şovenizmin soldaki uzantıları denir. Türkiye işçi sınıfı hareketinin sınıf temellerine oturmayışının kökeninde bu düğümün çözümlenmemesi yatar. Kürdistan'ın sömürge statüsü TC'nin varlık temelidir. Kendi egemen sınıflarının başka bir halkı sömürgeci egemenliği altında tutmasını meşru gören bir işçi sınıfı hiçbir zaman gerçek bir sınıf hareketini geliştiremez, egemen sınıf karşısında kendi kimliğini bulamaz. Türkiye işçi sınıfı hareketinin ayakları üzerinde dikilememesinin, yatalak bir konumda kalmasının nedeni, Kürdistan gerçeğinde yatmaktadır. Kürt halkının üzerinde Türk burjuvazisinin sömürgeciliğini meşru görmek, bunu bir ulusal mutabakat konusu olarak ele almak, Türkiye platformunda sınıfsal mücadele zeminini baştan ortadan kaldırmıştır. Bu nedenledir ki, Türkiye platformunda adına sınıf mücadelesi denilen şey bir kör döğüşü olmanın ötesine geçememiştir.

Ulusların kurtuluş sorunu yakıcı bir sorundur. Özellikle egemen ulusa mensup olanlar, ne kadar özgürlükçü, ne kadar demokrat, ne kadar sosyalist olduklarını ezilen ulus karşısında aldıkları konumla ortaya koyarlar. Bu gerçek bir ölçüdür.

Kürt halkının, Türk sömürgeci egemenliğine karşı bağımsızlık mücadelesini kayıtsız şartsız desteklemedikçe, Türkiye'de bırakalım sosyalist olmayı, demokrat olmanın ölçüleri bile tutturulamaz.

Ama bu ölçüyü tutturabilmek için, Türkiye işçi sınıfına önderlik iddiasında bulunan güçlerin her şeyden önce Misak-ı Milli'yi tek bir vatan toprağı olarak görme gibi şoven bir mantıktan kendilerini arındırmaları gerekiyordu. Kürdistan'ın inkarı, Türk sömürgeci burjuvazisinin bu ülke üzerindeki sahiplik iddiasının paylaşmak, bunu bir ulusal hak olarak görmek demekti ki, bu konumdaki Türk solu sırtındaki suç ortaklığı kamburuyla Türkiye işçi sınıfına yol gösteremezdi.

Türkiye'de hala bir kimlik bunalımından bahsedilmektedir. Çünkü, Türkiye işçi sınıfı ve sosyalist önderleri gelinen aşamada bile hala Kürdistan gerçeği karşısında kendilerini egemen sınıftan tam ayıramamışlardır. Bu ayrım tam yapılamadığı sürece, Türkiye işçi sınıfının kendi kimliği ile mücadele alanına çıkması sözkonusu olamayacaktır. Sosyal-şovenizm işçi sınıfı hareketinin mezarıdır. Sosyal-şovenizmden arınmamış bir işçi sınıfı hareketi, burjuvazi karşısında kendi sınıf çıkarlarının temsil gücüne sahip olamaz. Çünkü bu durumda o, kendi yularını daha baştan burjuvaziye kaptırmış demektir.

1970'lerde Türkiye sol hareketi, Kürdistan'da bağımsızlıkçı amaç etrafındaki örgütlenmeye karşı çıkarken, ayrı bir örgütlenmenin işçi sınıfı saflarında bölücülük olduğu iddialarını ileri sürerken gerçekte Türk sömürgeci burjuvazisinin "bölücülük" suçlamasını aynen paylaşıyordu. Fakat bunu sosyalizm maskesi altında yapıyordu. Dünya işçi sınıfının birliği olayını, sömürgecilik statüsünün korunmasına hizmet temelinde yorumluyordu. Ve tabii ki, hakim ulus mantığıyla Kürt halkının kendi kendisini örgütleme ve yönetme gücünü gösterebileceğine inanç duymuyordu. Sözümona her an yoldan sapacak özellikler gösterebilecek, dolayısıyla himaye altında tutulması gereken bir halk olarak görüyordu. Sosyal-şovenizm işte tam da budur.

Türkiye'de şovenizm kaynağını Türk uluslaşmasının gelişim özelliklerinden alan köklü bir olgudur. Türk ulusal şekillenmesi Anadolu'daki yerleşik halkların ve Kürdistan'daki Kürt halkının imhasına dayandırıldığından, Kürdistan gerçeğinin bir ulusal kurtuluş mücadelesi düzeyinde tarihsel alana çıkışı Türkiye'de sadece egemen sınıf açısından değil, her kesim açısından bir varlık-yokluk sorunu olarak algılanmıştır. Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında gösterilen telaşın nedeni de budur. Eğer bir ulusun varlığı başka bir ulusun yok edilmesi ve yok sayılması koşuluna dayandırılıyorsa, o var oluş haksız ve temelsizdir. Tarih böyle bir ulusa yaşam hakkı tanımaz. Bir halk yaşam gücünü kendisine dayandırıyorsa yaşam hakkına sahiptir ve ancak o koşulla çağdaş halklar arasında yer alabilir. Başka bir halkın kanını emerek yaşamak, o halkın topraklarını, bütün zenginliklerini, tarihini, kültürünü, ruhunu çalarak yaşamaya kalkışmak, kendi ulusal varlığını böyle bir olaya dayandırmak, Türk ulusuna onur ve şeref kazandırmaz, tam tersine bu şerefsizlik damgasını daha baştan kabullenmek demektir.

Ağır konuşuyorum, çünkü gerçek çok ağır. Türkiye ve Kürdistan ilişkisi tarihte örneği az görülür bir ilişkidir. Kemalist Türk burjuvazisi cumhuriyeti kurarken, işgale karşı mücadelede en büyük gücü Kürdistan'dan aldığı halde, cumhuriyetin ilanıyla birlikte Kürdistan'ı tarih sahnesinden silmeyi kendi sınıfsal ve ulusal varlığının koşulu olarak görmüştür. Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeciliği, tanımı bilinen klasik sömürgecilik ölçülerini aşmaktadır. Dünyadaki hiçbir emperyalist ve sömürgeci güç egemenliği altına aldığı halkın belleğini silme gibi bir çılgınlık göstermemiştir. Kızılderililerin toptan imhası gibi çılgınlıklar, katliamlar sömürgeciliğin karakterinde vardır. Ancak böylesi çılgınlıkları gösterenler bile, belleğin silinemeyeceğini bilecek kadar yine de mantıklıdırlar. Oysa Türk sömürgecilerinde, insanların ruhunu çalmaya kalkışmak gibi dünya tarihinde görülmemiş bir çılgınlık vardır. Kemalist burjuvazinin Misak-ı Milli üzerinde tek bir ulus yaratma stratejisi, Kürt halkının ruhunu çalmaya kalkışma çılgınlığından başka bir şey değildir. Türk burjuvazisi Kürdistan'da böyle bir bellek silme hareketini geliştirirken, öte yandan da Türklük ruhunu alabildiğine körüklemiştir. Dünya üzerindeki hiçbir halk onursuz değildir. Ancak, ulusal onur adına Türkiye'de geliştirilen şey, şovenizm olarak bile tanımlanamayacak bir hastalıktır.

Ben Kürdistan gerçeğiyle karşılaşıncaya kadar kendi ulusal geçmişimizle gurur duymaktaydım. Çünkü başka halkların kanına eli bulaşmamış, tersine emperyalist güçlere karşı mücadele etmiş ve hala da mücadele etmesi gereken bir konumda bulunan mazlum bir gerçeğimiz olduğuna inanmaktaydım. Ancak, Kürdistan gerçeği ile karşılaştığımda başımı aynı biçimde dik tutamadım, tutamazdım. Çağı ve dünya gerçeklerini az çok tanımış bir insan olarak, başımı insanlık karşısında dik tutabilmek için, her şeyden önce Kürt halkının kendi kaderini kendi elleriyle özgürce belirlemesi hakkını kabul etmek zorundaydım.

Eğer o yıllarda, Kürdistan kurtuluş sorununa sosyal-şovenizmden arınmış bir yaklaşımın sahibi olsa idiler Türkiye sol platofurmunda yer almayı tercih ederdim. Ama Türkiye'de hiçbir sol hareket, Kürdistan kurtuluş sorunu karşısında enternasyonalist bir tutum sahibi değildi. Türk burjuvazisinin soldan uzantısı olmak dışında bir konumları yoktu. Kürt halkının kurtuluş sorununa doğru yaklaşmayan bir Türk solu, Türkiye işçi sınıfının kurtuluşu sorununda da güven verici olamazdı. Türkiye solu içerisinde sosyal-şovenizme karşı mücadelede başarı gücünü kendimde göremediğim için de, yapabileceğim tek şey vardı: PKK'ye katılmak. Çünkü PKK'li olmak, hem Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine ve hem de Türkiye işçi sınıfı hareketinin gelişimine katılmak demekti.

Burada kendime pay çıkarmak gibi bir niyetim asla yok. Tersine, Türkiye'de hakim olan şoven ve sosyal-şoven atmosfere karşı mücadele gücünü gösterememiş, bu gücü PKK'den almaya çalışmış biriyim. Yani Türkiye'deki şovenizm zırhının parçalanması görevini PKK'den beklemek gibi bir durumun sahibiyim. Türk sosyalistlerinin görevini PKK'ye yüklemek ve bu görevlerin başarısını da ondan beklemek, olsa olsa sadece PKK'deki yüksek enternasyonalist anlayışın kanıtı olabilir.

Bu benim adıma zayıf bir konumun göstergesidir. Ancak burada sözkonusu olan kişisel bir zayıflık olsaydı, açık ki bu sadece benim derdim olurdu. Burada söylemek istediğim şudur ki, bu kişilerle sınırlı olan bir zayıflık değildir. Burada sözkonusu olan Türkiye ortamının zayıflığıdır.

Tersinden ise şu gerçek vardır: PKK, bağımsız Kürdistan şiarıyla ortaya çıktığında, Türkiye işçi sınıfı hareketinin önündeki temel engeli de ortadan kaldırma görevini üstlenmiştir. Yayına hazırlanması Haziran 1982'de tamamlanan **"Örgütlenme Üzerine"** adlı kitapta, *"Kürdistan'ın lanetli ve utanılası yapısını yaratmaktan sorumlu olanlarla nihai zafere kadar savaşmak"* sözü geçer. Çok açıktır ki bu and, Kürdistan üzerindeki sömürgecilik utancını paylaşmak istemeyen herkesin ortak andıdır. Ve elbette ki, Türkiye işçi sınıfı ve sosyalistlerine bir çağrı ve katkıdır.

PKK sadece çağrıyla yetinmemiştir. Bu utanılası ve lanetli durumu ortadan kaldırmak için mücadelede daha ilk adımı atarken, ilk düşünce birikimlerini oluştururken bile Türk komünistlerine en ön safta yer vermiştir. **Haki KARER** böyle öncü bir mücadelenin ilk şehididir. Diyarbakır zindanında **Hayri DURMUŞ**'la başladıkları ölüm orucunu birlikte göğüsleyen **Kemal PİR** de böyledir. PKK hareketinin yaratılışında öncü rolleri olan **Haki KARER** ve **Kemal PİR**, şovenizmin her türlü biçimiyle amansız savaş pratikleriyle Türk halkına izlenmesi gereken yolu göstermişlerdir. PKK, ayrılığın değil, tarihin kirlerinden arınmış bir zeminde eşit ve özgür ilişkiler temelinde birliğin partisi olarak doğmuştur.

Eğer PKK böyle yüksek bir kimlik anlayışına sahip olmasaydı, sadece dar bir ulus anlayışıyla yola çıksaydı, başlangıç noktası "Kürtlük" olurdu. Oysa PKK'nin ortaya çıkışı bilimsel sosyalizm ve proletarya enternasyonalizmi üzerindedir. Başta Türk halkı olmak üzere bölge halklarına yaklaşımı ise ilk günden itibaren çok nettir.

PKK sadece öncü çekirdeğine değil, tüm Kürt halkına da ilk günden itibaren bu anlayışı kazandırmıştır. PKK'nin eğitiminden geçmiş her Kürt yurtseveri halklara karşı sevgi ve kardeşlik duygularıyla doludur. Hiçbir halkın kanına eli bulaşmamış, hiçbir halk üzerinde sömürü suçu işlememiş bir halk olan Kürt halkının bağımsızlık, eşitlik ve özgürlük temelinde kardeşlik çağrısının samimiyetinden asla şüphe duyulamaz. Güven vermek zorunda olan Kürt halkı değil, Türkiye-Kürdistan ilişkisi özgülünde Türk halkıdır, onun öncü güçleridir.

Ama ne acıdır ki, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesinin geldiği şu aşamada bile hala, PKK'nin bölücü olup olmadığı sorgulanabilmektedir. Türk halkı açısından ne acı bir durumdur ki, Kürdistan'ın böylesine bir kardeşlik talebine karşılık "kendi dilini konuş" deme konumuna gelinmiştir. Buna ise utanmadan "demokrasi" denilmektedir.

Burada bir mahkeme önündeyiz. Emperyalist sistemin en iri güçlerinden biri olan F. Almanya mahkemesinde, PKK'ye yöneltilen suçlamalarda da işte bu gerçek vardır. Emperyalizmin bu en iri güçleri PKK'ye saldırırken, sadece Kürt halkına değil, doğrudan doğruya Türk halkının onuruna saldırmaktadırlar. Bu mahkemeyi açan güçler, TC'ye, "Kürdistan bağımsızlık hareketini önlemek istiyorsa, Kürt dilini serbest bırakması" telkininde bulunurken ve bunun en makul çözüm olduğunu söylerken, Türk halkının sömürgecilik utancından kurtuluşunun önünü kesmek, kendi kirli ilişkileri ağında tutmak istemektedirler. Bunun için de Türk şovenizmine güvenmektedirler. Mahkemeniz karşısında şu anda ben, Türk halkının onuruna yönelik bu saldırıyı çok açık görüyorum. Bu ise, nefretimi kat kat arttırıyor. Nefretimi açıkça söylüyorum.

Evet, PKK'ye yöneltilen saldırıyı Türk halkı kendi onuruna yöneltilmiş saldırı olarak değerlendirmelidir.

Kürdistan üzerindeki sömürgeciliğin yaşatılmasını sağlama planınızın bir parçası olan mahkemeniz, Partime yönelik suçlamalarında "insanların zor yoluyla saflarda tutulmas"ından bahsediyor. Halkların zor yoluyla egemenlik altında tutulmasının şampiyonu olan sizler, bu tür sözleri ağzınıza alma hakkına bile sahip değilsiniz. Ben PKK'ye katılabilmek için yıllarca mücadele veren bir insanım. Bu mücadelem en başta kendi aileme karşı oldu. PKK'ye katılmamı engellemek için üzerimde günlük şiddet uygulandı. En son eve zincirlenmek tehditiyle yüzyüze geldim. O gün duyduğum sözleri burada aynen aktarmak istiyorum. Türk solundan istediğim örgüte katılabileceğim, hatta kendim bir parti kurabileceğim, her şeye izin olduğu, ama Kürdistan'ın bağımsızlığından asla söz etmemem gerektiği söylendi bana. Ben on yıl önce bu sözleri babamdan duymuştum. Hatta şunları da söylemişti: *"Türkülerini bile dinleriz, ama bağımsız bir Kürt devletine asla izin vermeyiz. Israr edersen senin boynuna köpek gibi tasma vurur, zincirlerim!"* Şimdi bu sözleri Türk parlamentosu içindeki ve dışındaki bütün parti sözcüleri söylüyorlar. Hatta Türk Cumhurbaşkanı; *"Zararı yok dillerini konuşsunlar, ama bölücülüğü ezeceğiz"* diyor.

Şimdi *"Türkiye'de Komünist Partisi kurulabilir, her türlü parti kurulabilir, Kürtlerin türkülerini de dinleriz, ama bağımsız bir Kürdistan'a asla izin vermeyiz"* diyorlar. Ve bunun adına

Devamı 27. sayfada

Ajan-milis çetecilikte son durum:

SÖMÜRGECİLERİN VE AŞİRET AĞALARININ ÇARESİZLİĞİ

12 Eylül faşist-sömürgeci rejimine karşı Kürdistan'da 15 Ağustos 1984'te başlayan gerilla direnişi karşısında mevcut ordu gücüyle, onun bastırma ve ezme yöntemleriyle başarılı olamayınca, faşist-sömürgeci Türk devleti, 1985 yılından itibaren özel savaşı geliştirmeye, özel savaş örgütlerini yaratıp kurumlaştırmaya ve özel savaş taktiklerini yetkinleştirerek uygulamaya yöneldi. Daha öncesinden bunun sosyal ve örgütsel temelleri zaten vardı. 12 Eylül rejimi, Kürt ve Türk halklarına karşı devletin bir savaş örgütü, özel savaş gücü olarak yeniden örgütlenmesini gerçekleştirmişti; Kürdistan'da böyle bir rol oynayan ajanlaştırılmış yapı, kurum ve kişiler çok önceden yaratılmıştı. Gerilla karşısında olan şey, biraz üstü kapalı olan bu gerçek durumun iyice açığa çıkması, özel savaşın açık bir biçimde kurumlaştırılarak geliştirilmesi idi.

Faşist-sömürgeci rejim, özel savaş çerçevesinde uygulamaya koyduğu çok çeşitli örgüt ve taktiklerle birlikte, "Geçici Köy Koruculuğu Yasası" ve "Pişmanlık Yasası" adı altında iki önemli uygulamayı da resmen gündeme getirdi. Birincisi ile, gerillaya karşı sömürgeci ordu birlikleri önünde savaşacak resmi bir ajan-milis çete ordusu yaratmayı, ikincisi ile de devrimci hareketi, PKK'yi ve gerillayı içten dağıtmayı amaçlıyordu. Genelde her ikisi de, savaşın Kürdistanlılaştırılmasını ifade ediyordu. Bununla birlikte, "pişmanlık" ya da "itiraf" adı altında gündemleştirilen uygulama, bundan daha fazla ajan-milis çete örgütlendirilmesine bağlıydı ve ona hizmet etme amacına yönelikti. Bu, devlet karşısında suçlu durumda bulunan tüm güçler için, PKK'ye ve özelde gerillaya karşı savaşmak koşuluyla çıkarılmış bir genel af anlamına geliyordu. Sömürgeci Türk devleti, bu çağrıyı her türlü iletişim organını kullanarak sürekli yineledi, gerilla karşısında başarısız kaldıkça bu uygulamayı hem süre olarak uzattı ve hem de kapsam olarak genişletti, çeşitli siyasal çevrelerden serseri, katil, eşkıya kesimlerine kadar herkesi kendisi ile birleşmeye çağırdı. Bunda belli sonuçlar almayı da başardı. Böyleleri, devletin bu yönelimini kendileri için bir fırsat bilerek, sömürgeciliğin bir ajanı ve uşağı olarak gerillaya karşı savaşa giriştiler. Örneğin, Jirki aşiretinin ağalarından Tahir ile Zevkan aşiretinin ağası Hacı Süleyman bunlardan ikisiydi. "Pişmanlık" adlı uygulamanın sınırı bu kadar da değildi; bu, bütün halk kitlelerine karşı, halktan her insana karşı, onları gerillaya karşı savaşan bir çete haline getirmek amacıyla kullanıldı. İnsanlar yakalanıp işkenceye alındılar, haklarında tutuklama kararları ve hapis cezaları çıkarıldı, ya bunu yaşamaları ya da "pişmanlık kanunu"ndan yararlanarak gerillaya karşı çete olarak savaşmak koşuluyla dışarı çıkmaları ikilemi dayatıldı, böylece birçok insanın ajan-milis çete olarak silahlandırılması sağlandı.

Gerillanın Eruh ve Şemdinli baskınlarından hemen sonra, bir yandan geniş ordu birlikleri operasyona çıkarılırken, diğer yandan da önceden ajan-muhbir haline getirilmiş olan güçlerin silahlı çete olarak kullanılmasına başlandı. Ortada henüz "yasal" bir kurumlaşma yoktu ve böylesi ön uygulamalarla sonuç alınabileceği umut ediliyordu. Ancak, 1984 yılının son yarısında ve hatta 1985 yılı ortalarına kadar gerillayı bastıramayacaklarını anlayınca, özel savaş çerçevesinde ajan-milis çeteciliği de resmi bir kurum olarak geliştirmeye yöneldiler. Öncelikle Hakkari ve Botan'da başlatılan bu uygulama, başlangıçta iki temel esas üzerinde yürütülmeye çalışıldı. Birincisi, doğrudan sömürgeci yöneticilerin ve özel savaş güçlerinin yönetimi altında her köyde bir çete grubu örgütleme, bunları silah ve haberleşme araçlarıyla donatma, böylece köyleri gerillaya kapatma biçimindeydi. Bunun için köylülere her türlü baskı yapıldı, vaadlerde bulunuldu, çok sayıda köy basıldı ve işkenceye tabi tutuldu, köylüler işkence merkezlerine götürülerek uygulanan ağır işkenceler sonucunda omuzlarına zorla silahlar asıldı. İkincisi, ajan-milis çeteciliğin aşiret ağalarının ve feodal-kompradorların yönetiminde aşiret ve kabile temeline dayandırılmasıydı. Bunun için, 1985 yazından itibaren yörenin ağalarıyla Hakkari, Van ve Ankara'da bir dizi toplantılar yapıldı, büyük vaadler ve tehditlerle bunların sömürgeci orduyla birlikte hareket etmeleri istendi, sürekli kılınan bu çabalar temelinde çeteciliğin bu yönlü gelişimi giderek daha çok sağlandı.

Türk sömürgeciliği için ajan-milis çetecilik, sıradan bir uygulama değil, hayati önemde bir uygulama idi. Sömürgeciler, böyle bir uygulamaya başvurmadan gerillaya ve halka karşı savaşamayacaklarını çok iyi biliyorlardı, 1984 yılının son üç ayının pratiği bile bunu göstermeye yetmişti. Bu nedenle, "koruculuk" dedikleri çete örgütlenmesini geliştirebilmek için her yolu denediler, tüm güçlerini ortaya koydular. Halk üzerindeki yoğun baskı ve katliam uygulamalarıyla birlikte maaş, yardım gibi çeşitli maddi olanakları da sürekli arttırdılar, koruculuğu bir paralı askerlik halinde ve yeni bir ekonomik kazanç biçimi olarak geliştirmeye çalıştılar. Kürdistan'ın ekonomik, sosyal ve siyasal açıdan geri ve gerici özellikleri de bu tür uygulamaların geliştirilebilmesi için uygundu. Bunlara rağmen, hiçbir zaman çeteciliği istedikleri düzeyde ve kolay bir tarzda örgütleyip işletemediler. Halk kitleleri, köylüler, böyle bir işi kabul etmediler; ajan-muhbir, sömürücü, serseri olanlar dışındaki çok büyük kesim gerillayı destekliyordu, yurtseverdi, gerillaya karşı silahlandırmaya karşı çıkarak çok çeşitli biçimlerde direndi. Ağır işkence uygulamalarına ve vaadlere rağmen başlangıçta hemen hemen kimse silah almadı, alanlar uzun bir süre kullanmadı, bir kısmı gerillaya silahları verirken, bir kısmı da tekrar devlete teslim etmeye çalıştı. Bu durum karşısında sömürgeciler, "silahları alın da kullanmayın, sizde kalsın" dediler; bir süre sonra köylerde nöbet tutulmasını buna eklediler; daha sonra köy çevresinde askerle birlikte aramalara katılınmasını istediler; köylüleri gerillaya karşı çıkarabilmek ve suçlu duruma düşürebilmek için akla gelebilecek her yönteme başvurdular. Sömürgecilerin aşiret ağalarına dayanarak çeteciliği geliştirme çabaları da, başlangıçta istedikleri gibi yürümedi. Aşiret ağalarının önemli bir kesimi böyle bir işe gönüllü değildi. Elbette bunun çok çeşitli nedenleri vardı; aşiret kitleleri üzerindeki etkileri zayıftı, kitleler yurtseverdi ve gerillayı destekliyordu, onları gerillaya karşı istedikleri gibi çıkaramayacaklarını biliyorlardı; ayrıca gerilla güçlerinden korkuyorlardı; yine bir Güney Kürdistan pratiği vardı, PKK mücadelesinin de öyle gelişeceğini ve kendilerinin otorite olarak güçlenip çıkarlarını böyle sağlayabileceklerini umut ediyorlardı; hepsi de ikili oynamaya hazırdı ve kendilerini bu konumda tutmak istiyorlardı. Bu nedenlerle, başlangıçta bu işten uzak durmayı yeğlediler. Ancak sömürgecilerin tehditleri ve açtıkları olanaklar, diğer taraftan hareketin umut ettikleri gibi gelişmediğini, aşiretçi-feodal yapıyı tasfiye ve kitlelerin ulusal devrimci gücünü geliştirme yönünde ilerlediğini görünce bu işe dört elle sarılmaya başladılar. Ulusal kurtuluş savaşı karşısında sömürgeciliğin kendilerine mahkum olması gibi, kendilernin de ağalıklarını yaşatabilmek için sömürgeciliğe mahkum olduklarını daha iyi anladılar. Böylece, çetecilik, sömürgeciliğin ve yerli gericiliğin suç ortaklığı olarak gerçek temeline oturdu ve ancak bu temelde belli bir varlık kazanabildi.

> ***"Ajan-milis çetecilik, sadece sömürgeciler tarafından silahlandırılmış birkaç bin insan değildir; bunlar sadece gerçeğin açıkça görünen uç noktasıdır. Çeteciliği bunlarla sınırlı sanmak, onun çok çeşitli biçimlerini görememek, gerçek durumu çok yetersiz anlamak ve ele almak olur. Oysa Kürdistan'da çetecilik binbir türlü biçimler altında varlık gösterir, silahla da olur, silahsız da."***

Gerilla eylemlerine başlamadan önce kitleler içinde yaygın bir devrimci propaganda faaliyeti yürütülmüştü. Gerillanın ilişki kurmadığı, amaçlarını açıklamadığı köy kalmamıştı. Bu nedenle, kitleler gerillayı çok iyi tanıyor ve amaçlarını iyi biliyorlardı; kitlelerin yurtseverlik özellikleri devrimci propaganda ile canlandırılmış ve siyasal bir amaca bağlanmışlardı. Evet, halkın örgütlü bir yapı içine alınması zayıftı, fakat sömürgecilikle ve aşiretçi-feodal yapıyla savaşmadan böyle bir örgütlenme yaratmak da mümkün değildi ve pratikte de olmuyordu. Gerilla faaliyeti, silahlı eylemle birlikte daha yoğun propaganda ve örgütleme çalışması olarak sürdürüldü. Çeteciliğe gönüllü giren ve suç işleyen ajan-muhbir kesime karşı başından itibaren etkin silahlı eylemle karşılık verildi ve birçok çete odağı daha başından böylece dağıtıldı. Sömürgeciliğin çetecilik taktiğine karşı devrimci faaliyetin önemli uygulama hataları ve yetersizlikleri olduysa da, daha başından itibaren bu girişime karşı kesin tutum ve önemli bir mücadele ile karşılık verildi. Devrimci mücadele halkın yurtseverliği ile birleşince çetecilik daha başından ölü doğmaya mahkum bir girişim oldu. 1985 yılından sonra sömürgecilikle mücadele giderek daha çok bu alanda yoğunlaştı. Sömürgecilik, istediği gibi bir gelişme ve sonuç yaratamadıysa da, bazı alanlarda özel savaş kuvveti olarak çete birlikleri örgütlemeyi başardı.

1987 yılında çeteciliğe karşı daha yoğun ve etkin bir tarzda geliştirilen gerilla eylemleri ve daha planlı yürütülen devrimci faaliyet, çeteciliğe dağıtıcı önemde ağır darbeler vurdu. Birçok çete odağı dağıtılırken, birçoğu da bu işten vazgeçerek etkisiz hale getirildi. Bu, sömürgeci özel savaş için önemli bir darbe ve ciddi bir darboğazdı. Bunu önleyebilmek için, sömürgeci rejim, bölge valiliği ve özel savaş kolordusu uygulamalarına girişti. "Koruculuk kanunu" yeniden düzenlendi, olanaklar arttırıldı ve bu çalışmalar özel valilikte merkezileştirildi. Özel savaşın diğer alanlardaki daha geniş kurumlaştırılmasına bağlı olarak çetecilik uygulaması da geliştirilmeye, onbinlerce paralı askerden oluşan bir ordu haline getirilmeye çalışıldı. Yine daha çok aşiret reislerinin ve ağalarının etkinliği altında bu yapının geliştirilmesine önem verildi. 1987-89 dönemi, bir anlamda sömürgeciliğin ajan-milis çete örgütlenmesini yaşatma ve geliştirme çabası ile, gerillanın bu hain yapıyı dağıtma ve etkisiz kılma mücadelesi oldu.

1989 yılı sonuna gelindiğinde sonuç, Türk sömürgeciliği açısından çok açık bir başarısızlıktı. Bu süreçte ve özellikle de 1989 yılında çok sayıda ajan-milis çete odağı imha edilerek ya da silahsızlandırılarak dağıtıldı; zorlanarak ya da aldatılarak silahlandırılan köylüler toplu halde silahlarını bırakarak bu işten vazgeçtiler, bu konuda her türlü baskıyı, köylerinden sürülmeyi bile göze aldılar. Böylece, faşist-sömürgeci rejimin zorla ve para ile köylülüğü çeteleştirme planları tamamen çöktü. Bu nedenle, 1990 yılı başından itibaren daha çok aşiretçiliği canlandırmaya, aşiret reislerine ve ağalara dayalı çeteciliği daha çok geliştirmeye yöneldiler. Aşiret ağaları ile sömürgeci yöneticiler arasındaki toplantılar, görüşmeler daha da hızlandı. Köylülüğü kendi istekleri doğrultusunda savaştıramayan, özel savaşta en çok umut bağladığı bu taktiği iflas eden sömürgeci rejim, çaresizlik içinde aşiret ağalarına daha çok sarılmaya, çetecilik sistemini yeniden düzenlemeye, silah, para ve olanaklar açısından daha cazip hale getirmeye çalışıyor. 28 Mart darbesiyle uygulamaya konan 413 sayılı kararnamenin ya da özel savaşa dayalı yeni anayasanın önemli bir yanının da bu olduğu görülüyor. Özel savaşın propaganda organları olan burjuva basını, aşiret ağalarını övmekle bitiremiyor, her gün yeni bir ağanın resmi ve sözleriyle sütunlarını süslemeye çalışıyor. Bu durum, dünyada bir benzeri daha görülmemiş bir komedi halini alıyor. Kendilerine haber organı ya da aydın çevre diyen bu güçlerin, birer antika gibi örnekleri sadece Kürdistan'da kalmış olan bu çağdışı ve hain yapılara bu denli sarılmasının ve övmesinin başka bir örneğini bulmak zordur. Tamamen müzelik haline gelmiş olan bu güçlere sahip çıkanlar, basınıyla, yazarıyla, yöneticisiyle sadece Türk sömürgeciliği de değildir. Başta ABD olmak üzere tüm emperyalist gerici çevreler de aynı biçimde sahip çıkıyorlar ve her yıl yayınladıkları raporlarında Kürdistan'da Türk ordusuna ve bu aşiret ağalarına karşı savaştığı için PKK'ye "terörist örgüt" diyerek bu tutumlarını ortaya koyuyorlar. Bu konuda ABD Dışişleri Bakanlığı'nın son raporu son derece açık ve ilginçtir, Kürdistan'daki ajan-milis çetelere Nikaragua'ya karşı savaştırdığı Kontralara sahip çıkar gibi davranmaktadır. Böylece, Kürdistan'daki gericiliği korumak için dünya gericiliğinin birliği yaratılmakta, Kürdistan ulusal kurtuluş hareketine karşı emperyalizmden Türk sömürgeciliğine ve ajan-milis çetelere kadar uzanan geniş karşı-devrim cephesi net olarak ortaya çıkmaktadır.

Tarih boyunca Kürt ulusal gelişimine ve birliğine karşı durmayı, Kürt halkına baskı ve sömürü uygulamayı, yabancı güçlere işbirlikçilik ve uşaklık yapmayı meslek edinen aşiret ağaları, Türk sömürgeciliğinin kendilerine muhtaç hale düşmesinden oldukça memnun görünüyorlar. Ya da ulusal kurtuluş devrimi karşısında zorlandıkça tüm güçleriyle sömürgeciliğe sarılıp uşaklık ve ihanette yarışıyorlar. Av köpeği gibi özel savaş yöneticileri etrafında dolanıyorlar, gerillanın ve ulusal kurtuluş güçlerinin izini sürmeye çalışıyorlar. Son Beytüşşebap olaylarında görüldüğü gibi, devrimci güçlere ve silahsız halka karşı yeni katliamlar düzenleyerek tarihi suçlarını daha da büyütüyorlar. Bu yaptıkları karşılığında Türk sömürgecilerinden ikramiye alıyorlar, rütbe alıyorlar, ödül alıyorlar. Bol bol ödül ve rütbe törenleri düzenleniyor. Peki, bütün bunlar ne anlama geliyor? Neyin karşılığı oluyor? Kürdistan'ın ve Kürt ulusunun kurtuluşu için savaşanları katletmenin karşılığı, Kürdistan'ın bağımsızlık ve özgürlük hareketine karşı savaşarak Kürdistan üzerinde Türk sömürgeci egemenliğini yaşatmaya çalışmanın, Türk devletinin Kürdistan'daki varlığını korumaya çalışmanın karşılığı oluyor. Tarihte bu tür ihanet örneklerine rastlamak zordur. Bu, 1945 yılı başında, Sovyetler Birliği'ne karşı savaşan Ruslara Hitler'in ödül vermesine benziyor. Eskiden Orta Asya'da yaşayan Türk boylarının talanlarına karşı Çin'i korumak için, Çinli yöneticiler, batı sınırlarına bazı Türk boylarını yerleştirirlermiş. Talancı Türk akınlarına karşı başarı gösteren Türk boy beylerine ise çeşitli ödüller ve rütbeler verirlermiş. Türk beylerinin Çinli yöneticilerden almak istedikleri en büyük rütbe ise "Batıyı koruyan general" rütbesi olurmuş. Türk egemenleri, yüzyıllar boyunca da islamın batısını korudular ve batıya yaymaya çalıştılar. Fakat, en büyük rütbelerine, son kırk yılda, Doğuya karşı Batı sistemini koruyan generallik yaparak sahip oldular. Şimdi tarihi geleneklerini, yüzyıllardır eğitip uşaklaştırdıkları Kürt egemenlerine de rütbe olarak vermek istiyorlar. Fakat, Kürdistan'ın bu ajan-uşak ağa takımının rolü, belli ki Türk egemenlerinin durumunu da çok çok aşıyor.

Son dönemlerde özellikle Jirki ağası Tahir Adıyaman'ın öne çıkarılmaya çalışıldığı görülüyor. Bu uşak, gazetelere bol bol poz veriyor; PKK'yi yoketmenin kendisi için islamın altıncı şartı olduğunu, Kozakçıoğlu'nun yerinde kendisi olsa PKK'yi üç ayda silip süpürebileceğini söylüyor; öyle anlaşılıyor ki meydanı boş bulmuş bol keseden atıyor. Büyüyen gerilla savaşı karşısında sömürgeci özel savaş yöneticilerinin ve esas ajan takımının sesi çıkmaz hale gelince bunu ileri sürdükleri anlaşılıyor. Sanki altı yıldan beri tüm gücüyle PKK'ye karşı savaşmıyormuş gibi, üç ayda sonuç alacağını ileri sürüyor. Kendini tanımazlık ve çırpınış böyle olur işte. Bu pozlara ve sözlere bakılarak durum yanlış anlaşılmamalıdır. Jirki ağalarının diğerlerinden ayrı özellikleri vardır ve bu incelenmeye değer. Yörede üretimden tamamen kopuk olan ve sadece yağma ve talanla yaşayan tek güç bunlardır. Bu özelliklerinden dolayı bütünüyle çıkıntı ve herkesle çelişkili durumdadırlar. Son durumları da bu özelliklerini ortaya koyan bir örnek oluyor sadece. Fakat, asla söyledikleri gibi bir güç değildirler. Yörede Alixan Tatar

gibi, Mustafa Zeydan gibi, Emin Özcan gibi, Hakkı Töre gibi tarihi ajanlar dururken, Jirki ağlarının iş yapıyor olmaları ve Türk sömürgecilerinin en çok güvendikleri güç durumuna gelmeleri mümkün değildir. Peki, neden diğerleri duruken Jirki ağaları ileri sürülüyor? Bu bile, Türk sömürgeciliğinin koruculuk sisteminin ne denli ağır darbeler yiyip işlemez hale geldiğini, ajanlık ve uşaklıkta tarihi role sahip olanların seslerini dahi çıkaramaz olduklarını ortaya koyuyor.

Bazıları, çetecilikte aşiret ağalarının öne çıkarılmalarına "aşiret alayları" diyorlar ve geçmişteki "Hamidiye Alayları" ile karşılaştırıyorlar. Bunu yapanların bir kısmı bununla bir gerici uygulamaya karşı çıkarken, bir kısmı da bunun kitlelerin devleti desteklediğine ve PKK'nin "halktan kopuk olduğuna" bir örnek oluşturduğunu söylüyorlar. Böylelikle sözümona halkın ulusal kurtuluş mücadelesini desteklemediğini kanıtlamış oluyorlar. Bunlar bütünüyle yanlış ve maksatlı sözlerdir. Eğer Türk sömürgecileri bütün aşiretleri örgütlüyor ve desteğini alıyorsa ve yörede de aşiretçilik hakimse, o zaman altı yıldır gerilla savaşını kim yürütüyor, sürekli büyüyen bir gerilla ordusunu kim besliyor? Her aşiretten savaşta şehit düşmüş onlarca kahraman var, dağda savaşan yüzlerce savaşçı var ve gerilla bu kitlelerin içinde yaşıyor, barınıyor ve savaşıyor. Bu nedenle, aşiret ağalarının çabalarına ve bu temelde örgütlenen çeteciliğe aşiret alayları demek mümkün değildir. Aşiretlerin geniş kitleleri ağaların bu çabaları dışında ve ağalara karşıdır, gerillayla ve ulusal kurtuluş mücadelesiyle birliktir. Sömürgeciliğe ve ağalara karşı geliştirilen savaş, aşiretçi gericiliği anlayış ve ilişki planında iyice parçalamış ve dağıtmıştır. Aşiret ağaları, sadece yakın aile çevreleri ve bir kısım serseri, eşkıya takımıyla yüzyüze kalmışlardır. Geçmişin bu aşiret güçleri, büyük kitleler halinde bir yandan gerillayı beslerken, öte yandan da Newroz boyunca yaşanan halk ayaklanmalarının önemli bir gücü olmuşlardır. Botan'da yürütülen devrimci mücadele, yüzyılların çok çeşitli gericiliğini devrimci bir tarzda çözerek halk kitlelerinin bağımsız eyleminin yaratıcısı olmuştur. Devrimin gücü, aşiretçiliğin ve her türlü gericiliğin çözülmesinin derinleştirilmesinde ve kitlelerin bu bağlardan kurtarılmasındadır.

Kürdistan'da ajan-milis çetecilik, sadece sömürgeciler tarafından silahlandırılmış birkaç bin insan değildir; bunlar sadece gerçeğin açıkça görünen uç noktasıdır. Çeteciliği bunlarla sınırlı sanmak, onun çok çeşitli biçimlerini görememek, gerçek durumu çok yetersiz anlamak ve ele almak olur. Oysa Kürdistan'da çetecilik binbir türlü biçimler altında varlık gösterir, silahla da olur, silahsız da. Ulusal gelişmeyi ve birliği engelleyen, sömürgeci egemenliğin yaşamasına hizmet eden her türlü yapı ve tutumu bu çerçevede ele almak gerekir. Bu nedenle, çeteciliğe vurulan darbe de, sadece özel savaş güçleri yanında silahlanmış birtakım birlikleri dağıtmak değildir. Gerçekte ulusal ve toplumsal gelişmenin, ulusal birleşmenin yolunu açmak, böyle bir gücü ortaya çıkarmaktır. Kürdistan'da yaygınlaşmış ve oturmuş gerilla, halkın ulusal ve toplumsal kurtuluş için yerel ve bölgesel ayaklanmalara kalkışması, bunlar etrafında yaratılan milyonların birliği ve mücadelesi, bunun en somut ve ileri düzeyde göstergesi olmuştur. Bu nedenle, hem bu gelişmeyi, hem de çeteciliğin günümüzdeki durumunu, gelişen ulusal kurtuluş mücadelesi karşısındaki konumunu daha iyi anlayabilmek için, çeteciliğin nasıl bir yapı üzerinde ortaya çıktığına, genelde ne tür biçimler aldığına, nasıl bir tarihsel gelişmenin ürünü olduğuna da kısaca bakmak gerekir.

NASIL BİR YAPI?

Kürdistan, insan topluluklarının kabile ve aşiret düzenine en erkenden geçtiği topraklardan biridir. Ve bugün, bu tür yapıyı en güçlü biçimde hala yaşatan ender ülkelerdendir. Bu kadar uzun süre, yüzyıllarca, hatta binlerce yıl aşiret düzeni altında yaşamanın ne anlama geldiğini ve ne tür sonuçlar yarattığını iyice araştırıp bilmek gerekir. Bir de buna, en çok yabancı işgal ve istilaya uğrayan, en fazla sömürgeci güç tarafından bölünüp paylaşılan ve soykırım amacında olan bir sömürgeci egemenliği yaşayan ülke olması eklenirse, ortaya çıkan sonuçlar ve yaratılan tahribatlar çok daha iyi görülebilir.

Aşiret, insanlığın gelişiminde, sınıfsız topluluklardan sınıflı topluma geçişe denk düşen; sınıf egemenliği, sömürüsü, devlet ve siyasal uyrukluğu tanımayan, halklaşma öncesi bir toplumsal örgütlenme biçimidir. Bugün Kürdistan'da adına aşiret denen topluluklar böyle midir? Kuşkusuz ki, hayır. Kürdistan'da adına aşiret denen topluluklar, kendi içlerinde ve genel olarak, bu ilk aşiret topluluklarının bazı özellikleriyle birlikte köleciliğin, feodalizmin ve hatta bazı bakımlardan kapitalizmin çeşitli özelliklerini topluca barındırmakta ve bunların toplamını yaşamaktadırlar. Bu açıdan bunların sadece adı aşirettir, gerçekte ise kendi içlerinde ekonomik, sosyal, siyasal ayrışmayı, yapılaşmayı, sömürü ve egemenliği yaşayan topluluklardır. Her biri bir siyasal güç, devlet, daha doğrusu birer derebeyliğidir; fakat her zaman başka bir gücün himayesinde yaşamış, dış himayeye alışmış, yani bağımlılığı ve işbirlikçiliği kanıksamış bir derebeyliğidir. Aşiret anlayışı ise, en sıkı biçimde kültürel alanda korunmuş ve bu derebeyliğinden başka bir şey tanımama kültürünü derinleştirerek onun korunmasına, ona sahip çıkılmasına hizmet etmiş, halk ve ulus düzeyindeki her türlü gelişmeye tamamen engel ve bütünüyle düşman bir özellik taşımıştır. Bugün bile, var oldukları kadarıyla her aşiret, sömürgeci siyasal kurumlaşma dışında, birer siyasal birimdir adeta. Kürdistan toplumu, şeyhlik ve ağalıkla da birleşen böylesi birimlerle paramparça edilmiştir. Hepsi de kendine göre siyaset yapar, çevresiyle ve sömürgecilikle ilişkiler oluşturur; sömürgecilikçe de desteklenen bu yapı kendi içinde her türlü çatışmayı, yıkımı sürdürür, böylelikle de ulusal gelişmeyi engelleyen, parçalayan birer bomba gibidir. Bu hale gelen ve getirilen bir toplumun ulusal gelişiminin ve birliğinin ne denli zor olacağı, buna karşın ulusal yok oluşunun nasıl hızlı işleyeceği açıktır.

Kürdistan tarihinde en ileri siyasal birlik, ancak kısa ömürlü olan aşiret konfederasyonu biçiminde olmuştur. Bu tür gelişmelerin yabancı istilacılar tarafından parçalanması, aşiret düzeninin gelişmesini ve siyasallaşmasını doğurmuştur. Daha sonra, bin yıldan fazla yaşayacak bir feodal yapıya dönüşmesi, aşiretçiliği iyice derinleştirmiş ve temelinde aşiret birimlerinin bulunduğu feodal beyliklerin gelişmesine ve çok uzun bir tarihi süreç olarak yaşamasına yol açmıştır. Aşiretlerin siyasal anlam kazanmasının iki önemli etkisi oluyor. Birincisi, halklaşmayı ve uluslaşmayı, yani sosyal gelişmeyi engelliyor. Toplum aşiret birimleri düzeyinde adeta donup kalıyor, kültürel gelişme bu çerçeveyi aşmayarak iğdiş oluyor, kuruyor, yozlaşıyor. İkincisi olarak, devlet, parti ve benzerleri düzeyinde siyasal gelişmeyi engelliyor; bu tür gelişme adımları önünde tam bir fren oluyor, parçalayıcı ve önleyici etkide bulunuyor. En yakınımızda Arap toplumunun, yine birçok Asya ve Afrika toplumlarının bu bakımlardan ne tür zorlukları ve gerilikleri yaşadıkları bugün çok açık olarak görülebiliyor. Böyle bir durumun en ağırını ve en uzun sürelisini Kürdistan toplumunun yaşadığı, bunu aşma yönündeki her girişiminin yabancı egemenler tarafından sürekli ve en tahripkar biçimlerde bastırıldığı dikkate alınırsa, bugünkü durum ve aşiretçiliğin rolü çok iyi anlaşılır.

Siyasallaşma sürecine girdikten sonra aşiretçilik, ulusal ve toplumsal bilinç, birlik ve gelişme önünde engeldir. Ulusal-kültürel ve sosyal gelişmeyi durduran, parçalayan, daha doğrusu geliştirmeyen bir role sahiptir. Kürdistan toplumu, bu durumu belki de en uzun süre yaşayan bir toplumdur ve bunun yarattığı tahribatların ne denli büyük olduğu bugün ulusal kurtuluş mücadelesi sürecinde çok açık bir tarzda ortaya çıkmaktadır. Günümüzde kuyruğu yolunmuş tavuğa benzeyen aşiret ağalarının bu denli çırpınmalarının nedeni, tarihi olarak olumsuz ve suçlu konumlarının bu kadar ağır olmasıdır. Kürdistan toplumu, 16. yüzyıldan beri, aşiretçiliği derinleştirerek ulusal gelişmeyi ve birliği engelleme doğrultusunda sistemli yürütülen bir sömürgeci uygulama altında yaşamıştır. Bu sömürgeci politika, 19. yüzyıldan beri, var olduğu kadarıyla ulusal bilinci unutturma, kültürel şekillenmeyi parçalama ve yoketme biçiminde uygulanmıştır. 20. yüzyılda ve onun ikinci yarısında ise ulusal varlığı toptan tarihten silme halini almıştır. Değişik egemen güçlerin uyguladığı bu sömürgeci politikada, en çok dayandıkları etken Kürdistan'da siyasallaşan aşiret yapısı olmuştur.

"Bazıları, TC'nin aşiretçi-feodal yapıya karşı olduğunu ve onu dağıttığını söylüyorlar. Bu, büyük bir yanılgı ya da tehlikeli bir çarpıtmadır. TC, Türkleşmeyi geliştirdiği ölçüde bu tür yapıları dağıtmış, geliştirmediği düzeyde de onlarla birleşerek, bizzat onları yaşatmıştır. Örneğin, Kuzey Kürdistan'da Türkleşmeyi daha çok geliştirdiği için aşiretçi yapıyı daha fazla dağıtırken, Orta Kürdistan'da durum bunun tersidir..."

Bazı tarihsel dönemlere ve olaylara bakalım. 16. yüzyılın başında Kürdistan'da yabancı egemenlik en zayıf halini yaşamaktadır; doğudan ve batıdan beliren tehditlerden öte egemenliğini tesis etmiş yabancı bir güç yoktur. Buna karşı Kürt beylikleri gelişmiş ve güçlü yapıdadır; Cizre-Botan, Hakkari, Bitlis, Dersim gibi çok sayıda feodal beylik, içlerinde birçok aşiret gücünü barındıran önemli birer siyasal güç durumundadır. Böyle bir ortamda, dış koşullar Kürdistan'da merkezi bir devlet kurmak için son derece uygunken, aşiret reisi ve ağaların çıkarları nedeniyle böyle bir merkezileşmenin yaratılamadığı, feodal beyliklerin kendi durumlarını yaşatmayı esas almaları nedeniyle aşiretçi-feodal yapının derinleştirilerek sürdürüldüğü bilinmektedir. Kürt egemen sınıfı, yani aşiret reisleri ve feodal beyleri, kendi aralarında birleşme, ittifak yapma ve merkezileşme yerine, kendi feodal çıkarlarını Osmanlı ve İran imparatorluklarıyla ittifak yaparak korumayı esas almışlar, Kürdistan'ın bölünmüşlüğünü derinleştirerek iki devlet arasındaki çatışmanın alanı yapmışlardır. Bu güçlerin işbirlikçiliğinin ve kendi sınıfsal çıkarlarını her şeyin üzerinde tutmalarının düzeyi işte böyledir. Kürdistan, yabancı işgalcilere karşı direnip de yenilerek değil, tersine bizzat davet edilerek İran ve Osmanlı sultanlarına teslim edilmiştir. Bu dönemde Bitlisli İdris'in önderlik ettiği Kürt beylikleri ile Osmanlılar arasında sağlanan bir işbirliği vardır, ve bunun hükümleri oldukça ilginçtir. Garo Sasuni, Kürt Ulusal Hareketleri ve Ermeni-Kürt İlişkileri adlı kitabında bu işbirliğini şöyle belirtiyor:

"1- Bu anlaşmayı imzalayan beyliklerin herbiri kendi bağımsızlıklarını koruyacaklardır.

2- Kürt Emirliklerinde yönetim babadan oğula geçecek veya eskiden beri devam etmekte olan oranın örf ve adetlerine dayanılarak yeni Emir seçilecek ve Padişahtan onaylanacak fermanla bu Emirin yetkisi kabul edilecektir.

3- Kürtler Osmanlıların bütün savaşlarına katılacaklardır.

4- Osmanlılar Kürt beyliklerini bütün dış saldırılardan koruyacaklardır.

5- Kürtler, Halifeliğe anaevi dini hediyelerini ödeyeceklerdir." Sayfa: 25)

Yavuz Selim zamanında belirlenen bu hükümler Kanuni Süleyman tarafından daha geniş bir kanun haline getirilmiş, Kürdistan'daki ekonomik, toplumsal ve siyasal yaşam böyle bir kanunla belirlenmiştir. Osmanlılar Kürdistan ve Ortadoğu'ya yönelirken, Yavuz Selim'in Kürt beyliklerinin kendi aralarında birleşmelerini ve Kürdistan birliği ile kendilerinin anlaşma yapmalarını istediği, buna karşılık Kürt beylerinin ise kendi aralarında birleşemediklerini, görevlendirmeyi padişahın yapmasını ve kendilerinin tek tek padişahla anlaşma yapmayı istediklerini belirttikleri bilinir. Bu durum da dikkate alınırsa yukardaki anlaşma hükümleri gerçekte ne anlama gelir? Çok açık ki, birinci madde, Kürt beyliklerinin Kürdistan birliği yerine kendi feodal çıkarlarının korunmasını esas aldıklarını ifade eder. Bunun adına sözümona "bağımsızlık" deniyor, fakat gerçekte bu Kürdistan'ın parçalanması ve yabancı egemenlerin himayesine bırakılması demektir. Yine dördüncü madde, tamamen değişik bir anlam ifade eden bir maddedir. Kürdistan zaten Osmanlılardan gelen bir dış saldırının hedefidir; Osmanlıların Kürt beyliklerini dış saldırılardan koruması sözkonusu olamaz; gerçekte olan, Kürt beyliklerinin Osmanlı İmparatorluğu'nu İran'dan gelen saldırılara karşı korumasıdır. Osmanlıların koruyuculuğu ise, Kürt beyliklerini birbirlerine karşı koruma noktasında ortaya çıkmaktadır. İşte aşiretçi-feodal Kürt egemen sınıfının durumu ve ulusal gelişme ve birlik karşısındaki işbirlikçiliğinin ve parçalayıcılığının düzeyi böyledir. Bu temelde Kürdistan'daki iç parçalanmayı daha da derinleştirmişler, birbirlerine karşı güvendiklerini yabancı egemen güçlere bırakmışlar, Kürdistan'ı yüzyıllarca süren Osmanlı-İran çatışmasının arenası haline getirerek yüzbinlerce insanın kırımına neden olmuşlardır. Kendi aralarında ve Kürdistan'ın çıkarı için hiçbir birlik ve ittifak yaratamamışlar, fakat Osmanlıların çıkarı ve korunması için her savaşta birlik olarak tüm güçlerini harcamışlardır. Bu nedenle, bugün de PKK'ye ve Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı aşiret reislerinin ve ağaların sömürgeci Türk devletinin egemenliğini korumak için "korucu" olarak birleşmeleri ile karşılaşınca şaşırmamak gerekir. Onların ajanlık derecesinde böyle uşaklık yapmalarının ve dünyada benzeri az bulunur bir ihaneti temsil etmelerinin böyle tarihsel temelleri vardır.

Kürt egemen sınıfının 16. yüzyılın başında böyle bir uşaklığa yönelmesinin Kürdistan tarihi gelişimi açısından yarattığı olumsuzluk oldukça ağır ve daha sonraki yok oluşa gidişin başlangıcıdır. Dünyada merkezi devletlerin kurulduğu ve ulusal gelişimin hızlandığı bir dönemde Kürdistan'da yaşanan bu durum hiçbir şekilde mazur gösterilemez. Zira o dönem Kürdistan'ında bu durumun olumsuzluğu bilinmeyen bir şey değildir. Yapılan, egemen sınıfın bilinçli ve kendi çıkarlarını esas alan, uşaklığı meslek edinen tutumudur. 17. yüzyıl ortalarında büyük Kürt ozanı Ehmedé Xanî, Mem û Zîn adlı ulusal destanında bu durumu çok açık ve çarpıcı bir biçimde ortaya koymaktadır. Özellikle destanın "Derdimiz" başlıklı bölümü, o dönemde bilinen gerçekleri ortaya koyması açısından ve egemen sınıfın günümüze kadar derinleşerek gelişen ihanetini göstermesi bakımından oldukça önemlidir. Ehmedé Xanî, yabancı güçlere uyrukluğun utanç verici olduğunu söylüyor ve bunun sorumlularını açıkça belirtiyor. Şöyle:

Onların uyruğu gerçi utanç vericidir
Amma bu utanç ünlü kişileredir
Bu önderler ve beyler için namustur
Ozanların ve yoksulların gücü nedir ki?

Ehmedé Xanî, birlik olmamayı şiddetle yeriyor ve çözümü ulusal önderliğe kavuşmak olarak belirliyor. Birlik ve yönetici önderlik sorununu bütün olumsuzluklardan kurtuluşun çözümü olarak görüyor. Toplumun genel durumunu, egemenlerin olumsuzluğunu ve çözümü şöyle belirtiyor:

Ben Allahın hikmetinde şaşa kaldım:
Kürtler dünya devletinde,
Acep ne sebeple kalmışlar boynu bükük,
Hepsi birden niçin olmuş mahkum?
...Bunun içindir ki hepsi her zaman ittifaksızdır,
Her zaman birbirine karşıdır ve parçalanırlar.
Olsaydı eğer bir ittifakımız bizim
Hep birlikte birbirimize itaat etseydik.

Bu mısralar, bugün de toplumun içinde bulunduğu durumu, Türk devletini korumak için PKK'yi üç ayda silip süpüreceğini söyleyen güçlerin ihanetinin düzeyini, ulusal kurtuluşta gelişen önderliğe yönelik saldırıların anlamını ve PKK'de oluşan itaat ve birliğe yönelik karalamaların niteliğini kavramak açılarından son derece öğreticidir. Yurtsever olunduğu söylenip de bunlardan ders cıkarmamak mümkün müdür?

Başka bir örneği de bir yabancı kaynaktan verelim. Bilindiği gibi, 19. yüzyılda Kürdistan'da yaşanan isyanları bastıran Osmanlı kuvvetleri içinde Alman subayları da görev yapmışlardı. Bunlardan Moltke'nin anı ve mektupları son derece ilginç ve öğreticidir. İsyan eden Kürt birliklerine yenilen Osmanlı paşaları ile Kürt beyleri arasındaki anlaşma çabalarından söz ederken Moltke şöyle diyor: "Kürtlerden biri ötekinin dediğine karşıdır." (Türkiye Mektupları, sayfa: 249) Kuşkusuz, Ehmedé Xanî'nin söyledikleriyle benzer olan bu sözler sıradan Kürt insanları için söylenmiş sözler değildir. Görüşmelere katılan Kürt ağa ve beylerinin ya da şeyhlerinin durumunu ifade eden sözler olmaktadır. Birbirlerinin söylediklerine sürekli karşı olan bu güruh, tarihleri boyunca hep yabancıların söylediklerine kulak kabartmış ve

onlara uşaklığı meslek edinmiştir.

Bu konuda ilginç bir belge de, 1927 yılında yurtdışında kurulan ve o dönemde Kürdistan'da yaşanan isyanlarla ilişkisi olan, kendisine "Kürt Milli Partisi" denen "Hoybun" cemiyetinin üyelerine içirttiği "Kardeşlik Andı"dır. Bu and, üyeleri daha çok bağlı kılabilmek için, üyelik kabulünde içirilirmiş. Zaman zaman isyan da eden güçlerin ulusal yaşam ve gelişme konusundaki tutumlarını göstermesi bakımından ilginçtir. Tamamı şöyle:

"Şu anda imza ettiğim tarihten itibaren, iki yıllık zaman süresince, eğer Kürt ulusunun varlığını ve güvenliğini tehdit eden bir tehlike ortaya çıkmazsa ve şayet hayatımın ve şerefimin ya da kendi şerefini koruyan, ailesini ve Kürtlüğü korumaya zorunlu şahıslara (ki ben onlara karşı vazifeyle yükümlüyüm) karşı başka bir Kürt tarafından bir hücum olmazsa, herhangi bir Kürde karşı silah kaldırmamaya, kan davalarının ve diğer anlaşmazlıkların çözümünü bu iki seneyi takip eden döneme ertelemeye, iki Kürt arasında kişisel nedenlerden dolayı kardeş kanı dökülmesine tüm gücümle engel olmaya, dinimin, şerefimin ve kutsallıklarımın üstüne yemin ederim. Valah, Billah bu andı bozan herhangi birisi Kürt ulusunun düşmanı ve hainidir, herhangi bir hainin hak ettiği ceza ölümdür." (Garo Sasuni, Kürt Ulusal Hareketleri ve Ermeni-Kürt İlişkileri, sayfa: 186)

İçerik son derece açıktır. Ulusal bir parti olduğunu iddia eden ve Kürdistan'ın bağımsızlığını amaçlayan bir örgütün, ulusun iç sorunlarına ilişkin yaklaşımı ortadadır. Değil tüm toplumun içindeki sorunları ulusal birlik ve gelişme yönünde çözmeyi hedeflemek, kendi üyelerine bile ancak iki yıl süreyle kangren halini almış olan iç çatışmalardan uzak durmayı ve bu tür olayları iki yıl sonraya ertelemeyi öğütlemektedir. Böyle bir anlayışın ulusal örgüt ve mücadele geliştirmesi mümkün müdür? Kendileri ulusu içten parçalayan ya da onlara bağımlı olan güçlerin yaklaşımı ancak böyle olabilmiştir işte. Bu durum, daha sonraki tüm KDP'lerin ve onlara bağımlı hareketlerin de esas yapısına damgasını vurmuş, aşiretçi-feodal yapıya dayanma aşılamamıştır.

Bazı örneklerle çeşitli dönemlerdeki durumunu ortaya koyduğumuz Kürt egemen sınıfının tarihi evrimleşmesini kısaca şöyle özetlemek mümkündür: Yavuz Selim ve Kanuni Süleyman zamanında belirlenen Kürt beyliklerinin iç otonom statüleri, genelde 19. yüzyıla kadar devam etti. Bu süreçte Kürt beylikleri daha da gelişip güçlendiler, Kürdistan'daki aşiretçi-feodal parçalanma daha da derinleşti; toplum bir yandan iyice kokuşan bu yapı altında boğulurken, öte yandan da Osmanlının çeşitli alanlardaki savaşlarında ve özellikle Osmanlı-İran çatışmalarında sürekli kırıldı. 19. yüzyılda güçsüz düşen ve Batı'dan sıkışan Osmanlı İmparatorluğu, Ortadoğu toplumları üzerine daha çok yüklendi; Kürdistan'a zorunlu askerlik ve vergi yükümlülüklerini getirmek isteyerek, daha önce belirlenmiş olan iç otonom yapıyı daraltmaya, Kürt ağa ve beylerinin egemenliğini sınırlandırmaya yöneldi. Buna karşı, Kürt egemen sınıflarının, bu dahili otonomilerini korumak için her tarafta isyan hareketleri hep bu otonom yapılarını koruma amacına yöneliktir. Bunların en son halkası, günümüzde kadar değişik alanlarda süren isyan hareketleri gelişti. Kürt egemen sınıflarının, o dönemden günümüze artık silinme noktasına gelmiş olan KDP hareketleridir. İsyan sırasında bunların zaman zaman Kürdistan'dan sözetmeleri, Kürdistan'ın birliği ve bağımsızlığını kazanmaya yönelik gerçek bir anlam kazanmamıştır. Evet, zaman zaman bu tür sözler etmişlerdir, fakat bunlar kitlelerin desteğini almaya yöneliktir; çoğunlukla "Kürdistan" kavramları kendi feodal beylikleri ve feodal çıkarları ile sınırlıdır ve bu çerçeveyi aşmamıştır. Hiçbirisinin bir ulusal isyan düzeyine ulaşamamış olması ve en son ve en gelişmiş örnekleri olan KDP'lerin durumu, bunu çok açık bir şekilde göstermektedir.

Osmanlı yönetimi, 19. yüzyılın son çeyreğine kadar Orta ve Güney Kürdistan'daki isyan hareketlerini parça parça bastırmayı, Kürt beyliklerinin güçlerini iyice kırmayı başardı. Bu durum, Kürdistan'da aşiretçi bölünmüşlüğün daha çok gelişmesine, var olan bazı aşiret ittifaklarının da dağılmasına yol açtı. Bunu takiben Kürdistan üzerinde Abdülhamit politikalarının uygulanmasına başlandı. Abdülhamit, Orta ve Güney Kürdistan'daki ağa ve bey ailelerini İstanbul'a götürerek doğrudan denetimi altına aldı; Kuzey ve Batı Kürdistan'da ise "Hamidiye Alayları" diye bilinen aşiret alaylarını örgütleyerek, buralarda da sıkı denetimini böyle sağladı. Hamidiye Alayları, imparatorluğun iyice güçten düşmüş olduğu bir dönemde Kürdistan'da ulusal bağımsızlık hareketinin gelişmesini engelleme, iç bölünmüşlüğü geliştirme ve toplum üzerinde askeri bir denetim kurma politikası idi. Nitekim, bu politikanın uygulanması ile Kürdistan'daki aşiretsel parçalanma daha da derinleştirildi, isyanlar önlendi, Kürt aşiret reislerinin ve ağalarının işbirlikçiliği daha da geliştirildi, nihayet bu birlikler Ermeni soykırımında, Kürt isyan hareketlerinde ve dünya savaşında kullanılarak hem isyan hareketleri bunlara dayanılarak bastırılmış oldu, hem de savaş içinde bunlar kırdırtılarak çoğunlukla tüketildi. Örneğin, Enver Paşa'nın yüzbinlerce insanın kırılmasına yol açan bir Sarıkamış savaşı vardır. Osmanlı yönetimi bu yenilgi nedeniyle Enver'i eleştirdiğinde, Enver kendisini "biz yenilmedik, aslında kazandık, savaşa sürdüklerimiz Kürt birlikleri idi" diyerek savunur. Bu, Abdülhamit politikasının İttihat ve Terakki yönetiminde aldığı biçimi gösterir. Daha sonra M. Kemal'in uyguladığı politikalar, katliam ve asimilasyona dayalı soykırım ve ulusal yoketme hareketleri, İttihat ve Terakki'nin bu politikalarının daha kapsamlı olarak uygulanmasından başka bir şey değildir.

20. yüzyılın ilk çeyreğinde Kürdistan'ın çeşitli güçler tarafından nasıl parçalanıp paylaşıldığı ve sömürgeleştirildiği, kemalist sömürgeciliğe karşı doğan isyan hareketlerinin soykırımcı katliamlarla nasıl ezildiği, daha sonra da asimilasyona dayalı ulusal yoketme hareketinin planlı bir biçimde nasıl geliştirildiği bilinmektedir. 1970'lere geldiğinde Kürdistan'daki egemen yapı ve işleyen süreç kısaca şöyle ifade edilebilir: Kürdistan'da örgütlü ve planlı bir egemenlik tarafından sürdürülen ulusal yok oluş süreci işlemektedir. Sömürgeci Türk devleti, Kürdistan sorununu tarihe gömdüğüne ve ulusal eritme işini başardığına inanmaktadır. Kürdistan üzerinde ekonomik, sosyal, siyasal, askeri, kültürel her alanda Türk sömürgeciliğinin örgütlü gücü egemendir. Kürdistan'da yaygın bir ajan-muhbir ağı yaratılmış ve gizli bir devlet olarak MİT örgütlenmiştir. Bunlar, Türk sömürgeciliğinin resmi ve görülen yapısıdır; Kürdistan üzerindeki sömürgecilik ve Kürt ulusunun yok edilmesi faaliyeti esas olarak bu yapı tarafından icra edilmektedir. Fakat Kürdistan üzerinde bir de aynı görevi icra eden, ama diğerleri gibi resmi olmayan ve kolay farkedilemeyen yapı vardır. Aşiret reisleri, ağalar ve şeyhlerden meydana gelen, sömürgeci kapitalizme bağımlı olarak biraz da kompradorlaşan Kürt egemen sınıfı iyice güçten düşürülmüş ve Türk sömürgeciliğinin bir parçası haline getirilmiştir. Aşiretçilik, kabilecilik ve ailecilik, bunların çıkarlarını esas alma ve ulusal çıkarlardan tamamen uzaklaşma, bunların yarattığı kavga, döğüş, kan davaları vb.'nin yarattığı kaos toplumu bir ağ gibi sarmıştır. Bazıları, TC'nin aşiretçi-feodal yapıya karşı olduğunu ve onu dağıttığını söylüyorlar. Bu, büyük bir yanılgı ya da tehlikeli bir çarpıtmadır. TC, Türkleşmeyi geliştirdiği ölçüde bu tür yapıları dağıtmış, geliştiremediği düzeyde de onlarla birleşerek bizzat onları yaşatmıştır. Örneğin, Kuzey Kürdistan'da Türkleşmeyi daha çok geliştirdiği için aşiretçi yapıyı daha fazla dağıtırken, Orta Kürdistan'da durum bunun tersidir, orada aşiretçi-feodal egemenlik devlet desteğiyle ayakta tutulmuştur. Nihayetinde her iki alandaki yapı da Türk sömürgeciliğinin bir uzantısı ve onun koruyucu temsilcisi durumundadır. Kürt toplumu içinde, çok çeşitli devlet kurumlarında çalıştırılan geniş bir memur kesimi yaratılmıştır. Yaygın asimilasyonla ulusal başkalaşıma uğratılmış, Türkleştirilmiş geniş bir aydın-gençlik kesimi ortaya çıkarılmıştır. Kürdistan'a, toplumsal yaşamın her alanına bir de bütün bu kesimler egemendir. Bunların, kendi iradeleri dışında oynadıkları rol, Kürdistan'da Türk sömürgeci egemenliğini işletmek, geliştirmek ve Kürt ulusal yok olması sürecine hizmet etmektir. Bunlar, günlük işlevleriyle böyle bir hizmeti yerine getirmekte, Türk sömürgeciliğinin doğal birer ajanı olarak Kürdistan toplumsal yapısının gelişmemesine ve ulusal yok oluşuna katkıda bulunmaktadırlar. Bu, bir sınıf yapısı değil; çeşitli sınıfsal unsurları içinde bulunduran bir kesim, Kürt toplumu ve ulusuna yabancı, karşı, başka bir ulusal yapının temsili ve gelişimidir. Ve, ister Türkiye'de olsun, isterse Kürdistan'da olsun herkes bu gayrimeşru yapıyı "meşru ve esas olan" olarak görmekte ve böyle değerlendirmektedir. İşte, Kürdistan'da bu değerlendirmeyi ilk kez aşan ve bunun kemalizm olduğunu ortaya koyarak parçalayan güç PKK olmuştur. PKK, daha ortaya çıkarken, "Hakim ulus burjuvazisi yararına sosyal gelişmenin önünde engel haline gelen kişi, kurum, tabaka, sınıf" vs.'den oluşan bu kesimi "sosyal ajan" kesim olarak değerlendirmiştir. (Bakınız, Kürdistan Devriminin Yolu, sayfa: 35-36) İşte, Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı Türk sömürgecilerinin av köpekleri gibi hareket eden ajan-milis çeteciliğin dayandığı sosyal temel budur, bu kesimlerin tümüdür.

"Aşiretçilik, Kürdistan'daki en köhne gericiliktir. Dolayısıyla sömürgeciliğin en çok güvendiği ve dayandığı bir güçtür. Toplumu aşiretçilik ilişkileri içinde de denetim altında tutamaz hale gelmesi, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki en güçlü dayanağını da kaybetmesi demektir. Aşiret ağaları, yüzyıllardır böyle bir ilişkiyle egemenlikleri altında tuttukları güçleri, bununla kazandıkları konumlarını pazarlayarak yabancı güçlere işbirlikçilik ve uşaklık yapmakta, böylece de kendi yaşamlarını sürdürmektedirler."

1970'ler Kürdistan'ında var olan bütün siyasal hareketler bu sosyal ajan kesim temeline dayanmış, onları aşamamış ve esas olarak bu kesimi temsil etmişlerdir. Her siyasal hareket, biraz da kendi durumuna göre, temsilini bu kesim içindeki değişik tabakalarda bulmuştur. Sömürgeci Türk sosyal partileri de bu kesime dayanmıştır, Türk sosyal-şovenizmi ile aşiretçi-feodal ilkel-milliyetçilik de bu kesime dayanmıştır, yine bu iki akımın uzantısı durumunda olan reformist-milliyetçilik de bu kesime dayanmıştır. Bunların arasında sadece küçük farklar olmuş, öz olarak herhangi bir fark bulunmamıştır. Şoven ve sosyal-şoven Türk akımları ile, feodal-burjuva ve küçük-burjuva milliyetçi akımların bu durumunu ilk kez ve dosdoğru bir biçimde PKK değerlendirmiş ve bunların tümünü yerli yerine oturtmuştur. (Bakınız, PKK Kuruluş Bildirisi.) Bu değerlendirmeye dayanarak PKK, kendi sınıf temelini, ulusal kurtuluş hareketinin sınıfsal dayanaklarını, siyasal ilke ve amaçlarını formüle etmiş ve bunlar temelinde "istihbarat örgütlerine, ajanlaşmış yapı, kurum ve kişilere karşı mücadele" taktiğine ulaşmıştır. (Bakınız, Kürdistan Devriminin Yolu, sayfa: 184.) PKK, daha sonraki mücadele sürecinde bu değerlendirmelerini her yönüyle çok daha kapsamlı ve ayrıntılı hale getirmiş ve kitlelere sunmuştur. Hem bu temelde geliştirdiği eğitiçi ve aydınlatıcı çabaları, hem de yaygın pratik mücadelesiyle bu sosyal ajan kesimin toplum üzerindeki egemenliğini kırmıştır. Bugün, bu durum çok daha ileri bir düzeye ulaşmış, Türk sömürgeciliği ile ajanlıkta direten ve gerçek yüzleri açığa çıkan bu hain kesimi feryadeder hale getirmiştir.

PKK MÜCADELE PRATİĞİNİN GÖSTERDİKLERİ

PKK'nin bir siyasal hareket olarak doğuşunu ifade eden 1977-80 arasındaki ilk pratik mücadele dönemi, Kürdistan'daki Türk sömürgeci egemenliğinin dayanakları ve sosyal ajan kesimin durumu açısından gerçeklerin ortaya çıkarılması dönemi oldu. PKK'nin, ulusal ve toplumsal kurtuluşu içeren devrimci düşünceleri kitlelere götürme ve halk kitlelerini devrimci örgüt ve eylem alanına çekme faaliyetleri, Türk devletinin istihbarat örgütleriyle birlikte aşiretçi-feodal-komprador kesimden küçük-burjuva, aydın, ulusal inkarcı kesime kadar tüm bu sosyal ajan kesimlerin yoğun saldırılarıyla karşılaştı. Devrimci faaliyetin, aşiret ağaları ve feodal eşkıya çetelerinden sosyal-şoven güçlere, ilkel-milliyetçilikten reformist-milliyetçi güçlere kadar tümünün ortak saldırılarıyla karşılaşması bir tesadüf değildi. Bunlar, Kürdistan toplumu üzerinde sömürgeciliği ayakta tutan temel güçlerdendi ve bu saldırıların hepsi de aslında bugünkü çeteciliğin ilk biçimini oluşturan saldırılardı. PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş hareketi ile bu güçler arasındaki mücadele, Türk sömürgeciliği ve yerli gericilik ortaklığı ile halkın ulusal kurtuluş devrimi arasındaki bir mücadele idi. Bu nedenle, pratik mücadelenin daha bu ilk dönemi, Kürdistan devrimci mücadelesinin nasıl gelişeceğinin açığa çıkması oldu.

Türk sömürgeciliğinin, doğmakta olan ulusal kurtuluş hareketine karşı bu ilk dönemde yöneltiği saldırıların anlamını iyi bilmek gerekir. Devrimci harekete karşı saldırılar, Kürdistan'ın değişik yörelerinin özelliklerine göre değişik görünümler altında ortaya çıktı. Dersim, Kars gibi Kuzey Kürdistan alanında saldıran güçler sosyal-şoven örgütler görünümünü aldı; Siverek, Batman gibi alanlarda Bucaklar, Ramanlar gibi feodal eşkıya çetelerinin saldırıları oldu; Diyarbakır, Mardin gibi alanlarda UDG (Ulusal Demokratik Güçbirliği) biçiminde birleşen ikel ve reformist milliyetçiliğin saldırıları biçiminde gelişti. Diyarbakır zindanında bu saldırının adına "Genç Kemalistler Birliği" dendi. 15 Ağustos gerilla hareketine karşı Hakkari ve Botan'da örgütlenen bu saldırının adı ise "köy koruculuğu" olarak kondu; bazıları şimdi buna "aşiret birlikleri" diyorlar. Bunların hepsi, ulusal kurtuluş mücadelesinin gelişim durumuna ve alanlara göre karşı-devrimci saldırıların aldığı biçimlerdir, Türk sömürgeciliğinin yönlendirdiği ajan-milis çeteciliğin değişik görünümleridir ve sosyal ajan kesim konumunda olan güçlerin saldırıları olarak ortaya çıkmaktadır. Neden önce bunların saldırıları ortaya çıkıyor? Çünkü, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki sosyal dayanağı bu kesimdir, sömürgeci devlet güçleri kendilerini bunlarla maskelemekte ve korumaktadırlar. Bunlara "korucu" adının takılması bir rastlantı değildir, gerçek durumun ve icra edilen görevin tanımına uygun olduğu için bu ad takılmıştır. Demek ki, 1985 yılından itibaren gerçekler daha çok ortaya çıkmıştır. Bu durum, bir de, Türk sömürgeciliğinin bu tür bir kesime dayanarak yaşayabilecek kadar zayıf durumda olduğunu gösterir. Sömürgeciliğin böyle bir kesim yaratması onun daha güçlü hale gelmesi demekti, fakat yaşamını bunlara bağlamış olması da onun zayıflığını ifade eder.

1980 öncesi dönem ile 15 Ağustos sonrası dönemde değişik alanlarda saldırtılan bazı güçlerin benzerliklerine bakalım. Siverek'te Bucaklar ile Şırnak'ta Tatarlar, bütün özellikleriyle birbirlerinin aynısıdırlar. Bu iki güç, iki dönemin en çok saldırtılan ve sömürgeciliğin en çok güvendiği güçler durumundadır. Kürdistan'ın değişik yörelerinde bunların benzerleri vardır. Bunlar Hamidiye Alayları'nın paşa kalıntılarıdırlar; o dönemde sömürgeciler tarafından mükafatlandırılmışlar ve geniş olanaklara sahip olmuşlardır, daha doğrusu Kürdistan'ın birer parçasını parsellemişlerdir. Bir aşiret gücü değil, eşkıya ağalığı yapan birer ailedirler. Yörelerinde devlet karşısında çeşitli nedenlerle mahkum durumuna düşmüş olan güçleri etraflarında toplamışlar, bunları çete olarak kullanıp kitleler üzerinde despotluklarını kurarak birer derebeylik yaratmışlardır. Bu güçleriyle ve tarihi hain yapılarıyla sömürgeciliğin sürekli gözde ajanları olarak gelişmiş ve varlık bulmuşlardır. Sömürgecilik ve kendileri, birbirine mahkum iki güç olarak hem varlıklarını birbirlerinde bulmuşlar, hem de halk üzerinde despotizmin en ileri birliğini kurmuşlardır. Bu durum nedeniyle, gelişen ulusal kurtuluş mücadelesinin en erkenden bu güçlerle savaşması ve bunların da sömürgeciliğin öncü birlikleri olarak devrimci harekete saldırması son derece doğaldır. Zaten bunlar, her türlü sömürgecilik kurumla içli dışlıdırlar, ajanlığın her türlüsünü gönüllü olarak yapmaktadırlar.

Yine, UDG biçimindeki aşiretçi-feodal ve burjuva birleşme ile bugün Hakkari-Botan'da ortaya çıkan Jirki ağası Tahir ve benzerlerinin de birbirleriyle çok çeşitli ortak özellikleri vardır. Zaten son bilgiler, Tahir ağanın çeteciliğinin yine böyle bir birleşmenin ürünü olduğunu ve aralarında ilişki ortaklığının bulunduğunu ortaya koymaktadır. Bunlar, bir yandan sö-

mürgeciliğe bağımlıdırlar, onun çeşitli güçlerinin uzantıları olarak hayat bulurlar; diğer yandan ise milliyetçilik lafları edip böyle geçinerek halk üzerindeki egemenliklerini sürdürmek isterler. Kürt egemen sınıfının tarihi özelliğinin devam ettiricileridirler, KDP'lerin değişik görünümleri, varyasyonları durumundadırlar. Jirki ağaları, daha önce, bir yandan Güney'deki KDP'ye bağlı idiler, diğer yandan Türk sömürgeciliğine; sömürgeciliğin çok çeşitli kurumları ile içli dışlı idiler. Durumlarını bu biçimde idare ediyorlardı. 1983 yılında faşist Türk ordusunun yöredeki ilk gövde gösterisi gerçekleşince, bunlar hemen hazırola geçtiler ve "Kenan Evren'in askeriyiz" diyerek selamı çaktılar. Daha sonra mücadele keskinleşip çeşitli maddi olanaklar açılınca, hemen çete başları olarak önde yerlerini aldılar. Bu durum neyi gösterir? Bunların milliyetçiliklerinin ne denli sahte ve kendi ailesel çıkarlarını sağlamaya yönelik olduğunu. Bunların gerçekte Kürt uluslaşmasına karşı sömürgeciliğin sosyal ajanları konumunda bulunduklarını.

Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı sosyal ajan kesimler eliyle yöneltilen saldırıların amaçları nelerdir? Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki sosyal temelleri ve dayanakları olan bu kesimlerin ajan-milis çeteciliği ile neler amaçlamaktadır? Hem 1980 öncesi, hem de 15 Ağustos atılımı sonrası dönemlerde ortaya çıkan çeteciliğin ve bu temelde geliştirilen saldırıların amaçları büyük ölçüde benzerdir. Bu güçlerin saldırıları ile, ilk olarak, ulusal kurtuluş mücadelesinin sömürgeci devlet aygıtı, çoğu kez kendisini bu güçler ardına gizleyerek ve bunları öncü güçler olarak halk üzerine sürüp denetimi böylece sağlayarak egemenliğini sürdürüyor ve kendisini güçlendiriyordu. Böyle bir yapı yaratması Türk sömürgeciliğinin en güçlü yanı idi. Sömürgeciliğe karşı ulusal kurtuluş mücadelesi doğup gelişince, doğal olarak, sömürgeciliği koruyucu nitelik taşıyan bu güçlerin ajan-milis çetecilik biçimindeki saldırıları mücadelenin karşısında en önde çıkarılan kuvvetler oldu. Sömürgecilik ve sömürgeci devlet aygıtı, kendisini bu güçler ardına gizleyerek, bu güçleri öne sürüp ulusal kurtuluş mücadelesinin darbeleri karşısında kendini koruyarak, ulusal kurtuluş gücünü böyle bir mücadele içinde boğup gücünü tüketerek devrimci hareketi etkisiz kılmayı ve kendi egemenliğini sürdürmeyi başarmak istiyor. 1980 öncesi Bucakların, Ramanların, sosyal-şovenizmin, UDG'nin rolü buydu; 15 Ağustos sonrası geliştirilmeye çalışılan "köy koruculuğu" ve aşiret birlikleriyle de amaçlanan budur. Sömürgeci özel savaş sözcüleri, "koruculuğun başarılı ve mutlak gerekli olduğunu" söyleyerek her fırsatta bunu ifade etmektedirler. Hiç kuşku yok ki, bu güçler olmasa Türk devlet kurumlarının ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında değil altı yıl, altı ay dayanma gücü bile yoktur.

İkinci olarak, ajan-milis çetecilikle, ulusal kurtuluş siyasetinin ve örgütlenmesinin halk kitlelerine yayılması engellenmek isteniyor. Çünkü, sömürgecilik adına daha çok bu güçler toplum üzerinde çok çeşitli yollarla egemendirler ve halk üzerinde sömürgeciliği yaşatmaktadırlar. Ulusal kurtuluş hareketinin halk kitlelerine yayılması, sömürgecilikle birlikte ve daha önce bu güçlerin halk üzerindeki bu denetimine vurmakta ve mücadele en önce bunları hedeflemektedir. Böyle bir gelişmeyi engelleyerek kendi çıkarlarını korumak için, bu güçler tüm varlıklarıyla devrimci gelişmeye ve halka saldırmaktadırlar. Bu doğrultuda aşiretçilik, kabilecilik, milliyetçilik, sosyal-şoven maskeli sosyalizm, feodal eşkıyalık, para, baskı, katliam vb. her türlü yöntem kullanılmaktadır. Bu güçlerin varlığı olmasa, sömürgeci devlet aygıtının ulusal kurtuluşçu düşünce ve örgütlenmenin halk kitlelerine yayılmasını önlemesi mümkün değildir.

Üçüncüsü, ajan-milis çetecilikle, ulusal kurtuluş mücadelesinin ülke çapında yayılması engellenmek istenmektedir. 1980 öncesi Kuzey ve Batı Kürdistan'da gelişen hareketin Orta Kürdistan'a yayılmasının ve böylece ülkenin merkezinde kökleşmesinin engellenmesi için her şey yapılmıştı. 15 Ağustos sonrası ise, Hakkari ve Botan'da gelişen ve kökleşen gerilla direnişinin Kuzey ve Batı Kürdistan'a yayılması, buradan Türkiye'ye uzanması yine ajan-milis çetecilikle engellenmeye çalışılmıştır ve çalışılmaktadır. Orta Kürdistan'da yaratılan çete kuvvetiyle gerillanın uğraştırılması ve gücünün burada tüketilmesi amaçlanmaktadır. Gerillanın Kürdistan ve Türkiye'ye yayılmasını önleyebilmek için, Türk sömürgeciliği, altı yıldan beri kat kat engel halkaları oluşturmaya çalışmaktadır.

Diğer bir amaç olarak da, Türk sömürgeciliği, 1980 öncesi kent ve kasabalarda gelişen mücadelenin kırsal alana yayılmasını bu biçimde engellemeye çalışmıştı; 15 Ağustos sonrası ise, kırsal alanda gelişen gerillanın kentlere yayılmasını ve Türkiye kentlerine taşmasını ajan-milis çete gücüne dayanarak engellemek istemiştir ve bu doğrultuda çabalarını sürdürmektedir.

1980 öncesi gelişen pratik mücadelenin ajan-milis çeteciliğe dağıtıcı darbeler vurması ve sosyal ajan kesimin halk üzerindeki denetimini kırması, Kürdistan üzerindeki Türk sömürgeciliğinin ayaklarını boşlukta bıraktı; bu nedenle, temellerinin sarsıldığını hisseden rejim 12 Eylül darbesiyle kendisini korumaya çalışmak zorunda kaldı. Altı yıldır süren gerilla direnişinin "koruculuk" biçimindeki çeteciliğe büyük darbeler vurması ve işlemez kılması ise, Türk sömürgeci egemenliğini yıkım noktasına getirmiştir. Hem sömürgeciliğin, hem de aşiret ağalarının çırpınışlarının nedeni budur.

FAŞİST TÜRK SÖMÜRGECİLİĞİNİ AŞİRET AĞALARI DA KORUYAMAYACAK, ULUSAL KURTULUŞ MÜCADELESİ ZAFER YOLUNDA İLERLEYECEKTİR

PKK önderliğindeki ulusal kurtuluş hareketi ile Türk sömürgeciliğinin ajan-milis çeteciliği arasındaki mücadelenin bugün ulaştığı düzey nasıldır? Başka bir deyişle, altı yıldır süren gerilla savaşı ve bunun 1990 Newroz'unda yaşanan bölgesel halk ayaklanması ile birleşmesi hangi sonuçları ortaya çıkarmıştır?

İnkar edilemez bir gerçektir ki, bu durum, "Geçici Köy Koruculuğu" denen sistemin başlangıçtaki planlanan biçimiyle tümden dağılması demektir. Köylülere zorla dayatılarak oluşturulmak istenen çetecilik esas olarak dağılmıştır. Aşiretçiliğin en güçlü olduğu Hakkari ve Botan'da, aşiretlerin geniş tabanı sömürgecilerin ve ağaların denetiminden çıkmış, ulusal kurtuluş mücadelesinden yana aktif tavır aldığını ortaya koymuştur. Türk sömürgecilerine ve aşiret ağalarına, sadece sınırlı bir yakın çevre ile serseri ve eşkıya takımı kalmıştır. Koruculuk örgütlenmesinde aşiret ağalarının öne çıkarılmaya çalışılmasının ve aşiret birlikleri kurulmak istenmesinin nedeni budur. Bu durum, hem Türk sömürgecilerini, hem de aşiret ağalarını büyük bir korku ve telaş içine düşürmüştür. Böyle bir korkuyla bugün birbirlerine daha çok sarılmaya, gece-gündüz bir arada bulunmaya, birbirlerine bol keseden övgü ve ödül yağdırmaya çalışmaktadırlar. Çok konuşmaları ve gösterişli törenleri, güçlendiklerinden değildir, güçlü olanların bu tür şeylere ihtiyacı olmaz. Tersine çok korktukları için çok bağırıyorlar, ve korkularını bununla yenmeye çalışıyorlar.

Aşiretçilik, Kürdistan'daki en köhne gericiliktir. Dolayısıyla sömürgeciliğin en çok güvendiği ve dayandığı bir güçtür. Toplumu aşiretçilik ilişkileri içinde de denetim altında tutamaz hale gelmesi, Türk sömürgeciliğinin Kürdistan'daki en güçlü dayanağını da kaybetmesi demektir. Aşiret ağaları, yüzyıllardır böyle bir ilişkiyle egemenlikleri altında tuttukları güçleri, bununla kazandıkları konumlarını pazarlayarak yabancı güçlere işbirlikçilik ve uşaklık yapmakta, böylece de kendi yaşamlarını sürdürmektedirler. Bu güçlerini de kaybetmeleri, artık pazarda beş paralık bir konuma düşmeleri demektir. Tahir ağa ve diğerleri, eğer bugün bu denli bir çaresizlik ve çırpınış içindeyseler, her şeyleriyle Türk sömürgecilerine sarılmaya ve halka karşı gözüdönmüşçe saldırmaya çalışıyorlarsa, nedeni budur. Tarihlerinin en güçsüz anını yaşamaktadırlar. Ulusal kurtuluş mücadelesi karşısında adeta çırılçıplak kalmışlardır. Tarihten beri gelen ve bugün en üst düzeye çıkmış olan suçluluklarının hesabını vermekle yüzyüzedirler. Bu nedenle, çılgıncasına sağa sola saldırıyorlar, insanları zorla egemenlikleri altına alarak güç bulmaya çalışıyorlar, "küçük bir silahlı kuvvet örgütleyemez miyiz" diyerek son çareye sarılıyorlar. Sözde adları "korucu", fakat devletten kendilerini korumasını istiyorlar. Devlet ise, onları kendine korucu yapmak istiyor. Tarihin küflenmiş iki uyuz gücü, tam bir çaresizlik içinde biraz daha yaşamaya çalışıyor. Ancak karşılarında direniş var, kitleler artık aydınlanıyor ve bu güçleri daha çok yalnız bırakıyor, bundan da öte dünün köleleri artık hesap soruyor. Ağalar için, kendilerine yaşam gücü verecek hiçbir çare kalmamıştır artık. Yüzyıllarca egemenlikleri altında tuttukları kitlelerin vuruşlarıyla yok olup gideceklerdir.

> ***"PKK önderliğinde ayağa kalkan Kürdistan halkı, gerilla ve halk ayaklanması, ajan-milis çeteciliği ve sömürgeciliği paramparça edip bağımsız ve özgür Kürdistan'ı yaratarak, Ehmedê Xanî'nin dile getirdiği Kürdistan toplumunun tarihi derdini en devrimci bir tarzda çözüme ulaştıracaktır."***

Gerilla karşısında sömürgeci özel savaşta büyük başarısızlığa uğrayan Türk sömürgeciliğinin durumu da farklı değildir. Newroz ayaklanması karşısında başarısızlığını ve çaresizliğini iyice görmüştür. Buna rağmen, tüm gücünü Kürdistan ulusal kurtuluş mücadelesine karşı seferber ederek, bazı önlemlerle ömrünü biraz daha uzatmaya çalışmaktadır. 28 Mart Kararnamesi işte bunu ifade etmektedir. Özel savaş artık Türkiye'ye de yayılmıştır. Kürdistan'da yaygın sürgün ve katliam girişimleri planlanmıştır. Zaten Türk egemen sınıfının sürgün uygulaması demek, katliama girişmesi demektir. Geçmişte Ermenilere karşı yapılan, Kürdistan'da defalarca uygulanan budur. Bunlarla birlikte, emperyalizmin daha çok desteğini alabilmek, Suriye, İran ve Irak'ı kendisiyle birlikte hareket etmeye zorlamak için her şeyi yapmaktadır. Yine, aşiret ağalarına her türlü olanağı sağlayarak ve yetkiyi vererek Kürdistan'da çöken çetecilik sistemini bu yolla ayakta tutmaya çalışmaktadır. Kürdistan'daki çeteciliği, TKP şovenizmini milis güç olarak kullanmak maksadıyla Türkiye'ye de taşırmak istemektedir. TBKP şeflerinin sözde açlık grevleri, tahliyeleri, legal parti kurma çabaları hep bu amaca yöneliktir. Bunu, Barzanilerle ilişki biçiminde, yine geçmişten beri TKP'nin uzantıları olan bazı Kürt çevrelerini Türkiye'ye çekme biçiminde genişletmek istemektedir. Bütün bunlara dayanarak, PKK'yi iyice tecrit etmeye ve sıkıştırmaya, gerillaya ağır darbeler vurmaya çalışarak "Kürtçe konuşmak serbest" deyip ulusal kurtuluş hareketini tasfiye etmeye ve böylece Kürdistan sorununu bitirmeye çabalamaktadır. Bu, bugün çok daha net olarak planlanmış bir olaydır. Bu planın içinde emperyalizmden Kürt işbirlikçiliğine kadar her çevre vardır. Ve en önemli aktörleri de TKP ile Barzanilerdir.

Peki, tüm bunlar Türk sömürgecileri için gerçekten kurtarıcı bir çare midir? Bir başarı ve gelişme olarak görülebilir mi? Çok açık ki, hayır; ne bir başarı, ne de çaredir. Bir kez, bunların içinde yeni olan hiçbir şey yoktur, hepsi de geçmişten beri uygulanan şeylerdir. Tersine, bütün bunları uygulamada Türk sömürgeciliği geçmişte çok daha güçlüydü, bugün gücünün çok büyük bir bölümü tükenmiştir. Altı yıldır gerilla, başlangıçtaki gücünü kat kat büyütmüş, halk ayaklanmaları yaratan düzeye ulaşmıştır. Aynı güçlerle, bugünkü gerillaya ağır darbeleri Türk sömürgecileri nasıl vurabilecektir? "Köy koruculuğu sistemi" dağıtılmıştır, bundan da önemlisi sosyal ajan kesimin halk kitleleri üzerindeki denetimi bütünüyle kırılmıştır. Halk özgür eylemsel gücünü gerillayı destekleyerek ve ayaklanarak ortaya koymuştur. Sömürgecilerin elinde sadece resmen örgütlediği ajanmuhbir kesimi ile ağalar kalmıştır. Çeşitli görünümlerle ortaya çıkan Kürt işbirlikçiliği ve bunların anası olan Barzanicilik şimdi en zayıf durumunu yaşamaktadır, her gün daha çok tükeniş içindedir. Öte yandan, Türkiye solunun Kürdistan sorununda 1970'lerde yaşadığı çok güçlü sosyal-şovenizm, bugün büyük ölçüde kırılmıştır. Kürdistan ulusal kurtuluş hareketi, Türkiye'nin hem sol çevrelerinden hem de halk kitlelerinden bugün geçmişle kıyaslanmayacak oranda destek ve dayanışma bulmaktadır. TKP şovenizmi, tıpkı Barzanicilik gibi, adeta yolunmuş tavuğa dönmüştür. Faşist Türk sömürgeciliği, dışarda ABD ve İsrail'in desteği ile, içerde ipliği pazara çıkmış bu sosyal-şoven ve işbirlikçi ağa çevrelerinin birliği çerçevesinde sınırlanmış ve sıkışıp kalmıştır. Bütün bu güçler, bugün Kürt ve Türk halklarının tam bir kuşatması altında bulunmaktadır. Bu nedenlerle, Türk sömürgecilerinin Kürt ağalarını büyük bir gürültüyle piyasaya sürmeleri, bir çare değil, onlar açısından çaresizliğin ifadesi olmaktadır. Kürt ağalar gibi, sömürgecilik için de tarihe gömülmekten başka bir çare kalmamıştır.

Birkaç söz de çeteciliğe karşı yürütülen devrimci mücadele üzerine söyleyelim. Koruculuk sisteminin uygulanması girişimlerine karşı, devrimci eylemlerle birlikte "silah almayın" diye halka uyarılarda bulunulmuştu. Bu uyarı doğru olmakla birlikte yetersizdi, bunun kitlelerin mücadeleye katılmalarını daha aktif istemekle birleştirilmesi ve çetecilik uygulamasını içten denetleyen bir örgütlülüğün yaratılabilmesi gerekirdi. Bu yönlü çaba elbette harcandı, fakat oldukça yetersizdi. İkinci bir husus olarak, devletten silah alan insanlara "silahlarınızı geri verin" dendi birçok alanda. Böyle bir tutum yanlıştı, bunun yerine doğrusu ve yapılacak tek uygulama bütün silahlara devrimci kuvvetlerin elkoyması idi. Elbette bu da yapıldı ve giderek, yanlış olan görülüp bu temelde düzeltildi, fakat baştan itibaren etkin olarak doğru tutum uygulanmış olsaydı mücadele çok daha güçlenecekti. Eylem ve taktikler alanında da çıkarılacak elbette çok yoğun dersler var ve bunlar büyük ölçüde ortaya çıkarılmıştır. Bazı eylemler, yeterince dikkat gösterilemeyerek istenmeyen sonuçlara yol açabildi ve mücadeleye zarar verdi. Yine, bu hain kesimlere karşı zamanında ve etkin darbeler yeterince vurulamadı. Şimdi, bütün bu konularda hareket çok daha deneyimlidir, geçmişin değerli tecrübeleri ve dersleri ortaya çıkarılmıştır. Bundan da alınan güçle, gerilla, iyice zayıflamış olan aşiret ağalarına, çeteciliğin elebaşlarına imha edici darbelerini çok daha güçlü ve hızlı vuracak, ajan-milis çete kalıntılarını iyice dağıtıp temizleyecektir. Böylece de Türk sömürgeciliğinin ayaklarını iyice havada bırakıp tarihe gömecektir.

PKK önderliğinde ayağa kalkan Kürdistan halkı, gerilla ve halk ayaklanması, ajan-milis çeteciliği ve sömürgeciliği paramparça edip bağımsız ve özgür Kürdistan'ı yaratarak, Ehmedé Xanî'nin dile getirdiği Kürdistan toplumunun tarihi derdini en devrimci bir tarzda çözüme ulaştıracaktır.

Impressum
V.I.S.d.P.:
A. Sarı
Vogelsangerstr. 286
5000 Köln 30

Yazışma adresi
SERXWEBÛN
Postfach 10 16 83
5000 Köln 1

Hesap numarası
Stadtsparkasse - Köln
A. Sarı
Konto Nr.: 1 74 21 96
BLZ 370 501 98

Avusturya 22.50 s.
Belçika 75.00 bfr.
Danimarka 10.00 dkr.
Fransa 7.50 ff.
Hollanda 3.75 hfl.
İngiltere 0.90. £.
İsveç 7.50 skr.
İsviçre 3.00 sfr.
Norveç 10.00 nkr.

Kürdistan'daki intifadaya toplu bir bakış

Baştarafı 28. sayfada

şardan yeni bir emir gelmeyene kadar dükkanlarını açmayacaklarını" bildirdi.

Nusaybin ve Cizre'de meydana gelen intifada kısa sürede diğer ilçelere yayıldı. Derik'te, Kızıltepe'de, İdil'de, Midyat'ta, Dargeçit'te, Mazıdağı'nda, Silopi'de, Siverek'te, Silvan'da esnaflar kepenklerini kapattı, okullar boykot edildi, kimi yerlerde protesto gösterilerinde bulunularak kolluk kuvvetleriyle çatışmalara girildi, kepenklerini kapatmamakla birlikte Yüksekova'da halk gösteri yaparak düşmanı lanetleyen sloganlar attı. Ayrıca Elazığ'da üniversite öğrencileri ve Siirt'te Yüksek Eğitim Okulu öğrencileri, Diyarbakır'da Dicle Üniversitesi ve lise öğrencileri, Erzurum'da üniversite öğrencileri ders boykotlarında, protesto mitinglerinde ve açlık grevlerinde bulunarak intifadaya destek oluyorlardı. Ve 21 Mart NEWROZ günü Diyarbakır Dicle Üniversitesi'nde okuyan **Zekiye ALKAN** adlı kız öğrenci ilkin pankart asıp, daha sonra kendisini yakarak sömürgeciliğin Kürdistan halkı üzerinde uyguladığı terör ve cinayetleri protesto ediyor, halkın yükselttiği direnişe destek veriyordu. Bu soylu direnişin sahibi olan **Zekiye ALKAN**, 30 Mart günü ölümle kucaklaşacaktı.

Ayrıca 28 Mart 1986'da şehit düşen büyük komutan **Mahsum KORKMAZ**'ı anmak için Silvan'da esnaf ERNK'nin kararı üzerine kepenklerini indiriyor ve halk, düşmanla uzun süren çatışmalı bir gösteri düzenliyordu. Son olarak zindanlarda savaş esirleri ve siyasi tutsaklar açlık grevlerine girerek Kürdistan halkının intifadasını selamlıyorlardı. Kürdistan'da bu gelişmeler yaşanırken Suriye'nin denetimi altında bulunan Kürdistan parçasında halk sınır boylarına gelerek TC'yi protesto eden gösterilerde bulunuyor, Türkiyeli devrimci-demokratik güçler gösteri ve mitinglerle dayanışmalarını yükseltiyor, Avrupa'da Kürdistanlı esnaflar kepenklerini indirerek devlet terörünü protesto ederken, binlerce emekçi gösteriler yaparak, çeşitli büroları basarak olayı protesto edip halkın gelişen mücadelesine destek veriyordu.

Kısaca, 13 Mart'ta 13 ARGK gerillasının şehit olmasıyla başlayan halk direnişi, 21 Mart NEWROZ günü ve Ulusal Kahramanlık Haftası boyunca doruk noktasına vardı.

Bütün bunlar bir gerçeği, kitlelerin siyasal mücadelesini ifade eder. Ve bu mücadele, Partimiz tarafından oluşturulan ve direkt onun önderliğini yaptığı Halk Komitelerinin eseri olarak doğmuştur. Bu nokta önemlidir. Zira, kitlelerin siyasal mücadelesinin boyutu Halk Komitelerinin örgütlenme ve etkinlik düzeyinin boyutunu gösterdiği gibi, kitlelerin ne oranda siyasallaşıp devrimle bütünleştiğinin de en önemli göstergesi olmuştur. Ayrıca geçen yıl başlayıp bu yıl üst boyutlara sıçrayan bu mücadeleler yeni bir dönemin açılması anlamına gelmektedir. Bu nedenle Kürdistan'da boyveren kitlesel mücadeleyi bazı yönleriyle ele almak ve değerlendirmek önem kazanıyor.

Her şeyden önce şunu belirtelim. Kürdistan'da 12 Eylül'den bu yana rejime karşı ilk kez bu çapta ve nitelikte bir halk direnişi gelişmiştir. Bunun Türkiye ve Kürdistan açısından siyasal anlamı büyüktür. Tabii ki, bu kendiliğinden patlak veren bir direniş olmadı. Burjuva basından ve resmi açıklamalardan da çok rahatlıkla anlaşılabileceği gibi, kitlesel hareket planlı ve örgütlü bir şekilde gelişmiştir. Yine onbinlerin sokağa dökülüp yüzbinlerin çeşitli eylem biçimlerine başvurması da kitlelerin anlık duygularının ürünü değildir. Tersine halk, devrimimizin uzun bir zamana yayılan çalışmalarının bir sonucu olarak Halk Komitelerinde örgütlendirilip bilinçlendirilmiş ve kendi öz mücadelesini verebilecek hale getirilmiştir. Ve günümüzde halkın siyasal eylemi bütün bu çalışmaların bir sonucu olarak boy vermektedir. Bu yönüyle de istikrarlı ve kalıcı bir özelliğe sahiptir. Her türlü devlet terörüne, tutuklamalara ve cinayetlere rağmen halkın "direnişimiz sürecek" demesi ve bunu çeşitli eylem biçimleriyle kanıtlaması belirttiklerimize iyi bir örnektir. Halk bu eylemlerde ölümleri de, katliamları da göze alarak bilinçli ve örgütlü bir şekilde sokaklara dökülüyor ve sömürgeci düzeni hedef alan, ulusal kurtuluş savaşına sahip çıkan, onun bir parçası olduğunu haykıran sloganlar atıyor, gösterilerde bulunuyor. Bu temelde yaşlısıyla, genciyle, çocuğuyla, kadınıyla halkın intifadaya geçmesi, halkın kitlesel siyasal eyleme hangi bilinç ve duygularla katıldığını yeterince göstermektedir. Partiye, devrime, kendi öz kurtuluş davasına ve şehitlere sahiplenmenin bilinçli ve köklü bir dışa vurumudur bu. Bu açıdan kitlelerin bu devrime aktif katılışı; yürütülen silahlı mücadeleye kendi siyasal eylemiyle tam bir katılım göstermesi; topyekün savaşan bir halk gerçeğinin yaratıldığını ve bunun sürekli bir olgu olduğunu gösterir. Kimileri, halkın bu eylemlerini kendiliğinden patlayan ve devlet terörünün birikimi sonucu ortaya çıkan bir direniş olarak değerlendirebilir. Kürdistan halkının sömürgeci zulme karşı büyük bir kin ve nefret içinde olduğu doğrudur. Ve halkın intifadaya geçmesinde bunun yadsınmaz bir rolü de vardır. Ancak halkın intifadası siyasal mahiyettedir ve örgütlü, bilinçli gelişmiştir. Bu durum intifadanın gelişim seyri içinde tartışma götürmez bir biçimde ortaya çıkmıştır. Kısaca, kitlelerin siyasal eylemi sömürgeci faşist düzene karşı halkın Partimiz önderliğindeki Halk Komiteleri aracılığıyla geliştirdiği soylu bir direniştir.

İkinci olarak; kitlelerin siyasal mücadeleleriyle Kürdistan devrimi yeni bir döneme girmiştir. Bu dönemi doğru bir yaklaşımla karşılamak ve devrimi sürekli güçlendirecek şekilde geliştirmek gerekir. Önemle bilinmesi gereken konu; silahlı mücadele ile kitlelerin siyasal mücadelesini tam bir uyum ve karşılıklı olarak birbirlerini güçlendirecek şekilde geliştirilmesidir. Bunlardan birinin yadsınarak diğerine ağırlık verilmesi son derece yanlıştır. Veya bunlardan birine gereken önemi vermemek, eksik, yetersiz yaklaşmak istenmeyen olumsuz sonuçlar doğurur. Bu açıdan, bir yandan kitlelerin siyasal ordulaşmasını ve mücadelesini bütün imkanlar kullanılarak geliştirmeye, bu konuda zaman ve koşulları gözönüne getirerek hareket etmeye hassasiyet gösterirken; öte yandan da isabetli ve mücadeleye ivme kazandıracak silahlı mücadele biçimlerini mutlaka geliştirmek gerekir. Bu iki husus; birbirini tamamlayan, genelde devrimi güçlendiren ve yenilmez kılan, devrimin zafere kadar doğal akışını sağlayacak olan biricik doğrudur. Temel doğru bu iken, her koşulda bunu dogmatik değişmez bir kural olarak ele almak da yanlıştır. Kimi dönemler olur ki, kitlelerin siyasal mücadelesi daha fazla ön plana çıkar, ya da silahlı mücadele ağırlık kazanır. Bu, dönemin koşullarının belirleyeceği bir durumdur. Ancak genelde benimsenmesi ve hayata geçirilmesi gereken politika, kitlelerin siyasal mücadelesi ile silahlı mücadelenin ustaca birleştirilmesini zorunlu kılan bir politika olmalıdır. Tabii ki, bunu ustaca becerebilmenin yolu şartları iyi değerlendirmekten ve örgütlenmeyi daha yaygın, sistemli ve merkezi hale getirmekten geçer. Diğer bir deyişle bir yandan gerilla kendisini daha da yetkinleştirip dönemin ihtiyacına cevap verebilecek şekilde pratiğe yönelirken, özellikle Parti Ulusal Kurtuluş Cephesi'ni Halk Komiteleri temelinde daha fazla örgütlemek, bunu daha ileri düzeylerde merkezileştirmek, bu temelde halkın disiplinli, örgütlü mücadelesini geliştirmek durumundadır. Özellikle halkın binlerce yıldır baskı, zulüm ve sömürü altında örgütsüz bir şekilde yaşayarak düşmana karşı büyük bir nefret ve kin içinde olduğu, bunun ağır etkisi altında bulunduğunu gözönüne getirerek kitle mücadelesine zarar verecek çeşitli aşırılıklara gitmesini engellemek, olur olmaz her yerde ve olayda kitleleri seferber ederek sonuçta olumsuzluklara yol açacak tutumlardan kaçınmak, özellikle düşmanın akla hayale gelmeyecek provokasyonlarına karşı uyanık olup halkı bu konuda eğiterek duyarlı hale getirmek, kitlesel mücadeleyi uzun vadeli bir mücadeleye yayarak ve çok çeşitli mücadele biçimleriyle besleyerek geliştirmek, kısaca devrimci mücadelenin genel gelişimi içinde kitlelerin nabzını sürekli olarak elde tutmak ve verimli bir hale getirmek hayati önemde konulardır. Kuşkusuz önümüzdeki süreçte bütün bu hususlar bir politika olarak ele alınıp hayatın her alanında uygulanmaya çalışılacaktır. Burada bunlara değinmemizin nedeni kitlelerin siyasal mücadelesine nasıl yaklaşıldığına, bundan sonraki bütün gelişmelerin hangi temellerde oluşacağına genel hatlarıyla parmak basmaktır.

Bütün bu açıklamalardan sonra, şimdi de Kürdistan'da son günlerde boyveren kitlesel mücadelenin yarattığı sonuçlara ve sömürgeci faşizmin bundan sonra izleyeceği politikalara değinelim.

Her şeyden önce; kitlesel mücadeleler halk bilincinin ve dayanışma ruhunun ne boyutlarda geliştiğinin önemli bir göstergesi olmuştur. Halkımız sadece kendi bölgesinde değil, genelde bir birlik ve dayanışma içinde olmanın nelere kadir olduğunu bizzat kendi pratiğinde görmüştür. Yıllardır parçalanmış, dağınık ve karşılıklı güvenden yoksun halde yaşamanın, korku ve sindirilmişlik içinde varlığını sürdüremeyeceğinin, ya bu tarzda bir insan olarak bile yaşamanın imkansız olduğunu görüp buna karşın örgütlü bir direniş içinde olmanın bilinciyle hareket edip bunun ilk sınavını verdi. Ve bu sınavdan büyük bir başarıyla çıktı. Halk artık kendi öz gücünün kudretinin bilincindedir. Ve bundan böyle halk bedel ödeyerek direnmenin biricik kurtuluş yolu olduğunu bilerek ve korku çeperlerini kesinlikle parçalamış olarak nasıl hareket edeceğinin bilincindedir. Bu, kitlesel mücadele açısından önemli bir aşamayı ifade eder. Boyun eğmişliğin nelere yol açtığını ve örgütlü başkaldırının neleri doğurduğunu kesin hatlarıyla ayırıp bunun sonuçlarını gören bir halk, cesaretli tercihler yapmakta zorlanmaz. Son eylemlerle halk, artık tercihini örgütlü direnişten yana koymuştur. Bunu burjuva basından da izleyip çıkarmak mümkündür. Bundan sonra görev, halkı daha fazla bilinç sahibi yapmak, onu kendi öz deneyleriyle birlikte yeni yeni tecrübelerle donatmak, politize etmek ve kendi öz örgütlü mücadelesini geliştirme konusunda eğitmektir.

İkinci olarak; kitlelerin siyasal mücadelesiyle silahlı mücadelenin bütünleşmesi Partimiz önderliğinde gelişen ulusal kurtuluş savaşını her açıdan güçlendirmiştir. Kitlelerin siyasal mücadelesiyle bütünleşmiş bir devrim hareketi, çok büyük hatalar yapmadığı sürece asla yenilmezdir. Tam tersine, gücünü halktan alan silahlı mücadele ile kitlelerin siyasal mücadelesi doğru bir kanala, devrim kanalına ustalıkla aktarılırsa, devrim bundan büyük bir güçle çıkar; ilkin bölgesel düzeyde daha sonra da giderek tüm ülke çapında bağımsız, özgür bir vatan yaratır. Kitlelerin siyasal eylemleriyle bütünleşmiş bir silahlı mücadele nihai olarak bu sonuca ulaşırken, kısa vadede de pek çok kazanımlar elde eder. Örneğin düşmana karşı en önemli cepheden, halk cephesinden bir mücadele başlatılmış olur ki, bu, düşmanın güçlerini dağıtmaktan tutalım, onu siyasal, moral, otorite vb. birçok açıdan yıpratmaya, felce uğratıp işlevsiz kılmaya kadar çok önemli sonuçlar doğurur. Bunun yerine devrimin ve halkın siyasal otoritesi, gücü gelişir. Nitekim günümüzde adım adım gerçekleşen de budur. Henüz yeni yeni olgunlaşan ve ilk deneyimini başarıyla veren kitlesel mücadele bugün silahlı mücadeleye en büyük siyasal katkılar sunmakta, fiili ve moral gücü vermekte, onun otorite ve inisiyatifini geliştirmekte, faşizmi siyasal, moral, otorite ve inisiyatif alanında tam bir çıkmaza sokup felce uğratmakta ve iktidar, bir de halkın fiili mücadele cephesine karşı mücadele vermek durumunda kalmaktadır. Ve bu durum silahlı mücadeleye önemli siyasal ve askeri avantajlar, olanaklar sunmaktadır. Kitle mücadelesinin önümüzdeki süreçte çok daha zengin mücadele biçimleriyle devam etmesi, açık ki, devrimci savaşa çok daha geniş hareket imkanları ve güç verecektir.

Üçüncü olarak; Partimiz önderliğinde gelişen kitlesel mücadeleler, bir yönüyle de ulusal kurtuluş savaşımızın kendisini meşrulaştırma hareketidir. Bilindiği gibi sömürgeci faşizm Kürdistan'a ilişkin politikasında tamamen inkarcı bir politika izlemekte, ulusal kurtuluş savaşını ise "bir avuç bölücü hareket" olarak nitelemektedir. İşte Kürdistan'da boyveren ulusal kurtuluşçu kitlesel hareket, düşmanın bütün bu resmi yaklaşımını yerle bir edecek bir güce sahiptir. Bu konuda daha şimdiden büyük bir zorlanma içindedir. Partimiz önderliğinde gelişen mücadelenin Kürdistan halkı içinde meşruluk kazandığı ve halkla bütünleştiği biliniyor. Bu meşruluğu bir yandan silahlı mücadele ile ama en önemlisi de kitlelerin siyasal hareketiyle bütünsellik içinde Türkiye halkına, dünya halklarına ve giderek tam anlamıyla olmasa bile birçok yönüyle egemen sınıflara yaymak büyük bir siyasal öneme sahiptir. Bu tarzda bir meşrulaşma hareketi, TC'yi her açıdan sıkıştıracak, daraltacak, içte ve dışta tecrit edip yoğun baskılarla karşı karşıya kalmasına neden olacak, birçok yaklaşımını değiştirmesine neden olacak ve bütün bu gelişmeler içinde devrimimiz çok geniş kazanımlar elde edecektir. Kitlelerin bazı bölgelerde geliştirdiği siyasal eylemleri daha şimdiden TC'nin bazı klasik yaklaşımlarını değiştirmiştir. Bunu üst düzey yetkililerin "PKK halkı yanına almıştır, tehlike büyüktür" gibi resmi açıklamalarında görmek mümkündür. Ve kitlesel eylemlerin önümüzdeki dönemde yaygınlaşarak sürmesi TC'yi tam bir iflas ve çıkmazla karşı karşıya bırakacak, birçok yaklaşımını değiştirerek peşpeşe tavizler vermesine neden olacaktır. Tavizler dönemine giren TC'nin ise çöküşü önü alınamaz bir biçimde hızlanacaktır.

Dördüncü olarak; TC'nin son dönemlerde izlediği "PKK'yi belli bir alana sıkıştırma ve orada sınırlama" politikası kitlesel mücadele ile daha şimdiden iflas etmiştir. Bu nedenle TC, ulusal kurtuluş savaşımıza karşı yeni yaklaşımlar ve politikalar belirlemek zorundadır ki, gelişmeler bu yöndedir.

Beşinci olarak; ulusal kurtuluş savaşının damgasını taşıyan ve halkın ulusal kurtuluş savaşına sahiplenme hareketi niteliğinde olan son kitlesel eylemler, emperyalizm ve Türk sömürgeciliğinin "kültürel özerklik" politikalarını ve bu politikalarını küçükburjuva ve feodal işbirlikçiliği eliyle geliştirme planlarını tam bir çıkmaza sokmuştur. Bundan böyle emperyalizm ve Türk sömürgeciliği "siyasal çözüm" konusunda yeni arayışlar içine girmek zorundadırlar. Zira halk "kültürel özerklik" gibi güdük ve karşı-devrimci politikalara karşı tavır geliştirmiş ve PKK önderliğindeki ulusal bağımsızlık mücadelesinden yana açık tavır koymuştur.

Altıncı olarak; halkımızın gizli değil, meydana dökülerek ortaya koyduğu bu açık tavrı sadece emperyalizmi ve Türk sömürgeciliğini değil, aynı zamanda en yakın müttefiklerimiz durumunda olan TDDH (Türkiye Devrimci-Demokratik Hareketi)'nin süregelen yaklaşımlarını da değiştirmeye zorlamaktadır. TDDH, Kürdistan'a ilişkin bilinen yaklaşımlarını değiştirerek Kürdistan halkının iradesine doğru, enternasyonalist yaklaşımlarla yanıt vermek durumundadır.

İşte, Kürdistan'da henüz bir başlangıç durumunda olan kitlelerin siyasal mücadelesi genel hatlarıyla bu önemli sonuçları doğurmuştur.

Hiç kuşku yok ki, Kürdistan'da yaşanan bu gelişmeler karşısında düşman cephesinde de önemli gelişmeler yaşanmaktadır. Şimdi de genel hatlarıyla bu gelişmelere değinmeye çalışalım.

Kürdistan'da intifadanın başlamasıyla beraber TC büyük bir şaşkınlık ve sarsıntı geçirdi. Büyük bir korku ve panik içinde yaşananları genel bir ayaklanma olarak değerlendiren iktidar, ilk elden olağanüstü güvenlik tedbirleri olarak intifadayı bastırmaya çalıştı. Bunun için çoluk, çocuk demeden halkın üzerine ateş açıp insanları katletmiş, binlere varan tutuklamalarla yaygın işkenceyle, sokağa çıkma yasaklarıyla gelişmelerin önünü almaya çalışmış, hemen hemen Kürdistan'ın her ilçe ve şehrinde olağanüstü tedbirler alarak, direnişin yayılmasını engellemek istemiştir. Kürdistan somutunda bu tür olaylar yaşanırken Ankara'da peşpeşe toplantılar düzenlenerek olayların gelişimi ve bunlara karşı alınacak tedbirler konusunda değerlendirmeler yapılıp kararlar alındı. Çeşitli burjuva partileri, Kürdistan'daki gelişmeleri kendi bakış açılarıyla değerlendirir ve çeşitli tedbirler önerirken, en son yapılan MGK toplantısında hükümete alınmış tedbirler konusunda tavsiye kararları sunuldu. Bu kararların neler olduğu henüz açıklanmadı. Sadece sivil ve bazı ek tedbirler olduğu açıklandı. Ve ardından Cumhurbaşkanı, olayları değerlendirmek, alınacak ek tedbirleri görüşmek ve Kürdistan'daki gelişmelere karşı birlikte hareket

Devamı 27. sayfada

Kürdistan'daki intifadaya...

Baştarafı 26. sayfada

etmek, ortak bir politikada birleşmek için mecliste grubu bulunan tüm burjuva partilerini köşke davet etti. Açıklamaya göre, "milli birlik ve beraberlik büyük bir tehlikeyle karşı karşıyaydı" ve "bu meseleyi görüşerek ortak bir politikayı yaratmak gerekiyordu."

Bütün bu gelişmelerin ardından önümüzdeki dönemde neler yaşanacak hep beraber göreceğiz. Ancak daha şimdiden önümüzdeki süreçte yaşanacakları ve iktidarın izleyeceği politikaları bazı yönleriyle değerlendirmek mümkündür. Ve bunları kısaca şu şekilde özetleyebiliriz:

Her şeyden önce TC, silahlı mücadelenin kitlesel mücadeleyle kucaklaşarak gelişmesi ve güçlenmesi karşısında ilk etapta geleneksel inkarcı politikasından vazgeçmeyecektir. Zira bu aşamada tavizi içeren politika değişiklikleri devrimi geriletmeyecek, tam tersine, daha da güçlü çıkmasına hizmet edecektir. Düşman da bunun bilincindedir. Bu nedenle düşman, politika değişikliklerini esas olarak; ya kitlelerin ve silahlı mücadelenin önü alınamaz biçimde geliştiği ve bunun dayanılmaz boyutlara vardığı koşullarda gündeme getirecek; ya da her iki mücadeleyi sınırladığı, kendi lehine koşulların doğduğu bir dönemde "kültürel özerklik" vb. politikalara yönelerek bu politikaları karşı-devrimci bir silah olarak kullanacaktır. İktidarın temel yaklaşımı budur. TC henüz kitlelerin siyasal mücadelesini yeni başlayan bir olgu olarak ele almakta ve bunun sürekli ve yaygın bir hal almasından korkmaktadır. Tespit ve kaygılarında da haksız değildir. Bu nedenle kitlelerin siyasal mücadelesinin sürekli ve genel bir hal almasını engellemek; bu mücadelelerin silahlı mücadeleyle olan bağlarını koparaıp "kültürel özeklik" politikasına çekip sınırlamak; bunun için bütün imkanlarını ve işbirlikçilerini seferber etmek; ve silahlı mücadeleyi dağlara hapsedip oralarda sınırlamak düşmanın bu aşamadaki temel politikası olacaktır.

İkinci olarak; düşman, bu politikasına hayat verebilmek için bir yandan silahlı mücadeleye karşı askeri yöntemlerle tedbir geliştirmeye ve hatta son zamanlarda basına da yansıdığı gibi çeşitli Parti kamplarına karşı saldırı planları yapmayı planlarken; öte yandan da halkın muhtemel eylemlerine karşı sert yöntemlere başvuracaktır. MGK toplantısından sonra basına sızdığı kadarıyla buna "geniş harekat" denmektedir. Adına her ne denirse densin, düşmanın bundan sonra kitlelerin siyasal mücadelesine karşı izleyeceği politika ve yöntemleri iyi teşhis etmek gerekir. Bunun "yumuşak" bir politika olmayacağı açıktır. Tersine, her türlü provokasyondan tutalım cinayetlere, yaygın terörle sindirme, yıldırma yöntemlerine kadar çok çeşitli politikalar izleyeceği kesindir. Yine şiddet unsurunun dışında ortalığı bulandıran yaygın psikolojik savaş yöntemlerini, "kültürel özeklik"i halka benimsetmeye dönük yoğun bir siyasal faaliyeti geliştirmeye özen gösterecektir. Ve bu konuda kendi mevcut olanaklarının yanısıra işbirlikçi küçük-burjuva ve feodal-komprador çevreleri de devreye sokabilecektir. Nitekim daha şimdiden bunun işaretleri görülmektedir.

Ve son olarak TC, Kürdistan'da başgösteren intifadanın başta Kürdistan'ın diğer bölgeleri olmak üzere Türkiye'deki ve ilerici insanlık arasındaki olumlu etkilerini kırmak için ilişki içinde olduğu bütün güçlerle birlikte harekete geçecek, kendi kısa ve uzun vadeli politikalarını meşru ve kabul edilebilir kılmak için çaba sarfedip devrimin olumlu bağlarla ilişkiler kurduğu çevrelerin bu bağlarını kesmeye ve devrimi bu alanlarda zor durumlarda bırakmaya çalışacaktır.

Sömürgeci faşizmin bu dönemde başvuracağı politikaları bu şekilde özetleyebiliriz.

Dikkat edilirse, düşmanın yaşamına her yönüyle yön veren ulusal kurtuluş mücadelesi ile sömürgeci faşizm arasındaki mücadelenin siyasal boyutu giderek daha da zenginleşmektedir. Ancak siyasal olarak haksız konumda ve halk savaşımızın gelişimiyle tam bir çıkmaz ve iflasla karşı karşıya bulunan TC, geliştirilecek etkili mücadele biçimleriyle yukarda belirttiğimiz politikalarının başarısına fırsat bulamayacak, çöküşünün önünü alamayacaktır. Özellikle kitlelerin siyasal mücadelesini her cepheden yaygın olarak ustaca geliştirmek ve "Bir Parça Özgür Vatan Toprağı" yaratarak mücadeleyi yepyeni bir aşamaya getirmek faşist Türk sömürgeciliğinin bütün güçbirlik ve karşı-devrimci politikalarını yerle bir etmeye yetecektir! 1990 Bahar Atılımı, Nusaybin ve Cizre'den Silvan'a kadar uzanan geniş bir alanda yüzbinlerce halkın görkemli siyasal eylemiyle başladı. Ve bu atılım BOTAN'ın özgürleştirilmesiyle ivme kazanıp yeni yeni atılımlarla bağımsız ve özgür bir Kürdistan yaratana kadar devam edecektir.

Fethi Yıldız/Bursa Cezaevi
30 Mart 1990

Sağlam döşeli siyasal...

Baştarafı 5. sayfada

tersizliklerimizden kaynaklanan sınırlı kayıplarımızın dışında, önemli gelişmeler sağlanarak 1990 Bahar Atılımına ulaşıldı.

1990 yılı başından Nisan ayı sonuna kadar eyalette sürdürülen siyasi-örgütsel faaliyetlerin yanısıra şu eylemler gerçekleştirildi.

1- 8 Şubat 1990 günü, Pazarcık ilçesi Tilkiler Kertan köyünden kovulan ve halktan tecrit olmuş Vakkas ismindeki bir unsur kelle avcısı olarak güçlerimizin peşine düştü. Bunun üzerine bu unsur yakalanarak cezalandırıldı ve av çiftesi kamulaştırıldı.

2- 12 Mart 1990 günü, Ceritler-Abbasiye mıntıkasında Bozalê Dağı'nda ihbar sonucu bir grubumuzu çembere almak isteyen düşmanın operasyonu ile karşılaşıldı. Öğle saatlerinde başlayan çatışma gün boyu devam etti. Rüstem, Hamza, Yusuf ve Erdal yoldaşlar kahramanca direnerek şehit düşerken, düşman ise bir subay olmak üzere 8 ölü ve bir o kadar da yaralı verdi.

3- 4 Nisan 1990 günü, Pazarcık'ın Karahasan-Davutlar köyünde uzun süredir ajanlık yapan Mehmet Sırımsı'ın evine bir baskın düzenlendi. Mehmet Sırımsı'nın eşi ölürken, 9 kişi de yaralandı.

4- 6 Nisan günü Pazarcık'ın Cennetpınar köyünde ajan-öğretmen Hanifi Çakallıoğlu ölümle cezalandırıldı. Bu unsur, 78 Maraş Katliamı'na katılmış ve ajan ağını örgütlemede yer alan azgın bir faşisttir.

5- 8 Nisan 1990 günü, İslahiye'de düşman pususu sonucu gruptan kopan Selim yoldaş, daha sonra tek başına düşmanla girdiği çatışmada kahramanca direnerek şehit düştü. Olayda, düşman kendi kayıplarını gizledi.

6- 13 Nisan 1990 günü, Halfeti-Çıkan köyünde uzun süreden beri ajanlık ve çetecilik yapan Hasan Bozkuş'un evine baskın düzenlerek kendisi cezalandırıldı. Eylem halk üzerinde büyük bir sevinç yaratırken, ajan-çetecilik ağına da önemli bir darbe olmuştur.

7- 15 Nisan 1990 günü, Elbistan Şeker Fabrikası'na yönelik bir baskın-sabotaj eylemi gerçekleştirildi. Yapılan bombalama, yakma ve sanayi tüplerini tutuşturma sonucu büyük bir yangın ve patlamalar meydana gelmiş, en az bir milyara varan maddi hasar verdirilmiştir. Düşmanın kendisini en emniyette sandığı Elbistan ilçesinde büyük bir ekonomik talan kurumu olan şeker fabrikasına düzenlenen eylem düşmana büyük bir korku ve panık yaşatırken, yöre halkında da büyük coşku ve sevinç yaratmıştır.

Sonuç olarak 89 yılı ve 90 kış sürecini güçlü siyasal-örgütsel kazanımlarla tamamlayan, düşman güçlerine isabetli yönelimler gerçekleştiren gerilla güçlerimiz, eyalet düzeyinde yetkin bir siyasal-örgütsel-askeri konuma yükselmiş ve bu bakımdan, 1990 Atılımına hazır hale gelmiştir. Dönemin sonunda Parti Önderliğinin yol gösterici talimat ve çözümlemeleri ışığında Güney-Batı Eyaleti'nin geçmiş faaliyetleri kapsamlı ve derin değerlendirmelere tabi tutulmuş, güçlerimiz özeleştiri silahı temelinde kendilerini her bakımdan yenilemiş ve yeni atılım yılının kapsamlı program hedefleri ve çalışmaların planlanmasına ulaşılmıştır. Bu temelde gerillanın gelişimine 90 yılı boyunca güçlü siyasal-örgütsel zemine yükseltecek ve TC'nin bütün "özel savaş" taktiklerini boşa çıkararak Güney-Batı Eyaleti'nden ülkemizin her alanına, bütün halkımıza ve ilerici insanlığa devrimci intikam mesajlarımızı ileteceğiz.

Güney-Batı Eyalet Komutanlığı
10 Mayıs 1990

Ulusal kurtuluşçu savaş...

Baştarafı 3. sayfada

ARGK gerillaları üstün bir savaş ortaya koydular ve düşmana ağır kayıplar verdirdiler.

Batman: 5 Haziran'da Yusuf Duman adındaki köylü, köyünün girişinde sömürgeci güçlerce kurşunlandı. Batman'dan arabasıyla Beşiri'ye bağlı Düşaye köyüne giderken özel timler tarafından kurşunlanan Yusuf Duman, ağır yaralı olarak hastanaye kaldırıldı. Yaralı köylü yaptığı açıklamada hiçbir uyarı olmadan özel timler tarafından kurşunlandığını ifade etti.

Van: Erciş yakınlarında gerillaların döşediği mayına çarpan asker dolu düşman aracı parçalandı. İçinde bulunan 4 asker öldü.

Erzurum: 1 Haziran günü, ARGK gerillaları Şenkaya ilçesinin Akşar-Göle karayolunu bir süre trafiğe kapadılar. Denetimi ele geçiren gerillalar, kimlik kontrolü yaptılar ve toplanan yüzlerce kişilik kitleye propaganda yaptılar.

Yine aynı ilçeye bağlı Özyurt Yayla köyünde gerillalar 5 Haziran'da toplantı yaptılar. Toplantıda mücadelemiz üzerinde ayrıntılı bir şekilde duruldu ve çetecilik teşhir edildi. Ardından, köy yakınında bulunan Türkiye Orman İşletmeleri'ne ait tonlarca tomruk ve 1 araç yakıldı. Ayrıca burayı bekleyen 2 bekçi de silahsızlandırıldı.

Ağrı: 3 Haziran'da Doğubeyazıt'a bağlı Çiftlik köyünde gerillalar toplantı yaptılar. Köy ilkokulunda yapılan toplantıda özellikle sömürgeci eğitim üzerinde duruldu. Toplantı sonrası okul yakılarak, bir asimilasyon yuvası daha kurutuldu.

Öte taraftan, Ağrı ve Kars yöresinde yaygın köy toplantıları yapıldı. Bu toplantılar gerilla ve halkın kaynaşmasında önemli rol oynadı. Özellikle gençliğin ARGK'ye katılımını daha da hızlandırdı.

Doğubeyazıt: Örtülü mezrasında uzun dönemdir TC ile işbirliği yapan Hasan Sürgit ve kızı Sultan Sürgit 20 Haziran'da cezalandırıldılar. ARGK gerillalarının gerçekleştirdiği eylemde cezalandırılan bu iki ajan, Türk ordu mensuplarıyla yoğun ilişki içindeydiler. Türk subaylarına evlerini de açan bu unsurlar, burayı adeta düşman karargahı gibi kullanıyorlardı. Nitekim bu ilişkiler sonucundur ki, Sultan Sürgit bir Türk subayı ile evlenme hazırlıklarına da başlamıştı.

Başkale: İlçe merkezinde bulunan Jandarma Bölük Komutanlığı binasına ARGK gerillaları saldırı düzenledi. Roketatarların da kullanıldığı saldırıda bina büyük hasar gördü. Düşmana ininde iyi bir darbe olan bu eylem, 24 Haziran'da yapıldı.

Yine aynı tarihte, Başkale'nin Doğu Kürdistan'la olan sınırında büyük bir çarpışma oldu. Çarpışmada düşman ağır darbeler aldı, fakat kayıplarını gizleyip, sadece 1 jandarmanın öldüğünü açıkladı. Gerillalardan da şehit düşenlerin olduğu bildirilmektedir. Ancak henüz ayrıntılı bilgi alınamamıştır.

Bingöl: 25 Haziran günü, ARGK gerillaları, Genç ilçesinin Selvi bucağına bağlı Gerçekli köyü korucularına yönelik bir eylem düzenlediler. Çıkan çatışmada 3 köy korucusu öldü. Ayrıca bunlara ait 4 ev de ateşe verilerek yakıldı.

Lice: ARGK gerillaları 3 Haziran'da Yolçatı köyünde 2 ajanı ölümle cezalandırdılar. Cezalandırılan Hasan Beyaz ve Rahime Beyaz uzun yıllardır ajanlık yapmaktaydılar. Çeşitli defalar uyarılmalarına rağmen, karşı-devrimci faaliyetlerinden vazgeçmediler. Bunu da sonunda hayatlarıyla ödemekten kurtulamadılar.

Eleştiri silahının yetkin...

Baştarafı 17. sayfada

gulama gücüne ulaşamamadır.

Parti toplantı sistemi nedir? Bir bütün olarak Parti işleyişi nedir? Bunlar, ülke içi pratikte dikkate alınmayan noktalar oldu. Buna bir türlü giremeyenler; birbirlerini dengelemeler, birbirleriyle uzlaşma şeklinde bir pratik içine girdiler. Bunun sonuçları bildiğimiz gibi olumsuz etkilerini gösterecekti. Her şeyden önce, çok olumlu gelişme imkanlarının değerlendirilmemesinin yanında, hatalı tutumlar giderilmediği gibi, hatta halka karşı suç işleyen yapıya karşı tamamen kuralları bir tarafa bırakan tutumlar sergilendi. Eleştirdiğimiz hususların üzerine hiç varmayan bir yaklaşımla, son derece keyfi ve hatta taktiği bile bir tarafa bırakan yaklaşımları uygun karşılamaları, bu konuda Partiye, çizgiye sahip çıkmama tutumları yaşandı. Ve yine hatalı yaklaşımları, birçok aşiret gücünün karşımıza yüzlerce silahlı milis halinde dikilmesine, muazzam kitle temelimizin örgütsüz bırakılmasına, birkaç kat büyütebileceğimiz gerilla ordulaşmasının sakat kalmasına ve verilmeyecek birçok kayba yol açıyor. Yine, geliştirilemeyen eğitim, yerine getirilemeyen yeniden düzenleme nedeniyle ve sağlıklı üslenme ve hareket tarzının düzeltilememesi yönünden, kayıplara yol açmak kadar kazanımlarımızın da çok sınırlı kalmasına yol açılıyor.

İşte demek ki, eleştiri silahı, başta konferans olmak üzere, diğer ileri düzeydeki toplantılarda kullanılsaydı, gerçekten bugün çok daha iyi görülmektedir ki, önemli sonuçlara ulaşacaktık. Bu silaha hakkı verilseydi; en başta bütün bu ögelerimizin, kendileri kazanacaktı. Parti davasında, Parti militanlığında ve giderek bütünüyle yapının yeniden düzenlenmesi, kitlelerin doğru temelde kazanımı, doğru temellerde ilişki, birçok aşiretin karşımıza çıkmaması, en azından gelişkin birçok tedbire ulaşma ve en önemlisi taktiği işletme, bazı alanlarda sıkışıp darbe yeme yerine, bizim için çok büyük kıymet ifade eden bu silahlı birliklerimizin ve silahların daha ürün verebilecek alanlara taşırılması imkan dahiline girecekti ki, bu da az bir kazanım değildir. İşte, kaçan fırsat, işte eleştiri görevinin layıkıyla toplantıda yerine getirilemeyişinin vahim sonuçları... Burada sorumlu tutulması gereken, merkezi yapıdır. Bunda rol oynayanların durumlarını biraz daha yakından görmek açısından toplantımızda değerlendirmeler yapılacaktır...

PKK özgür düşünce ve...

Baştarafı 21. sayfada

da "demokrasi" diyorlar. Bağımsız bir Kürdistan'dan bahsetmek ise insanların zincire vurulması, kurşunlanması, en vahşi biçimlerde katledilmesi için yeterli bir neden oluyor. Halkın PKK ile bağlarını güçlendirmesini engellemek ve koparmak için inanılması zor bir şiddeti dayatıyorlar. Yüreğinde PKK sevgisi taşıyor olması şüphesi o insanın katledilmesi için yeterli bir neden olarak görülüyor.

Gerçekler çok somut değil midir? Kim kimi zorla tutuyor? Tutamadığı yerde kim kurşunluyor?

Baylar! Sırf PKK'li olabilmek için bile mücadele etmek gerektiği bir zeminde PKK'nin insanlara verdiği şey, özgürlük ve özgürlük için mücadele gücüdür.

PKK, birlik olayında özgür iradeye sonuna kadar inanan ve bunun için mücadele eden bir güçtür. Bu ulusal ilişkiler alanında da böyledir, bu şahıslar alanında devrimcilerin birliği açısından da böyledir.

Masal anlatmanın dönemi bitmiştir baylar! Buradaki tutsaklığımız bile PKK'liliğimize yönelik bir saldırı değil midir? Siz bizi PKK'li olduğumuz için hücreye koydunuz. Kendi tarihinizde ilk kez bu dava öncesinde "pişmanlık yasası" çıkardınız. Niçin? Eğer PKK'li olmaktan vazgeçersek, bize "özgürlük" yolunun açık olduğunu göstermek için. İnsanları PKK'li olmaktan vazgeçirtmek için her kirli yolu denediniz ve deniyorsunuz. Türk zindanlarında da binlerce PKK'li var. En vahşi işkenceler altında ve hem de yıllardır PKK'nin adı ile direniyorlar. "Yaşasın PKK" şiarı uğruna ölümü göze alıyorlar. Kısacası masal anlatmanın dönemi bitmiştir baylar! Artık ne Türk sömürgeci burjuvazisi eski masalına dinleyici bulabilir ve ne de siz eski masallara inandırıcılık kazandırabilirsiniz.

Tarihin yargı kürsüsü çoktan kurulmuştur ve masalların büyüsü tarihin bu kürsüsünde bozulmuştur.

KÜRDİSTAN'DAKİ İNTİFADAYA TOPLU BİR BAKIŞ

Yıl 1989. Hakkari il merkezinde genç kızlara sarkıntılık yapan sömürgeci kolluk kuvvetlerine karşı öğrenciler ve halktan insanlar sokağa dökülerek, "Kahrolsun faşizm", "Yaşasın Kürdistan", "Yaşasın PKK" vb. sloganlar atarak protestoda bulunuyorlardı. Aynı yıl içinde Şırnak'a bağlı köylerde binlerce yurtsever Kürt köylüsü zorla göç politikasına karşı oturma eylemiyle ve yasal girişimlerde bulunarak açık tepki gösteriyordu. Kısa bir süre sonra ise, Silopi'de ERNK sempatizanı 6 yurtsever köylü, faşist kolluk kuvvetlerince kurşuna dizilerek kamuoyuna "terörist" diye yansıtılınca, binlerce Silopili gösteri yaparak, "Kahrolsun TC devleti", "Yaşasın Kürdistan", "Bijî Serok APO" sloganlarıyla protesto mitingi düzenliyordu. Geçen yıl benzeri bir olay da Van'da yaşandı. Yine ulusal kurtuluş mücadelesi ile ilişki içinde olan Gürpınarlı iki köylü kolluk kuvvetlerince katledilince, binlerce köylü cenaze töreni sırasında gösteri yapmak istemiş, ancak aşiret reisleri bunu zor bela önlemişlerdi. Ve 89'da Nusaybin'de faşist orduyla çatışmaya girip şehit düşen 6 PKK savaşçısının cenaze törenleri binlerce halk tarafından "Şehitlerimiz ölümsüzdür", "Yaşasın PKK", "Yaşasın Başkan APO", "Kahrolsun faşizm" sloganları ve kadınların zılgıt çığlıklarıyla tam bir gösteriye dönüşüyordu. Daha önceki yıllarda da Kürdistan halkı gerek zindan direnişleri sırasında, gerek şehit düşen evlatlarının cenaze törenlerinde, gerekse gerillanın şehir baskınlarında veya daha değişik nedenlerden dolayı irili-ufaklı gösteri, miting, protesto eylemlerinde bulunmuştu.

Kuşkusuz, geçen yıllarda ortaya çıkan bütün bu gelişmeler Partimiz önderliğinde yaşanan birer kitlesel hareket ve halkımızın sömürgeci-faşist düzene karşı yükselttiği birer mücadele biçimi olarak doğmuştur. Ancak, henüz bunlar kitlelerin siyasal mücadelelerinin birer nüveleri niteliğindeydi. Ve daha sistemli, programlı, örgütlü hale getirip kitlesel mücadeleyi yaygın, etkili ve çok çeşitli biçimlere büründürmek gerekiyordu. Bunun biricik yolu ise, faşist egemenliğe karşı açık-gizli muhalefet içinde olan milyonlarca yurtsever emekçiyi Halk Komitelerinde örgütleyerek siyasal ordulaşmasını sağlamak ve bu temelde siyasal mücadeleye seferber etmekti. Ki bu, aynı zamanda , Ulusal Kurtuluş Cephemiz olan ERNK'nin örgütlenmesi ve gerçek misyonuna kavuşturulması demektir. Öte yandan böyle bir mücadeleyi örgütlemek, silahlı halk savaşımızın kaçınılmaz bir gereği ve devrimi geliştirip zafere ulaştırmanın biricik yöntemi, yoludur.

Bu konuyu biraz daha açmakta yarar vardır.

Bilindiği gibi Kürdistan'da uzun süreli halk savaşı stratejisi Parti-Cephe-Ordu esprisi içinde gelişmek durumundadır. Sadece öncünün (gerillanın) geliştireceği bir savaş sonuç getirmeyeceği gibi süreç içinde bir tıkanma, yozlaşma ve imha tehlikesiyle karşı karşıya kalır. Bu açıdan öncünün savaşı, savaşan bir halk gerçeğiyle bütünleşmek zorundadır ki, öncünün önünde duran en hayati görevlerinden birisi de budur. Diğer bir anlatımla; savaşan öncü, savaşan bir halk yaratmak zorundadır. Kürdistan devrimi bu iki olgunun diyalektik birliği olmadan kesinlikle gelişemez ve sonuca ulaşamaz.

84 Ağustos Atılımı'ndan 88 yılına kadar yaşanan olay esas olarak öncü savaşının kendisiydi. Tabii ki, bu döneme kadar halkla çok geniş bağlar geliştirildi. Ancak, bu ilişkiler kitlelerin yaygın siyasal eylemine dönüşmemişti. İlişkilerin gizlilik esaslarına göre kurulduğu bu dönem boyunca öncünün örgütlendirilmesi, bu temelde savaşın geliştirilmesi; ve kitlelerle bağların derinleştirilerek onların eğitilmesi, değişik boyutlarda desteklerinin sağlanması esas alındı. Kuşku yok ki, kitlelerin eğitilip, örgütlendirilmesi sorunu ERNK çatısı içinde ele alınan bir sorundu.

Bütün bu dönem boyunca öncü ile kitle ilişkisi bu temelde şekillenmiştir.

1988 yılına gelindiğinde, kitlelerin aktif siyasal eylemi sorunu kendisini daha fazla dayattı. Kuşkusuz, bundan önceki dönemlerde de kitlelerin siyasal eylemini yaratma sorunu ve hatta kimi zamanlarda yerel ve bölgesel düzeylerde ayaklanmanın koşulları vardı; doğmuştur. Yani, politika olarak; "Önce öncüyü geliştirelim, mükemmel düzeylerde örgütleyelim daha sonra kitlelerin siyasal mücadelesini geliştirelim" şeklinde bir yaklaşım sözkonusu değildir. Ancak, bazı nedenlerden ya da yetersiz, eksik yaklaşımlardan dolayı bu gerçekleşmedi. Pratik gelişim esas olarak yukarda belirttiğimiz tarzda oldu. Ancak, mücadelenin genel gelişim düzeyi ve halk savaşının izlenmesi gereken doğal seyiri gözönüne getirildiğinde 88 yılından itibaren bu sorun daha ciddi olarak ele alınmaya ve bunun araçları üzerinde durulmaya başlandı.

Biliniyor ki, kitlelerin siyasal hareketini geliştirmek için belli bir politikaya ve bu politikanın hayata uygulanması için çeşitli politik araçlara ihtiyaç vardır. Bunlarsız bir kitle mücadelesinden ve örgütlülüğünden bahsedilemez. Son derece önemli olan bu konuyu ele alırken ne sol sekter bir yaklaşım içinde olmak, ne de olaya sağ reformist bir yaklaşım göstermek gerekir. Kitlelerin örgütlü mücadelesinde kriter; devrimci, ulusal kurtuluşçu, güncel talepleri uzun vadeli "nihai" hedefle birleştirmesini bilen, halk demokrasisini ve onun öz yönetimlerini, birliklerini esas alan bir hattın çizilmesidir. Bu özellikleri taşımayan, sorunu uzun süreli, halk savaşı stratejisinin bir parçası, onun en önemli bir tamamlayıcı unsuru olarak ele almayan bütün yaklaşımlar yanlıştır, yetersizdir. Ve doğal olarak böyle bir yaklaşıma sahip olanların Kürdistan koşullarında karşılaşacağı şey en kötüsünden bir başarısızlıktır.

O halde, Kürdistan'da, kitlelerin siyasal mücadelesini yaratmanın araçları ve bu araçlarla yürütülecek politikanın biçimleri neler olacaktır?

Her şeyden önce şunu belirtelim ki, Ulusal Kurtuluş Cephesi devrimde çıkarı olan halkın siyasal birliğidir. Ancak, Ulusal Kurtuluş Cephesi halkın çeşitli kesimlerinin öz birliklerini kendi içinde toplamak durumundadır. Yani Cephe, kitle örgütlerinin toplamıdır. Kitle örgütleri ise; Yurtsever İşçiler Birliği'nden, Yurtsever Köylüler Birliği'ne, Yurtsever Esnaflar Birliği'nden, Yurtsever Memurlar Birliği'ne, Yurtsever Gençler Birliği'nden Yurtsever Kadınlar Birliği'ne kadar çok geniş bir sahada emekçilerin kendilerini temsil etmesinin en önemli araçlarıdırlar. Halk kendisini bu birliklerde örgütlemeden Ulusal Kurtuluş Cephesi içinde kendisini temsil etme olanaklarına kavuşamaz. Ve düşmana karşı mücadeleye etkin bir biçimde katılamaz. Bu nedenlerle, halkın kendi öz birliklerini yaratmak ve bu birlikleri Cephe içinde biraraya getirmek çok önemli bir görevdir. Devrimin ve kitlelerin siyasal mücadelesinin tek merkezden, Cephe merkezinden gelişebilmesi için bu gereklidir. Tersi bir yaklaşım büyük bir dağınıklığı ve örgütsel alanda tam bir anarşiyi doğurur. Ayrıca önemle belirtelim ki, kitlelerin kendi öz birliklerinin yaratılması, halkın kendi öz yönetimlerine kavuşturulmasının ve halk demokrasisinin de vazgeçilmez biricik koşuludur.

Ancak, biliniyor ki, kitle örgütleri sihirli değnekle tepeden tırnağa birdenbire yaratılamaz. Tam tersine, kitleler içinde yürütülecek uzun erimli bir çalışmayı gerekli kılar. Ve kitle örgütleri bir Parti örneğinde görüldüğü gibi üstten alta doğru değil, alttan üste doğru örgütlenmeyi mundadırlar. Ve tabii, kitlelerle geniş bağlar kurulurken, bu bağları kitle örgütlerine dönüştürmek için çeşitli araçlar ve döneme denk düşen politikalar yaratmak gereklidir.

İşte bugün Kürdistan'da bütün yakıcılığıyla yaşanan süreç bu süreçtir. Ulusal kurtuluş mücadelesi bugüne kadar kurduğu geniş kitle bağlarını kitle örgütlerinde bir araya getirmenin ve bunu ERNK'nin çatısı altında toplamanın yoğun çalışması içindedir. Bunun için tespit edilen temel araç ise Halk Komiteleridir.

Halk Komiteleri; direkt Partinin önderlik ettiği, halkın çeşitli kesimleri içinde (işçi, köylü, esnaf, öğrenci, kadın vb.) yerel düzeyde ayrı ayrı örgütlendirilen, giderek bölgesel, eyalet ve tüm yurt çapında merkezileşmeyi hedefleyen halkın öz yönetim biçimidirler. Sendikalar, kooperatifler, dernekler, kulüpler gibi düzen içinde varlıklarını sürdüren legal kuruluşlar içinde de örgütlenmeyi hedefleyen, bunun yanısıra düzenin çeşitli kuruluşlarının dışında fabrikalarda, köylerde, okullarda, kısaca hayatın her alanında örgütlenmeyi esas alan Halk Komiteleri; bizzat halktan unsurların oluşturduğu ve düzene karşı çıkarları bir olan geniş halk kesimlerini bağrında toplamayı, onların örgütlü ve merkezi bir hareketini yaratmayı görev bilen, bu uğurda çeştili mücadele biçimlerini geliştiren birer kurum niteliğindedirler. Bazen sosyal bir kesimin günlük ve kısa erimli mücadelesini geliştirmek için örgütlendirilen ve gerektiğinde işlevini tamamladıktan sonra dağıtılan Halk Komiteleri, esas olarak halkın temel çıkarlarının meşru savunucusu olma görevini üstlenip bütün faaliyetlerini buna göre geliştiren, kitlelerin günlük çıkarlarını ulusal kurtuluşta iyi bir şekilde bütünleştiren, halkın ulusal kurtuluşçu bilinç temelinde eğitilmesine ağırlık veren, ulusal kurtuluş savaşının meşruluğu için kitlelerin siyasal eylemini geliştiren, bütün bunları legal zeminde; miting, gösteri, grev, boykot, kepenk ve kontak kapatma gibi çeşitli eylem biçimleriyle yapan bir misyona sahiptir. Halk Komiteleri silahlı bir savaşımı esas almaz. Tersine kitlelerin siyasal mücadelesini kendisine temel alır. Bugün Kürdistan'da şehir ve kır potansiyeli içinde milyonlarla ifade edilen geniş bir sempatizan kesimi vardır. Ayrıca düzene muhalif olan, çıkarları devrimde bulunan geniş bir örgütsüz yığın vardır. Ve bunların hepsinden devrime profesyonelce katılmalarını beklemek mümkün değildir. Devrimin esas sahipleri olan bu yığınları günlük çıkarlarından tutalım uzun erimli temel çıkarlarına kadar her iki çıkarlarını ustaca birleştirerek siyasal mücadeleye seferber etmek, bunu yaygınlaştırmak hayati önemdedir. İşte Halk Komiteleri bunu yaratmanın temel aracıdır. Emekçi halk temel ve günlük çıkarlarının neler olduğunu bilmelidir, bunun için nasıl mücadele edeceğini kavramalıdır ve en önemlisi bu uğurda kararlı adımlar atmalıdır. Aslında halk bu sahada üzerine düşeni yapmaya hazırdır. Çünkü yığınların düzen içinde kaybedecekleri hemen hemen hiçbir şeyleri kalmamıştır. Burada sorun halkın günlük ve temel çıkarlarını kendi öz mücadele araçlarını, örgütlerini yaratma sorunudur. Halkın kendi kendisini yönetme kabiliyetine kavuşması, kendi öz sorunlarını kendi elleriyle çözmesi ve bunun için gerekli olan örgütlenme ve mücadele bilincini geliştirme sorunu Partinin önderlik ettiği Halk Komiteleri ile gerçek karşılığını bulabilir. Bütün bu yönleriyle Halk Komiteleri, halk demokrasisinin ve halk iktidarının da biricik aracıdır. Farklı sosyal kesimlerin, farklı sorunlarıyla uğraşan, bu nedenle farklı kesimler içinde ülkenin dörtbir bucağında örgütlendirilmesi ve farklı mücadele biçimlerine sahip olması gereken, bazen günlük bir ihtiyaç için oluşturulan, ama esas olarak başlangıçta yerel düzeyde, daha sonra ise bölgesel ve giderek bütün ülke çapında merkezi bir yapıya kavuşturulması gereken, kitle örgütlenmelerini yaratmanın biricik aracı olan Halk Komiteleri, böylece Ulusal Kurtuluş Cephesi'nin örgütlenmesi ve güçlenmesine de neden olmuş olacaktır.

Halk Komitelerinin özelliklerini belirtirken bir de onun eylem anlayışına parmak basmak gerekir. Belirttiğimiz gibi Halk Komiteleri silahlı mücadele yöntemlerini görev bilmez. Kır veya kentlerde silahlı eylemler esas olarak ARGK'ye bağlı birlikler ya da birimler tarafından gerçekleştirilir. Fakat Halk Komiteleri gelişen silahlı mücadeleyi kitlelerin siyasi mücadelesiyle tamamlayan bir unsur olma göreviyle karşı karşıyadır. Bunun için günlük talepler durumunda olan ekonomik-demokratik mücadeleyi yürüttüğü gibi, direkt sömürgeciliği hedef alan siyasal mücadeleleri de geliştirmek durumundadır. Gerektiğinde yerel veya bölgesel düzeyde ayaklanmanın başlatma ve yürütme gücü olur. Bu derece geniş roller üstlenen Halk Komiteleri zaman ve koşulları gözönüne getirerek her fırsatı ve olayı değerlendirip çok çeşitli eylem biçimlerine yönelmek durumundadır. Kürt kimliğinin kabulü ve Kürt dilinin serbest bırakılması kampanyası, zamları protesto mitingleri, devlet terörünü, baskıları kınama gösterileri, şehitlere sahip çıkma ve anma törenleri, feodal baskıları kaldırma ve silahlı mücadeleye destek ve dayanışma gösterileri gibi çok çeşitli konularda mücadele geliştirmek bunlara birkaç örnektir. Özellikle bu tür eylemler düşmanın denetimi altında bulunan alanlarda gelişir. Bunun yanısıra Halk Komiteleri, kurtarılmış alanların yaratılmasında ayaklanmaları hazırlayarak silahlı mücadelenin başarısında son derece önemli roller oynarlar. Yine kurtarılmış bölgelerde Halk Komiteleri halkın demokratik yönetiminin, diğer bir deyişle halk iktidarının en önemli organları durumundadır.

Kısaca Halk Komiteleri, halk kitlelerinin siyasal ordulaşmasının bu dönemdeki en önemli ve hatta biricik aracıdır.

Halk Komiteleri konusunda bu kadar geniş açıklamalarda bulunmamızın nedeni; günümüzde yaşanan kitlesel mücadelelere daha iyi açıklık getirmektir. Zira, günümüzde yaşanan birçok kitlesel direnişin arkasında, belirtilen özelliklere sahip olan Halk Komiteleri vardır.

13 Mart 1990 tarihinde Mardin'in Savur ilçesi kırsal kesiminde 13 ARGK savaşçısı girdikleri çatışmada şehit düştüler. Aralarında Partimizin önderlerinden ve Mardin Eyalet Sekreteri **Abdullah AVCI** yoldaş da bulunuyordu. Aynı gün olayı duyan Nusaybin esnafı olayı protesto etmek için kepenklerini indirdi. Tıpkı bir yıl öncesinde olduğu gibi halk, şehitleri için tören ve protesto mitingi düzenlemeye hazırlandı. Durumu sezen düşman, ilk etapta şehitlerin cenazesini vermek istemedi. Ancak daha sonra şehit **Kamuran DÜNDAR**'ın cenazesini ailesine teslim etti. Bunun üzerine binlerce Nusaybinli cenaze töreni için toplandı. Şehit devrim savaşçısının defni sırasında saygı duruşunda bulunan halk, sömürgeciliği lanetleyen ve ulusal kurtuluş savaşını yücelten sloganlar atmaya başladı. Görkemli cenaze töreninden sonra binlerce halk kente indi. Burada yeni insanların katılımıyla dev bir gösteriye dönüşen protesto çocuk, genç, yaşlı insanların "Yaşasın PKK", "Yaşasın Başkan APO", "Kahrolsun sömürgecilik" vb. sloganlarıyla kadınların zılgıtları arasında devam etti. Halkın dağılmasını isteyen faşist kolluk kuvvetleri kararlı bir tavırla karşılaşınca uyarı ateşinde bulunmuş, bunun üzerine halk taşlı sopalı karşılık vererek tam anlamıyla intifadaya geçmiştir. İşgal kuvvetleri direnişin intifada düzeyinde gelişmesi karşısında büyük bir telaş, korku ve panik içinde halkın üzerine ateş açmaya başlamış ve halkın siyasal kitlesel eylemini bu temelde bastırmaya çalışmıştır. Sonuçta ise **Şemsettin ÇİFTÇİ** adında genç bir direnişçi şehit oldu, onlarcası yaralandı. Ama halk yine durmadı ve büyük bir abluka altında ve yaygın bir tutuklamayla yüzyüze olmasına rağmen **Şemsettin ÇİFTÇİ**'nin cenaze töreninde Parti bayrağını göndere çekerek ve tören düzenleyerek eylemini sürdürdü. Bu arada esnaflar kepenk kapatma, öğrenciler ise okulları boykot etme eylemine tüm çağrılara ve tehditlere rağmen kararlılıkla devam etti.

Fethi Yıldız

Nusaybin'de bir halk direnişçisinin şehit olmasını, onlarcasının da yaralanmasını ve yüzlercesinin de tutuklanmasını duyan Cizre halkı da kepenklerini indirerek, okulları boykot ederek ve dev bir gösteri yaparak olayı protesto etti. Çeşitli resmi kurumlar ateşe verildi, barikatlar kurulup ateşler yakıldı. Gösteri sırasında faşist ordu birlikleri halkın üzerine ateş açarak aralarında 9 yaşında bir çocuğun da bulunduğu 5 kişinin ölümüne (resmi açıklamalara göre), onlarcasının yaralanmasına neden oldu ve bine yakın insanı tutukladı, sokağa çıkma yasağı kondu... Şehit olan halk direnişçilerinin cenazesini daha sonra büyük bir törenle gömen halk, bu kez onbinlerce insanın katılımıyla yeniden intifadaya başladı. Onbinler "Yaşasın Kürdistan", "Yaşasın Başkan APO", "Kahrolsun faşist Türk devleti" vb. sloganlar atarak bir kez daha sömürgeciliği lanetlerken, iki saat süren bu büyük gösteriye düşman bu kez hiç karışmadı. Bu olayların gelişimiyle başlayan kepenk kapatma eylemi tam 7 gün sürdü ve esnaf kendi deyimiyle "dı-

Devamı 26. sayfada